

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Π	Ε	Ρ	Ι	Ε	Χ	Ο	Μ	Ε	Ν	Α
Ατομική τραγωδία του Τέζας									Joseph Blank	28
«Σόκ», ένας μυστηριώδης δολοφόνος									Martin Gross	33
Τὰ ἀρώματα διώχουν τις ἐπιδημίες									A. Couture - Spicer	37
Αντώνιος Τσέχωφ, κορυφαίος στο διήγημα, πρωτοπόρος στο θέατρο										40
Ο μυστηριώδης πλανήτης									Jacquetta Hawkes	45
Ο τιμημένος με το βραβείο Νόμπελ									Huguette Godin	50
Πεζοί ρυθμοί									Ζαχαρία Παπαντωνίου	55
Πές μου τί σου ἀρέσει νά σου πῶ ποιός εἶσαι Τὸ πορτραῖτο τοῦ ἀγαθοῦ Τελώνη									Don Paonessa	60
Φαντασία ἢ πραγματικότητα; (Διήγημα)									M. G. Braun	72
Τὸ Τετρασέλιδο τοῦ χιούμορ (Σκίτσα)										77
Τὸ κορίτσι ποὺ λεγόταν Ἄννα Φράνκ									Louis de Jong	81
Ἑρωτας καὶ περὸν (Διήγημα)									J. Drésa	88
Οἱ πρὸ μικροσκοπικοὶ ἄνθρωποι τῆς γῆς									M. Prêtre	92
Τὰ ἄνθη τῆς ἀνίας (Διήγημα)									Καὶ Τζιτζέλη	96
Τὶ λένε τ' ἄστρα									A. Ray	104
Γεγονότα - Ἡμερομηνίες										107
Υστερόγραφο τοῦ μηνός									N. M.	111
Τὰ νέα βιβλία										114

«Τὸ σπίτι τοῦ Πατέρα» τῆς H. Lawrence (ε' συνέχεια)

Σταυρόλεξο 10. Τί ἐννοεῖτε ὅταν λέτε 49. Τί ἀκούγεται ἀπὸ τὸ Παραπέτασμα 59. Ποιὸς θὰ βρῇ τὰ περισσότερα 87. Φλυαρίες 91. Σκάκι 124. Περιοχόμενα τόμου 1957 120.

Τὸ ἐξώφυλλό μας : Τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀμστερνταμ (βλ. σ. 126).

* Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τῆς «Ἐκλογῆς» χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν.

«Ἐκλογὴ»

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Μουρούζη 1

Διῶτης Τυπογραφείου : ΝΙΚ. ΚΟΝΤΟΡΟΣ, Παπαδιαμαντοπούλου 44

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 57-081

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ :

Ἐσῶτ. Ἐτησ. 96

Ἐξῶτ. Ἐτησ. \$ 4.50

Ἐσῶτ. Ἐξάμ. 48

Ἐξῶτ. Ἐτησ. £ 1.60

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

ΘΕΑΤΡΑ

ΕΘΝΙΚΟΝ

Ἀγίου Κωνσταντίνου

Τηλ. 53.242

«Έντα Γκάμπλερ»

Ἑρρίκου Ἰψεν

Μετάφρασις : Γ. Πολίτη.
Σκηνοθεσία : Κ. Μιχαηλίδη.
Σκηνογραφία : Κλ. Κλώνη.
Ἑνδυμασίαι : Ἀ. Φωκά.

Παίζουν : Μαίρη Ἀρώνη, Ροζ.
Μυράτ, Μαρ. Ἀλκαίου, Ἀθ. Μουστά-
κα, Θ. Κωτσόπουλος, Β. Διαμαντό-
πουλος, Λ. Καλλέργης.

ΜΟΥΣΟΥΡΗ

Πλ. Ἀγ. Γεωργίου Καρύτση

Τηλ. 27.248

«Σκηνές τοῦ δρόμου»

τοῦ Ἑλμερ Ράϊς
(Βραβεῖο Πούλιτσερ)

Μετάφρασις : Μάριου Πλωρίτη.
Σκηνοθεσία : Κώστα Μουσούρη.
Σκηνογραφία : Μάριου Ἀγγελό-
πουλου.

Παίζουν : Α. Βαλάκου, Μεταξά,
Τζ. Γαρμπή, Τζ. Ρουσσεά, Μ. Λαμ-
πρινοῦ, Σ. Ἀθανασιάδου, Βλάχου,

Γιαννάτου, Κ. Μουσούρης, Καβαλλιε-
ράτος, Ναός, Καραγιώργης, Γαβρί-
λης, Στράντζαλης, Σ. Ξενίδης, Δ. Πα-
παγιαννόπουλος, Γ. Λευτεριώτης, Ἐ-
ξάρχος, Δήμος, Ληναῖος, Μάτσας,
Μοσχίδης, Τσίρκας, Ἀνθόπουλος, Λι-
βαδάς, Παπαλάμπρος, Γιωργούτσος,
Γεννατάς, Δημητράς.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ

Πλατ. Κολοκοτρώνη

Τηλ. : 21.559

«Τὸ νυφικὸ κρεβάτι»

τοῦ Γιάν Χάρτοκ

Σκηνοθεσία :
Σκηνογραφίες : Πῶλ Σὺλμπερτ
Κοστούμια :
Παίζουν : Ἑλλη Λαμπέτη, Δ. Χόρν.

ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ

Κάτωθι κινηματογρ. «Ὅρφεὺς»

Τηλ. 28.706

«Ἡ αὐλὴ τῶν θαυμάτων»

τοῦ Ἰακώβου Καμπανέλλη

Σκηνοθεσία : Καρόλου Κούν.
Σκηνογραφίες-Κοστούμια : Γιάννη
Τσαρούχη.

Παίζουν : Μ. Κωνσταντάρου. Βέρ.
Ζαβιτσιάνου, Τάν. Σαββοπούλου. Ἀθ.
Πανταζοπούλου, Κ. Πυρπασόπουλος,

ΚΟΜΨΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ
ΑΡΓΥΡΑ - ΕΠΑΡΓΥΡΑ
ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ
Π Ο Τ Η Ρ Ι Κ Α

Krauthaim

Ν Ε Α Ι Π Α Ρ Α Λ Λ Α Β Α Ι
Σ Ε Ρ Β Ι Σ Φ Α Γ Η Τ Ο Υ, Τ Σ Α Γ Ι Ο Υ, Κ Α Φ Ε.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

Krauthaim
Selb Bayern

ΜΟΝΟΝ ἐκλεκταί
πορσελάναι ποιότητος

Γ Ε Ν Ι Κ Η Α Ν Τ Ι Π Ρ Ο Σ Ω Π Ε Ι Α
Α Π Ο Κ Λ Ε Ι Σ Τ Ι Κ Η Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ & Π Α Ρ Α Κ Α Τ Α Θ Η Κ Η

Φ. ΔΙΟΝΑΤΟΣ

φιλετημένων 23 (έντός της Λεοῦς)

Σπ. Κωνσταντόπουλος, Δ. Χατζη-
μάρκος, Θ. Κατσαδρόμης, Κ. Μπάκας,
Ν. Μπιρμπίλης, Γ. Λαζάνης, Δ. Μπά-
λας, Γ. Τσιτσόπουλος, Μην. Χριστί-
δης, Γ. Κωνσταντίνου, Κ. Καζάκος.

INTEA

Πανεπιστημίου 46

Τηλ. 614.596

« Διογος κήπος »

τῆς Ένιντ Μπάγκροντ

Μετάφρασις : Μαίρης Βεάκη.
Σκηνοθεσία : Μάριου Πλωρίτη.
Σκηνογραφίες : Σ. Όλύμπιου.
Παίζουν : Κατερίνα, Α. Βουγιου-
κλάκη, Π. Σαντοριναίου-Παίζη, Α.
Κωνσταντάρας, Χρ. Τσαγανέας.

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΚΗΝΗ

(Θίασος Κατερίνας)

« Βιοργινία »

(Κωμωδία)

του Μισέλ Άντρε

Μετάφρασις-Σκηνοθεσία : Μάριου
Πλωρίτη.

Παίζουν : Σουλβ. Παυλοπούλου, Β.
Κύρου, Τ. Φαρμάκης, Ν. Ξανθόπουλος,
Δ. Κούκης, Μπ. Κατσούλης.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

« Η φουρτούνα »

του Α. Άποστολίδη

Κάθε Κυριακή πρωί.

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Πανεπιστημίου 48

Τηλ. 614.592

« Ο Ήλιθιος »

Άπό τὸ μυθιστόρημα
τοῦ Φεοντόρ Ντοστογιέφσκυ
Διασκευή τοῦ Μανώλη Σκουλοῦδη

Σκηνοθεσία : Τάκη Μουζενίδη.

Σκηνογραφίες-Κοστούμια : Γιάννη
Στεφανέλλη.

Μουσική : Μανώλη Σκουλοῦδη.

Παίζουν : Μ. Κατράκης, Έλ. Χα-
τζηαργύρη, Καρούσος, Μορίδης, Κα-
μενίσσης, Παπαδοπούλου, Μπαλαδή-
μας, Παπαφραντζής, Πλουμπής, Δά-
ρειος, Γραμμένος, Γεωργοπούλου, Ά-
νουνσάκη, Παπᾶς, Χριστογιαννόπου-
λος, Ξανθάκη, Σκούρλα, Άσπαρη,
Βοζικιάδου, Παπαχρήστος, Κεφάλα,
Μουσούρης, Καπελλάρη, Ριζόπουλος,
Βλαχόπουλος, Κεφαλοπούλου.

* ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ

• Ένα πρωί, ύστερα από μιὰ ά-
πότομη αλλαγή του καιρού ή μιὰ
κακοκαιρία, δά νοιώσετε τήν
έπιδερμίδα σας νά τραβά ή
νά τσούζει, ενώ ό καθρέπτης σας
δά σας δείξη ένα πρόσωπο θα-
μπό, μερικές λειχήνες κι' ένα
δέρμα τραχύ, μπιμπικισμένο,
έρεθισμένο.....

• Αυτό σημαίνει, ότι τὸ Φθινόπω-
ρο άπειλεί και πάλιν τήν έπιδερμίδα σας.

• Κάμετε άμέσως αυτό: Τίς πρω-
ίνες ώρες, πού άπασχολείσθε με
σπιτικές δουλειές, βάλετε Λα-
νολίνη Μελπάν στο πρόσωπο,
στο λαιμό, στο ντεκολτέ σας κι'
άφήστε τήν νά άπορροφηθή όσες
ώρες δά μείνετε στο σπίτι. Άν
δά βγήτε, σκουπίστε τήν έλαφρά
μ' ένα βαμβάκι και μακιγιαρι-
σθήτε. Τό βράδυ πρίν κοιμηθήτε,
καθαρίστε τὸ πρόσωπο με Γαλάκτωμα Μελπάν.

• Άπό τήν επομένη κι' όλος
ήμέρα, τὸ πρόσωπό σας δά ξα-
ναβρή όλη τή δροσιά και τή
λάμψη του. Διότι τίποτε δέν
μπορεί νά άντικαταστήσῃ τήν
ώφέλεια πού προσφέρει στο
δέρμα ή Λανολίνη Μελπάν.
• Η Λανολίνη Μελπάν είναι
ή μόνη Κρέμα στον κόσμο πού
περιέχει τὸ extrait purifié á la
lanoline. Γι' αυτό προστατεύει
τὸ δέρμα και τὸ κάνει τρυφερό-λείο-βελούδινο.

ΜΕΛΠΑΝ

Ο ΦΥΛΑΞ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ

«Δωδεκάτη νύκτα»

του Σαίξπηρ

Σκηνοθεσία : Δημ. Ροντήρη.
Σκηνογραφίες-Κοστούμια : Μάρ.
Αγγελόπουλου.

Χορογραφίες : Λουκίας.
Παίζουν : Δάφνη Σκούρα, Μιρ. Πολίτου, Θεαν. Ίωαννίδου, Άνδρ. Φιλίππιδης, Σπ. Καλογήρου, Άθην. Μπρούσαλης, Τρύφ. Καρατζάς, Α. Κουτούλης, Δ. Χριστοφορίδης, Δ. Καλλιβωκάς.

ΑΘΗΝΩΝ

Γιάν Σμάτς 10

Τηλ. : 35.524

«Πρὸς Θεοῦ μεταξύ μας»

(Κωμωδία)

του Δημήτρη Ψαθά

Παίζουν : Ίλια Λιβυκού, Σμ. Στεφανίδου, Κυβέλη Θεοχάρη, Λογοθετίδης, Πρωτοπαππάς, Θ. Τζενεράλης, Β. Ανδρέοπουλος, Β. Πάλλης.

ΑΚΡΟΠΟΛ

Ίπποκράτους 9

Τηλ. : 614.530

«Νυχτολούλουδα»

(Έπιθεώρησις)

Άλ. Σακελλάριου,
Χρ. Γιαννακόπουλου

Μουσική : Γ. Μουζάκη

Σκηνογραφίες - Κοστούμια : Γ. Άνεμογιάννη

Χορογραφίες : Μ. Καστρινού
Παίζουν : Ρένα Ντόρ, Γ. Βασιλειάδου, Μπέτυ Μοσχονά, Β. Αύλωνίτης, Γιάννης Γκιωνάκης, Ν. Ρίζος, Γιάννης Φέρμης.

Τραγουδά ή Μπελλίντα.

Χορεύουν : Ζώκα — Καστρινός και οί Προκοπίου — Σειληνός.

«Η κυρία περι τῆς δποίας πρόκειται»

(κωμωδία)

τῶν Άλ. Σακελλάριου — Χρ. Γιαννακόπουλου

Σκηνογραφίες : Γ. Άνεμογιάννη
Κοστούμια :

Ή κ. Κυβέλη με τὸν θίασο τοῦ Ντ. Ήλιόπουλου καὶ τῆς Τζένης Κარέζη ὑπὸ τὴν Καλλιτεχνικὴν Διεύθυνσιν τοῦ Χρ. Εὐθυμίου. Παίζουν : Μαίρη Χρονοπούλου, Πόπη Μέγουλα, Μεριδιώτου, Ν. Τσαγανέας, Ν. Καζής, Γ. Δάνης.

ΚΥΒΕΛΗΣ

Πλατ. Συντάγματος

Τηλ. 34.491

«Στουρνάρα 288»

(Έπικαιρη σάτιρα)

τῶν Τραϊφόρου-Βασιλειάδη

Σκηνοθεσία : Π. Κατσέλη.

Σκηνογραφίες : Γ. Στεφανέλλη.

Μουσική : Τ. Μωράκη.

Παίζουν : Σ. Βέμπο, Μ. Κρεββατά, Σμαρ. Γιούλη, Μ. Λαλοπούλου, Ν. Χωραφά, Μ. Ασημακοπούλου, Άν. Παπακωνσταντίνου, Όρ. Μακρής, Α. Άβδής, Γ. Γαβριλίδης, Ί. Άργύρης, Στρ. Στρατηγός, Χρ. Χειμάρας, Λ. Ίακωβίδης, Θ. Κεδράκας.

ΘΙΑΣΟΣ ΜΑΡΙΟΝΕΤΤΩΝ

«Ταξίδι στη Σελήνη»

(Μουσική κωμωδία)

Σκηνογραφίες : Τάσου Ζωγράφου.

ΔΑΛΕΚΤΩΡ.

Οι έπιθυμίες

**διαβάζονται
στα μάτια**

ΣΟΚΟΛΑΤΑ - ΚΑΚΑΟ - ΠΑΓΩΤΑ

ΜΠΟΥΡΝΕΛΗ

Πατησίων 28

Τηλ. 55.262

«Ο καλός στρατιώτης Σβέϊκ»

του Γιάροσλαβ Χάσεκ

Διασκευή : Σωτ. Πατατζή.

Σκηνοθεσία : Πέλου Κατσέλη.

Παίζουν : Α. Κυριακού, Νικολαΐδου, Ζέζα, Γιαννίδου, Φωτόπουλος, Χριστοφορίδης, Όλμπις, Καταπόδης, Λ. Διανέλος, Μηλιάδης, Δενδρινός, Βλάχος.

ΔΙΑΝΑ

Ίπποκράτους 7

Τηλ. 614.454

«Ο Τζώνης έχει έτεροδικία»

(Επίκαιρη σάτιρα)

των Άσημακοπούλου - Σπυροπούλου - Παπαδούκα

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ

(Πλατεία Κολοκοτρώνη)

Το Καλλιτεχνικόν Γραφείον Ἀθηνῶν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου θὰ παρουσιάσῃ στὸ ἀθηναϊκὸ κοινὸ τὸ ἑξῆς πρόγραμμα :

2 Δεκεμβρίου, ὥρα 7 μ.μ.

Ἡ ἑκτὴ συναυλία Συνδρομητῶν μὲ ρεσιτάλ τῆς Ἑλληνίδος Πιανίστας Βίβιαν Λοΐζου.

4 Δεκεμβρίου, ὥρα 7 μ.μ.

Ρεσιτάλ τῆς διασήμου Καναδῆς βιολονίστριας Ἰντὰ Χέντελ.

9 Δεκεμβρίου, ὥρα 7 μ.μ.

Ρεσιτάλ τῆς Ἑλληνο-Αὐστριακῆς Πιανίστας Ermina Martino - Neuwirth

Σκηνοθεσία : Γ. Θεοδοσιάδης.

Σκηνογραφία : Ν. Ζωγράφου.

Χορογραφία : Ν. Κωνσταντινίδης.

Μουσική : Μεν. Θεοφανίδης.

Παίζουν : Βερώνη, Πόπη Ἀλβα, Κ. Κοντοπούλου, Ἀν. Φοῖβου, Ν. Σταυρίδης, Ἀλ. Λειβαδίτης, Στ. Ἰατρίδης, Ν. Βασταρδῆς.

ΜΕΤΑΡΟΝ Χ.Ε.Ν

Ἀμερικῆς 11

Τηλ. 20.065

ΟΜΙΛΟΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

Κουκλοθέατρο

Ὁ Μπάρμπα Μυτούσης

Κάθε Σάββατο 4 μ.μ.

Κυριακὴ 11 π.μ. καὶ 4 μ.μ.

Χ. Ε. Ν. ΑΘΗΝΩΝ

(Ἀμερικῆς 11).

Κάθε Παρασκευὴ ὥρα 7.30 μ.μ. στὴν αἴθουσα ἐντευκτηρίου, συναυλίες κλασικῆς καὶ σύγχρονης μουσικῆς.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

(Σταδίου 29).

Κάθε Τετάρτῃ στὶς 7 μ.μ. σειρὰ συναυλιῶν ἀπὸ δίσκους. Εἴσοδος ἐλευθέρα. Ἀνακοινώσεις καὶ προγράμματα τῶν συναυλιῶν ἐκτίθενται στὴν Ἀμερικανικὴ Βιβλιοθήκη.

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

(Πλατεία Ἀγίου Γεωργίου Καρύτσης)

1 Δεκεμβρίου, ὥρα 7 μ.μ. Ρεσιτάλ

τραγουδιοῦ τῆς Ἀρτ. Δελγιώργη καὶ τοῦ Κώστα Τρωγαδῆ.

4 Δεκεμβρίου, ὥρα 7 μ.μ. : Ρεσιτάλ πιάνου τῆς διασήμου Γαλλίδος Πιανίστας Ρένας Τζιανόλι.

7 Δεκεμβρίου, ὥρα 6.30 μ.μ. : Ρεσιτάλ πιάνου τῆς κ. Ξένης Ἀξελού.

8 Δεκεμβρίου, ὥρα 7.30 μ.μ. : Συναυλία τοῦ τενόρου Ντὲ Κώστα.

10 Δεκεμβρίου, ὥρα 9.30 μ.μ. : Ρεσιτάλ τραγουδιοῦ τῆς Ἑλένης Ἀγγελοπούλου.

15 Δεκεμβρίου, ὥρα 11 π.μ. : Συναυλία τῆς Χωρωδίας Πλάκας καὶ ὥρα 9 μ.μ. Συναυλία τοῦ τενόρου Παπαχατζοπούλου καὶ τῆς Μαίρης Σμετοπούλου.

18 Δεκεμβρίου, ὥρα 7 μ.μ. : Ρεσιτάλ βιολιού τῆς Λίτσας Παππά.

19 Δεκεμβρίου, ὥρα 9.15 μ.μ. : Συναυλία κουαρτέτου Ἀθηνῶν.

ΣΤΕΓΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ

Ἀπὸ τῆ «Στέγη Καλλιτέχνου» στὶς ἀρχὲς Δεκεμβρίου διοργανοῦνται δύο ρεσιτάλ πιάνου μὲ τὸν παγκοσμίου φήμης δεκαπενταετὴ Ἰσραηλίτη Πιανίστα Ντανιέλ Μπάρεμποϊμ. Στὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο ρεσιτάλ πιάνου ὁ Μπάρεμποϊμ θὰ παίξῃ ἔργα μόνον τοῦ Μπετόβεν, ἐπ' εὐκαιρία συμπληρώσεως 130 χρόνων ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΟΡΦΕΥΣ»

1 Δεκεμβρίου, ὥρα 11 π.μ. :

Συναυλία. Σολιστ ὁ Πιανίστας Reine Gianoli στὸ Κοντσέρτο τοῦ Σούμαν. Διευθυντὴς Ὁρχήστρας ὁ Θ. Βαβαγιάννης.

8 Δεκεμβρίου, ὥρα 11 π.μ. :

Συναυλία τῆς Κρατικῆς Ὁρχήστρας Ἀθηνῶν μὲ Διευθυντὴ τὸν Α. Παρίδη.

15 Δεκεμβρίου, ὥρα 11 π.μ. :

Συναυλία Σολιστ ὁ Ἀρτὰ Μαντικιάν (τραγουδὶ) στὸ «Ποίημα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θάλασσας» τοῦ Σωσσόν. Διευθυντὴς Ὁρχήστρας ὁ Θ. Βαβαγιάννης.

22 Δεκεμβρίου, ὥρα 11 π.μ. :

Συναυλία. Σολιστ ὁ Πιανίστας Ντανιέλ Μπάρεμποϊμ στὸ 3ο κονσέρτο τοῦ Μπετόβεν. Διευθυντὴς Ὁρχήστρας ὁ Α. Παρίδης.

ΧΟΡΟΣ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Στὸ «Θέατρο Κοτοπούλη», ἀπὸ τῆς 16-22 Δεκεμβρίου, τὸ παγκοσμίου φήμης χορευτικὸ συγκρότημα τοῦ Μεξικανοαμερικανοῦ χορευτοῦ καὶ χορογράφου Χοσὲ Λεμόν θὰ κἀν ὀκτὼ ἐμφανίσεις, ἑξὶ ἑσπερινὲς καὶ δύο ἀπογευματινὲς, μὲ μίαν ἐπιλογὴ ἀπὸ τὶς

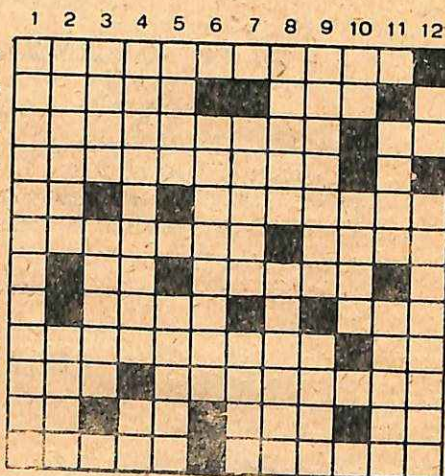
ὠραιότερες χορογραφίαι τοῦ ρεπερτορίου του. Ἡ περιοδεία τοῦ Χοσὲ Λεμόν τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίσημον αἰγίδα τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀκαδημίας Ἑθνικοῦ Θεάτρου καὶ τὸ συγκρότημα συνοδεύεται ἀπὸ δική του ὀρχήστρα, καθὼς ἐπίσης κὶ ἀπὸ ἓνα τέλειο φορητὸ σύστημα αὐτομάτου ἐναλλαγῆς φωτιστικῶν «ἐφέ». Λαμβάνουν μέρος στὸ συγκρότημα πολλοὶ διάσημοι χορευτὲς καὶ χορογράφοι τῆς Ἀμερικῆς

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. Τὸν λένε καὶ ἀχρωματοψία.
2. Οἱ ἔχοντες ἕξιν τινα.
3. Βουνὰ ἑλληνικῆς μεγαλονήσου. — Τὴν ἔχουν ὅλοι οἱ παλαισταὶ (προφ. μαζύ). — Ἡ δίκη τῶν συνετάραξε κάποτε τὸ Πανελλήνιον.
4. Ἱταλικὴ λίμνη, ἡ νῦν λίμνη τῆς Περουγίας, μεταξὺ Ρώμης-Πραίνεστοῦ.
5. Ἰαπωνικὸν μέτρον μήκους. — Ὑπονοεῖ τὴν πτώσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως (γεν.).
6. Κάτοικος εὐρωπαϊκοῦ κράτους, ἐνάρθρως. — Σύννηθες τῶν Γερμανίδων ὄνομα.
7. Ὑποθετικόν. — Σαρκοβόρον νυκτόβιον ζῶον.
8. Ἐνα ἀπὸ τὰ καλλωπιστικὰ τῶν γυναικῶν (ξεν.). — Ρωσικὴ συναίνεσις...
9. Αἱ κάτοικοι εὐρωπαϊκῆς πρωτεύουσας (δημ.). — Τὸ σίγμα τὰ χωρίζει.
10. Μία αἴσθησις. — Ἐμπορικωτάτη ἀρχαία πόλις τῆς Εὐβοίας (αἰτ.).
11. Ἰδού... — Σύμφωνον. — Ἀπαραίτητον διὰ κάθε ζωὴν (ἀντιστρ.). — Προσωπικὴ ἀντωνυμία.
12. Ἀπειθάρχητοι συρφετοὶ (αἰτ.). — Νοτιοαφρικανὸς πολιτικός.

5. Θεότητες τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας. — Ὅσοτον τοῦ ρινικοῦ διαφράγματος (γεν.).
6. Πενήντα πέντε. — Τύπος ἐπαναληπτικοῦ τυφεκίου.
7. Χειλεόφωνον (ἀντιστρ.). — Τὸ μικρὸ ὄνομα τῆς Κλυταιμνήστρας τοῦ ἐφετεينوῦ Φεστιβάλ τῆς Ἐπιδαύρου. — Μηδενικό... μὰ ὄχι ἑλληνικό.
8. Ἐλκω, τραβῶ. — Ὁ πληθυντικὸς του (θηλ.) εἶναι τίτλος τραγουδίας τοῦ Αἰσχύλου.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. Ἑτέρα ὀνομασία τοῦ ροσμαρίνου (δημ.).
2. «... ψάλτου βήξ». — Εἴτε μείνη εἴτε μπῆ τὴν κόρη κάνει δυστυχῆ (ἀντιστρ.).
3. Νοτιοαφρικανικὴ πρωτεύουσα. — «Γιὰ νὰ κόβῃ δρόμο ἡ βάρκα λίγο ἢ πολὺ θά...» λέγει μιά παροιμία μας.
4. Ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος. — Αἰγύπτιος θεός.
9. Αὐτὸς ἐορτάζει στὶς 28 Ὀκτωβρίου. — Στρατιωτικὸν παράγγελμα (ἀντιστρ.).
10. Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία (ἀρχ.). — Ἡ τέχνη τοῦ... εἶναι ποίημα τοῦ Ὀβιδίου.
11. Ἡ χώρα τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἡσαῦ. — Πανίσχυρα συγκροτήματα (ξεν.).
12. Τὴν δίδουν ὅλα τὰ καλὰ φυγεῖα, ἡχητικῶς. — Καὶ αὐτὰς τὰς δίδουν συχνὰ οἱ ἱατροί, ἀντιστρόφως (αἰτ.).

(Λύσις στὴ σελίδα 127)

ΕΞΕΥΝ

ἘΧΕΙΣ
ΚΑΤΑΨΩΒΙ;

Τὸ ΣΑΝ - ΜΠΟΛ εἶναι ἓνα ἑλβετικὸ ἐπαναστατικὸ προϊόν κατὰλληλο γιὰ ὅλες τὶς περιπτώσεις.

Ἀναζωογονεῖ ἀμέσως τὸν ὀργανισμό, προλαμβάνει τὴν κόπωση, δημιουργεῖ εὐεξίαν καὶ καταργεῖ τὸ γῆρας.

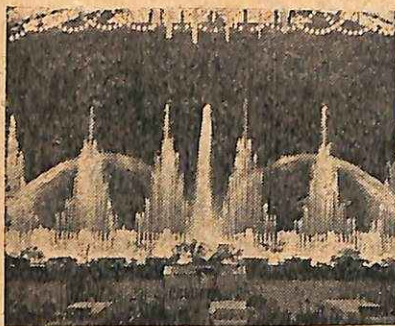
Ἀνακατεύοντας λίγο ζεστό νερὸ μὲ σκόνι ΣΑΝ - ΜΠΟΛ, ἔχετε ἀμέσως ἓνα γευστικὸ ρόφημα ποὺ συνιστᾶται γιὰ παιδιὰ, ἀναρρωνύοντάς, ἀθλητάς, ἡλικιωμένους καὶ γενικά ὅσους ἐργάζονται ἐντατικά.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ : Κ. Σ. ΒΑΧΑΡΗΣ ΝΙΚΗΣ 32 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 33.120
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΣΕ ὍΛΑ ΤΑ ΕΔΩΔΙΜΟΠΩΛΕΙΑ

όπως ή Πωλιν Κονέρ, ή Μπέττυ Τζώνς, ή Ρούθ Κούρριερ, ή Λαβίνα Νιέλσον, ή Λετίτια Άιντε, ή Λούση Βενέιμπλ, ή Λόλα Χούθ, ό Λούκας Χόβιγκ, ό Μέικ Χόζαντερ, ό Χάρλαν Μάκ Κάλουμ, ό Τσέστερ Βολέσκι.

«ΟΡΦΕΥΣ»

‘Η καλλιτεχνική διεύθυνσι του ‘Ορφώως θα παρουσιάση για δύο εβδομάδες περίπου τή θαυμασιώτερη άττραξιόν «Νερά που Χορεύουν» (Dancing Waters), συνδυασμός στροβιλι-

ζοένμων νερών, ηλεκτρικής ένεργείας και μηχανικής δεξιοτεχνίας φωτιστικών σωμάτων και μουσικής. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τὰ εξής νούμερα : « Χορευτικό Μπαλλέτο », « Υδάτινο Παραπέτασμα », τὰ μαγικά « Ανθισμένα Βάζα » και « Καταρράκτες τής Φωτιᾶς και του Νερού ».

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Χ. Ε. Ν. ΑΘΗΝΩΝ

(‘Αμερικῆς 11).

Κάθε Τρίτη 6-7 μ.μ. στο δεύτερο Έντευκτήριο, «Ό,τι ένδιαφέρει τή γυναίκα», συζήτησις με τή διακεκριμένη ψυχολόγο Ν. Χαρβάτη.

Κάθε Τετάρτη στήν αίθουσα Θεάτρου κινηματογράφος για τὰ μεγάλα μέλη.

Κάθε Πέμπτη 8 μ.μ. συγκέντρωσι τής ομάδος Συζητήσεων Χ.Ε.Ν. Χ.Α.Ν.

13 και 14 Δεκεμβρίου ώρα 11 π.μ.-8 μ.μ. Χριστουγεννιάτικη Άγορά στήν Αίθουσα Θεάτρου.

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

« ΑΘΗΝΑΙΟΝ »

(Μέγαρον Χ.Ε.Ν. ‘Αμερικῆς 11)

Τό «Άθηναίον» μπήκε φέτος στόν 12ο χρόνο τής λειτουργίας του με ελεύθερα έπιστημονικά μαθήματα. Τὰ έφετεινά μαθήματα τής περιόδου Νοεμβρίου-Φεβρουαρίου 1957-58 είναι τὰ ακόλουθα :

Πίστη και γνώση, (Εισαγωγή στή Φιλοσοφία τής Θρησκείας). Κάθε Τρίτη 7.15-8.15 μ.μ. ‘Ομιλητής ό Ε. Π. Παπανούτσος.

‘Απόψεις του έργου του Παλαμά. Κάθε Τρίτη 6.15-7.15 μ.μ. ‘Ομιλητής ό Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος.

‘Η σαιπηρική τραγωδία. Κάθε Πέμπτη 7.15-8.15 μ.μ. ‘Ομιλητής ό ‘Αγγ. Τερζάκης.

Τὰ ψηφιδωτά τής έποχῆς των Παλαιολόγων. Κάθε Δευτέρα 7.15-8.15 μ.μ. ‘Ομιλητής ό ‘Ανδρέας Ευγγούπουλος.

‘Η νεώτερη Ιστορία μας από τὰ ‘Απομνημονεύματα. Κάθε Πέμπτη 6.15-7.15 μ.μ. ‘Ομιλητής ό Γ. Π. Κουρνούτος.

Πρωτοποριακές τάσεις στή ζωγραφική του 20ού αιώνα. Κάθε Δευτέρα 6.15-7.15 μ.μ. ‘Ομιλητής ό Τώνης Π. Σπητέρης.

‘Η σύγχρονη μουσική (με μουσικά παραδείγματα). ‘Η Γένεση των συγχρόνων κινημάτων. Κάθε Πέμπτη 8.15-9.15 μ.μ. ‘Ομιλητής ό Γιάννης Γ. Παπαϊωάννου.

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

(Πλατεία ‘Αγ. Γεωργίου Καρύτση).

3 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διάλεξις του ‘Εθνικού ‘Ιδρύματος.

5 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διάλεξις τής ‘Ελληνικής Περιγητικής Λέσχης.

6 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διάλεξις του Φινλανδικού Προξενείου.

9 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διάλεξις του Φιλολογικού και ‘Αρχαιολογικού τμήματος Παρνασσού.

10 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διάλεξις του ‘Εθνικού ‘Ιδρύματος.

11 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διάλεξις τής κ. Μαρίας Λουίζας ‘Ασερέν καθηγητριάς τής Παντείου Σχολῆς με

ΑΔΕΛ

ENERGOL
VISCO-STATIC
MOTOR OIL

τὸ λάδι πὺ εἶναι κατάλληλο
γιὰ ὅλες τῖς ἐποχές τοῦ ἔτους.

- μειώνει τὴν φθορὰ τοῦ κινητήρος κατὰ 80%
- ἐλαττώνει τὴν κατανάλωσι τῆς βενζίνης
- παρατείνει τὴν ζωὴ τῆς μπαταρίας.

ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

θέμα «Οί Γάλλοι του Καναδά» (έντυ-
πώσεις από πρόσφατο ταξίδι).

12 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διά-
λεξις τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Σπου-
δῶν με ὁμιλητὴ τὸν κ. Π. Καλογήρου
καὶ θέμα «Υγιεινὴ καὶ ἔλεγχος τρο-
φίμων».

13 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διά-
λεξις Ἑλληνικοῦ Συνδέσμου Πανα-
γίου Τάφου, ὁμιλητὴς ὁ ἰατρός Παπα-
γιαννόπουλος.

14 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διά-
λεξις Ἑλληνικῆς Παιδαγωγικῆς Ἑται-
ρείας.

16 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διά-
λεξις Ἑνώσεως Φυσικῶν Ἑλλάδος.

17 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διά-
λεξις τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.

19 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διά-
λεξις τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Σπου-
δῶν, με ὁμιλητὴ τὸν κ. Σπ. Δοξιάδη
καὶ θέμα «Τὸ παιδί καὶ ἡ ὑγιεινὴ του».

20 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διά-
λεξις Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑ-
ταιρείας Θεσσαλῶν.

23 Δεκεμβρίου, ώρα 7 μ.μ. : Διά-
λεξις τοῦ Φιλολογικοῦ καὶ Ἀρχαιολο-
γικοῦ τμήματος Παρνασσοῦ.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΓΚΑΛΛΕΡΥ «ΖΥΓΟΣ»

(Βουκουρεστίου 11).

Μεγάλη αἴθουσα :

14-31 Δεκεμβρίου : Ἐκθεσις ἔργων
ζωγραφικῆς τῆς Ντιάνας Ἀντωνάκα-
του.

Μικρὴ αἴθουσα :

1-17 Δεκεμβρίου : Ἐκθεσις ἔργων
χαρακτικῆς τοῦ Ἑπαμ. Νίκολη.

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΚΟΥΡΟΣ»

(Πλ. Κολωνακίου 20).

Στὴν αἴθουσα ἐκθέσεων «Κοῦρος»
ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου θὰ ἐκθέσουν ὁ
Γιάννης Τσαρούχης σχέδια, καὶ ὁ
14ετὴς ζωγράφος Γ. Κόκκος μακέττες
κοστούμιῶν γιὰ ὅλα τὰ κλασσικὰ
ἔργα.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΖΑΧΑΡΙΟΥ

(Ἀκαδημίας 28).

Ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου θὰ ἐκθέσῃ
λάδια καὶ ἀκουαρέλλες ἡ ζωγράφος
Λαζαρίδου.

ΓΚΑΛΛΕΡΥ ΚΩΤΣΑΚΗ

(Φιλελλήνων καὶ Νικοδήμου 2).

Συνεχίζεται ἡ ἐκθεσις ζωγραφικῆς
Ἑλλήνων καὶ ξένων καλλιτεχνῶν.

ΓΚΑΛΛΕΡΥ «Α. 23»

(Ἀμερικῆς 23).

Ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου θὰ ἐκτεθοῦν
νέα ἔργα Ἑλλήνων καὶ ξένων καλλιτε-
χνῶν.

ΖΑΠΠΕΙΟΝ ΜΕΓΑΡΟΝ

Φωτογραφικὴ Ἐκθεσις :

«Εἰκόνες Ἑλληνικῆς Ζωῆς»

ὀργανομένη ἀπὸ τὸ Περιοδικὸ «Εἰκόνες»

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Μία ἐξαιρετικὴ εὐκαιρία σᾶς δίδετε διὰ νὰ ἐπισκε-
φθῇτε τὸ Παρίσι, τὴν Πόλιν τοῦ Φωτὸς ἐν ὄψει τῶν ἑορτῶν.

Αὐτὸ τὸ προσκύνημα κάθε πνευματικοῦ ἀνθρώπου τὸ
ὁποῖον κάποτε ἀπαιτοῦσε ἐβδομάδας ὁλοκλήρους ἤδη
προσφέρεται ἀπὸ τὴν AIR FRANCE με τοὺς πλέον συμ-
φέροντας καὶ ἐξυπηρετικὸς ὅρους.

Με τὴν αὐτὴν τιμὴν τοῦ εἰσιτηρίου τῆς διαδρομῆς
Ἀθηνῶν - Παρισίων ἡ AIR FRANCE σᾶς προσφέρει ἐπὶ
πλέον καὶ διὰ τὴν μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1958 περίοδον
μὴν εὐχάριστον διαμονὴν εἰς τὸ Παρίσι τουλάχιστον πέντε
ἡμερῶν περιλαμβανομένων τῶν ἐξόδων, ξενοδοχείων, ἐστια-
τορίων καὶ ὀργανωμένων ἐκδρομῶν.

Ἡ περίοδος τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν Χριστουγέννων εἶναι
ἡ πλέον πρόσφορος δι' ἓνα ταξιδιὸν σας.

Αὐτὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐξοδεύσητε εἰς τὸ σπίτι σας ἀσκό-
πως εἰς δῶρα καὶ τὰ ἀπαραίτητα ἀλλὰ ἄχρηστα μικρο-
έξοδα, ἡμπορεῖτε νὰ τὰ ἀπολαύσητε εἰς τὸ Παρίσι εἰς μίαν
ἐκδρομὴν πού θὰ σᾶς μείνῃ ἀξέχαστη εἰς ὅλη σας τὴν ζωὴν.

Μία ἀπλὴ ἀπόφασις χρειάζεται διὰ νὰ ἀπαλλαγῇτε
ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν καὶ τὴν ρουτίνα.

Τὸ Παρίσι σᾶς ἀναμένει με τὰ γιορτινὰ του, τὰς
παραδόσεις του, τὰ μουσεῖα του, τὰ κέντρα διασκεδά-
σεως, τὰ πνευματικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ του ἐνδιαφέροντα,

Ἀποταθῇτε τῶρα εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ ὠρισμένα ἐκεῖνα
πρακτορεῖα ταξιδίων τὰ ὁποῖα εἶναι ἐξουσιοδοτημένα νὰ
παρέχουν τὰς ἐκπτώσεις τοῦ ἐκδρομικοῦ ταξιδίου εἰς τὸ
Παρίσι.

Ἡ AIR FRANCE εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν σας διὰ νὰ
χαρῇτε τὰς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν.

Ἡ AIR FRANCE

Ἀμερικῆς 9 — Τηλ. 34796

ΓΚΑΛΛΕΡΥ ΗΛΙΑΔΗ

(Ακαδημίας 29).

Διαρκής Έκθεσις Ζωγραφικής Έλ-
λήνων Καλλιτεχνών. Εκτίθενται έργα
των Παρθένη, Μπισκίνη, Λύτρα, Ό-
θωναίου, Γιατρά, Τριανταφυλλίδη,
Οικονόμου, Μαλέα, Βολανάκη, Γεραλή,
Γερμενή και έργα του μεγάλου Έλλη-
νος χαρακτού Γαλάνη.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

(Πανεπιστημίου 9)

Έντός του Δεκεμβρίου θα έκτεθουν
42 ελαιογραφίες Αμερικανίδων ζωγρά-
φων (επανάληψις της έκθέσεως ή
οποία έγινε στο υπερωκεάνιον «Ό-
λυμπία».

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

(Πλατεία Αγ. Γεωργίου Καρύτση)

Ανω αίθουσα :

1-10 Δεκεμβρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής της κ. Τζένης Αργυρού.

11-31 Δεκεμβρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής του κ. Γ. Τριανταφυλλου.

Μεσαία αίθουσα :

1-11 Δεκεμβρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής του κ. Ηλία Ζερβού.

12-31 Δεκεμβρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής της κ. Άννας Τούμα -
Πίππα.

Ίσόγειος αίθουσα :

1-10 Δεκεμβρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής του κ. Ί. Σιφναίου.

11-31 Δεκεμβρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής της κ. Νεράλης Πανοπού-
λου.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

(Έλευθ. Βενιζέλου, τηλ. 614-413).

Άνοικτη καθημερινώς : 9 π.μ.-1 μ.μ.
και 5-8 μ.μ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

(Παλαιά Άνάκτορα).

Άνοικτη καθημερινώς : 9 π.μ.-1 μ.μ.

ΜΠΕΝΑΚΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

(Πλατεία Κολοκοτρώνη)

Άνοικτη καθημερινώς : 9 π.μ.-1 μ.μ.
και 5-8 μ.μ. Σάββατο απόγευμα κλει-
στή.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

(Όπισθεν Εὐαγγελισμοῦ)

Άνοικτη καθημερινώς : 9 π.μ.-2 μ.μ.
και 5-8 μ.μ. Σάββατο απόγευμα κλει-
στή.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

(Σταδίου 29)

Άνοικτη καθημερινώς : 9.30 π.μ. -
1 μ.μ. και 6-9 μ.μ.

ΜΟΥΣΕΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ

(Τοσίτσα-Μπουμπουλίνας-Πατησίων,
τηλ. 663-391).

Άνοικτό καθημερινώς : 8 π.μ.-2 μ.μ.
Τις Κυριακές 9 π.μ.-1 μ.μ. Τη Δευτέρα
κλειστό.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ,

Έλθετε να περάσετε τις θερινές διακοπές σας στην
ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΚΤΗ - Κυλλήνη - Πελοπόννησος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ : ΟΛΥΜΠΟΣ ΓΡΑΦ. ΤΑΞΙΔΙΩΝ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4, δδδς Γιάν Σμάτς - Άθήναι - Τηλ. 27-541, 30-078

Τηλεγραφική διεύθυνσις : OLYMPTOURS

ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ζητήτε από τον έφημεριδοπώλην σας
και τὸ περίπτερον :

ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΤΥΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΥΡΓΗΜΑΤΩΝ
ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΕΙΣ ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΚΟΜΨΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΣΕΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΝ

- ΕΝΤΓΑΡ ΟΥΑΛΛΑΣ :

« Η γυναῖκα με τις 100 μορφές »

- ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ :

« Ένα σχέδιο δολοφονίας »

- Ε. ΝΤΑΒΙΝΣΟΝ :

« Εγκλημα στο "Ηλιγν" »

- ΕΡΛ ΣΤΑΝΛΕΎ ΓΚΑΡΤΝΕΡ :

« Το είδωλο του Τσόου-Κό »

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

- Η. ΣΗΜΑΡΚ :

« ΝΥΧΤΑ ΤΡΟΜΟΥ »

- Ι. ΦΛΕΤΣΕΡ :

« ΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ »

- ΧΕΡ. ΛΑΝΤΟΝ :

« ΕΙΔΑ ΤΟ ΔΟΛΟΦΟΝΟ »

- Ε. ΑΛΑΡΥ :

« Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ »

Στις εκδρομές σας, στα ταξίδια σας,
μ' ένα ενλεκτό αστυνομικό βιβλίο της τσέπης.

Ο τόμος Δρχ. 6

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Δ. ΣΑΜΑΡΑ - ΠΛ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 15 - ΤΗΛ. 53.538 - ΑΘΗΝΑΙ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

(Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 22, τηλ. 71.027).

Άνοικτο καθημερινώς : 8 π.μ.-2 μ.μ.
Πέμπτη και Κυριακή, είσοδος ελεύθερα.
Σάββατο κλειστό.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

(Κουμπάρη 1, τηλ. 611.617).

Άνοικτο καθημερινώς : 9.30 π.μ.-
1.30 μ.μ. και 4.30-7.30 μ.μ. Κυριακή
και Τρίτη απόγευμα κλειστό. Δευτέρα
είσοδος ελεύθερα.

ΣΤΟΑ ΑΤΤΑΛΟΥ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

Άνοικτο καθημερινώς : 9 π.μ.-1 μ.μ.
και 3-6 μ.μ. Κυριακές 9 π.μ.-1 μ.μ.
Πέμπτη και Κυριακή είσοδος ελεύθερα.

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ και ΜΟΥ-
ΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ

(Ζάππειο Μέγαρο).

Προσωρινή Έκθεσις. Άνοικτη κα-
θημερινώς : 10 π.μ.-1 μ.μ. και 5-7.30
μ.μ. Τρίτη πρωί κλειστή. Δευτέρα
απόγευμα είσοδος ελεύθερα.

ΖΩΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

(Είσοδος εκ της οδού Άκαδημίας)

Άνοικτο Δευτέρα 9-12, είσοδος ελευ-
θέρα. Τετάρτη και Σάββατο 9-12.

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

(Χαριλάου Τρικούπη 4, τηλ. 614.510)

30 Νοεμ.-1 Δεκεμβρίου : Παρνασσός.

8 Δεκεμβρίου : Πάνιο (όρος).

15 Δεκεμβρίου : Πάρνηθα (γύρος).

21-26 Δεκεμβρίου : Καλιακούδα-
Προύσσος, Όλυμπος, Χελμός, Ζήρεα.

Τί ξέρετε για τις βιταμίνες;

Διαβάσετε και ακούτε καθη-
μερινά πολλά για τις βιτα-
μίνες. Άν έξετάσετε όμως
είλικρινά τον έαυτό σας θά
βεβαιωθείτε, πως δέν γνωρί-
ζετε σχεδόν τίποτε γι' αυτές.

Θέλετε, λοιπόν, νά μάθετε
ή μάλλον ν' αποκτήσετε πεί-
ραν, τοῦ τί εἶναι καί τί θαύ-
ματα κάνουν οἱ βιταμίνες;

Παίρνετε κάθε ήμέρα λίγη
μαγιά τής μπύρας, πού έχει
αναγνωρισθῇ από τοὺς ἐπι-
φανεστέρους ἐπιστήμονας ὡς
πηγή τῶν κυριωτέρων βιτα-
μινῶν, θά αἰσθανθῇτε τὸν ὁρ-
γανισμό σας νά ἀνανεώνε-
ται, θά ἀποκτήσετε ὠραία,
ἀπαλὴ ἐπίδερμίδα. Ἀκόμη
καί τὰ μαλλιά σας θά ἀ-
ποκτήσουν ζωηρό, φυσικό
χρῶμα.

Ρωτήστε τὸν γιατρό σας
γιὰ νά μάθετε τί ἀξίζει γιὰ
τὸν ὁργανισμό σας ἡ μαγιά
τής μπύρας καί ἀρχίστε νά
δίνετε τακτικὰ στὰ παιδιά
σας μαγιά μπύρας ΦΙΞ, πού
καθαρίζει τὸ αἷμα καί ἀνα-
νεώνει τὸν ὁργανισμό.

Τσαϊ
ΙΑΠΩΝΙΑΣ

- Ἄρωμα
- Γεύσεις
- Χρῶμα

ΤΕΑ

Ι. ΓΙΩΤΗ ΣΙΓΙΟΤΙΣ

Ι. ΓΙΩΤΗ

X. E. N. ΑΘΗΝΩΝ

(Αμερικῆς 11)

2 Δεκεμβρίου, ὥρα 2.30 μ.μ. : Ἐπίσκεψις τυπογραφείων ἡμερίδος.

9 Δεκεμβρίου, ὥρα 2.30 μ.μ. : Ἐπίσκεψις Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας.

16 Δεκεμβρίου, ὥρα 2.30 μ.μ. : Ἐπίσκεψις ἐκθέσεως ζωγραφικῆς - αἵθουσα Ζυγοῦ.

8 Δεκεμβρίου : Ἐκδρομή Τατόι - Ἅγιος Μερκούριος - Ὠρωπός.

22 Δεκεμβρίου : Ἐκδρομή στήν Πάρνηθα.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

— Ἡ διεύθυνσις τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου ἀποφάσισε ὅπως κατὰ τὸ προσεχές Φεστιβάλ Ἀθηνῶν παρουσιάσῃ τρία νέα ἔργα ποὺ κατ' ἀρχὴν θὰ παιχθοῦν στὴν Ἐπίδαυρον καὶ κατόπιν θὰ ἐπαναληφθοῦν στὸ Ὁδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Τὰ δύο ἀπὸ τὰ τρία ἔργα εἶναι ἀρχαῖες τραγωδίαι, ὁ «Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῶν» τοῦ Σοφοκλέους καὶ ἡ «Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις» τοῦ Εὐριπίδη, καὶ τὸ τρίο ἡ κωμωδία «Ὀρνίθες» τοῦ Ἀριστοφάνη. Τὸν «Οἰδίποδα ἐπὶ Κολωνῶν» θὰ σκηνοθετήσῃ ὁ Ἀλέξης Μινωτῆς ὁ ὁποῖος καὶ θὰ πρωταγωνιστήσῃ, τὴν «Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις» θὰ σκηνοθετήσῃ ὁ Κωστής Μιχαηλίδης με πρωταγωνίστρια τὴν Ἄννα Συνοδινού. Τοὺς «Ὀρνίθες» θὰ σκηνοθετήσῃ ὁ Ἀλέξης Σολομὸς με πρωταγωνίστρια τὴ Μαίρη Ἀρώνη.

— Ὁ ἐκλεκτὸς σκηνοθέτης καὶ διευθυντὴς τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου Σωκράτης Καραντινός, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε καὶ μέλος τοῦ Γερμανικοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Προφορικοῦ Λόγου, ἀνέλαβε τὴν ἔδρα τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Προφορικοῦ Λόγου στὴ Σχολὴ Μετεκπαιδύσεως Διδασκάλων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

— Τὸ «Ἑλληνικὸ Λαϊκὸ Θέατρο» τοῦ Μάνου Κατράκη καθιέρωσε φοιτητικὸ εἰσιτήριο καὶ στὴν γενικώτερη προσπάθειά του νὰ ἐπικοινωνήσῃ με τὸ εὐρὺ κοινὸ ἀποφάσισε νὰ διοργανώσῃ σειρὰ καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων στοὺς συνοικισμοὺς καὶ δήμους τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Ἐξ

ἄλλου ὁ Ἀλέξης Μινωτῆς, ὁ πρωταγωνιστὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, με τὸ θάνατο τοῦ Νίκου Καζαντζάκη παρακάλεσε τὸν Μάνο Κατράκη, σὲ περίπτωσι ποὺ θ' ἀνέβασῃ τὸ «Ἑλληνικὸ Λαϊκὸ Θέατρο» τὸν «Καπετὰν Μιχάλη», νὰ τοῦ ἀναθέσῃ ἓνα ὁποιοδήποτε ρόλο στὸ ἔργο γιὰ νὰ τιμήσῃ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴ μνήμη τοῦ ἐκλιπόντος μεγάλου Ἑλληνος συγγραφέως.

— Φοιτητικὸ εἰσιτήριο καθιέρωσε καὶ τὸ θέατρο «Διὰνα», ποὺ θὰ παρουσιάσῃ δεῦτερο ἔργο μιὰ πρωτότυπη ἐπιθεώρηση ποὺ γράφουν οἱ Ἀσημάκopoulos, Σπυρόπουλος, Παπαδούκας.

— Τὸ «Θέατρο Τέχνης» θὰ ἐπαναλάβῃ ἐφέτος τρία ἔργα ποὺ ἀποτελέσαν ἐπιτυχίαι του στὸ παρελθόν. Τὸ «Αὐγουστιάτικο φεγγάρι», τὸν «Κύκλο με τὴν κιμωλία» καὶ τὸν «Πλοῦτον». Πρῶτο θὰ παρουσιασθῇ τὸ «Αὐγουστιάτικο φεγγάρι» ποὺ θὰ παρεμβληθῇ μετὰ τοῦ «Ψηλὰ ἀπὸ τὴ γέφυρα» καὶ τῆς «Αὐλῆς τῶν θαυμάτων». Ἐξ ἄλλου τὸ ἐφετεινὸ ρεπερτόριο τοῦ Θεάτρου Τέχνης περιλαμβάνει τὰ ἐξῆς ἔργα: Ἐνα «Τρίο» ποὺ συνθέτουν τὸ «Περλιπλὶν καὶ Μπελίσσα» τοῦ Λόρκα, μιὰ φάρσα τοῦ Βάλλε Ἰνκλάν καὶ «Ἡ σκούφια με τὰ κουδούνια» τοῦ Πιραντέλλο, καὶ ἓνα «Κουαρτέτο» ποὺ συνθέτουν μονόπρακτα τῶν Κουρτελίν, Πιραντέλλο, Μπρέχτ καὶ Σάρτρ. Τὰ ἄλλα ἔργα τοῦ ρεπερτορίου τοῦ «Θεάτρου Τέχνης» εἶναι ἡ «Εὐρυδίκη» τοῦ Ἀνοῦϊ, ἡ «Ἀτρόμητη μάνα» καὶ ὁ «Καλὸς ἀνθρώπος τοῦ Σὲ Τσουάν» τοῦ Μπέρτολτ Μπρέχτ, τὸ «Καλοκαίρι καὶ καταιχιά» τοῦ Τέννεση Οὐίλλιαμς καὶ τὸ ποιητικὸ δρᾶμα τοῦ Τόμας Ἑλλιοτ «Φόνος στὴ Μητρόπολη».

— Τὸ θέατρο «Κυβέλης» ἐτοιμάζει τὸ ἀνέβασμα μιᾶς ἐπικάϊρης σάτιρας γραμμένης ἀπὸ τοὺς Τραϊφόρο καὶ Βασιλειάδη.

— Στὸν πρωταγωνιστὴ τοῦ ἐλαφροῦ μουσικοῦ θεάτρου Ἀλέκο Λειβαδίτη ἐπρότάθῃ ὅπως τὸ 1958 μεταβῇ στὴν Αὐστραλία ἐπὶ κεφαλῆς ἐπιθεωρησιακοῦ συγκροτήματος.

— Οἱ δημοφιλεῖς βεντέττες Ἄννα καὶ Μαρία Καλουτὰ συνεχίζοντας τὴν περιοδεία τους σὲ αὐστραλιανὲς πόλεις σημειώνουν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. — Ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρα-

ΑΔΑ

παραγωγῆς τῶν
ἐργαστηρίων μας
ἀπὸ γνήσια εὐρω-
παϊκὰ ἐσάνς ἀν-
δέων σὲ πάντα
σταθερὴ ποιότητα

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΩΝΙΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΠΑΤΗΣΙΩΝ

Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

τίας του Λιβάνου κ. Καμίλ Σαμουν άπενεμήθη τὸ Χρυσὸ Παράσημο τοῦ Ἐθνικοῦ Τάγματος τοῦ Κέδρου στὸ γενικὸ διευθυντὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου Αἰμ. Χουρμούζιο καὶ στοὺς ἐκλεκτοὺς πρωταγωνιστὰς τοῦ κλιμακίου ἀρχαίου δράματος τῆς κρατικῆς σκηνῆς Ἄννα Συνοδιοῦ καὶ Θάνο Κωτσόπουλο ποὺ ἔπαιξαν στὴν «Ἀντιγόνη» τοῦ Σοφοκλέους πρὸς τιμὴν του.

— Ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη ἀπένειμε μετάρλια καὶ χρυσὰ σήματα τῆς «Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου» στοὺς πρωταγωνιστὰς Κατερίναν, Σοφία Βέμπο, Βασ. Λογοθετίδη, στὸν πρόεδρο τοῦ Σωματείου Ἡθοποιῶν Βασ. Μεσολογγίτη, στὸν Κ. Μουσούρη, στὸ Δ. Μυράτ, στοὺς θεατρικοὺς συγγραφεῖς Σπ. Μελά, Β. Ἡλιάδη, Μ. Τραϊφόρο, στὸν συγγραφέα Στράτη Μυριβήλη, στοὺς κινηματογραφιστὰς Θ. Δαμασκηνό, Β. Μιχαηλίδη, Σπ. Σκούρα, καὶ Α. Ζερβὸ καὶ στὸν κουφερασὶ Γ. Οἰκονομίδη.

ΧΟΡΟΣ

— Τὸ Καλλιτεχνικὸ Γραφεῖο Ἀθηνῶν τὸν Μάρτιο τοῦ 1958 θὰ παρουσιάσῃ στὴν Ἀθήνα τοὺς περίφημους «Κοζάκους τὸν Δόν» μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν Ζάρωφ.

— Ὁ ἐκλεκτὸς συνθέτης Μάνος Χατζηδάκης ἐτοίμασε ἕνα καινούργιο ἔργο του ποὺ θὰ παιχθῇ κατὰ τίς προσεχεῖς παραστάσεις τοῦ «Ἑλληνικοῦ Χοροδράματος» στὸ θέατρο «Κοτοπούλη». Τὸ ἔργο λέγεται «Ἑρμιόνη» καὶ θ' ἀνεβασθῇ μετ' σκηникὰ καὶ κοστούμια Γιάννη Μόραλη καὶ μετ' σκηνογραφία τῆς Ραλλοῦς Μάνου ἢ ὁποῖα καὶ θὰ ἐρμηνεύσῃ τὸν κεντρικὸ ρόλο τῆς μάνας. Τὸν πρῶτον ἀνδρικό ρόλο θὰ χορέψῃ ὁ Γιώργος Ἑμερζὸς καὶ τὸν ἄλλο γυναικεῖο ἡ Ντόρα Τσάτσου.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΝΕΑ

— Στὴ Βιέννη συνήλθε, ἔπειτα ἀπὸ πρόσκλησι τοῦ Ὁργανισμοῦ Φεστιβάλ τῆς αὐστριακῆς πρωτεύουσας, ἡ ἐτησία γενικὴ συνέλευσις τῆς Εὐρω-

παϊκῆς Ἐνώσεως Μουσικῶν Φεστιβάλ, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ντενίς ντε Ρουζεμόν, διευθυντοῦ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Μορφωτικοῦ Κέντρου, καὶ ἐκήρυξε τὴν εἰσδοχὴ τῶν Ὁργανισμῶν Φεστιβάλ Ἀθηνῶν καὶ Στοκχόλμης στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσι Μουσικῶν Φεστιβάλ.

— Στὴν Ἀθήνα ἐφθάσε ὁ Ἰταλὸς σκηνοθέτης τῆς ὄπερας Ρέμο Ντέλλα Πέργκολα ὁ ὁποῖος μετεκλήθη ἀπὸ τὴν Λυρικὴ Σκηνὴ γιὰ νὰ ἀνεβάσῃ τὰ νέα ἔργα αὐτοῦ «Ὀλύμπια». Ὁ Ντέλλα Πέργκολα ὡς πρῶτο ἔργο τῆς χειμερινῆς περιόδου τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς θὰ σκηνοθετήσῃ τὴν «Αἶντα» τοῦ Βέρντι τῆς ὁποίας ἡ πρεμιέρα πιστεύεται ὅτι θὰ δοθῇ στὶς 2 Ἰανουαρίου τοῦ νέου ἔτους 1958. Ὁ Ἰταλὸς σκηνοθέτης θὰ παρουσιάσῃ ἐπίσης τὴν «Κάρμεν», τὸν «Φάουστ» καὶ τὸν «Τροβατόρε». Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς ὥρισε τοὺς μαέστρους τῶν νέων ἔργων : ὁ Α. Παρίδης θὰ διευθύνῃ τὴν «Αἶντα» καὶ ὁ γενικός διευθυντὴς τῆς Κρατικῆς Ὁρχήστρας Ἀθηνῶν Φιλ. Οἰκονομίδης θὰ διευθύνῃ τὸν «Φάουστ». Ὁ Π. Πετρίδης θὰ διευθύνῃ τίς πρῶτες παραστάσεις τοῦ μπαλέτου «Πραμα-

τευτῆς» ποὺ συνέθεσε ὁ ἴδιος. Τὴν «Πομπადούρ» θὰ διευθύνῃ ὁ Βάλτερ Πραίφερ, τὴν «Κοντέσσα Μαρίτσα» ὁ Ἰωσήφ Ριτσιάρδης καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ ρεπερτορίου τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς θὰ διευθύνῃ ὁ Βαβαγιάννης. Ἐξ ἄλλου στὸν Κάρολο Κούν ἀνετέθη νὰ σκηνοθετήσῃ τὸ «Μέντιουμ» τῆς μονόπρακτης ὄπερας τοῦ Μενόττι καὶ στὸ Μήτσο Λυγίζο τὴν ὄπερέττα «Πομπადούρ». Ἐπίσης ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Λυρικῆς ἀνέθεσε στὸ Γιάννη Τσαρούχη τίς σκηνογραφίες τοῦ ἔργου τοῦ Μενόττι καὶ τοῦ μπαλέτου τοῦ Πετρίδου. Στὸν Ι. Στεφανέλλη ἀνετέθησαν οἱ σκηνογραφίες καὶ τὰ κοστούμια τοῦ «Φάουστ» καὶ τῆς «Πομπადούρ». Ἡ Λυρικὴ Σκηνὴ μετεκάλεσε ἐπίσης ἀπὸ τὴ Βιέννη τὸν Ἑλληνα σκηνογράφο Ρικάκη γιὰ νὰ σκηνογραφήσῃ τὸν «Τροβατόρε» καὶ τὴν μεσόφωνο Λιώτση, πρωταγωνίστρια τῆς Γερμανικῆς Ὀπερας τοῦ Λύμπκε. Ἡ Λιώτση, ἐφ' ὅσον τῆς χορηγήθῃ ἄδεια ἀπὸ τὴν Γερμανικὴ Ὀπερα, θὰ ἐμφανισθῇ στὴν «Κάρμεν» τοῦ Μπιζέ καὶ ὡς Ἀμνερὶς στὴν «Αἶντα» τοῦ Βέρντι. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς ἐνέκρινε ὅπως

5 εὐκαιρίες

ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

εἰς

ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ

ΒΡΥΞΕΛΛΑΣ

ΜΟΝΑΧΟΝ

ΓΕΝΕΥΗΝ

ΖΥΡΙΧΗΝ

Διὰ τοὺς ταξιδεύοντας ἀεροπορικῶς ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ μετ' ἐπιστροφῆς εἰσιτηρίου των.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ :

“ΟΛΥΜΠΟΣ”

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΔΟΣ ΓΙΑΝ ΣΜΑΤΣ 4 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 27.541, 30.078

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΩΔΕΙΟΝ ΦΛΕΡΙΑΝΟΥ

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τοὺς πελάτας του οἱ ὁποῖοι ἔχουν συγγενεῖς ἢ φίλους ἐγκατεστημένους εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀναλαμβάνει τὴν ἀποστολὴν ἀνθέων καθὼς καὶ τῶν ἰδιοχείρων εὐχῶν των διὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Νέον Ἔτος εἰς οἰονδήποτε μέρος τῆς ὑδρογειοῦ.

Διὰ πληροφορίας καὶ παραγγελίας ἀπευθύνεσθε στοῦ

ΦΛΕΡΙΑΝΟΥ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 7 (ἐντὸς τῆς στοᾶς)

Τηλέφωνον : 21-514 — ΣΥΝΤΑΓΜΑ

συμπεριληφθούν στο έφετεινό ρεπερτόριο της οι όπερες «Δαχτυλίδι της μάνας» του Μανώλη Καλομοίρη και «Απόγεμα αγάπης» του Μάριου Βάρβογλη καθώς εις τὸ μπαλέτο τοῦ Πετρίδη «Πραγματευτής».

— Τὸ Καλλιτεχνικὸ Γραφεῖο Ἀθηνῶν θὰ παρουσιάσῃ τὸν προσεχῆ Ἰανουάριο στὴν Ἀθήνα τὴν Παιδικὴ Χορωδία τῆς Βιέννης ἢ ὁποῖα ἀπαρτίζεται ἀπὸ 26 παιδιὰ καὶ συνοδεύεται ἀπὸ δύο μαέστρους. Ἡ Παιδικὴ Χορωδία τῆς Βιέννης θὰ παρουσιάσῃ τρία διαφορετικὰ προγράμματα πού καθ' ἓνα θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ μία ὅπερα καὶ ἀπὸ ἓνα κοντσέρτο. Ἡ πρώτη παράστασις θὰ δοθῇ στὶς 13 Ἰανουαρίου καὶ ἡ Χορωδία θὰ μείνῃ στὴν Ἀθήνα γιὰ δεκαπέντε μέρες.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΝΕΑ

— Στὶς 2 Δεκεμβρίου σὲ 4 κεντρικοὺς κινηματογράφους τῶν Ἀθηνῶν θὰ δοθῇ ἡ πρεμιέρα τῆς ταινίας τοῦ Ζὺλ Ντασσέν «Ἐκεῖνος πού πρόκειται νὰ πεθάνῃ». Ὡς γνωστὸ τὸ σενάριο βασίζεται στὸ μυθιστόρημα τοῦ Νίκου Καζαντζάκη «Ὁ Χριστὸς ξανασταυρώνεται», ἡ δὲ ταινία γυρίστηκε ὁλόκληρη στὴ Κρήτη.

— Ἐφυγε γιὰ τὴν Ἰταλία ἡ Μελίνα Μερκούρη ὅπου θὰ συναντηθῇ μὲ τοὺς σκηνοθέτες Ἀμάτο καὶ Ζὺλ Ντασσέν γιὰ νὰ λάβῃ μέρος στὴν ταινία «Ὁ χαρούμενος Ἑβραῖος» πού θὰ γυρισθῇ ἐκεῖ μὲ πρωταγωνιστὴ τὸν Ζεράρ Φιλίπ.

— Ὁ Ὁρέστης Μακρῆς, ἡ Τζένη Καρέζη καὶ ὁ Ντίνος Ἡλιοπούλος ἤλθαν σὲ συμφωνία μὲ τὴν «Ἀνζερβὸς» γιὰ νὰ λάβουν μέρος σὲ μιὰ νέα ταινία. Ἡ ταινία αὐτὴ θ' ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο σκέτς. Στὸ πρῶτο θὰ πρωταγωνιστήσουν ἡ Καρέζη μὲ τὸν Ἡλιοπούλο καὶ στὸ δεύτερο ὁ Μακρῆς. — Ὁ γνωστὸς Ἀγγλὸς σκηνοθέτης τοῦ κινηματογράφου Μπάзил Ράικ τελείωσε τὸ γύρισμα τῆς ντοκυκανταιρ ταινίας του «Αἰωνία Ἑλλάς...» πού εἶχε ἀρχίσει πρὶν ἀπὸ μῆνες στὴν Ἑλλάδα.

— Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ παραγωγὸς Ἀντ. Ζερβὸς πρότεινε στὸν Μάνο Κατράκη νὰ γυρίσουν ταινία τὴν ἐφετεινὴ ἐπιτυχία τοῦ «Ἑλληνικοῦ Λαϊκοῦ Θεάτρου» «Ὁ Ἡλίθιος». Ὁ Μάνος Κατράκης ἐδέχθη τὴν πρότασι καὶ σὲ λίγο καιρὸ θ' ἀρχίσῃ τὸ γύρισμα τῆς ταινίας.

— Ὁ πασίγνωστος τραγουδιστὴς καὶ ἡθοποιὸς Τίνο Ρότσι πρότεινε στὸν παραγωγὸ τοῦ κινηματογράφου Φίλ. Φίνο νὰ γυρίσουν μιὰ ταινία στὴν Ἑλλάδα μὲ βᾶσι τὸ σενάριο ἐνὸς Ἰταλοῦ συγγραφέως.

— Ἀρχισε τὸ γύρισμα μιᾶς νέας ἐλληνικῆς ταινίας «Ὁ δάσκαλος» στὴν ὁποία πρωταγωνιστεῖ ὁ Μίμης Φωτόπουλος. Τὸ σενάριο γράφτηκε ἀπὸ τὸν Θ. Τέμπο καὶ σκηνοθέτης εἶναι ὁ Κ. Τατσόπουλος.

— Συνεχίζεται τὸ γύρισμα τῶν ταινιῶν «Ὁ ἄνθρωπος τοῦ τραίνου» μὲ τὴν Ἄννα Συνοδινού, «Τὸ γύρισμα τῆς σιωπῆς» τῆς Λέας Κουρκουλάτου, τὸ «Τελευταῖο ψέμμα» τοῦ Μιχ. Κακογιάννη καὶ τὸ «Σκιᾶτρο» τοῦ νέου σκηνοθέτη Κ. Μανουσάκη.

Μέσα στὸ Δεκέμβριο θὰ προβληθῇ ἡ νέα ταινία τοῦ διασημοῦ Ἑλληνο-Ἀμερικανοῦ σκηνοθέτου Γκρέικ Τάλλας «Ἀπαγορευμένη ἀγάπη». Τὸ φιλμ εἶναι μιὰ ἐλεύθερη τοποθέτηση τοῦ ἀρχαίου λυρικοῦ μύθου τῆς Ἡρώς καὶ τοῦ Λεάνδρου σὲ σύγχρονα πλαίσια. Τὸ σενάριο εἶναι τοῦ Νέοτορα Μάτσα πού ἀνέπτυξε τολμηρὰ τὸ ἀρχαῖο θέμα καὶ τὸ ἐτοποθέτησε σ' ἓνα ψαροχώρι τοῦ Αἰγαίου, ὅπου ἡ Ἡρώ, δόκιμη μοναχὴ σ' ἓνα ἀπομακρυσμένο μοναστήρι, συναντᾷ τὸ Λεάνδρου πού τὸν κυνηγᾷ μιὰ ἄγρια βεντέτα. Τὸ ρόλο τῆς Ἡρώς ἐρμηνεύει ἡ Ἄννα Μπράτσου γιὰ τὴν ἐρμηνεία τῆς ὁποίας ἔγραψαν Ἀμερικανοὶ κριτικοὶ ὅτι ἔχει τὸ φλογερὸ αἶσθησιασμὸ τῆς Ἄννας Μανιάνι. Πρωταγωνιστοῦν ἐπίσης ἡ Ἑλένη Ζαφειρίου, ὁ Χρ. Νέζερ καὶ ὁ νέος ἡθοποιὸς Γ. Φόρας στὸ ρόλο τοῦ Λεάνδρου.

καὶ ἐπειδὴ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, δὲν ξέρετε οὔτε κιθάρα, οὔτε μαντολίνο, ἡ ΜΟΝΗ λύσις εἶναι νὰ χαρίσετε δίσκους ἀπὸ τὴ συλλογὴ μας, τὴν πλουσιώτερη συλλογὴ δίσκων τῆς Ἑλλάδος.

"ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΔΙΣΚΟΥ" ΤΗΣ ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

ΚΑΙ ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΤΕ ὅτι εἴμαστε Οἱ ΜΟΝΟΙ πού δεχόμεθα νὰ ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΟΥΜΕ πωληθέντας δίσκους (ἀρκεῖ νὰ εἶναι σφραγισμένοι).

Ἀπόψε δὲ φύγουμε

Βάψε με χρῶμι χρυσὸ τὰ καινούργια ἄλμπουρα,
φίλησε με στοργή τὴν λυπημένη γοργόνα τῆς πλώρης
— ἡ θάλασσα εἶναι ἥσυχη σὰν παιδική φίλη,
μὴ φοβηθεῖς !

Θὰ φύγουμε ἀπόψε με τὸ καινούργιο φεγγάρι,
μὲ τὴν καινούργια ἱστορία ποὺ ζωγράφισε ὁ Θεὸς ἐκεῖ κατὰ τὴ δύση·
πάνω μας θὰ κυματίζει μὲ βεβαιότητα ὁ οὐρανός
— ξέρομε ν' ἀγαποῦμε.

Προσέχω τὸ μικρὸ φῶς ποὺ φυλάκισες στὰ μάτια σου
— νομίζεις πὼς δὲν εἴμαστε πιά νέοι ;
Ἡ καρδιά μας θορυμμάτισε, φίλε ἀπὸ καιρὸ, ὅλα τὰ σχήματα τῆς
[σιωπῆς,
ξεδίπλωσε πάνω στὰ κύματα τῆ γαλάζια σημαία της.

Αὐτὴ ἡ σημαία εἶναι ἀπὸ γαλάζιο θαλασσινὸ ἄνεμο,
κεντημένη μὲ πουλιὰ θαλασσινά,
κεντημένη μὲ παιδικὰ ὄνειρα ἀπὸ καθαρὸ χρυσάφι
— Αὐτὴ ἡ σημαία εἶναι ἡ καρδιά μας.

Φίλε τοῦ μικροῦ φεγγαριοῦ·
κρύψε τὰ τρυφερά σου δάκρυα στὸ κάτω ἄμπάρι
κι ἄκουσέ με :
Ἀπόψε θὰ φύγουμε !
Ἀπόψε !

Ἀπὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα τοῦ κόσμου

Ἡ ζωὴ δύο οἰκογενειῶν ποὺ μολύνθηκαν ἀπὸ τὴ ραδιενέργεια
δὲν θὰ ξανάβρῃ ποτὲ τὴν παλιά της ἡρεμία.

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΤΕΞΑΣ

Ἀπὸ τὸ LOOK

Τοῦ JOSEPH P. BLANK

Ἡ ἀτομικὴ ἐποχὴ μὲ ὅλους τοὺς φόβους καὶ τὰ μυστήριά της εἰσέβαλε πρὸ καιροῦ στὶς οἰκογένειες Νόρθγουαιη καὶ Μακβὴ στὸ Χιούστον τοῦ Τέξας. Χωρὶς νὰ τὰ βλέπη καὶ χωρὶς νὰ τὰ αἰσθάνεται κανεὶς, ραδιενεργὰ μόρια προκαλοῦν ἐγκαύματα στὸ σῶμα τοῦ Χάρολντ Νόρθγουαιη, 51 ἐτῶν καὶ ἴσως σὲ ἓνα δάκτυλο τοῦ Τζάκσον Μακβή, 36 ἐτῶν. Ἀγγιζαν τὴν πενταετίδα Μπέικν Μακβή καὶ τὸ σκύλο τῶν Νόρθγουαιη. Μόλυναν τὰ ρούχα, τὰ αὐτοκίνητα καὶ τὰ σπῆτια καὶ τῶν δύο οἰκογενειῶν.

Καθὼς τὸ κοινὸ δὲν ξέρει καὶ ἀνησυχεῖ, τὸ «ἀτομικὸν» αὐτὸ ἀτύχημα τρομοκράτησε τοὺς φίλους καὶ γείτονες καὶ γέμισε φόβους ἑκατοντάδες ἀνθρώπους. Ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν δὲν θὰ εἶναι ποτὲ πιά σὰν καὶ πρὶν.

Ἐνα σχετικὰ μικρὸ ἐργαστηριακὸ ἀτύχημα προκάλεσε τὴν τραγωδίαν. Τὸ ἐργαστήριον — μιὰ ἀπὸ τίς 4044 ἐγκαταστάσεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ποὺ χρησιμοποιοῦν ραδιενεργὰ ἰσότοπα γιὰ εἰρηνικοὺς σκοποὺς — τὸ ἐκμεταλλεύονταν ἡ ἐταιρεία Κέλλογκ, μιὰ μεγάλη βιομηχανικὴ ἐπιχείρησι. Καψοῦλες ἀπὸ ἐξαιρετικὰ ραδιενεργὸ κοβάλτιο 60, κάσιο 137 καὶ ἰρίδιο 192, ποὺ ἐκπέμπουν ἀκτῖνες γάμμα, κλείνονταν σὲ εἰδικές συσκευές ποὺ ἀνακάλυπταν ἐλαττώματα μετάλλων, ὅπως ἀκριβῶς οἱ ἀκτῖνες X δείχνουν ἓνα κάταγμα στὰ ἀνθρώπινα ὀστά.

Στις 13 Μαρτίου ὁ Τζάκσον Μακβή, βοηθὸς ἐπιθεωρητῆς τοῦ ἐργαστηρίου, ἄνοιγε ἓνα φορτίο δέκα ραδιενεργῶν σφαιριδίων ποὺ ἦταν φτιαγμένα ἀπὸ πεπιεσμένο

ιρίδιο 192 και σκόνη αλουμινίου. Κάθε σφαιρίδιο δεν ήταν μεγαλύτερο από το κεφάλι ενός σπέρτου και τα δέκα μαζί, που ζύγιζαν λίγες ουγγιές, βρίσκονταν μέσα σε μια θήκη σαν το μικρό δακτυλάκι του χεριού. Άλλα το κιβώτιο με τα μολυβένια τοιχώματα που μετέφερε τη θήκη ζύγιζε 800 λίμπρες.

Ο Μακβή στεκόταν πίσω από ένα προστατευτικό τοίχο πάχους περίπου ενός μέτρου που ήταν γεμάτος άμμο και επιστρωμένος με μολυβένια τουβλά και χρησιμοποιούσε όργανα χειρισμού ελέγχου έξω από το φορτίο. Με τα «χέρια» του μηχανικού χειριστού σήκωσε τη θήκη από το κιβώτιο και την άνοιξε για να αφήσει να πέσουν τα σφαιρίδια. Καθώς όμως έπεφταν, δύο σφαιρίδια έσπασαν και κανένας ως τώρα δεν ξέρει πώς έγινε αυτό.

Αμέσως ο μετρητής ραδιενεργείας μέσα στον ειδικό θάλαμο πέρασε το υψηλότερο σημείο του, 500 ακτίνες Ραϊντγκεν την ώρα. (500 Ραϊντγκεν επί μία ώρα μπορούν να σκοτώσουν έναν άνθρωπο). Μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα ο ρυθμιστής αέρος στην άλλη άκρη του εργαστηρίου άναψε το κόκκινο φως του κινδύνου και χτύπησε κώδωνα συναγερμού.

«Όταν άκουσα το σήμα κινδύνου», λέει ο Μακβή, «αίσθανθηκα κάτι τρομερό. Μας δόθηκε και άλλη φορά, αλλά ποτέ δεν το συνηθίζει κανείς».

Παρ' όλο που ήταν πολύ πιθανό ότι ραδιενεργός σκόνη έπεφτε ήδη επάνω του από τα τοιχώματα, ο Μακβή θεώρησε καθήκον του να μείνει στη θέση του χει-

ριστού και να απομακρύνει τον κίνδυνο προτού απελευθερωθούν και άλλα μόρια. 'Επί τέσσαρα λεπτά εργάστηκε με το χειριστή έξω από το εργαστήριο για να μετακινήσει τη σκόνη και τα σφαιρίδια μέσα στο ειδικό άνοιγμα αποθηκείωσης και να το κλείσει.

Έπειτα βγήκε γρήγορα έξω. Πέταξε από το πρόσωπό του τη συσκευή εισπνοής και έριξε τη στολή του εργαστηρίου ενώ έτρεχε. Άρπαξε τα ρούχα του από το ντουλαπάκι του και βγήκε βιαστικά από το εργαστήριο κλειδώνοντας πίσω του την πόρτα. Νόμιζε πως το κλειστό ντουλαπάκι είχε προστατέψει τα ρούχα του.

Αφού έκανε ένα ντους παρουσιάστηκε στον Νόρθγουαι, τον διευθυντή του εργαστηρίου. Ο διευθυντής διέταξε άμέσως να κλειστεί το εργαστήριο και να γίνουν όλες οι ιατρικές εξετάσεις στους τέσσερις ανθρώπους που δούλευαν εκεί.

Μόλυνσι του εργαστηρίου με ραδιενέργεια δεν ήταν κάτι καινούργιο για τους υπαλλήλους. Ο καθαρισμός του με ηλεκτρικές συσκευές απορροφήσεως δεν ήταν δύσκολος. Κανένα μέλος του προσωπικού δεν ανησύχησε αφού το σήμα που τους είχαν βάλει στη μπλούζα τους έδειχνε ελαφρή μόλυνση. 'Οστόσο το ατύχημα αυτό ήταν διαφορετικό από τα άλλα. Κατά κάποιο τρόπο ίσως από τον αέρα, είχαν περάσει έξω από το εργαστήριο μόρια ιριδίου 192 και είχαν φθάσει στο γραφείο και έξω από το κτίριο.

Η ποσότητα που είχε μείνει ελεύθερη ήταν μόλις αρκετή να καλύψει το άκρο μιας ξύστρας

μολυβιών. 'Οστόσο, καθώς τη μεταφέρανε οι άνθρωποι μέσα και γύρω στο εργαστήριο, απλώθηκε γρήγορα σε διάφορα μέρη μιας περιοχής 100 τετραγωνικών μιλίων. Χωρίς να ξέρουν τί συνέβαινε, οι υπάλληλοι εξακολουθούσαν να χρησιμοποιούν το γραφείο του εργαστηρίου, και μερικοί άλλοι που το επισκέφθηκαν τις επόμενες ημέρες ή πέρασαν κοντά από το κτίριο πήραν κι αυτοί μικρές ποσότητες ραδιενεργού σκόνης.

Ο κύριος φορέας των μορίων ήταν ο Μακβή που τα είχε πάρει στο σώμα, στα ρούχα και τα παπούτσια του και τα μετέφερε όπου πήγαινε. Αφού έφυγε από το γραφείο του Νόρθγουαι, μόλυνε το έσωτερικό του αυτοκινήτου του και το δρόμο που ώδηγούσε στο λυόμενο σπίτι του. Μέσα στο σπίτι ή μόλυνσι απλώθηκε στο δάπεδο και τους τοίχους, στα παιχνίδια της μικρής Μπέκυ, στο στρώμα και τα σεντόνια του.

Η Μώντλην Μακβή έριξε τα εσώρουχα, τα πουκάμισο και τις κάλτσες του άνδρός της στο ηλεκτρικό πλυντήριο. Έχει μολύνανε τη μηχανή και μερικά ρούχα των παιδιών. Ο Μακβή είπε στη γυναίκα του πως εξαιτίας ενός μικρού ατυχήματος το εργαστήριο είχε κλείσει για μερικές ημέρες. Δεν έδειχνε καθόλου ανήσυχος.

Έκείνο το βράδυ το ζεύγος Μακβή έκανε επίσκεψη στους φίλους του Άλλεν. Ο Μακβή άφησε ραδιενεργά μόρια στα χαλιά και τις καρέκλες. Το ζεύγος Άλλεν πήρε μερικά μόρια επάνω του και αργότερα με το σύγγρισμα του σπιτιού ή κυρία

Άλλεν σκόρπισε μόρια στο πλυντήριο, στη σκούπα της, στα ξεσκονόπανα, στις βούρτσες.

Εν τῷ μεταξύ και ο Νόρθγουαι έριξε μερικά μόρια στο αυτοκίνητό του και γύρω στο σπίτι του. Και οι άλλοι δύο υπάλληλοι επίσης μεταφέρανε μερικά στα αυτοκίνητα και τα σπίτια τους.

Δύο μέρες μετά το ατύχημα ένας ραδιολόγος εξέτασε τον Μακβή. Το σώμα του έδειχνε παρουσία ραδιενεργείας πάνω από το κανονικό, αλλά όχι ανησυχητική. Ο γιατρός βρήκε ραδιενέργεια και στο κοστούμι του, αλλά επειδή ήταν το ίδιο που φορούσε την ημέρα του ατυχήματος δεν κατάλαβανε πώς ή μόλυνσι προερχόταν ίσως από ραδιενέργεια εκτός του εργαστηρίου.

Μετά από ένα μήνα περίπου ο Μακβή και ο Νόρθγουαι παρουσίασαν συμπτώματα μεγάλης ναυτίας, έμετους και έντονη κόπωση. Στο σώμα του Νόρθγουαι παρουσιάστηκαν εγκαύματα και ένα δακτυλό του Μακβή έχασε τη σάρκα του. Τον Απρίλιο ο Μακβή εξετάστηκε πάλι από το γιατρό και ενώ φορούσε διαφορετικό κοστούμι τα ρούχα του δείχνανε πάλι ραδιενέργεια. Κατά συμβουλή του γιατρού ο Μακβή εξέτασε το σπίτι του με μετρητή Γκέιγκερ.

Το σπίτι παρουσίαζε παντού υψηλό βαθμό ραδιενεργείας. Η γυναίκα του και τα παιδιά του ζούσαν σ' αυτή την ατμόσφαιρα. Την επομένη η οικογένεια μετακόμισε βιαστικά σ' ένα σπίτι που είχαν αγοράσει τελευταία.

Η Έπιτροπή Ατομικής Ενέργειας και οι κρατικές υπηρε-

σίες υγιεινής εκλείσαν επισημως τὸ ἐργαστήριο καὶ τὰ γραφεῖα του καὶ ἄρχισαν ἀνακρίσεις. Παράλληλα ἡ ἐταιρία Κέλλογκ ὥρῳ ἄνωσε μιὰ συστηματικὴ ἐξέτασι γιὰ τὴν ἐπισήμανσι ραδιενεργῶν μορίων ποὺ εἶχαν ξεφύγει. Ἄν τὰ μόρια δὲν ἦτο δυνατό νὰ ἀπομονωθοῦν, τότε τὰ μολυσμένα ἀντικείμενα θὰ ἔπρεπε νὰ σταλοῦν στὸ "Οοκ Ριτζ γιὰ « ταφή ».

Τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἐπισκέφθηκαν τὴν οἰκογένεια Μακβή καὶ βρῆκαν τὰ 90% τῶν ρούχων τοὺς μολυσμένα. Τοὺς ὑπεχρέωσαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τοὺς ἀφαιρέσανε ὅλα τὰ μολυσμένα ρούχα. Ὅταν ὁ εἰδικὸς ἐξέτασε τὸ σῶμα τῆς μικρῆς Μπέκυ καὶ ἔφθασε στὰ πόδια, ἄκουσε τὸ σῆμα τοῦ κινδύνου ποὺ μετέδιδε ὁ μετρητῆς στὰ ἀκουστικά του. "Εβγαλε τὰ παπούτσια. Ἐξέτασε τὶς κάλτσες, ἡ ἀριστερὴ ἦταν καθαρὴ ἀλλὰ ἡ δεξιὰ τάραιξε τὴ βελόνα τοῦ μετρητῆ. "Εβγαλε τὶς κάλτσες καὶ περνώντας τὸ ἐργαλεῖο του πάνω ἀπὸ τὴ δεξιὰ φτέρνα τοῦ ποδιοῦ εἶδε πάλι τὴ βελόνα τοῦ μετρητοῦ νὰ ταράζεται. Ὁ εἰδικὸς συνέστησε νὰ πλύνουν τὸ πόδι τοῦ παιδιοῦ μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ σαποῦνι μαλακὰ γιὰ νὰ μὴν εἰσχωρήσουν βαθύτερα τὰ ραδιενεργὰ μόρια καὶ ὕστερα ἀπὸ τέσσερα πλυσίματα ἡ φτέρνα δὲν ἔδειχνε πιά ραδιενέργεια.

Τὸ χέρι τοῦ Μακβή ἔδειξε μόλυνσι, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ πλύσιμο σὲ λίγες ὥρες παρουσίασε πάλι τὸ ἴδιο. Τελικὰ ἀνακαλύφθηκε πῶς ἦταν μολυσμένο τὸ πορτοφόλι του καὶ αὐτὸ ἔφταιγε.

Οἱ ἐλεγκταὶ βρῆκαν τὸ αὐτοκίνητο καὶ τὸ λυόμενο σπίτι τῶν

Μακβή τόσο μολυσμένα, ὥστε τὰ μεταφέρανε σὲ εἰδικὴ περιοχὴ κοντὰ στὸ ἐργαστήριο καὶ ἔβαλαν προειδοποιητικὰ πινακίδες.

"Επειτα ἦρθε ἡ σειρὰ τῆς οἰκογένειας Νόρθγουαιη. Τὸ σκυλάκι τοὺς βρέθηκε μολυσμένο ἀλλὰ τὸ κούρεψαν καὶ καθάρισται. Ὑστερα ἡ οἰκογένεια μεταφέρθηκε ἀλλοῦ γιὰ νὰ γίνῃ ἐλεγχος τοῦ σπιτιοῦ. Ὅταν γύρισαν, εἶδαν ὅτι ἔλειπαν πολλὰ πράγματά τους, ποὺ εἶχαν ἀφαιρεθῇ ἐπειδὴ βρέθηκαν μολυσμένα.

"Ὅταν ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας ἀνακοίνωσε τὸ ἀτύχημα καὶ τὶς σχετικὲς ἐξετάσεις, πλῆθος ἀνθρώποι ποὺ εἶχαν ἔρθει σὲ κάποια ἐπαφὴ μὲ τὰ θύματα ἄρχισαν νὰ τηλεφωνοῦν καὶ νὰ ρωτοῦν ἂν ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ ἔχουν κι αὐτοὶ μολυνθῇ. Τὸ ζεῦγος Ἄλλεν ποὺ εἶχε δεχτῇ τὴν ἐπίσκεψι τῶν Μακβή ἀνησύχησε καὶ ὑποβλήθηκε κι αὐτὸ σὲ ἐξέτασι.

Ραδιενεργὰ μόρια βρέθηκαν στὸ σπίτι καὶ στὸ αὐτοκίνητό τους ποὺ ἀναγκάστηκαν νὰ τοῦ περάσουν καινούργιες ταπετσαρίες. Ὅταν μαθεύτηκε τὸ νέο, οἱ δουλειὲς στὸ μαγαζί τοῦ Ἄλλεν λιγοστέψανε καὶ οἱ φίλοι τοὺς ἄρχισαν νὰ τοὺς ἀποφεύγουν.

Ἡ ὑπηρεσία υγιεινῆς τῆς πόλεως δεχόταν πλῆθος ἐρωτήσεις. Οἱ γυναῖκες ἤθελαν νὰ μάθουν ἂν τὰ παιδιά τους κινδύνευαν ἐπειδὴ στὸ σχολεῖο εἶχαν βρεθῇ στὴν ἴδια αἶθουσα μὲ τὰ παιδιά τῶν Μακβή καὶ ὅσοι ἔμεναν κοντὰ στὴν ἐταιρία Κέλλογκ τρομοκρατήθηκαν μήπως ὑπῆρχε κίνδυνος διαρροῆς τῆς ραδιενεργείας. Παρ' ὅλο ποὺ ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀτομικῆς Ἐνεργείας ἀνακοίνωσε πῶς κανένας δὲν εἶχε δεχθῇ ἐπικίνδυνα βλαβερὰ δόσι, οἱ ἀνθρώποι δὲν ἠσύχαζαν.

Οἱ μολυσμένοι εἶδαν ξαφνικὰ νὰ βρίσκονται ἀπομονωμένοι ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γνωστούς τους, νὰ βλάπτονται οἱ δουλειές τους. Ὁ φόβος τοῦ κοινοῦ ἀπείληψε τὸ μέλλον τοῦ Νόρθγουαιη. Σὲ τέσσερις ἐταιρίες ποὺ ζήτησε δουλειὰ καὶ ὅπου ἤξεραν τὴν πεῖρα του δὲν τὸν δέχθηκαν ἀπὸ φόβο μήπως ἡ παρουσία του προκαλέσῃ ἀνησυχίες στὸ προσωπικό. Σκέφθηκε νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχη του σὲ ἄλλῃ περιοχῇ, ἀλλὰ κανένας κτηματομεσίτης δὲν ἀναλαμβάνει νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν πώλησι τοῦ σπιτιοῦ του. Ποιὸς θὰ δεχτῇ ποτὲ νὰ ἀγοράσῃ ἓνα σπίτι ποὺ εἶχε μολυνθῇ;

Ὁ Νόρθγουαιη ἐν τῷ μεταξύ αἰσθανόταν ἀδυναμία, ἀλλὰ ὁ γιατρὸς δὲν ἔβρισκε καμμιὰ ἐνδειξὴ ἀπορροφήσεως ραδιενεργῶν μορίων. Θεωρεῖ τὰ ἐγκαύματα ἐπιπόλαια ἀλλὰ δὲν ξέρεي ἀκόμη ἂν στὰ κύτταρα προξενήθηκε

βλάβη δευτέρου βαθμοῦ. Τὰ συμπτώματα ποὺ παρουσιάζει ὁ Νόρθγουαιη προκαλοῦνται κατὰ τὴ γνώμη του μᾶλλον ἀπὸ τὴν ἐντασι καὶ τὴν ἀγωνία.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἀτυχήματος ὁ Μακβή ἔχασε 25 λίβρες. Τὰ νοσοκομειακὰ πειράματα δὲν δείχνουν ραδιενέργεια στὰ σπλάχνα, ἀλλὰ ἐκεῖνος δὲν εἶναι πολὺ βέβαιος γι' αὐτό.

Μπορεῖ ἡ δόσι τῆς ραδιενεργείας ποὺ πήρε νὰ μὴν εἶναι βλαβερή, ἀλλὰ ἡ μεγαλύτερη ἴσως βλάβη εἶναι ἐκείνη ποὺ δὲν φαίνεται στὰ ὅργανα καὶ στὰ ἱατρικὰ πειράματα. Προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀνησυχία καὶ τὴν οἰκογενειακὴ ἀναταραχὴ, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ φόβο ὅτι ἡ ἀκτινοβολία ποὺ ἐκπέμπουν οἱ μολυσμένοι ἀνθρώποι μπορεῖ νὰ φέρῃ ἀπρόβλεπτα ἀποτελέσματα.

"Ὡσπου νὰ λείψῃ ὁ φόβος τοῦ ἀγνώστου, δύο οἰκογένειες θὰ ζοῦνε περιμένοντας καὶ ἀνησυχώντας γιὰ τὸ αὐριο, γιὰ τὸν ἄλλο μῆνα, γιὰ τὸν ἄλλο χρόνῳ...

♦ Ὑστερα ἀπὸ ἀπουσία μερικῶν ἡμερῶν, ὁ Ἀδὰμ γυρίζει καὶ βρίσκει τὴν Εὐὰ μουντωμένη καὶ καχύποπτη.

— Μὰ ἀγάπη μου, τῆς λέει, πῶς μπορεῖς νὰ ζηλεύεις ἀφοῦ ξέρεις πῶς εἶμαι ὁ πρῶτος καὶ μοναδικὸς ἀνδρὰς στὸν κόσμο καὶ σὺ ἡ πρώτη καὶ μοναδικὴ γυναῖκα; Κανένας ἄλλος δὲν ὑπάρχει.

— Τὸ ξέρω, λέει ἡ Εὐὰ, ὅμως...

Τέλος πάντων πέσανε νὰ κοιμηθοῦν. Ὅταν ὁ Ἀδὰμ ἀποκοιμήθηκε, ἡ Εὐὰ σηκώθηκε, τράβηξε μὲ τρόπο τὴν προβιά ποὺ σκέπαζε τὸ σῶμα τοῦ Ἀδὰμ καὶ ἄρχισε μὲ προσοχὴ νὰ ...μετρᾷ τὰ πλευρά του.

◆ 'Από την έκθεσι ενός μικρού 'Αμερικανού : Προχθές παίξαμε στο σχολείο τόν « 'Αμλετ » τού Σαίξπηρ. Παρ' όλο πού οί περισσότεροι γονείς είχαν ξαναδεί τό έργο, γέλασαν μέ τήν καρδιά τους.

Coronet

◆ Ένας Ρώσος στρατηγός επιθεωρούσε κάποιο στρατόπεδο συγκεντρώσεως τής Ούγγαρίας. Καθώς εκείνη τήν ημέρα είχε τά κέφια του, πλησίασε φιλικά έναν κρατούμενο και τού είπε :

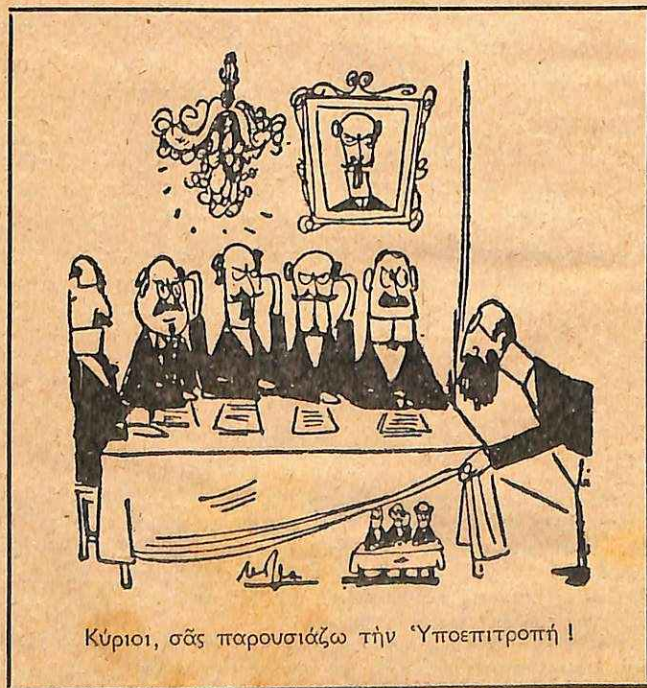
— Θα σου δώσω μιá ευκαιρία νά αποκτήσης τήν ελευθερία σου. Έχω ένα γυάλινο μάτι. 'Αν μου πής ποιό από τά δύο είναι, θα σ' αφήσω ελεύθερο.

— Είναι τό άριστερό, είπε ό κρατούμενος χωρίς κανένα δισταγμό.

Ο στρατηγός παραδέχτηκε πώς έτσι ήταν και ρώτησε τόν άνθρωπο πώς τό κατάλαβε.

— Εύκολο, απάντησε εκείνος. Μē κοίταζε μέ τόση καλωσύνη...

Coronet

Κύριοι, σ'ας παρουσιάζω τήν 'Υποεπιτροπή!

Γιά αιώνες ό έχθρός αυτός είχε γίνει ό επιόλτης τής ιατρικής.
Σήμερα, ύστερα από πολυτεείς έρευνες, οί επιστήμονες
αρχίζουν νά εισχωρούν στο μυστήριό του.

“ Σ Ο Κ ”

“Ένας μυστηριώδης δολοφόνος

Ο γιατρός ενός άμερικανικού νοσοκομείου εργαζόταν μέ αίσιοδοξία μπροστά σέ ένα μεσήλικα άντρα πού τόν είχε χτυπήσει πριν από μισή ώρα ένα αυτοκίνητο και είχε κάταγμα τού μηριαίου όστού.

Η κατάστασί του ήταν σοβαρή αλλά όχι άπελπιστική.

Ξαφνικά όμως ό ασθενής χειροτέρεψε. Τό χρώμα του έγινε κιτρινοπράσινο, τό σώμα του πάγωσε και άρχισε νά ιδρώνη. Ο σφυγμός του επιταχύνθηκε, αλλά ήταν αδύνατος. Έπεσε σέ ένα είδος ληθάργου, μέ μάτια θολά και φοβισμένα. Η πίεσι τού αίματος έπεσε γρήγορα, τόσο πού δέν γινόταν πιό αντιληπτή.

Μέσα σέ λίγες ώρες ό άνθρωπος πέθανε, θύμα ενός από τούς πιο μυστηριώδεις και ύπουλους έγκληματίες τού ανθρώπου, τού σ ό κ, μιá κατάσταση πού διεκδικεί δεκάδες και ίσως εκατοντάδες χιλιάδες ζωές κάθε χρόνο.

Γιά πολλά χρόνια ή παράξενη αυτή κατάσταση έπέμενε μέ πείσμα νά άνθίσταται στις ιατρικές έρευνες. Ήξεραν οί γιατροί πώς τό σόκ ήταν μιá κατάσταση καταρρευσώς τού ανθρώπου πού παρουσιάζόταν σέ στρατιώτες πού είχαν πληγωθή από έκρηξι όβιδας, σέ καρδιακούς, σέ άνθρακωρύχους πού έμειναν κλειμένοι στά έγκατα τής γής, σέ ανθρώπους πού πάσχουν από πνευμονία, έγκαύματα, έγκεφαλικά διαταραχές, ακόμη και σέ χειρουργούμενους από διαπρεπείς χειρουργούς.

Γιατροί μέ τέλεια κατάρτισι έστεικαν άνήμποροι μπροστά στά συμπτώ-

ματα και τά μοιραία άποτελέσματα τού σ ό κ.

Αλλά τά τελευταία χρόνια, ακόμη και τούς τελευταίους μήνες, νέες έκπληκτικές έρευνες έσωσαν πολλές χιλιάδες ζωές και έφεραν τό παμπάλαιο μυστήριο τού σ ό κ πλησιέστερα στήν λύσι του. Γιατί τό σ ό κ (πού δέν πρέπει νά τό συγχέουμε μέ μιá καθαρά συναισθηματική κατάσταση στήν όποία άποδίδουμε από λάθος τό ίδιο όνομα) παρουσιάστηκε από τά προϊστορικά χρόνια.

Τό ανθρώπινο σώμα περιέχει περίπου 6 λίτρες αίμα και οί πρώτοι έρευνηται παρατήρησαν ότι σέ περίπτωση πού ένας πληγωμένος έχανε 1 1/2 λίτρα ή περισσότερο αίμα, τό σώμα πάθαινε ένα έντονο σ ό κ από τό όποιο σπάνια συνέρχόταν.

Γιατί, σκέφθηκαν, νά μήν άντικαταστήσουμε τό χαμένο αίμα και νά ανατρέψουμε τό μοιραίο σ ό κ; Σέ προσεκτικά πειράματα πού έγιναν στόν πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο, σέ χιλιάδες περιπτώσεις τού δεύτερου Παγκοσμίου πολέμου και στήν Κορέα, οί στρατιωτικοί γιατροί εισήγαγαν πλήρες αίμα, ή πλάσμα αίματος στά σώματα τών τραυματιών πού πάθαιναν σ ό κ.

Σέ μερικές περιπτώσεις τά άποτελέσματα ήταν θαυματούργα. Η πίεσι τού αίματος, τό χρώμα και ή ύγεια έμοιαζαν νά επανέρχονται ακόμη και πριν από τό τέλος τής μεταγγίσεως. Σέ άλλες όμως περιπτώσεις, ακόμη και μεγάλες μεταγγίσεις δέν προσέφεραν τίποτε.

Ήταν φανερό πώς η αντικατάστασι του χαμένου αίματος δεν αποτελούσε την απάντησι στο ιατρικό αυτό μυστήριο. Γιατί πολλοί ναυτικοί που είχαν μείνει ναυαγοί στον παγωμένο Ατλαντικό πέθαναν από σ ό κ μετά την διάσωσί τους, χωρίς να χάσουν αίμα. Τό σ ό κ έπληττε ανθρώπους που υπέφεραν από μεγάλη ζέστη, παιδιά που έπασχαν από άκατασχετη διάρροια. Ποιό ήταν το κοινό χαρακτηριστικό;

Μερική απάντησι έδωσαν στις αρχές του τελευταίου πολέμου δύο επιστήμονες του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, ο Δρ. Ρόμπερτ Τσάμπερς και ο Μπέντζαμιν Σβάρφαχ. Αυτοί προκάλεσαν έντονο σ ό κ σε πειραματόζωα, ανάλογο μ' εκείνο που προκαλούν αυτοκινητιστικά ατύχηματα ή αεροπορικές επιδρομές στους ανθρώπους. Μέσα από ένα «ιατρικό παράθυρο» (στην περίπτωση των αρουραίων από μια άκαλυπτη πτυχή ιστών στη σκληροκοιδή απόφυσι) παρακολούθησαν τί γίνεται μέσα στο σώμα με το σ ό κ.

Έτσι έμαθαν ότι πράγματι πρόκειται για μια κακή λειτουργία της κυκλοφορίας του αίματος στο τεράστιο δίκτυο των μικροσκοπικών αιμοφόρων αγγείων που λέγονται τριχοειδή. Η κακή αυτή λειτουργία προκαλείται από το αυτόνομο νευρικό σύστημα του σώματος που ελέγχει τις αυτόματες λειτουργίες μας, όπως την αναπνοή, τους παλμούς της καρδιάς κλπ. Είναι παράδοξο ότι η κακή αυτή λειτουργία αρχίζει σαν μια απεμπισμένη άμυνα του σώματος, που κατά κάποιο τρόπο ξεχαρβαλώνεται.

Τό ανθρώπινο αίμα ρέει από την καρδιά στις αρτηρίες, και απ' αυτές σε μικρότερα αγγεία και ύστερα στις μυριάδες τριχοειδή αγγεία που τρέφουν τό δέρμα και τους ιστούς. Τό αίμα από τὰ τριχοειδή ρέει πίσω σε μικρές φλέβες και ύστερα σε μεγαλύτερες που τό οδηγούν πίσω στην καρδιά απ' όπου θα αρχίσει τό επόμενο ταξίδι του.

Ο Τσάμπερς και ο Σβάρφαχ παρακολούθησαν πολλά κρούσματα σ ό κ και παρατήρησαν πάντα τό ίδιο φαινόμενο. Όταν τό ανθρώπινο σώμα πάθη μία σοβαρή βλάβη (όπως π.χ. ένας άνθρωπος που έχασε πολύ αίμα)

παίρνει άμέσως στάσι άμύνης. Τό αυτόνομο νευρικό σύστημα βιάζεται να προσατέψη τὰ ζωτικά όργανα κρατώντας τό υπόλοιπο αίμα στο κέντρο του σώματος.

Γιά να τό επιτύχει αυτό κλείνει την κυκλοφορία στα άκρα με συστολή των μικρών αρτηριών, των τριχοειδών και των προ-τριχοειδών σφιγκτήρων, δηλαδή των βαλβίδων αίματος που άνεκάλυψαν οι δύο γιατροί. Τό δέρμα, στερημένο από αίμα, γίνεται χλωμό και κρύο.

Έν τώ μεταξύ ή καρδιά χτυπά ταχύτερα για να μεταφέρει τή μικρότερη ποσότητα αίματος και τό ζωτικό όξυγόνο σ' όλο τό σώμα όσο γίνεται πιο γρήγορα. Ο σφυγμός επιταχύνεται και έξασθενεί. Τά νεφρά κρατούνται έξω από την κυκλοφορία, ό εγκέφαλος δέχεται λιγοστή ποσότητα αίματος. Ο άσθενής παθαίνει δυσφορία, ζαλίζεται και συχνά πέφτει σε κώμα.

Τό σώμα ύφίσταται μεγάλη ζημία, μά πιστεύει πώς προστατεύει γενναία τή ζωή του. Και ξαφνικά τὰ αίμοφόρα αγγεία που έχουν πάθει υπερκόπωση και τό νευρικό σύστημα καταρρέουν κάτω από τήν πίεσι. Τά άλλοτε σφικτά αγγεία ανοίγουν σαν πλωμένοι λαστιχένιοι σωλήνες. Τό αίμα, που δεν ύφίσταται πιά τήν συνήθη πίεσι, διαρρέει άπλωσ μέσα σ' αυτό τό ατελείωτο δίκτυο των χαλαρωμένων σωλήνων. Η κυκλοφορία επιβραδύνεται στο ελάχιστο.

Η καρδιά εκτελεί τό έργο της άντλίας ολόένα γρηγορότερα, αλλά ό γιατρός δεν μπορεί να μετρήσει τήν πίεσι. Ο άσθενής έχει πάθει σ ό κ και δίχως αίμα στους ζωτικούς ιστούς του σώματός του μπορεί να πεθάνη μέσα σε λίγα λεπτά ή σε λίγες ημέρες.

«Η άπώλεια αίματος αποτελεί μία κλασική περίπτωση σ ό κ», εξηγεί ό Δρ. Σβάρφαχ, «άλλά σ ό κ παρατηρούμε και σε άλλους τύπους σωματικής βλάβης. Στα έγκαύματα τό σ ό κ προκαλείται από τεράστια άπώλεια πλάσματος και ύγρων του σώματος που μειώνουν τήν ποσότητα του αίματος.

» Δεν ξέρουμε όλους τους λόγους για τους οποίους ή βλαβερή αυτή αντίδρασι άμύνης του οργανισμού προκαλεί και τραυματικό σ ό κ χωρίς

μεγάλη άπώλεια αίματος. Πιστεύουμε πώς ή άπώλεια ύγρων και ή βλάβη των ιστών (όπως γίνεται σε τραυματικές καταστάσεις) αποτελούν μερικούς από τους παράγοντες του σ ό κ. Ο φόβος και ό πόνος περιπλέκουν περισσότερο τό σ ό κ».

Ο φόβος και τό σ ό κ παρουσιάζαν πάντα κάποια συγγένεια. Ο φόβος προκαλεί τήν έκκρισι μιάς όρμόνης, της άδρεναλίνης, που συσφίγγει άπότομα τὰ αίμοφόρα αγγεία και αυτό προκαλεί επιπλοκή ή και άπαρχή του σ ό κ. Μερικοί γιατροί θεωρούν τήν συνήθη λιποθυμία σαν μιá μορφή «νευρογενούς σ ό κ».

Όταν ένας άνθρωπος τρομάξει ή ξαφνιαστή, τὰ αίμοφόρα αγγεία που βρίσκονται στους τών χεριών και των ποδιών διαστέλλονται και τό αίμα φεύγει γρήγορα από τον εγκέφαλο. Ο άνθρωπος συχνά χάνει τίς αισθήσεις του, μά μπορεί εύκολα να συνέλθη αν βάλουμε χαμηλά τό κεφάλι του έτσι ώστε να αντιστρέψουμε τή ροή του αίματος.

Τά τελευταία χρόνια ή μελέτη του σ ό κ προώδευσε σημαντικά και οι επιστήμονες ανακοίνωσαν διάφορα συστήματα που περιώρισαν στο ήμισυ τή θνησιμότητα σ' αυτό τον τομέα με τήν έλπίδα ότι μιá μέρα θα ήμπορούν να θεραπεύουν όριστικά τό σ ό κ.

Τό 1946 ένας γιατρός επέτυχε να αναστείλη ένα σ ό κ με τή μετάγγισι μεγάλης ποσότητας αίματος γρήγορα και με πίεσι. Η μέθοδος αυτή έσωσε πολλές περιπτώσεις χειρουργικού σ ό κ που είναι θανατηφόρες. Αργότερα παρατηρήθηκε πώς, όταν δεν υπάρχει διαθέσιμο πλάσμα αίματος, ή παροχή στον άσθενή μιάς διαλύσεως από άλας και σόδα είναι άποτελεσματικός τρόπος αντιμετώπισεως του σ ό κ του έγκαύματος σε ώρα ανάγκης. Η άτροπίνη πάλι άποδείχθηκε άποτελεσματική για τό σ ό κ που προκαλείται από μεγάλο ψύχος.

Τό 1950 ό Γάλλος Δρ. Ανρύ Λαμπορί έρευνώντας τό σ ό κ έστρεψε τίς σκέψεις του στη χειμερία νάρκη. Ο Λαμπορί ήξερε πώς τό σ ό κ άπέβαινε θανατηφόρο γιατί οι ιστοί έμεναν χωρίς αίμα και όξυγόνο. Αλλά τὰ ζώα που έπεφταν σε κατάσταση

χειμερίας νάρκης έμείωναν τον μεταβολισμό τους στο ελάχιστο και δεν χρειαζόνταν τήν ίδια ποσότητα όξυγόνου για να ζήσουν. Μήπως αν τό ανθρώπινο σώμα περιερχόταν σε κατάσταση χειμερίας νάρκης θα μπορούσε να αντίδραση καλύτερα έναντίον του σ ό κ;

Η μέθοδος τής μειώσεως τής θερμοκρασίας του σώματος με ψύξι για χειρουργικούς σκοπούς βρισκόταν τότε στο πειραματικό στάδιο. Ο Λαμπορί ήξερε πώς τό σώμα σε ψύξι χρειαζόταν λιγώτερο όξυγόνο και άποφάσισε να χρησιμοποιήσει τή μέθοδο αυτή, τής υποθερμίας, όπως τήν άνωμάζανε. Χρειαζόταν όμως και ένα ή πολλά φάρμακα για να προκαλέσουν τή χειμερία νάρκη. Έπρεπε δηλαδή να επιβραδυνθή ή λειτουργία της καρδιάς και να μειωθούν οι αναπνοές. Χρειαζόταν άκόμη κάτι για να άποτραπή ή επικίνδυνη κατάρρευσι του αυτόνομου νευρικού συστήματος που παρατηρείται στο σ ό κ.

Αφού πειραματίστηκε με πολλά φάρμακα, βρήκε αυτό που ήθελε στο παρασκεύασμα άριθ. 4560 ενός γαλλικού έργοστασίου. Επρόκειτο για φάρμακο αντίισταμινικού τύπου που είχε τεθή σε άχρηστία γιατί προκαλούσε όρισμένες αντιδράσεις, αυτές όμως άκριβώς που ήθελε ό Λαμπορί. Τό φάρμακο που άνωμάστηκε χλωρπρομαζίνη φαινόταν να έπηρεάζη εύνοικά και τό αυτόνομο νευρικό σύστημα.

Ο Λαμπορί πρόσθεσε διάφορες βιταμίνες και αντιβιοτικά και δημιούργησε ένα «κοκταίηλ». Έτσι ήταν έτοιμος να δοκιμάσει τήν τεχνητή νάρκη στον άνθρωπο. Ο πρώτος του άσθενής ήταν μιá κοπέλλα 20 έτών που είχε πάθει μιá γενική μόλυνσι από τήν διάρρηξι της σκληροκοιδούς απόφύσεως. Ο σφυγμός της ήταν άδύνατος, τό σώμα της μελανό. Θα πέθαινε από ισχυρό σ ό κ. Η έχειρήσι, άκόμη και ή αναίεσθησι θα ήταν θανατηφόρες αν δεν συνερχόταν πρώτα από τό σ ό κ.

Ο Λαμπορί έβαλε κύστει πάγου στα πιο εύαίσθητα σημεία του σώματος της και τής έκανε ένδοφλέβια ένεσι με τό μίγμα τής χλωρπρομαζίνης. Η θερμοκρασία της έπεσε στους θμιαία στην κανονική και ύστερα στους

90 βαθμούς Φαρενάιτ υπό το μηδέν, όπου και την διατήρησε ο Λαμπορί.

Καθώς έπεφτε η θερμοκρασία, το χρώμα έπανηλθε στο δέρμα της, ή πίεσι του αίματος ανέβηκε σχεδόν στα φυσιολογικά επίπεδα και έπεσε ή κοπέλλα σε ένα βαθύ και ήσυχο ύπνο. Ο Λαμπορί έκανε την εγχείρησι με έπιτυχία και σε δύο εβδομάδες ή κοπέλλα γύρισε στο σπίτι της έντελως θεραπευμένη.

Έν συνεχεία ο Λαμπορί χρησιμοποίησε τεχνητή νάρκη σε 50 ασθενείς, άλλοτε προληπτικώς και άλλοτε σε κείνους που είχαν ήδη υποστή το σόκ. Με τη μέθοδο του αυτή έσωσε και το 70 % των ηλικιωμένων ασθενών που το νευρικό τους σύστημα τους έδινε πιθανότητες να σωθούν 1 : 3.

Η χλωρπρομαζίνη χορηγείται τώρα από το στόμα ή με ένεσι σάν προληπτικό έναντιον του σόκ.

Μετά την ανακάλυψι του Τσάμπερς και του Σβράιφαχ, ότι τα αίμοφόρα άγγεϊα διαστέλλονται κατά τρόπον επικίνδυνον στο σόκ, οι έρευνηται μελέτησαν την ιδέα να ανεβάσουν την πίεσι του αίματος με κάποιον συστατικό παράγοντα. Η νορ-έπινεφρίνη ήταν γνωστή σάν ισχυρό μέσο συστολής των άγγείων. Ένα δεκάκις εκατομμυριοστό της ούγγιϊας ήταν αρκετό για να ανεβάσει άμέσως την πίεσι. Σήμερα το φάρμακο στο έμποριο είναι γνωστό με το όνομα Λεβοφέντ και χρησιμοποιείται ευρύτατα στα νοσοκομεία άκόμη και σε καρδιακά σόκ.

Ένα μεγάλο μέρος των συγχρόνων έρευνών άφορα μιá παλιά θεωρία ότι κάποιος τοξικός παράγων ήταν υπεύθυνος για το σόκ κι αυτό θα βοηθούσε στην εξήγησι του τραυματι-

κού σόκ όπου δεν υπάρχει άπώλεια αίματος.

Ο στρατιωτικός γιατρός Ράσελ Νέλσον έκανε πολλά πειράματα σε σκύλους και σε εκθεσί του προς το Στρατιωτικό Κολλέγιο Χειρουργών απέδειξε πώς τα βακτηριακά δηλητήρια ή ένδοτοξίνες προκάλεσαν σόκ όταν εισήχθησαν σε υγιή ζώα. Τα τοιχώματα των τριχοειδών, υποστήριξε, προστατεύουν τα ζώα και τους ανθρώπους ώσπου να εξασθενήσουν με το σόκ και επιτρέψουν στα δηλητήρια να περάσουν στο αίμα.

Η συσχέτισι των ένδοτοξινών (που προέρχονται από νεκρά βακτηρίδια) με το σόκ μελετήθηκε και από τον δρ Σβράιφαχ και τους συνεργάτες του. Το σκυώτι, ή λέμφορ και ή σπλήνα σκοτώνουν κανονικά 99 % των βλαβερών ένδοτοξινών στο σώμα. Στο σόκ, όμως, αυτή ή ικανότητα του σκυωτιού εξουδετερώνεται από την έλλειψι αίματος και τα βακτηριακά δηλητήρια εισχωρούν στο αίμα και προξενούν σοβαρές διαταραχές.

Η θεωρία των ένδοτοξινών χρησιμοποιήθηκε τελευταία για να προκληθί σε ποντικούς ένα είδος άνοσις στο σόκ. Δίνοντάς τους όλο και μεγαλύτερες δόσεις ένδοτοξινών, τους έκαμαν ικανούς να αντιστέκονται σε ποσότητες που κανονικά θα έπρεπε να τους είχαν σκοτώσει. Τα άτρωτα από ένδοτοξίνες ζώα επιζούσαν μετά το σόκ, σε ποσοστό 95 %.

Μεγάλη πρόδοος έχει γίνει, αλλά πλήθος άνθρωποι πεθαίνουν άκόμη από σόκ και θα εξακολουθήσουν να πεθαίνουν ως τη στιγμή που ή μυστηριώδης αυτή πάθησι θα άποκαλύψη και τα υπόλοιπα μυστικά της στήν έπιστήμη.

♦ Η μάχη μεταξύ των δύο φύλων δεν θα τελειώσει ποτέ. Ο λόγος ; Οι πολλές αυτομολίες από την μιá παράταξι στην άλλη.

Earl Wilson

Οι πρόγονοί μας πίστευαν πώς τα άρώματα ήταν γιατρικά.

Του
ANDRÉ COUTURE - SPICER

Θα χαμογελάση ίσως ο άναγνώστης διαβάζοντας ότι το σνέδριο των άρωματοποιών, που έγινε πριν άπό λίγο καιρό στο Παρίσι, συνέστησε σάν το καλύτερο προληπτικό φάρμακο έναντιον της γρίπης την... κολώνια !

Τό διασκεδαστικό σημείο είναι πώς με τις δηλώσεις αυτές οι άρωματοποιοί δεν κάνουν τίποτ' άλλο παρά να επαναλαμβάνουν τις μεθόδους των προγόνων μας. Η αλήθεια είναι πώς στον παλιό καιρό ή χρησιμοποίησι των άρωμάτων και των έσάνς έναντιον των έπιδημιών θα μπορούσε να δικαιολογηθί άπόλυτα, δεδομένου ότι τότε τα μέτρα υγιεινής στις πόλεις ήταν κάτι έντελως άνύπαρκτο.

Οι πόλεις του μεσαιώνα, κυρίως οι μεγάλες πολιτείες σάν το Παρίσι, ήταν τρομερά άκάθαρτες. Δεν υπήρχαν ούτε ύπόνομοι, ούτε όχετοι και καθένας έβγαζε στους δρόμους, που ήταν στενοί και χωματένιοι, όλες τις άκαθαρσίες και τα σκουπίδια του σπιτιού του.

Τα σπίτια ήταν εξίσου βρώμικα με τους δρόμους και οι κανόνες της υγιεινής ήταν τόσο άγνωστοι, ώστε το πλύσιμο έθεωρείτο άπρέπεια. Πολλές φορές και τα πτώματα των νεκρών από έπιδημίες δεν θάβονταν αλλά

έμεναν εκτεθειμένα στους δρόμους.

Πολλοί πιστεύανε πώς οι μάστιγες αυτές ήταν ένα είδος θείας τιμωρίας. Ο Θεός, λέγανε, ήθελε να εξολοθρεύση τους ανθρώπους για να τους τιμωρήση για τα σφάλματα και τις άμαρτίες τους. Άλλοι όμως άρχισαν σιγά σιγά να καταλαβαίνουν τις αληθινές αιτίες αυτής της κατασάσεως.

Έτσι ο Ζερόμ ντε Μοντέ, γιατρός του βασιλιά Ερρίκου Β', πρότεινε « να ανανεώνεται ο άέρας των δωματίων και να χρησιμοποιούνται το χειμώνα άρώματα φυτών όπως του δεντρολίβανου, της πορτοκαλιάς, της λεμονιάς και άλλων ».

Την ίδια εποχή ένας Ιταλός, περαστικός από το Παρίσι, συμβούλεψε τους κατοίκους της γαλλικής πρωτεύουσας να πάρουν μερικά προφυλακτικά μέτρα για να άποφύγουν τις μολύνσεις.

Μιλώντας για το Παρίσι ό ντ' Ιέρνι, Ιταλός άκόλουθος του πρεσβευτού του Πάπα Αλεξάνδρου Μεδίκου στη γαλλική πρωτεύουσα, λέει τα εξής :

« Στους δρόμους κυλά ένα θολό ρυάκι όπου χύνονται τα βρώμικα νερά όλων των σπιτιών και που γεμίζει τον άέρα δυσοσμία. Γι' αυτό είναι κανείς άναγκασμένος να κρατά μερικά μυριστικά λουλούδια ή κάποιο άρωμα

για να διώχνη τη τρομερή βρώμα».

Λουλούδια, άρώματα, σπάνια μυστικά, όλα αυτά τα έβρισκαν στους άρωματοποιούς που ο αριθμός των πελατών τους πλήθαινε όσο προχωρούσαν οι καταστροφές που προκαλούσαν οι αρρώστιες. Το 1545 ο Φρανσουά Σαπουί, γιατρός και συγγραφέας ενός δοκιμίου επάνω στα αίτια και τη θεραπεία της πανώλους που είχε τον τίτλο «Περίληψη μερικών βεβαίων και ασφαλών φαρμάκων εναντίον της πανώλους», βοήθησε τους άρωματοποιούς να αύξησουν ακόμη περισσότερο την πελατεία τους. «Αλλωστε εκείνα τα χρόνια οι άρωματοποιοί έκαναν και χρέη φαρμακοποιού.

Αφού συμβούλευσε βεντούζες, ο Σαπουί λέει: «Όταν ή βεντούζα πάψη να τραβά, πάρτε μικρά κοτόπουλα ή περισσότερα ολόκληρα και ζωντανά και βάλτε τα φτερά της ούρας επάνω στην πληγή. Ύστερα πιέστε το ράμφος τους πολλές φορές για να βγεί καλύτερα το δηλητήριο, ώσπου να πεθάνουν». Φαίνεται όμως πως το φάρμακο αυτό δεν έδωσε τα αποτελέσματα που περιμένανε.

Πραγματικά το Παρίσι δέχτηκε την επιδρομή νέων επιδημιών και αυτή τη φορά οι γιατροί καταλάβανε πως το αίτιο δεν ήταν θεική όργη και τιμωρία, αλλά η δυσωδία και μόνο. Κι έτσι συμβουλέψανε τον πληθυσμό να προστατευτή όσο μπορούσε καλύτερα.

Το ξίδι ως αντισηπτικό.

Το 1558, την εποχή μις καινούργιας επιδημίας πανώλους, ο βασιλιάς ώρισε τέσσερις γιατρούς και έξη κουρείς για να αφιερώνουν όλο τους τον καιρό αποκλειστικά και μόνο στην περιθαλψία των αρρώστων.

Οι γιατροί συστήσανε σε κάθε άρρωστο να επικαλῆται τα όνόματα του Ιωβ και του Αγίου Λαζάρου και κανείς να μη βγαίνει στο δρόμο χωρίς ένα κομμάτι άρωματικού φυτού και στο στόμα του μια πετσέτα βρεγμένη με άρωματικό ξίδι στο χέρι.

Δεν ξέρουμε αν το ξίδι αποδείχτηκε αρκετά αποτελεσματικό. Πάντως το 1562 ξέσπασε καινούργια επιδημία με 25.000 θανατηφόρα κρούσματα. Πολ-

λοί μάλιστα λένε πως οι νεκροί θάσανε τις 100.000.

Όσο το φάρμακο αυτό προκάλεσε κάποιο ενδιαφέρον και λίγα χρόνια αργότερα, το 1619, ο βασιλικός γιατρός Ντυρέ το σύστησε πάλι. Παράλληλα όμως έδινε και μερικά άλλα φάρμακα που τα θεωρούσε αποτελεσματικά.

«Σε περίπτωση επιδημίας πανώλους, γράφει, πρέπει καθένas να έχη μαζύ του στο δρόμο μια πετσέτα ή ένα μαντήλι βουτηγμένο στο ξίδι καθώς και σωληνάκια από φτερά γεμάτα υδράργυρο». Δεν επιτρέπει τη χρησιμοποίηση άρσενικού αλλά συμβουλεύει: «Έχετε πάνω σας σκόνη από έλεφαντόδοντο, μαργαριτάρια, κοράλλια, ρουμπίνια, σμαράγδια, ζαφείρια, υακίνθους, κυρίως από υακίνθους και ρουμπίνια.

Επειδή καθένas φοβόταν μήπως πέση κεραυνωμένος από την πανώλη και οι γονείς απαρνιόνταν τα παιδιά τους και τα παιδιά πάλι δεν πήγαιναν να δουν τους γονείς τους γιατί φοβόνταν μήπως κολλήσουν, οι δουλείς των άρωματοποιών που πουλούσαν τις θαυματουργές σκόνες από υακίνθους και πολύτιμες πέτρες, πλήθαιναν αφάνταστα.

Ειδική στολή για να πλησιάσουν σε αρρώστους.

Η θνησιμότητα ήταν μεγάλη ανάμεσα στους γιατρούς και σε κάθε νέα επιδημία ήταν ολόένα δυσκολώτερο να βρίσκουν οι άνθρωποι γιατρούς να τους γιατρέψουν. Έτσι μεταφέρανε τους αρρώστους — αν βρίσκανε κανένα πρόθυμο να τους μεταφέρει — σε νοσοκομεία όπου καλόγεροι φροντίζανε για το σώμα και για την ψυχή τους. Μέσα σ' ένα μήνα συνέβησαν 600 θάνατοι σ' ένα μόνο νοσοκομείο. Οι γιατροί, έχοντας πλήρη συναίσθηση των καθηκόντων τους, δοκίμασαν να προστατευθούν εναντίον των κινδύνων που διέτρεχαν νοσηλεύοντας τους αρρώστους από πανώλη.

Ο Κάρολος ντε Λόρι, γιατρός του Λουδοβίκου 13ου, συμβούλευε στους συναδέλφους του να φορούν ένα ειδικό κοστούμι κάθε φορά που τους καλούσαν σε άρρωστο ύποπτο για πανώλη.

Φαίνεται μάλιστα πως ο ίδιος ήταν ο έφευρέτης του κοστούμιού αυτού.

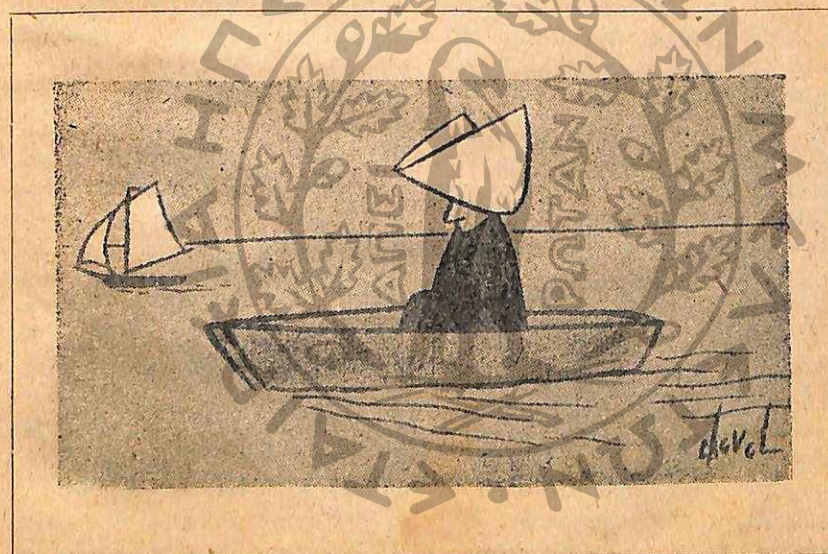
«Θα βάζετε, έλεγε, μια μακρυά μπλούζα βρεγμένη με χυμούς από άρωματικά φυτά, έλαια και έπτά διαφορετικές σκόνες. Κάθε φορά που θα κυκλοφορήτε στο δρόμο ή στο σπίτι ενός αρρώστου, θα βάζετε στη μύτη και στα αυτιά σας θυμιάμα και στο στόμα σας μια σκελίδα σκόρδο». Και πιο κάτω συμβούλευε στους γιατρούς να φτιάξουν για να φορούν κάτω από την προστατευτική αυτή φόρμα ένα κοστούμι από λεπτότατο δέρμα.

Πάντως, το 1623, μια καινούργια επιδημία προκάλεσε νέες καταστροφές. Τότε ο βασιλιάς πήρε δραστήρια μέτρα. Στην αρχή έφυγε από τα ανάκτορα του Λούβρου και πήγε στην

έξοχή. Έτσι οι Βερσαλλίες γνώρισαν τη μεγαλοπρέπεια της αλλαγής. Ύστερα αποφάσισε να κάνει μερικές μεταρρυθμίσεις. Διέταξε ν' ανοίξουν μερικούς ύπνους που κι αυτοί όμως σκεπάστηκαν αργότερα.

Η ταφή νεκρών απαγορεύτηκε να γίνεται σε οποιοδήποτε μέρος, και οι άκαθαρσίες δεν ρίχνονταν πια στους δρόμους που τότε άρχισαν να τους πλακοστρώνουν.

Όπως ήταν φυσικό, οι επιδημίες γίνονταν ολόένα σπανιότερες και είχαν λιγώτερα θύματα προς μεγάλη δυστυχία των άρωματοποιών που δεν μπορούσαν πια να πουλάνε τις θαυματουργές σκόνες τους από υακίνθο, τα άρωματικά έλαια, το ξίδι και όλα τα άλλα έκπληκτικά τους φάρμακα.

Πρωτοπόρος στο Θέατρο

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΣΕΧΩΦ

Κορυφαίος στο Διήγημα

Όταν ο Τσέχωφ άρχισε να κάνει τὰ πρῶτα του βήματα στὸ λογοτεχνικὸ προσκήνιο τῆς Ρωσίας, πολλὰ συνταρακτικὰ γίνονταν στὴν ἀπέραντη πατρίδα του. Ὁ Τσάρος Ἀλέξανδρος Β' ἔπεφτε δολοφονημένος ἀπὸ ἀναρχικοὺς συνωμότες καὶ ὁ διάδοχός του, ποὺ ἀνέβαινε στὸ θρόνο μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα, περιώριζε τὴν ἐλευθερία τοῦ τύπου, κατέπνιγε τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ κι ἔθετε σὰν ὕψιστο σκοπὸ τῆς ζωῆς του τὴν ἀμείλικτη ἐφαρμογὴ τοῦ δόγματος «Μοναρχία, Ὁρθοδοξία, Ἐθνικισμός». Παράλληλα, ἐπειδὴ ἤθελε ἡ δύναμί του νὰ βασιλεύει στὴν ἀγάπη τῶν ὑπηκόων του, διατυμπάνιζε δημαγωγικὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν δουλοπάροικων μουζίκων. Στὴν πραγματικότητα ὅμως ἔδινε στοὺς χωρικοὺς, δηλαδή στὰ $\frac{9}{10}$ τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ,

λιγώτερο ἀπὸ τὸ $\frac{1}{3}$ ἀπὸ τὴν καλλιεργήσιμη γῆ· τ' ἄλλα $\frac{2}{3}$

ἔμεναν στὸ κράτος, στὴν ἐκκλησία καὶ τοὺς γαιοκτῆμονες. Καὶ πάλι ὅμως αὐτὸ τὸ $\frac{1}{3}$ ἦταν φορτωμένο γιὰ τοὺς ἄμοιρους χωρικοὺς μὲ πολλὰ βάρη καὶ δεσμευτικὲς ὑποχρεώσεις. Ἀναγκάστηκαν λοιπὸν μεγάλες μάζες ἀγροτικῶν πληθυσμῶν νὰ ξεχυθοῦν πρὸς τ' ἀστικά κέντρα ὅπου ἡ νεογέννητη ρωσικὴ βιομηχανία εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἀμέτρητα χέρια καὶ ὅπου τὰ λόγια τοῦ Κάρολου Μάρξ μαγνητίζαν τὰ πνεύματα. Τὰ τσιφλίκια ἄδειασαν ἀπὸ ἀνθρώπους, καὶ τὰ εἰσοδήματά τους ἄρχισαν νὰ λιγοστεύουν πολὺ, τὰ τέξια τῶν πλουσίων γαιοκτημόνων πῆραν νὰ ξεπέφτουν, νὰ φθείρονται. Στροφὴ γίνθηκε στὴν κρατικὴ οἰκονομία. Ἡ ἀριστοκρατία προσπαθοῦσε νὰ

προσανατολιστῇ, ἡ ἀστικὴ τάξις δέοταν γιὰ τὸ τριαρχικὸ δόγμα τοῦ τσάρου, τὸ προλεταριάτο σχηματικοῦσε ἀξιώσεις καὶ διακαιώματα. Ἡ πάλιν τῶν τάξεων ἄρχιζε νὰ διαφαίνεται.

Μέσα ἀπὸ αὐτὴ τὴν κοινωνικὴ σύγχυση παρουσιάστηκε ὁ Τσέχωφ. Ἦταν ἓνας νέος γιατρὸς μὲ σουβλερὸ μούσι καὶ ριχτὸ στὶς ἄκρες μουστάκι, μὲ λεπτὰ γυαλάκια καὶ ψηλὸ σκληρὸ κολλάρο. Ἔτσι τουλάχιστον τὸν βλέπουμε στὶς πιὸ πολλές φωτογραφίες. Ἦρθε στὴ Μόσχα ἀπὸ μιὰ μικρὴ πολιτεία τῆς νότιας Ρωσίας, τὸ Ταϊγάνι. Ἐκεῖ γεννήθηκε τὸ 1860 καὶ κεῖ πέρασε τὰ παιδικὰ του χρόνια. Ὁ πατέρας του, στὰ νιάτα του, ἦταν δουλοπάροικος ἀγρότης στὰ κτήματα τοῦ πρίγκιπα Πλατώφ. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως κατάρθωσε νὰ γίνῃ ζωέμπορας, ὕστερα ὑπάλληλος σὲ μπακάλιο κι ἀργότερα ἀποτυχημένος μπακάλης. Τότε, πῆρε γυναικα μιὰ ἄξια κοπέλα ποὺ συγγένευε μ' Ἑλλήνες ἐμπόρους καὶ τὸν βοήθησε στὴ δουλειά.

Ὁ μικρὸς Ἀντώνης καὶ τ' ἀδελφία του μεγάλωσαν πλὴσι ἀπὸ τοὺς πάγκους τοῦ μαγαζιοῦ ἢ στὰ χωράφια λογαριάζοντας τὰ ζῦγια τοῦ σταριοῦ. Πρὶν ἀπ' ὅλα ὅμως τὰ παιδιά ἦταν ὑποχρεωμένα νὰ μαθαίνουν καλὰ ὅσα τοὺς δίδασκαν οἱ αὐστηροὶ δάσκαλοι τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ὅπου πῆγαν καὶ νὰ ψέλνουν χορωδιακά, καί, σχεδὸν κάθε μέρα, ἐκκλησιαστικὰ τροπάρια γιὰ νὰ ἐκανοποιῆται ἡ θρησκοληψία τοῦ πατέρα τους. Ἀργότερα, ἡ οἰκογένεια πῆγε στὴ Μόσχα. Ἐκεῖ ὁ Ἀντώνης γράφτηκε στὸ Πανεπιστήμιο καὶ πῆρε τὸ δίπλωμα

τῆς Ἱατρικῆς γιὰ νὰ μὴ τὸ χρησιμοποίησιν ποτέ. Ἡ μόνη φορὰ ποὺ θεώρησε χρέος του νὰ ἐκμεταλλευτῇ τὴν ἱατρικὴν του γνώσεις ἦταν τότε ποὺ ἡ χολέρα θεώριζε ὁλόκληρα χωριά καὶ πολίτες τῆς πατρίδας του. Ἄφησε γιὰ λίγο τὰ βιβλία καὶ τὰ χειρόγραφα του κι ἔτρεξε γεμᾶτος συμπόνια γιὰ τὸν ἄνθρωπο, νὰ βοηθήσῃ τὸ δοκιμαζόμενο λαό. Ὅμως δὲν πῆρε οὔτε ρούβλι. Τόσο ἔβλεπε τὴν ἱατρικὴν σὰν ὑψηλὸν λειτουργήμα. Ὑστερα κρέμασε πάλιν τὴν ποδιά τοῦ γιατροῦ κι ἔπιασε τὴν πέννα.

Οἱ κοινωνικὲς συνθήκες ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὴ χώρα του, ἡ ἀκαταστάλαχτη ἐποχὴ του, ἡ ἰδιομορφία τῆς ἀπέραντης ρωσικῆς γῆς καὶ ἡ λεπτή, ἡ γεμάτη εὐπάθεια ψυχὴ τοῦ λαοῦ του, τοῦ ἔδωσαν τὸν κόσμον τῶν ἔργων του. Οἱ ἥρωές του εἶναι ἄνθρωποι ποὺ μοχθοῦν, μεταγγολοῦν σὲ μακρινὰ κτήματα καὶ καρτεροῦν σταϊκά κάποιο θαῦμα. Ἐρωτεύονται, φιλοδοξοῦν, ἀναπολοῦν, προδίδονται ἀπὸ τίς ἰδέες καὶ τίς ἀγάπες τους, νικιοῦνται ἀπὸ τίς συνθήκες καὶ τοὺς ἄλλους. Ἡ ζωὴ εἶναι γι' αὐτοὺς ἓνα δεῖπνο ποὺ τοὺς ἀφίνει στερνὴ γεῦσι μιὰ αἰσθησι πίκρας. Τοὺς μένει ὅμως βαθεῖα στὴν καρδιά ἡ ἐγκαρτέρησι γιὰ τὴ νύχτα ποὺ πέφτει καὶ ἡ ἐλπίδα πως κάποτε θάρρη, ὥςως σὰ μιὰ φυγὴ ἀπ' ὅ,τι τοὺς περιβάλλει, ἡ δικαίωσι ποὺ λαχταροῦν. Τὸ στοιχεῖο τοῦ δικίου εἶναι οἱ μυστικὲς φλέβες ποὺ διαπερνοῦν ὅλο σχεδὸν τὸ ἔργο τοῦ Τσέχωφ. Ὡστόσο, ὁ λεπτὸς αὐτὸς ἀνατόμος τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς δὲ φθάνει ποτέ στὴν παραφορὰ καὶ στὴν ἔξαψι μιᾶς ὀρισμένης πολι-

τικῆς ιδεολογίας. Μπορεῖ βέβαια ν' ἀντηχοῦν σὲ κάποιες σελίδες τοῦ ἀντίλαλοι ἀπὸ προοδευτικὰ κοινωνικὰ προγράμματα, μπορεῖ ὁ Τολστοϊσμός ν' ἀφίνη σὲ κάποιες ἄλλες μερικὰ ἔχνη του, μπορεῖ ἀκόμη ὁλόκληρα θεατρικὰ κομμάτια του νὰ γίνονται τὰ συγκινητικώτερα ἐλεγεία ποὺ γράφτηκαν γιὰ τὰ ξεπεσμένα ἀρχοντικά τζάκια τῆς πατρίδας του, κι ἡ κωμωδία του «Βυσσινόκηπος» ν' ἀποτελῇ — ὅπως ἔγραψε ὁ κριτικὸς Ντοροσέβιτς τῇ χρονίᾳ ποὺ πέθανε ὁ Τσέχωφ — «μιὰ ὑπέροχη, ποιητικὴ, ἐπιθανάτια εὐχὴ ὑπὲρ τῆς τσιφλικιᾶδικοῦ γαιοκτημοσύνης ποὺ ἔπνεε τὰ λοίσθια». Παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως εἶναι φανερό πὼς ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ ἔργο του λείπει ἓνα καθωρισμένο σύστημα κοινωνικῶν ἀντιλήψεων καὶ πὼς ἡ ἀποκάλυψις ἑνὸς ἀόρατου καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ πῶς σπουδαίου κόσμου εἶναι τὸ πνεῦμα ποὺ διέπει κάθε κείμενό του. Ὁ ἴδιος, φύσι λεπτὴ καὶ φιλάσθενη, ἔμενε σὲ ἀπόστασι ἀπὸ κάθε πολιτικὸν κίνημα. Ἀκόμη καὶ στὸ Πανεπιστήμιον ποὺ θάπρεπε νὰ τὸν διακρίνη ἓνας νεανικὸς ἐνθουσιασμός, ἀπέφευγε νὰ λάβῃ μέρος στίς τολμηρὲς ιδεολογικὲς συζητήσεις ποὺ ἔκαναν οἱ φοιτητές. Δὲν ἦταν ἀποτέλεσμα δειλίας ἢ «θέσι» ποὺ εἶχε πάρει, ἀλλὰ ἀγωγῆς. Δὲν πρέπει δηλαδὴ νὰ ξεχνᾶμε πὼς εἶχε βγεῖ μέσ' ἀπὸ τὸ ἀστικὸ περιβάλλον ποὺ σέβεται τὰ καθιερωμένα καὶ τὴν παράδοσι καὶ δὲν ἔχει τὴν ἀνατρεπτικὴ μανία τοῦ προλεταριάτου καὶ τὸ ἀμυντικὸ πάθος τῆς ἀριστοκρατίας. Ἀλλωστε, ἐὰν παραδεχόμεθα κάτι ὡς «κακῶς κείμενον» — καὶ πα-

ραδεχόμεθα συχνά, ἰδίως στὴ γραφειοκρατία καὶ στὴν ἀπάθεια τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν — τότε χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ τὸ θίξῃ τὸ λεπτότατο πικρὸ χιοῦμορ του. Τὸ ἴδιο εἶχαν κάνει πρὶν ἀπ' αὐτὸν ὁ Γκόγκολ μετὰ τὰ μυθιστορήματά του ποὺ ἔδιναν μετὰ γελοιογραφικὴ αἴσθησι, μιὰ ὁλοζώντανη εἰκόνα τῆς ρωσικῆς ζωῆς καὶ ὁ Σαλτῦκωφ ποὺ ἔγραφε μετὰ τὸ ψευδώνυμο Στσεντρίν καὶ θεωρεῖται ὁ μεγαλύτερος σατυρικός τῆς ρωσικῆς λογοτεχνίας.

Ὁ Τσέχωφ καὶ ποσοτικὰ καὶ ποιοτικὰ κρατᾷ ὡς τις μέρες μας τὰ σκῆπτρα τῆς διηγηματογραφίας. Στὸ δύσκολο αὐτὸ λογοτεχνικὸ εἶδος — δύσκολο γιὰτὶ πρέπει νὰ δοθοῦν χαρακτῆρες καὶ καταστάσεις καὶ νὰ εἰπωθοῦν πολλὰ σ' ἐλάχιστο χώρῳ — τὰ παγκόσμια Γράμματα μονάχα τὸ ὄνομα τοῦ Γκὺ ντὲ Μωπασάν μποροῦν ἄξια νὰ παραβάλουν δίπλα του. Ὁ,τι ὅμως κερδίζει σ' ἐπιτυχία ὁ Γάλλος «μαίτρ» μετὰ τὴν προβολὴ τῆς γενετήσιας ὁρμῆς ποὺ τὴ θεωρεῖ συχνά σὰν αἰτία καὶ σκοπὸ τῶν ἀνθρώπων πρᾶξεων, ὁ Τσέχωφ τὸ κατακτᾷ ἀνασηκώνοντας, ἄλλοτε μετὰ συμπόνια κι ἄλλοτε μετὰ μιὰ λεπτότατη σαρκαστικὴ διάθεσι, τοὺς πέπλους τῆς ψυχῆς.

* * *

Τὸ ἴδιο σπουδαῖα μετὰ τὴ διηγηματογραφία του — ποὺ στάθηκε μετὰ τὸν ἰδιότυπο ἐξπρεσιονισμό τῆς μιᾶς ἀπάντησι στὸ γερὰ θεμελιωμένο ρεαλιστικὸ ρωσικὸ μυθιστόρημα — εἶναι καὶ ἡ θεατρικὴ προσφορὰ τοῦ Τσέχωφ. Ἀλλὰ σὰ συγγραφέας τῆς σκηνῆς δὲ γνώρισε ἀμέσως τὴν ἐπιτυχία.

Οἱ πρῶτες μονόπρακτες κωμωδίες του — ἀρκετὲς ἀπ' αὐτὲς μᾶς παρουσίασε ὁ Κάρολος Κούν ποὺ δίκαια πρέπει νὰ θεωρῆται ἓνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους ἐρμηνευτὲς τοῦ Τσέχωφ — θεωρήθηκαν, ὅταν πρωτοφάνηκαν, μιὰ κακὴ ἀναβίωσι ἑνὸς ξεπερασμένου θεατρικοῦ εἶδους. Χρειάστηκε νὰ περάσουν χρόνια γιὰ νὰ καταλάβῃ τὸ κοινὸ πὼς μονόπρακτα σὰν τὴν «Ἀρκούδα» καὶ τὴν «Αἰτήσι γιὰ γάμο» ἔφεραν τὴ σφραγίδα τῆς κλασικῆς κωμωδίας.

Τὸ πρῶτο μεγάλο του ἔργο «Ἰβάνωφ», μιὰ κωμωδία ποὺ τὴν ἔγραψε τὸ 1887, ὅταν δηλαδὴ ἦταν εἰκοσιεπτὰ χρόνων, εἶχε τὴν ἴδια μοῖρα. Αὐτὸ ἀποκαρδίωσε τὸν Τσέχωφ καὶ δὲν τόλμησε νὰ δώσῃ σ' ἐπαγγελματικὸ θίασο τὸ δεύτερο ἔργο του, τὸ «Δαίμονας τῶν δασῶν». Ἴσως ὅμως γιὰ καλὸ, ἀφοῦ τὸ ξανάγραψε ἀργότερα κι ἔβγαλε τὸ λιτὸ κι ἀριστοτεχνικὸ «Ὁ θεὸς Βάνια». Ὅσο γιὰ τὸν «Πλατόνωφ» ποὺ τὸν ἔφερε πρόσφατα στὴν ἐπιφάνεια μετὰ τὰς ἐπιτυχίας τὸ Γαλλικὸ Λαϊκὸ Θέατρο, ποτὲ δὲν ἔγινε λόγος γι' αὐτόν. Μποροῦμε λοιπὸν ἀνεπιφύλακτα νὰ ποῦμε πὼς ὁ «Γλάρος», ποὺ ἀνεβάστηκε πέρυσι στὴν Κρατικὴ Σκηνὴ μετὰ πρωταγωνίστρια τὴν Κυβέλ, εἶναι χρονολογικὰ, παρὰ τὴς κάποιες ἀτέλειές του, τὸ πρῶτο ὀριμὸ ἔργο του. Καὶ αὐτὸ ὅμως θὰ εἶχε ἴσως ἄλλη φήμη ἂν δὲ βρισκόταν ὁ κορυφαῖος δάσκαλος τῆς νεώτερης σκηνῆς, ὁ Στανισλάβσκι, ποὺ τ' ἀνέβασε μετὰ τὴν ἐπιτυχία, ὥστε ἀπὸ τότε ὁ γλάρος ἔγινε σύμβολο τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Θεάτρου τῆς Μόσχας καὶ κεντήθηκε στὴν αὐλαία του.

Μετὰ τὸ «Γλάρο», ὁ Τσέχωφ παρουσίασε τὸ «Θεὸ Βάνια», ποὺ ἀνεβάστηκε δίχως σκηνικὰ στὸ μικροσκοπικὸ «Theatre de roche» τοῦ Παρισιῶ καὶ ἦταν μιὰ ἀληθινὴ παράστασι. Συνέχεια, ἔδωσε τὸ 1902 τίς «Τρεῖς ἀδελφές» καὶ τέλος τὴ μοιραία χρονίᾳ τοῦ 1904 ἔκλεισε τὸν κύκλο τῆς θεατρικῆς παραγωγῆς του μετὰ τὸ «Βυσσινόκηπο». Ὅχι λοιπὸν ὄγκος, ἀλλὰ ποιότητα — ιδέες, ὕφος, καταστάσεις ἡρώων — τὸν ἐπιβάλλει στὸ παγκόσμιον θέατρο σὰν μιὰ δεσποζούσα συγγραφικὴ μορφή.

Ὁ Τσέχωφ, σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ βασιλεύει στὴ σκηνὴ ἡ ρητορεία καὶ ὁ στόμφορ, φέρνει τὴν ποίησι τῶν σιγαλῶν φωνῶν, τὴν ὑποβλητικὴν τῆς σιωπῆς. Τὰ ἔργα του ἀξιοῦσαν στὴν παράστασι ὄχι θόρυβο καὶ μεγαλόσχημη κίνησι, ἀλλὰ μυστικοπάθεια κι ἀτμόσφαιρα. Τὸ θέατρο, πιστεῦε, εἶναι σὰν τὴ θρησκεία. Οἱ ιδέες κι οἱ ἀλήθειες ποὺ φέρνει δὲν λέγονται, δὲν ἐπιβάλλονται, ἀλλὰ ὑποβάλλονται. Μετὰ τὴν σιωπὴ καὶ τὰ μισόφωτα ὁ συγγραφέας δημιουργεῖ τὸ ποιητικὸ κλίμα ποὺ χρειάζεται ὄχι γιὰ νὰ περιγράψῃ τὸν ἄνθρωπο, μὰ γιὰ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν κόσμον ποὺ κρύβει μέσα του.

Οἱ ἀντιλήψεις του αὐτὲς συμφωνοῦσαν μετὰ τὴν θεατρικὴν πεποιθήσιν τοῦ Στανισλάβσκι. Στὰ ἔργα τοῦ Τσέχωφ ὁ μεγάλος σκηνοθέτης εὗρισκε πρόσφορον ἔδαφος γιὰ νὰ καλλιεργήσῃ στοὺς ἡθοποιοὺς τοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὀριμότητος τῶν ἡρώων ποὺ ζωντανεύουν. Γρήγορα λοιπὸν ἡ μοῖρα τοῦ Τσέχωφ ταυτίστηκε μετὰ τὴν μοῖρα τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Θεάτρου.

Δέν ἦταν ὅμως μόνο λόγοι πνευματικοὶ ποὺ ἔδесαν τὸ συγγραφέα τοῦ «Γλάρου» μὲ τὴ σκηνὴ. Τὸ 1898, ὅταν ὁ Στανισλάβσκι ἔκανε τὶς πρόβες τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου τοῦ Τολστόι «Ὁ Τσάρος Θεόδωρος», ὁ Τσέχωφ γνώρισε σὲ κάποιον διάλειμμα μιὰ νέα ἡθοιοιό, τὴν «Ὀλγα Κνίπερ, ποὺ ἔπαιζε τὸ ρόλο τῆς Ἰρίνας. Γοητεύτηκε ἀπὸ τὴ χάρι, τὰ νιάτα, τὴν καλλιτεχνικὴ μέθη τῆς καὶ τὴν ἐρωτεύτηκε παράφορα. Ἐκείνη, ἀνυποψίαστη, τοῦ πρόσφερε τὴ συντροφιά τῆς. Γρήγορα ὅμως ὁ συγγραφέας, πειραγμένος ἀπὸ τὸ βαρὺ κλῖμα τῆς Μόσχας, ἔφυγε γιὰ τὴν Κριμαία. Τότε ἀρχίζει ἀνάμεσα σ' αὐτόν, ποὺ πλῆττει θανάσιμα σὲ κάποιον ἀναπαυτήριο τῆς Γιάλτας, καὶ στὴ νέα ἡθοιοιό, ποὺ βασανίζεται ἀπὸ καλλιτεχνικὲς ἀνησυχίες, μιὰ γόνιμη ἀλληλογραφία. Ἡ μαθήτρια τοῦ Στανισλάβσκι καὶ τοῦ Νταντσένκο τὸν παρακαλεῖ νὰ τῆς ἐξηγήσῃ χίλια δυὸ θεατρικὰ προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζει, δίνοντάς του τὴν ἀφορμὴ γιὰ νὰ ξαναζήσῃ, στ' ἀλήθεια πιά, τὶς ἀγωνίες τῆς Νίνας τοῦ «Γλάρου», τῆς νέας θεατρίνας ποὺ εἶχε πλάσει μὲ τὴ φαντασία του.

Ἡ ἀλληλογραφία αὐτὴ, ποὺ θυμίζει τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Μπέρναντ Σὼ καὶ τῆς ἡθοιοιοῦ «Ἐλλεν Τέρρυ, πέρασε ἀπὸ διαδοχικὰ στάδια ὥσπου τὸν τρίτο χρόνο κατέληξε σὲ γάμο. Ἡ

«Ὀλγα Κνίπερ πρόσθεσε στ' ὄνομά της καὶ τ' ὄνομα Τσέχοβα καὶ δὲν ἔπαψε ἀπὸ τότε ὡς τὶς ἡμέρες μας — σεβάσμια κυρία πιά — νὰ τὸ τιμᾷ μὲ ἀλλεπάλληλες ἐπιτυχίες τῆς στὴ Ρωσικὴ Σκηνή.

Ἀναγκασμένος ὁ μεγάλος συγγραφέας, ἀπὸ τὸ σαράκι ποὺ τοῦ ἔτρωγε τὰ πνεμόνια, νὰ ζῇ σὲ θερμότερα κλίματα ἀπὸ τῆς Μόσχας, δὲν μπόρεσε νὰ χαρῇ τὸ συζυγικὸ δεσμό του. Ἡ γυναίκα του ἦταν προωρισμένη νὰ ζωντανεύῃ στὰ θέατρα τῆς Μποβαρικές ἡρωίδες ποὺ τοῦ ἐνέπνεε. Ὁ ἴδιος ἄλλωστε δὲ θὰ δεχόταν ποτὲ νὰ θυσιάσῃ ἢ «Ὀλγα τὴ θεατρικὴ τῆς προσωπικότητα γιὰ νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὴ μοναξιά ποὺ τὸν ἔζωνε. Μερικὲς φορὲς ποὺ ἐκείνη, ζήτησε νὰ τὸν συντροφεύῃ στὰ ταξίδια του, ὁ Τσέχωφ ἔγραψε στὸν Νταντσένκο καὶ στὸν Στανισλάβσκι νὰ τὴν πάρουν κοντά τους γιὰ νὰ μὴ σταματήσῃ τὴν καριέρα της. Ὅμως, καὶ μακριὰ καὶ κοντά του, ἡ «Ὀλγα ἐνιωθε γι' αὐτὸν τὴν πιὸ δυνατὴ ἀγάπη, μιὰ ἀγάπη ποὺ τὴν ἔτρεφαν ὁ θαυμασμὸς καὶ ἡ ἐκτίμησις. Τὸ δάκρυ τῆς, ὅταν αὐτὸς ἔκλεισε παντοτεινὰ τὰ βαθεῖα στοχαστικὰ μάτια του, ἦταν πικρότατο. Οἱ Μοῦσες τὸ γνωρίζουν, ὅσο κι ἂν τὰ Λεξικά ἀγνόησαν τὸ ὄνομά της γράφοντας ἀπλῶς : «Ὁ Τσέχωφ ἀπέθανε εἰς τὸν Μέλανα Ὀκεανὸν τῆς Γερμανίας τὸν Ἰούλιον τοῦ 1904».

♦ Σ' αὐτὸν τὸν κόσμον ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ποτὲ δὲν παίρνουν αὐτὸ ποὺ ζητοῦν. Ἡ αἰτία εἶναι πῶς βρίσκονται ἄλλοι τόσο πολὺ εὐγενεῖς, ὥστε δὲν μποροῦν νὰ τὸ ἀρνηθοῦν ὅταν τοὺς τὸ προσφέρει ἡ ζωὴ.

Pipe Line

Ἕνα ἄρθρο τῆς ἀρχαιολόγου καὶ γεωλόγου

JACQUETTA HAWKES

Η ΓΗ

Ἕνας παράξενος πλανήτης

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Κοπέρνικος ἀπέδειξε πῶς ἡ γῆ περιστρέφεται πραγματικὰ γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ ἔτσι ἄρχισε νὰ κατανοῇται σιγὰ σιγὰ τὸ πλανητικὸ σύστημα, ὅχι μόνον οἱ ἀστρονόμοι ἀλλὰ καὶ φιλόσοφοι πολλοὶ θέλησαν νὰ μάθουν πῶς γεννήθηκε ἡ γῆ.

Γενικὰ οἱ συλλογισμοὶ τοὺς τοὺς ὠδήγησαν σὲ δύο ἐντελῶς ἀντίθετα συμπεράσματα.

Τὸ ἓνα εἶναι πῶς ἡ δημιουργία τῆς γῆς καὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν ὀφείλεται σὲ κάποια ἐξωτερικὴ δύναμη, εἴτε σὲ μιὰ ἰσχυρότατη σύγκρουση ἀνάμεσα στὸν ἥλιο καὶ σὲ κάποιο ἄλλο οὐράνιο σῶμα, εἴτε στὴν ἔλξι ποὺ ἀσχεῖται ἐπάνω στὸν ἥλιο ἀπὸ τὴν προσέγγισι κάποιου ἄλλου μεγάλου ἀστρου.

Τὸ δεύτερο συμπέρασμα εἶναι πῶς ἡ δημιουργία τῆς γῆς ἦταν μιὰ ἐντελῶς αἰδιωτικὴ ὑπόθεσις, δεδομένου ὅτι οἱ πλανῆτες σχηματίζονται εἴτε ἀπὸ τὴν ἐκτόξευσι κομματιῶν ἀπὸ τὸν ἥλιο ποὺ αἰτία τῆς ἔχει τὴν κεντροφυγὸ δύναμη, εἴτε ἀπὸ τὴ συμπύκνωσι ὕλης ποὺ στρέφεται γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Καὶ οἱ δύο αὐτὲς ἐρμηνεῖες ἐπικράτησαν διαδοχικὰ, ἀλλὰ τὰ τελευταῖα δέκα χρόνια ἡ δεύτερη

ξαναῆρθε στὸ προσκήνιο ὑποστηριγμένη ἀπὸ τὶς καινούργιες μας γνώσεις γιὰ τὴ χημικὴ σύστασι τῆς ὕλης τοῦ σύμπαντος.

Φαίνεται λοιπὸν τώρα πολὺ πιθανὸ πῶς ἡ γῆ μας, μαζὺ μὲ τοὺς ἀδελφούς της πλανῆτες, δημιουργήθηκε μέσα ἀπὸ ἓνα τεράστιο περικάλυμμα τοῦ ἡλίου ποὺ τὸ ἀποτελοῦσαν ἀέρια καὶ σκόνη.

Μόρια τῶν «γητίνων στοιχείων» συγκεντρώθηκαν σὲ μεγάλες μᾶζες ποὺ ὕστερα προσείλκυσαν καὶ ἄλλες ὕλες μὲ τὴ δύναμι τῆς βαρύτητος.

Ἔτσι ἡ γῆ καὶ οἱ ὀκτὼ ἀδελφοὶ της πλανῆτες πιστεύεται πῶς δημιουργήθηκαν στὴν ἀρχὴ ἀργὰ καὶ ὕστερα ταχύτερα. Ἡ ὅλη αὐτὴ δημιουργία φαίνεται πῶς δὲν θὰ διήρκεσε περισσότερον ἀπὸ 100.000.000 χρόνια.

Διάφορες ἐνδείξεις καθορίζουν πῶς ὁ πλανῆτης μας ἔγινε ἀνεξάρτητος καὶ «ἐγκαταστάθηκε» στὴν τροχιά του κάπου πρὶν ἀπὸ τρεῖς ἢ τέσσερα δισεκατομμύρια χρόνια. Ἀπὸ κεῖ καὶ ὕστερα ἡ ἐπιφάνεια τῆς μαλακῆς σφαίρας ἄρχισε νὰ ψύχεται σχετικὰ γρήγορα, ἐπιτρέποντας τὸ σχηματισμὸ ἐνὸς στερεοῦ φλοιοῦ. Καὶ μόλις ἡ ψύξις καὶ ἡ στερεοποίησις προχώρησαν ἀρκετὰ, ἡ ἀτμώδης

ύγρασία που σκέπαζε τη γῆ — όπως σήμερα την 'Αφροδίτη — συμπυκνώθηκε και έπεσε σαν καταρρακτώδεις βροχές.

Οι βροχές αυτές θα πέσανε πριν από δύο δισεκατομύρια χρόνια. 'Αφού πέρασε άλλο ένα δισεκατομύριο χρόνια άρχισε να παρουσιάζεται ζωή στους ωκεανούς, που είχαν δημιουργηθῇ. Τά πρώτα βήματα για την εμφάνιση του ανθρώπου είχαν γίνει.

Αυτή ήταν ἡ πρώτη εικόνα της γῆς στην αρχή της δημιουργίας της. 'Υπάρχει όμως και ἡ σημερινή εικόνα που έχει και τις τρομερές της όψεις.

Οι περισσότεροι κάτοικοι των πόλεων σπάνια σκέπτονται τη γῆ που τους σηκώνει και οι άνθρωποι της υπαίθρου την σκέπτονται μόνο σχετικά με τους άγρους και τὰ άλλα σταθερά σημάδια χώρου που τους περιβάλλει.

'Ωστόσο ἡ ὄψη της γῆς και τὰ βάθη της μεταβάλλονται συνεχώς. Κάθε ώρα της ἡμέρας και της νύχτας κομμάτια γῆς πέφτουν στη θάλασσα, ἡ θάλασσα εισχωρεῖ στην ξηρά, βουνά κομματιάζονται και σχηματίζονται νέες πεδιάδες και νέα ποτάμια.

Παίρνοντας μιὰ μεγαλύτερη προοπτική μπορούμε νὰ πούμε πως ζούμε ἀκόμη τὸ τέλος μιᾶς παγετώδους ἐποχῆς, ὅτι οἱ πάγοι τῶν πόλων δὲ εἶναι φυσιολογικοί γιὰ τὴ γῆ και εἶναι πολὺ πιθανὸ νὰ λυώσουν προκαλώντας ἀνοδο τῆς στάθμης τῆς θάλασσας κατὰ τριάντα μέτρα περίπου. Αὐτὸ μπορεί νὰ συμβῇ σὲ σχετικὰ σύντομη ἐποχὴ που δὲν βρίσκεται πολὺ μακριὰ ἀπὸ τοὺς ὑπολογισμούς μας.

Τότε πάλι ἡ σταθερὴ ψῦξις καὶ συστολὴ που πραγματοποιεῖται κάτω ἀπὸ τὸν φλοιὸ τῆς γῆς μπορεί νὰ ἐπιφέρῃ καὶ ἄλλες τόσο βίαιες ἀναταραχές, ὥστε τὰ προβλήματα τῶν ἀτομικῶν βομβῶν νὰ φαίνονται μηδαμινὰ μπροστὰ τους.

Εἶναι βέβαια τρομερὰ ἀπίθανο νὰ συμβοῦν τέτοια πράγματα προτοῦ περάσουν ἑκατομύρια χρόνια. 'Ωστόσο δὲν βλέπτε νὰ τὰ σκεπτόμαστε αὐτὰ πότε-πότε.

'Ο στερεὸς φλοιὸς ἐπάνω στὸν ὁποῖο ζοῦμε με τὴν ἐμπιστοσύνη δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο ἀπὸ ἓνα λεπτὸ « δέρμα » ἐπάνω σὲ μιὰ εὐπλαστὴ καὶ μαλακὴ μᾶζα. Τὸ μεγαλύτερο μέρος αὐτοῦ τοῦ δερματος, που τὸ βλέπουμε καὶ που ἐπάνω του περπατοῦμε, ἀποτελεῖται ἀπὸ βράχους τοῦ τύπου που λέγονται « ἰλυώδεις »: ἀσβεστολίθους, ἀμμολίθους καὶ ἄλλους. Παρ' ὅλο που τώρα οἱ βράχοι αὐτοὶ μπορεί νὰ σχηματίζουν ὀλόκληρες ὁροσειρές, ἄλλοτε ἦταν συσσωρευμένοι σὲ στρώματα συνήθως κάτω ἀπὸ τὸ νερὸ, στὸ βυθὸ λιμνῶν καὶ θαλασσῶν.

Πολλοὶ συχνὰ σχηματίζονται ἀπὸ μόρια ἄλλων βράχων που μαζεύονται ἀπὸ ρεύματα καὶ ποταμούς ἢ ἀπὸ τὸν ἀέρα.

Οἱ βράχοι αὐτοὶ φθάνουν σὲ μεγάλο πάχος καὶ ἡ πίεσι τοῦ βάρους τους συντελεῖ ὥστε νὰ σκληρύνονται καὶ νὰ γίνονται στερεοί.

'Υστερα ἔρχεται ἡ περίοδος που στερεώνονται στὸ φλοιὸ τῆς γῆς. Οἱ βράχοι ὠθοῦνται πρὸς τὰ ἐπάνω σχηματίζοντας χαμηλοὺς λόφους ἢ, σὲ περίπτωσι βιαιότερης ἀναταραχῆς, ἀνεβαίνουν ψηλὰ καὶ κομματιάζονται, σχη-

ματίζοντας κορυφές, χαράδρες καὶ ἀπότομες κατηφορίες.

'Όταν οἱ βράχοι ὑψωθοῦν ἀρχίζει πάλι ἡ τριβὴ καὶ ἔτσι δὲν ἀποκλείεται κάποιος ἐλάχιστος κόκκος τους, που τὸν παρέσυρε ἡ βροχὴ ἢ κάποιο ποτάμι, νὰ ἐνσωματώθηκε πάλι σὲ κάποιο βράχο καὶ νὰ πῆρε μέρος σὲ πλῆθος γεωλογικὰ δράματα ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν πρώτων ἰλυωδῶν βράχων.

'Ενῶ μυριάδες μόρια σχηματίζουν τὴ λεπτότατη ἄμμο, τὴ λάσπη καὶ τὸν πηλὸ που γίνονται πάλι βράχοι, ἡ ζωὴ προχωροῦσε σταθερὰ καὶ ὅπως ἦταν ἀναπόφευκτο πολλὰ ὄντα πέθαιναν καὶ ἔπεφταν σ' αὐτὰ τὰ ἀποθέματα καὶ καμμιά φορὰ γίνονταν ἀπολιθώματα.

Καθὼς ἡ ζωὴ ἔπαιρνε μιὰ πιὸ συγκεκριμένη μορφή, παρουσιάζονταν τὰ πρώτα θαλάσσια ὄντα καὶ ὕστερα ψάρια, ἔρπετά, πουλιά, θηλαστικά καὶ ἄνθρωποι ἀπολιθωμένοι στοὺς βράχους τῆς γῆς.

Χωρὶς τὰ ἀπολιθώματα που ἐκτελοῦν χρέη χρονολογικῶν πινακῶν, οἱ γεωλόγοι δὲν θὰ μπορούσαν νὰ προχωρήσουν τόσο μακριὰ στὴν ἀναπαράστασι τῆς ἱστορίας τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς.

Μιὰ μορφή ἀπολιθωμένης ὕλης, τὸ κάρβουνο, ἀπέκτησε ἰδιαίτερη σημασία γιὰ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο.

Οἱ περισσότερες φλέβες ἄνθρακος εἶναι ὑπολείμματα δασῶν που ἔθαλλαν πριν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια. Τὰ δάση αὐτὰ τὰ ἀποτελοῦσαν δέντρα ψηλὰ με πλούσιο φύλλωμα που ὑψώνονταν πάνω ἀπὸ μιὰ πλούσια βλάστησι θάμνων καὶ φυτῶν. Καμμιά φορὰ

μέσα στὸ σωρὸ τοῦ ἄνθρακος διακρίνουμε ἓνα σχῆμα που θυμίζει φτέρη.

Δὲν εἶναι ἀκόμη βέβαιο ποιὲς μεταβολὲς συνέτειναν ὥστε αὐτὴ ἡ συσσώρευση ἀπὸ ρίζες, κορμούς, φύλλα καὶ γῦρι νὰ μετατραπῇ σὲ σκληρὸ, γυαλιστερὸ ἄνθρακα, ἀλλὰ εἶναι πολὺ πιθανὸ πὼς τὰ βακτηρίδια ἔπαιζαν κάποιο ρόλο.

Φαίνεται πὼς ὅταν ἡ γῆ ἄρχισε νὰ ψύχεται, ὁ πρῶτος στερεὸς φλοιὸς τῆς ἦταν ἀπὸ γρανίτη, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πρώτη αὐτὴ ἐπιφάνεια δὲν σώζεται τίποτα. 'Ενα παχὺ στρώμα γρανίτη πάλι βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῶν ἡπείρων καὶ ἀπλώνεται λεπτότερο κάτω ἀπὸ ὅλους τοὺς ὠκεανούς ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Εἰρηνικό. 'Εδῶ καὶ κεῖ τὸ στρώμα τοῦ γρανίτη σχηματίζει μικρὰ ὑψώματα.

'Ο βασάλτης βράχος ἔχει μεγαλύτερη πυκνότητα ἀπὸ τὸν γρανίτη καὶ εἶναι λιγώτερο κρυσταλλώδης. Εἶναι μᾶλλον ἓνα εἶδος λάβας που ἀνέβηκε ἀργὰ-ἀργὰ ἀπὸ τὰ βάθη στὴν ἐπιφάνεια. Συχνὰ τὸν βρίσκουμε νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸν κρατῆρα καὶ τὰ πλάγια ρήγματα ἡφαιστειῶν, ἀλλὰ οἱ μεγαλύτερες ποσότητες βασάλτη ξεχύθηκαν ἀπὸ γιγαντιαίες ρωγμὲς πάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς.

'Ο ἄνθρωπος δὲν μπορεί νὰ εἰσδύσῃ πολὺ βαθειὰ στὴ γῆ γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ ἐσωτερικὸ τῆς. 'Ωστόσο σὲ μερικὰ βαθειὰ ἀνοίγματα, ὅπως εἶναι μερικὰ χρυσωρυχεῖα τῆς Νοτίου 'Αφρικῆς, τὰ τοιχώματα εἶναι τόσο λεπτά ὥστε χρειάζονται συσκευὲς καὶ

τισμού γιὰ νὰ μὴν ψηθοῦν οἱ ἄνθρωποι ποὺ δουλεύουν ἐκεῖ.

Μποροῦμε μάλιστα νὰ ποῦμε ὅτι ἡ θερμοκρασία αὐξάνεται κατὰ 45 βαθμοὺς Φαρενάιτ σὲ κάθε μισό μίλι πρὸς τὸ κέντρο τῆς γῆς.

Τὸ ἐξωτερικὸ στρώμα τοῦ στερεοποιημένου γρανίτη εἶναι ἐπάνω σὲ ἓνα ἐσωτερικὸ στρώμα βασάλτη, ἀλλὰ σὲ βάθος 30 μιλίων ἡ ζέστη φθάνει σὲ βαθμὸ τήξεως καὶ ἀπὸ τὸ βάθος αὐτὸ βγαίνει ἡ λάβα καὶ χύνεται στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς σὲ θερμοκρασία 2.200 βαθμῶν Φαρενάιτ.

Ὅταν οἱ θερμοὶ πύρινοι βράχοι ἔρθουν σὲ ἐπαφή μὲ τοὺς ἐπάνω ἱλυώδεις βράχους ἐπιφέρουν διάφορες μεταβολές σ' αὐτούς. Καμμιά φορά ἡ μεταβολὴ προκαλεῖται ἀπὸ ἄμεση ἐπαφή ἀλλὰ συχνότερα ἀπὸ διήθησι ἀερίων καὶ θερμῶν ὑγρῶν.

Ὅπως συμβαίνει μὲ τὰ στρώματα ἀνθρακος, μεγάλη σημασία ἔχουν γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ αὐτὲς οἱ « μεταμορφικές » ζῶνες γιατί τὰ ἀέρια καὶ τὰ ὑγρά περνώντας ἀπὸ ρωγμὲς δημιουργοῦν πολυτιμὲς μεταλλικὲς φλέβες ὅπως κασσιτέρου καὶ χαλκοῦ.

Ὅλοι σήμερα συμφωνοῦν πῶς κάτω ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς ἀσβεστόλιθους, ἀμμόλιθους καὶ ἄλλους ἱλυώδεις βράχους ὑπάρχει πρῶτα ἓνα περικάλυμμα ἀπὸ γρανίτη καὶ ἓνα ἐσωτερικὸ ἀπὸ βασάλτη ποὺ ἔχει ἤδη στερεοποιηθῇ στὴν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ εἶναι μαλακὸ ἀπὸ μέσα.

Ὡστόσο τὸ συνολικὸ πάχος τῶν στρωμάτων αὐτῶν εἶναι μόνο 25 - 30 μίλια, δηλαδὴ σὰν λεπτὸ χαρτὶ ἐν σχέσει μὲ τὴν συνολικὴ διάμετρο τοῦ Ἰσημερι-

νοῦ τῆς γῆς ποὺ εἶναι 7.927 μίλια. Τί ὑπάρχει πῶς μέσα ;

Ἴσως ἓνας πυκνότερος βράχος ποὺ παραμένει εὐπλαστός καὶ ἐκτείνεται σὲ βάθος 1.800 μιλίων καὶ πλέον, δηλαδὴ καλύπτει τὰ μισὰ τοῦ δρόμου διὰ τὸν πυρῆνα τῆς σφαίρας.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὅμως γίνεται μιὰ μεγάλη μεταβολή. Τὰ ἔχνη τῶν σεισμῶν καὶ ἄλλες ἐνδείξεις μαρτυροῦν ὅτι ὁ κεντρικὸς πυρῆνας τῆς γῆς μὲ διάμετρο 4.000 μίλια, εἶναι ἐντελῶς ὑγρὸς καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ λυωμένο σίδηρο ἀνακατεμένο μὲ μίγμα νικελίου.

Φαίνεται πῶς ἐκεῖ, στὴν καρδιά του, ὁ πλανήτης μας διατηρεῖ τὴ θερμοκρασία ποὺ εἶχε ὅταν γεννήθηκε, 3.600 - 5.400 βαθμοὺς Φαρενάιτ.

Τὸ σύντομο αὐτὸ πορτραῖτο τῆς γῆς πρὸς τὰ μέσα θὰ ἦταν ἑλλιπὲς ἂν δὲν βλέπαμε πρὸς τὰ ἔξω, πρὸς τὴ σελήνη.

Παρ' ὅλο ποὺ καὶ ἐδῶ ὑπάρχει ἀβεβαιότητα, ὥστόσο ἐπικρατεῖ ἡ πεποίθησι ὅτι ἡ σελήνη ἀποσπάστηκε ἀπὸ τὸ πλευρὸ τῆς γῆς ἀφοῦ ἄρχισε νὰ στερεοποιεῖται τὸ γρανιτένιο στρώμα. Ἡ σελήνη, λένε, ἀποσπάστηκε ἀπὸ τὸ σημεῖο ποὺ εἶναι σήμερα ὁ Εἰρηνικὸς ὠκεανὸς καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο λείπει ἐκεῖ τὸ στρώμα τοῦ γρανίτου.

Σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ τὴ γυμνὴ ἐρμημιὰ τοῦ γρανίτη καὶ τὴν νερῶν ἄρχισε νὰ παρουσιάζεται ἡ ζωὴ καὶ ὕστερα ὁ νοῦς μέσα στὴν πορεία χιλιάδων ἐκατομμυρίων ἐτῶν.

Καὶ τώρα, σὲ μιὰ περίοδο μικρότατη ἀπὸ γεωλογικὴ ἄποψι,

ὁ νοῦς εἰσχώρησε βαθειὰ στὰ κρυμμένα βάθη τῆς γῆς, μέσα στὰ λησμονημένα βάθη τοῦ χρόνου καὶ μᾶς ἔφερε παράξενες γνώσεις.

Μιὰ ἀπὸ τίς μεγάλες περιπέτειες ποὺ προκαλοῦν τὴν ἀνθρωπινὴ περιέργεια εἶναι ἡ συγκέντρωσι καὶ ἄλλων γνώσεων γιὰ

τὴ φύσι τοῦ πλανήτη μας καὶ ἡ διάλυσι τῶν τελευταίων νεφῶν τῆς ἀγνοίας. Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου κινεῖται πρὸς τὰ πάνω ζητώντας νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἄλλους πλανῆτες, κινεῖται ὅμως καὶ πρὸς τὰ βάθη τῆς γῆς ὅπου ἀπλώνονται οἱ ρίζες τῆς ζωῆς του.

Τί ἀκριβῶς ἐννοεῖτε ὅταν λέτε :

Γιὰ κάθε μιὰ ἀπὸ τίς παρακάτω λέξεις διαλέγετε ἀνάμεσα στοὺς 3 ὁρίσμοὺς ἐκείνων ποὺ νομίζετε ὅτι ἀποδίδει τὴν ἀκριβῆ σημασία της :

1) ΑΥΘΑΙΡΕΤΟΣ. Α : Παράνομος. Β : Τολμηρός. Γ : Ἀπρόσκλητος.

2) ΑΦΕΛΗΣ. Α : Ἐπιβλαβής. Β : Γελαστός. Γ : Ἀπλοϊκός.

3) ΑΦΟΡΗΤΟΣ. Α : Καινούργιος. Β : Πολὺ ζεστός. Γ : Ἀνυπόφορος.

4) ΓΕΝΕΑ. Α : Τὰ παιδιά μας. Β : Ὁμάδα γενναίων. Γ : Διαδοχή.

5) ΔΙΑΝΑ. Α : Ἐπιτυχία. Β : Γραμμ. σύνδεσμος. Γ : Σκοποβολή.

6) ΔΟΥΦΟΡΟΣ. Α : Ἄστρο. Β : Σωματοφύλακας. Γ : Πλανήτης.

7) ΔΥΣΑΝΑΣΧΕΤΩ. Α : Ἀνα-

πνέω δύσκολα. Β : Θυμῶν. Γ : Βρίζω.

8) ΚΟΓΚΟΡΔΑΤΟ. Α : Εἶδος συμβάσεως. Β : Συμβούλιο καρδιναλίων. Γ : Βουλή.

9) ΚΟΥΙΣΛΙΦΚ. Α : Δειλός. Β : Προδότης. Γ : Κατάσκοπος.

10) ΛΥΜΦΑΤΙΚΟΣ. Α : Νυφικός. Β : Παρασιτικός. Γ : Καχεκτικός.

11) ΜΑΛΘΑΚΟΣ. Α : Καλομαθημένος. Β : Ἀρρώστος. Γ : Νερούλης.

12) ΜΕΛΙΧΡΟΣ. Α : Πούχει τὸ χρώμα τοῦ μελιού. Β : Γλυκὸς σὰν μέλι. Γ : Φθινοπωρινός.

13) ΜΠΛΟΦΑ. Α : Φούσκα. Β : Ἀπάτη. Γ : Βουτιά.

14) ΠΥΡΑΥΛΟΣ. Α : Πυροτέχνημα. Β : Ὀβίδα. Γ : Κινητήρας.

(Ἀπαντήσεις στὴ σελίδα 127)

Ἄλμπέρ Καμὺ

Τῆς HUGUETTE GODIN

Ενῶ ὁ σοβιετικὸς δορυφόρος περιφέρεται γύρω ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ μεταδίδει τὰ μηνύματά του, ἐνῶ τὰ δύο «μπλόκ» φοβερίζουν ἀπὸ τὴ μιὰ ἡπειρο τὴν ἄλλη, ἐνῶ ἡ Ἑγγὺς Ἀνατολὴ ἀναταράσσεται, ἐνῶ ἡ Μέση Ἀνατολὴ ἀνησυχεῖ καὶ ἡ Ἀπὼ Ἀνατολὴ ἀφήνει νὰ διαφαίνωνται οἱ σκοτεινοὶ τῆς ἀναβρασμοί, ἡ ἀπονομή τοῦ Βραβείου Νόμπελ τῆς Φιλολογίας φαίνεται ἴσως γεγονὸς λιγώτερο σημαντικὸ, ἔχει ἴσως λιγώτερη ἀπήχησι στὶς ἀνθρώπινες ἀνησυχίες ἀπὸ τὴν ἀπονομή τοῦ Βραβείου Νόμπελ γιὰ τὴν Εἰρήνην ποὺ δόθηκε στὸν Καναδὸ Λέστερ Πῆρσον. Δὲν θὰ ἔπρεπε ὅμως νὰ ἐπηρεαζώμαστε ἀπὸ τέτοια γεγονότα καὶ νὰ θέλουμε νὰ πεισθοῦμε ὅτι ἓνα λογοτεχνικὸ βραβεῖο εἶναι κάτι ἀσήμαντο καὶ ὅτι ἡ Γαλλία δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπερηφανεύεται γιὰ μιὰ δάφνη τόσο μάταιη σὲ ἓναν κόσμον τόσο σκληρό.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς τὸ βραβεῖο αὐτὸ εἶναι διπλὴ χαρά. Πρῶτα γιὰ τὰ διεθνῆ κύρος ποὺ συνεπάγεται καὶ ἔπειτα γιὰ τὴν στοὺς πρόσωπο τοῦ Ἄλμπέρ Καμὺ στεφανώνεται ὁ νεώτερος συγγρα-

φεὺς ἀπὸ ὅσους τὸ πῆραν ποτέ.

* * *

Ἡ ἐξέλιξι τῆς σκέψεως τοῦ Ἄλμπέρ Καμὺ εἶναι ἀρκετὰ χαρακτηριστικὴ τῆς Γαλλίας, τῆς Γαλλίας ποὺ εἶναι ποτισμένη ἀπὸ τὸ μεσογειακὸ πολιτισμό. Πρὶν ἀπὸ τὸν τελευταῖο πόλεμον ὁ Καμὺ ἀπέκτησε μιὰ σύντομη πείρα τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, τὸ ἐγκατέλειψε, ἴσως γιὰ τοὺς ἴδιους λόγους ποὺ τὸ εἶχε ἀκολουθήσει, συνέχισε τὶς ἀνώτερες σπουδές του, ἀσκώντας συγχρόνως διάφορα ἐπαγγέλματα, γιὰ τὴν οἰκογένειά του δὲν εἶναι πλούσια, καὶ στὸν πόλεμον τοῦ 1914 ἔχασε τὸν πατέρα του. Ἐνῶ τὸ θέατρο τὸν τραβοῦσε πάντα, σὰν συγγραφέα καὶ σὰν ἡθοποιό, ἐτοίμαζε τὴ φιλοσοφικὴ του διατριβὴ ποὺ θὰ τὸν ὠδηγοῦσε ἴσως στὴν ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ γιὰ λόγους ὑγείας ἀναγκάστηκε νὰ διακόψῃ τὶς σπουδές του. Τότε παρεμβλήθηκε ἡ φάσι τῆς δημοσιογραφίας ποὺ μὲ τὸ δεύτερον Παγκόσμιον πόλεμον τοῦ ἐγένετο μιὰ ἀπασχόλησι μυστικὴ. Μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὁ Καμὺ ἀρχίζει νὰ γίνεταί γνωστὸς σὰν μυθιστοριογράφος,

δοκιογράφος καὶ θεατρικὸς συγγραφέας. Οἱ κριτικοὶ ζητοῦν νὰ τὸν συνδέσουν μὲ κάποια σχολὴ καὶ ἐπειδὴ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκμάζει ὁ ὑπαρξισμός, τὸν συνδέουν μαζὺ του. Εἶναι ἀλήθεια πῶς ὁ Καμὺ βρίσκεται στὴν ἀρχὴ σὲ καλὲς σχέσεις μὲ τὸν Ζὰν-Πὼλ Σάρτρ, ἀλλὰ τὸ 1952 οἱ σχέσεις τους διακόπτονται. Ἀπὸ τότε ὁ Ἄλμπέρ Καμὺ «σταθεροποιεῖται» στὸ ἐπίπεδο τοῦ «καθαροῦ συγγραφέα».

Ἐγκαταλείπει ἐντελῶς τὴ δημοσιογραφία, ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτικὴ ἢ τουλάχιστον τὴν πολιτικὴ δραστηριότητα. Ἐγκαταλείπει ἀκόμη καὶ τὶς φιλολογικὲς ομάδες καὶ σχολές. Μόνο τὸ θέατρο, στὸ ὁποῖο εἶναι πάντα ἀφωσιωμένος, διακόπτει τὴν τάσι τοῦ αὐτὴ γιὰ ἀπομόνωσιν.

Ὁ Ἄλμπέρ Καμὺ ἔδωσε στὸ θέατρο τὰ ἔργα «Οἱ δίκαιοι», «Καλλιγούλας», «Ἡ παρεξήγησι», «Κατάστασι πολιορκίας», «Ρέκ-βιεμ γιὰ μιὰ μοναχὴ» (ἀπὸ ἓνα μυθιστόρημα τοῦ Οὐίλλιαμ Φῶκ-νερ) καὶ διασκεύασε γιὰ τὸ θέατρο τοὺς «Δαιμονισμένους» τοῦ

Ντοστογιέφσκυ. Ἀποφάσισε μάλιστα νὰ σχηματίσῃ μόνος του ἓνα θίασον γιὰ τὸ τελευταῖον αὐτὸ ἔργο, ποὺ θὰ παιχθῇ μόλις βρεθῇ θέατρο διαθέσιμο.

Ἀπὸ τὰ μυθιστορήματά του θυμίζουμε τὸν «Ξένον», τὴν «Πανούκλα», τὴν «Πτώσι». Ἄν ὅμως πρέπει νὰ κρίνουμε τὴν κλίσιν ἐνὸς συγγραφέα ἀπὸ τὴν ἀφθονία τῆς παραγωγῆς του σὲ ἓνα ὀρισμένο τομέα, τότε πρέπει νὰ τοποθετήσουμε τὸν Καμὺ πάνω ἀπ' ὅλα σὰν δημοσιογράφον, γιὰ τὴν δοκίμιά του — ὅπως «Ὁ μῦθος τοῦ Σισύφου» ἢ «Ὁ ἐπαναστατημένος ἄνθρωπος» — εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ μυθιστορήματά του.

Στυλίστας, ἡθογράφος, συγγραφέας μὲ ἰδιοφυῖα, μυαλὸ ποὺ ἀπευθύνεται στοὺς πατριῶτες του ἀλλὰ συγχρόνως ἔχει ἀπήχησιν παγκόσμιαν, ὁ Ἄλμπέρ Καμὺ, ὁ νεώτερος τιμημένος μὲ τὸ Βραβεῖο Νόμπελ, ἔχει ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὺ τὸν συνδέουν μὲ τὴν παράδοσιν τῆς πατρίδας του, αὐτὴν ποὺ δημιούργησαν οἱ παλιοὶ Γάλλοι συγγραφεῖς.

♦ Ὁ Ρομπέρ Σουμάν εἶναι γνωστὸ γεροντοπαλλήκαρον. Ὅταν κάποτε τὸν ρώτησαν πῶς ἔμεινε ἀνύπαντρος, ὁ γέρος πολιτικὸς ἀπάντησε:

— Ὅταν ἤμουν νέος ἀποφάσισα νὰ μὴ παντρευθῶ παρὰ ἀφοῦ βρῶ τὴν ιδεώδη γυναῖκα. Κάποτε τὴ βρῆκα. Δυστυχῶς, ὅμως, ἀγαπητοί μου, ἐκείνη βρισκόταν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ιδεώδους συζύγου!

Πεζοὶ ρυθμοὶ

Βραδυνὸς ωριώματος

Μή έχοντας πλάνη ἱκανή νὰ μᾶς γελάσῃ — σπίτι νὰ μᾶς ἀνάψῃ φωτιά — χέρι νὰ σφίξωμε — ὄνειρο ν' ἀκολουθήσωμε — πηγαινάμε ἀνάμεσα στὴν πλάσῃ χωρὶς σκοπὸ, ἐγὼ κι ἡ ψυχὴ μου.

Ἡ ψυχὴ μου εἶναι βουβή. Ἡ χαρὰ τὴν ἀποχαιρέτησε. Ἡ ἐνέργεια τὴν ξέχασε. Τὰ παρεκκλήσια τὴ διώχουν. Κοιτάζει τὸν κόσμον καὶ σωπαίνει.

Καὶ τώρα, καθὼς περνοῦμε ἀνάμεσα στὴν πλάσῃ, πόσο εἴμαστε ἔρημοι! Κανένα δέντρο δὲ ρώτησε ποῦ πηγαινάμε. Τὸ νερὸ δὲν ἐστάθηκε νὰ μᾶς καθρεφτίσῃ. Τὸ κοράκι δὲ χαμήλωσεν οὔτε γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν εἴμαστε πεθαμένοι. Τ' ἀστέρια δὲ ἀναψαν γιὰ μᾶς. Τὰ πουλιὰ πηγαινάμε νὰ κοιμηθοῦν χωρὶς νὰ μᾶς ρωτήσουν ἂν ἔχουμε νὰ τοὺς δώσωμε μήνυμα — σ' ἐκείνους ποὺ μᾶς λησμόνησαν. Ἀπαντήσαμε τὴ νύχτα στὸ δρόμο — καὶ δὲν μᾶς πῆρε στὰ παραμύθια της. Κι ὅμως — κάποια παράδοξη ζέστα νοιώσαμε στὴν ἐρημιὰ ἐμεῖς οἱ ἔρημοι. Κάποια παράδοξη χαρὰ δοκιμάσαμε βυθισμένοι στὴν ἀπέραντη ἀδιαφορία τῆς πλάσῃς — ποὺ μᾶς ἐσφιγγε μὲ στοργή, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ οὔτε μᾶς, οὔτε τὸν ἑαυτὸ της.

Κοντσέρτο

Τοῦ Μπετόβεν ἡ Ἐνάτη μᾶς πῆρε καὶ ταξιδέψαμε, ἀγαπημένη, θεῖο ταξίδι. Ἀτάραχη καὶ βέβαιη γιὰ τὸ δρόμο της, ἡ Ἐνάτη, μᾶς πήγαινε στὸ ἄστρο τῶν ἰδεῶν. Ὡ μὴν τὸ πῆς ποτὲ τί εἶδες. Νὰ τὸ θυμᾶσαι μόνον σὰν εἶσαι ὥραία, μόνον σὰν εἶσαι πολὺ δυστυχισμένη. Στὸ βαθύτερο φῶς τῶν ματιῶν σου, ποὺ δὲν τὸ βλέπει κανεὶς, οὔτε

Ὁ Ζαχαρίας Παπαντωνίου θεωρεῖται ἕνας ἀπὸ τοὺς πρὸ πολὺ πλεονεκτήσαντες τοῦ Νεοελληνικοῦ Λόγου. Ἐργαζομενὸς διήγημα, χρονολογία, μελέτη, ἱστορικὴ μονογραφία, ταξιδιωτικὲς ἐντυπώσεις, ποιήματα, θέατρο καὶ μιὰ σειρά μικρῶν ἀφηγημάτων, τοὺς «Πεζοὺς Ρυθμοὺς», ποὺ δείχνουν ὅλη τὴ βαθειὰ εὐαισθησίαν του, τὴν καλλιεργημένη αἰσθητικὴν του καὶ τὸ γνήσιο λυρισμὸ τῆς πέννας του. Τὰ μικρὰ αὐτὰ ἀριστοτεχνήματα προκεταί σὺντομα νὰ κυκλοφορήσουν συγκεντρωμένα σ' ἓνα καλαίσθητο τόμο στὴ σειρά τῶν «Ἀπάντων» του ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸ οἶκο τῆς Ἑστίας. Μ' αὐτὴ λοιπὸν τὴν ἀφορμὴ δημοσιεύουμε μερικὰ ἀπὸ τὰ πρὸ ἀντιπροσωπευτικὰ.

ἡ ἀγάπη, κράτησε τίς ἀθάνατες μορφές ποὺ καταδέχτηκαν νὰ τίς κοιτάξωμε. Εἶδαμε τίς γραμμὲς ποὺ ὀνειρεύονται τὰ μάρμαρα ἐδῶ στὴ γῇ μὲ τὸ φεγγάρι. Εἶδαμε ὅσα συλλογίζονται τὸ βράδυ τὰ γερμένα δέντρα. Γνωρίσαμε τοὺς λογισμοὺς τῶν νερῶν στὴν ὥρα τῆς δύσης. Τί ὑπέρτατες μορφές, τί τύπους ἀντικρύσαμε. Στὸν κρουνοῦ τῶν στοχασμῶν τὸ κουρασμένο μας πνεῦμα ἐλούστηκε. Στὴν πηγὴ τῆς καλωσύνης τὸ περιστέρι τῆς ψυχῆς μας ἤπιε. Λοιπὸν δίκαια πονούσαμε! Λοιπὸν ὅσα τολμήσαμε νὰ πιστέψωμε τόσον καιρὸ — ἦταν ἀλήθεια. Ἐκεῖ ἀπάνω βρήκαμε τὸ σκοπὸ τοῦ πόνου. Μὴ φοβηθῇς ποτὲ πιά τὴν ἀσκήμια τῶν ἀνθρώπων ψυχῶν — τὴ φρίκη τῆς μοίρας. Μὴ φοβηθῇς τίποτα — παρὰ συλλογίσου, ὅταν ὑποφέρῃς, τὸ Ταξίδι! Τὸ πλοῖο τῆς Ἐνάτης θυμήσου, ὅταν ἄραξε στὸ ἄστρο τῶν ἰδεῶν — τὸν Πλάτωνα θυμήσου, ὁρῶ, σὲ λιβάδι ἄσπρο ἀπὸ ἀνθούς, καθὼς κοίταζε τίς Ἰδέες νὰ λούζονται στὴ θάλασσα τοῦ γαλάζιου.

Εὐλογημένος αὐτὸς ποὺ μᾶς πῆρε στὸ πλοῖο τῶν ἡχῶν, αὐτὸς ποὺ μᾶς πῆγε στὴν αἰτία τοῦ κόσμου — εὐλογημένο τὸ θλιβερό του πνεῦμα ποὺ μᾶς ταξίδεψε. Βυθίσου γιὰ πολὺν καιρὸ στὸν ἑαυτὸ σου. Σιωπὴ — σιωπὴ.

Θάνατος ἀρχαίου θεοῦ

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ ἀρχαῖος θεός, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πεθάνω. Τὸ γέλιο τοῦ Λουκιανοῦ ἀκούγεται στὸν Ὀλυμπο. Ἀφοῦ ὅμως αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημά σου, ὦ ἄνθρωπε, τί μπορῶ νὰ κάμω; Εἶσαι τὸ ὑπέρτατο "Ὀν ποὺ πλάττει καὶ ἀφανίζει — καὶ τίποτε δὲ μπορεῖ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' τὴν καταστροφὴ, ὅταν ἀποφασίσῃς νὰ τὸ λησμονήσῃς. Ἐμεῖς οἱ θεοὶ τὸ ξέρουμε! Ἄν κι ἡ σκέψῃ μας εἶναι περιορισμένη, κρατεῖ ὅμως ἀπ' τὴ μεγάλη σου διάνοια ποὺ τὴν ἐδημιούργησε καὶ μπορεῖ κάποτε, τολμώντας, νὰ φτάσῃ ὡς τὸ ἀπόλυτο, ποὺ εἶσαι σύ. Σοὺ χρωστοῦμε τὰ πάντα. Καταδέχτηκες νὰ μᾶς δώσῃς τὴ γραμμὴ τοῦ σώματός σου. Σὲ μιὰ ἀπελπιστικὴ μακαριότητα θὰ νυστάζαμε ἄνεργοι γράφοντας συνταγὰς ἀρετῆς, ἂν δὲν εἶχες προνοήσει ἀπὸ ἐυσπλαχνία νὰ μᾶς χάρις τὸ σῶμα σου καὶ τὰ πάθη σου! Χάρις σὲ σένα γωρίσαμε τὸ ἀνθισμένο μονοπάτι τῆς ἀμαρτίας. Ἀπογύμνωσες τὴ διάνοιά σου γιὰ νὰ μᾶς δώσῃς τίς ἰδέες της, τὴν ψυχὴ σου γιὰ νὰ μᾶς χάρις τὴν ἀγάπῃ της καὶ τὸ θυμὸ της καὶ καταδέχτηκες ἀπὸ τὸ μεγάλο σου ἔργο, ἀπὸ τὴ φωτιά, ν' ἀφήσῃς ν' ἀνάψωμε τὸν κεραυνὸ μας ποὺ σὲ σκοτώνει. Τώρα τελείωσαν ὅλα. Δὲν ἔζησα παρὰ μιὰ στιγμή — μόνον χίλια χρόνια — κι εἶναι θλιβερό νὰ πεθαίνῃ ἕνας Θεὸς νέος μέσα σ' ἓνα λαὸ σὰν τοὺς Ἕλληνες. Ποτὲ πιά δὲ θὰ πετάξω ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο στὸν Ταῦγετο μαζὺ μὲ τ' ἄλλαφρα σύννεφα ποὺ τὰ κυνηγοῦν ἀνοιξιὰτικοι ἄνεμοι. Ποτὲ δὲ θ' ἀγναντέψω τὸ λυγερὸ ἐλιγμὸ τοῦ Ἀλφειοῦ μέσα στὸ ἀπαλὸ τοπίο τῆς Ὀλυμπίας — μήτε θὰ λούσω τὸ κορμὶ μου ἀνάμεσα στίς Κυκλάδες, τὴν ὥρα ποὺ τὰ κύματα ἐναντιώνονται στὸ λευκὸ πανὶ ποὺ πηγαινάει γιὰ τὴ χρυσῇ Δῆλο!

Μὰ μήπως εἶμαι ἀθάνατος ; Θεὸς εἶμαι. Θ' ἀκολουθήσω τὸ θέλημα ἐκείνου πού μ' ἐπλασε. "Ανθρώπε, δημιουργέ, παραλαβέ μου τὸ πνεῦμα !

Προσευχὴ πρὸς τὴν Κυρία τῶν ἀγγέλων

Στὸ παραθύρι μου ἦλθαν χελιδόνια — στοὺς λογισμούς μου ἀκούονται ψαλμοὶ γιὰ τὴ δόξα σου. Εὐχαριστῶ τὴν καταστροφή πού μὲ ὕψωσεν ὡς ἐσένα. Εὐλογημένες οἱ ἀποτυχίες πού μ' ἔκαμαν ν' ἀκούω τὸν ἐσπερινό.

Κάβοι καρτεροῦσαν τὸ καράβι τῆς νιότης μου ξεκινημένο τὴν αὐγὴ.

Στὶς ἄρπες τῶν σκοινιῶν του μάταια πέρασαν οἱ συμφωνίες τῶν ἀνέμων καὶ πίσω ἀπ' τὰ κατάρτια του μάταια ἔσβησαν ἥλιοι ὠκεανῶν. Κάβοι καρτεροῦσαν τὸ καράβι τῆς νιότης μου ξεκινημένο τὴν αὐγὴ.

Σὲ μαῦρον κάβο τὸ καράβι τῆς νιότης μου ἔπεσε. Πρὸς τὸν "Αθω πλέουν τὰ συντρίμματά του, Κυρία τῶν Ἀγγέλων !

Οἱ ἀγαπημένοι μου πρόσφεραν τὸ φαρμάκι τοῦ χωρισμοῦ. "Ὡς τὴν ὑστερη στάλα τὸ ἦπια καὶ σὲ εἶδα μπροστά μου. Ὁραία εἶσαι σὰν τὴν ἀγάπη καὶ σὰν τὴν ἀδυναμία.

Οἱ ἀγαπημένοι μου πρόσφεραν τὸ φαρμάκι τοῦ χωρισμοῦ. Ἀμάρτημα ἦταν ἂν κάποτε χάρηκα, πλάνη ἂν κάποτε τόλμησα. Στὸ ὕψος τοῦ πόνου, Δέσποινα, κράτησέ με.

Τὴν εἰρωνεία τῆς χαρᾶς καὶ τὴ φτώχεια τῆς νίκης ἀπομάκρυνε ἀπὸ μέ, Ὁδηγήτρια. Τὴ δύναμι εἶδεν ἡ ψυχὴ μου καὶ γύρισε τὸ πρόσωπό της. Τὸ αὐριο τῆς νιότης εἶδε καὶ ἔκλαψε πικρά. Στὴν ὄχθη ἀκούοντας τὸ τραγοῦδι τῶν ποταμῶν μοιρολόγησε τίς δυνατὲς πολιτεῖες τοῦ πολέμου, πού ἀφανίστηκαν καὶ θρήνησε τὸ νικητὴ μαζὺ μὲ τὸ νικημένο. Ἰδοὺ πού ἔμαθα νὰ κρατῶ τὴ λαμπάδα καὶ νὰ στέκω στὸ εἰκόνισμά σου.

Εἶδα τῆς σαύρας τὸ λυγρὸ περπάτημα στὰ ἐρείπια τῶν πολιτισμῶν. Εἶδα τὴ δάφνη νὰ κλαίῃ σὰν τὴν ἱτιά στὴν ἔρημη ἀρχαία παλαίστρα. Σὰν τοῦ συννέφου τὴ σκιά περνᾷ ἡ δόξα τῶν δυνατῶν, σὰν παραμῦθι τῶν ἀγρῶν ἡ ἱστορία ! Στῶν ἀνθρώπων θριάμβων τὸν πάταγο τὰ κυπαρίσσια κινοῦν τὴν κεφαλὴ. Μονάχα ὁ πόνος πού σὲ πλήγωσε, αὐτὸς δὲν εἶναι ψέμα, Παναγία Παρθένε.

Δόξα στὸν πόνο !

Σ' αὐτὸν ἡ ἀγάπη προσφέρει τὸ ποτήρι τοῦ αἵματός μας. Σ' αὐτὸν σωριάζει τὰ ἄστρα πού τρύγησεν ἀπ' τοὺς οὐράνιους κήπους. Γι' αὐτὸν ἀνοίγει τὰ φτερά της ἡ πεταλούδα τῆς ὥραιας μας στιγμῆς. Γι' αὐτὸν ἀνθίζουν οἱ κρίνοι τῶν κυμάτων στὸ ἄλετρι τῆς πλώρης.

Δόξα στὸν πόνο !

Γι' αὐτὸν ἀπ' τὸ δέντρο τῆς ζωῆς μας πέφτουν ἀργὰ τὰ χρυσὰ φύλλα τῆς πείρας καὶ τῆς ὑποταγῆς. Τὸν ἥλιο σκλαβώνουν οἱ ζωγράφοι καὶ διηγοῦνται τὰ ἔργα του. Στὰ χιόνια τῶν μαρμάρων κα-

τοικοῦν οἱ εὐγενικές του μορφές. Στὴ σιωπὴ ἀνθίζουν οἱ αἰώνιες ἰδέες του. Δόξα στὸν πόνο πού σ' ἐσπάραξε, Μητέρα τῶν θλιμμένων.

Σὲ γονυκλισίες ἐξαυλώθηκε — στὸ στασίδι τυράννησε τὰ κόκκαλά του — στὴ δέηση κέρωσε — στὴν τύφῃ του σὲ εἶδεν ὄραμα ὁ ἀσκητής, πού σ' ἔχει ζωγραφισμένη.

Τῶν παθημάτων μου ἡ σοφία λαμπάδα σ' ἐσένα γίνεται, τῆς σιωπῆς μου ἡ μουσικὴ τροπάριο βυζαντινὸ ἀνεβαίνει στὴ δόξα σου.

Ὁραία εἶσαι σὰν ψυχὴ πού ἐπόνεσε. Ὁραία εἶσαι σὰν εὐτυχία πού χάθηκε. Ὁραία εἶσαι σὰν πνεῦμα πού δίστασε. Ὁραία εἶσαι σὰν τόλμη πού γονάτισε.

Τὰ κρίνα τῶν στοχασμῶν μου δέξου, τὰ χελιδόνια τῶν ψαλμῶν μου ἄκουσε, Κυρία τῶν Ἀγγέλων !

Ξω ἢ

Μαῦρα καὶ ἀνήσυχα γίδια κατεβαίνουν νὰ πιοῦν στὴν κελαιδοῦσα ρεματιά.

Μαῦρα καὶ ἀνήσυχα γίδια σταθῆκαν ἄξαφνα στὸν κατήφορο, μὲ τὰ κέρατα σὰν κλάδους καὶ τὰ κεχριμπαρένια των μάτια μὲ κοιτάζουν. Μέσ' ἀπ' τὸν λόγγο, μέσ' ἀπ' τὰ σγουρά πεῦκα ἓνα κοτσόφι σφυρίζει σὰν τσοπανόπουλο.

"Α ! ζωὴ τρελλὴ πού εἶσαι ! "Α ζωὴ !

Στὸν κόρφο τοῦ βουνοῦ, σὰν καλωσύνη πού κρύβεται, εἶν' ἓνα ἐκκλησάκι.

Χρόνια κοιμᾶται ἀπόξω ὁ καλόγερος πού τὸ ζωγράφισε — χρόνια διακόσια σπαταλοῦν τὰ τρία του κυπαρίσσια.

Στὸν κόρφο τοῦ βουνοῦ εἶν' ἓνα κάτασπρο ἐκκλησάκι.

"Α ! ὠραία πού εἶσαι ! "Α ζωὴ !

Ἀπάνω στὶς λιλὰ μολόχες, ἀπάνου στὸ νέο θυμάρι, πουλάκια δίχως ὄνομα, στιγμὲς πουλάκια, ἤρθαν - ἔφυγαν.

Οἱ γαλανὲς σκιὲς τῶν φύλλων τρέχουν στὸ φακίολι τῆς χωριανοπούλας, πού διαβαίνει κάτω ἀπ' τὸν πλάτανο.

Στὸν ἥσκιό του ὁ γεροπεῦκος κοίμισεν ἓνα κοπάδι.

Στὸ λαμπρὸ γαλάζιο τ' οὐρανοῦ ἄσπρα σύννεφα σβήνουν ἀπὸ ἡδονή...

"Α ! ζωὴ εὐτυχισμένη πού εἶσαι ! "Α ζωὴ !

Κι ὅμως τὴν ὥρα τοῦ δειλινοῦ — δὲν ξέρω τί θέλει τὸ φῶς τοῦ ἄλλου κόσμου καὶ χύνεται στὰ πεῦκα, τί θέλει τὸ φῶς τοῦ ἄλλου κόσμου.

Κι ὅμως τώρα πού βράδυνε δὲν ξέρω γιατί ὅλα στὸν κόσμον συλλογίζονται τὴν αἰτία τῶν — γιατί τὸ σκοτάδι ἀπλώνεται σὰν ἓνα μεγάλο νόημα...

Κι ὅμως τώρα πού σκοτεῖνιασε, τὰ πλάσματα συλλογίζονται τὸ νόημα τοῦτο, πού τὸ εἶχανε ξεχάσει τὸ πρωὶ σήμερον μὲ τὸν ἥλιο,

σήμερα με τις χαρές και πάλι θα το ξεχάσουν αύριο με τον ήλιο, αύριο με τις χαρές...

"Α! ζωή, ασυλλόγιστη που είναι!" Α ζωή.

Πάθη

Πάθη του ανθρώπου! Στο σιδερένιο κλουβί της 'Ηθικής ρυά-
ξεσθε και γυρνάτε απελπισμένα — ώραϊα θηρία της θερμής 'Αφρικής!

Λεοπάρδαλη της ήδονης — λιοντάρι του θυμού — τίγρη του μίσους — ω! πόσο μεγαλότολμα εργάστηκεν ή πλάση την κυρίαρχη γραμμή σας! Πώς ξετυλίγεται ή άρμονία των θαυμαστών σας μυνώνων στο καρτέρι και στην έφοδο!

Κι όμως λίγη σκέψη, που τρέμει σαν καλάμι, μπόρεσε να σάς κλείση στα σιδερένια κλουβιά της άρετης — και νά! ο Στωϊκός με το μαστίγιο έκαμε τὰ φοβερά σας σώματα να ζαρωθούν σε μια γωνιά της φυλακής και να σώπαση ή μεγάλη σας κραυγή προς την έλευθερία.

Οι γάτοι

Ευτυχισμένοι και ράθυμοι, χωρίς ήθικη και χωρίς εργασία, κυρτώνουν το τόξο της ράχης των άπάνω στους πύργους των βιβλίων μας — οί γάτοι.

Του 'Αρίστιππου του Κυρηναίου όπαδοί, αφίνουν της ήθικης το πρόβλημα να βασανίζει το σκύλο του σπιτιού. Από την αγάπη μας κρατούν το χάδι για να πετάξουν το υπόλοιπο. Γρατσούνίζουν μόλις νοιώσουν πως τους αγαπήσαμε πολύ.

Χωρίς τον ήλιγγο της άκροβασίας, χωρίς το σκοτάδι και χωρίς την κραυγή του άνέμου, ό έρωτας γι' αυτούς αξίζει κάθε περιφρόνηση.

Πιστεύουν στη ζωή χωρίς να ρωτήσουν αν υπάρχει καλύτερη. Υπομένουν και τις έφτά ψυχές των! Για να τιμωρήσουν την άσχημια της γειτόνισσας που τους φαρμάκωσε ξέρουν μ' ένα πήδημα να βρεθούν απ' τον "Αδη στα πόδια της και να την τρομάξουν.

"Όταν το καναρίνι μας λησμονήση πως υπάρχει μέτρο στην τέχνη, αυτοί έχουν το θάρρος, χυμώντας στο κλουβί, να πνίξουν το τραγούδι και να ξαναφέρουν γύρω μας τη γόνιμη σιωπή.

Ο πράσινος λύχνος της ματιάς των καίει τὰ μεσάνυχτα στον τάφο του Baudelaire.

Το λιοντάρι, που τους έδωσε τη στάσι του, ή λεοπάρδαλη, που τους χάρισε τη γούνα της, πρόγονοι βασιλικοί, βηματίζουν στον ύπνο των γάτων — και τότε οί γάτοι, ξυπνώντας, σηκώνουν περήφανα το κεφάλι και δοκιμάζουν τὰ νύχια των για πόλεμο.

Κι όμως όταν χαϊδεύονται από γυναίκες, που κλάψανε πολύ, όταν κοιμούνται στα γόνατα των προδομένων απ' τη μοίρα, οί γάτοι αφίνουν την καμπύλη της ράχης των να γλιστρά με ήδονη κάτω

απ' το χάδι της άδυναμίας — κι ανάβει στο ηλεκτρικό τρίχωμά των ή ήθικη σπίθα!

Η καρδιά σου δυνάται

Κάτου απ' τον πεύκο που βούιζαν τὰ κλαριά του σαν ποτάμι κι έτριζε το κορμί του στον άέρα, βρήκαν μια καρδιά που είχε πεθάνει — μα δε μπορούσε να λησμονήση.

Βελονιές μυριάδες, μικρές βελονιές, σχημάτιζαν άπάνω της το περίπλοκο κέντημα των πόνων — που δεν το ζωγράφισαν ποτέ χέρια φτωχής κόρης σε δαντέλλα μηδ' τ' άστρα στον ούρανό.

Κάτου απ' τον πεύκο ή πεθαμένη καρδιά έστένανε κι έλεγε.

— Δε στενάζω που οί πληγές μου ήταν μυριάδες — μόνο στενάζω που ήταν τόσο μικρές, που ήταν βελονιές. Ο άπρεπος λόγος — το πλάγιο χτύπημα — το βαμμένο χαμόγελο — το μίσος που έτρεμε πριν χτυπήση — ή δειλία που δεν τόλμησε να κοιτάξη πίσω για να ιδή αν εκέντησε — αυτές ήταν οί πληγές μου. Πέθανα χωρίς να με χτυπήση ένα σπαθί. Τέλειωσα λίγο-λίγο από κεντρί. Κι όμως με χτυπούσε το γένος των ανθρώπων — αυτό που δημιούργησε τον πόλεμο και την ιστορία!

Το άρρωστο άλογο

Στην αγορά του Σαββάτου τ' άλογο που ήταν για πουλήμα μιλούσαν κάτω απ' τη λεύκα για τη ζωή τους. Κι ένα κόκκινο άλογο, κουρασμένο, με το κεφάλι χαμηλά, τους διηγόταν τὰ θαυμάσια των ταξιδιών του.

Κάμπους άπέραντους στο λιοπύρι έδιάβηκε, δασωμένες ρεματιές με κελαιδιστικό νερό το ξεκούρασαν. Σε παρθένα χιόνια βυθίστηκαν τὰ πέταλά του — από θύελλες μαστιγώθηκε — σε λαμπρές φωτιές έστέγνωσε — στη ζέστη παχνιών άρχοντικών κοιμήθηκεν ύπνο βαθύ. Για τον καβαλλάρη του μιλούσαν ώρα πολλή και για τις πολιτείες που τον χαιρετούσαν από μακριά με τους θόλους των και τὰ καμπαναριά των...

— Παράξενο! του είπαν. "Έτσι άρρωστο και κοκκαλιάρικο δοκίμασες τέτοιες δόξες;

— Είπ' αλήθεια, είπε τ' άλογο, πως σ' όλη τη ζωή με δεμένα τὰ μάτια γύριζα μαγγανοπήγαδο. Μα ό Θεός ήξερε να τιμωρήση τον άνθρωπο που με σκλάβωσε — χαρίζοντάς μου τη φαντασία.

Η τρελλή λεύκα

Ξέρω μια λεύκα που ό άγέρας την τρελλαίνει και στην πράσινή της θάλασσα τρέχουν τὰ ρίγη της ευτυχίας και της ήδονης.

Ξέρω μια λεύκα που πίνει νερό στον Κηφισό. Στην καρδιά

της τὸν Ἀπρίλη τραγουδεῖ ἐν' ἀηδόνι — στὸν ὕπνο της τὸν Αὐγουστο ἀνεβαίνει ἓνα μεγάλο φεγγάρι στρογγυλό.

Ξέρω μιὰ λεύκα πὺλ χωρὶς ἀγέρα σαλέβουν οἱ ἀνήσυχες πεταλοῦδες τῶν φύλλων της ; Ἀπὸ τί ; Ἀπὸ τί φτερουγίζουν οἱ ἀνήσυχες πεταλοῦδες τῶν φύλλων της ; Ἀπὸ αὔρες τάχα, πὺλ σβῆσαν ἐδῶ καὶ χρόνια ; Ἀπὸ φιλιὰ πὺλ πῆρε μιὰ φορά ; Ὡς πὺλ νάρθουν καινούργιες χαρὲς θυμᾶται τίς παλιὲς ἢ τρελλὴ λεύκα καὶ τίς ξαναζῇ.

Ξέρω μιὰ λεύκα μὲ κορμὶ σὰν γυναῖκειο, πὺλ ζῇ καὶ τὸ τελευταῖο της φύλλο — μιὰ λεύκα τρελλή, πολὺ τρελλή. Τὸ κυπαρίσσι ἔστεκεν ἀντίκρυ κι ἡ λεύκα τὸ ρωτοῦσε :

— Ὡς πότε συλλογισμένο ; Ὡραία εἶν' ἡ ζωὴ ! Ὡς πότε ἀκίνητο σὰν Ἀγιορείτης στὸν ὄρθρο ; Ὡς πότε θὰ ζητᾶς τὸ μεγάλο νόημα ;

— Οἱ ρίζες σου δὲν εἶναι βαθιεῖς, τρελλή μου λεύκα, εἶπε τὸ κυπαρίσσι, πρόσεξε.

— Ὡραία ποῦν' ἡ ζωὴ ! Οἱ ρίζες μου ἄς μὴν εἶναι βαθιεῖς, μὰ ὅποια στιγμή κι ἂν πεθάνω, θὰ μπορῶ νὰ πῶ : ἔζησα.

— Ἐζήσες, τρελλή μου λεύκα, τῆς ἀπάντησε τὸ κυπαρίσσι, ἀλλήμονο ! μόνον ἐδῶ μέσα, σ' αὐτὴ τῇ ρεματιά.

Ὁ πλάτανος

Ἐνῶ σάλεβεν ἀκόμα τῇ δυνάμει του ὁ πλάτανος καὶ τὸ πράσινόν του ἦταν σὰν καμπάνα τῆς χαρᾶς πὺλ χτυπᾷ στὸ διάστημα, τὰ στρογγυλὰ σύννεφα τοῦ φθινοπώρου ὑψώθηκαν ἀκίνητα στὸν ὀρίζοντα — καὶ τὸν κοίταξαν.

Τότε ἄρχισε νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ τὸ θάνατο.

Τὰ πρῶτα φύλλα του πὺλ κιτρίνισαν, σὰν μάτια πὺλ ἀνοιξαν στὸ φῶς τῆς ἀλήθειας, εἶδαν τὸ ἄπειρο πὺλ τὸν περιέμενε — κι ὁ πλάτανος ἀνατρίχιασε στὴ σκέψη πὺλ θὰ γνωρίσῃ τὸ σκοπὸ του.

Ἀπ' τὸ ρυάκι πὺλ τὸν ποτίζει δὲν παίρνει πλέον τίποτε ὕλικον. Ἀκούει μονάχα τὸ τραγούδι τοῦ νεροῦ στὸ φεγγάρι.

Λίγο - λίγο κιτρίνιζε. Λίγο - λίγο ἔφταναν στὰ κλαριά του χρυσοὶ στοχασμοί. Ὡς πὺλ μιὰ μέρα κρατώντας ὀλάκερο τὸ θησαυρὸ του ἄστραψε μὲς στὸ σκοτεινὸ Δεκέμβρη κι ἔσβησε μὲς στὸ πάγκο τὸ χρυσὸ πολυέλαιο τοῦ μαρασμοῦ του ἀκίνητο. Οὐτ' ἓνα φύλλο δὲν τοῦ ἔμεινε πράσινο, τίποτα πιά δὲν τοῦ θυμίζει τὸν κόσμον.

Σὰν ἀγγίξεν ἔτσι τὴν τελειότητα, ἔρριξε τὸ πρῶτον τοῦ μαραμένου φύλλο - μήνυμα πὺλ εἶν' ἔτοιμος.

Καὶ τ' ἄλλα φύλλα, βλέποντας ἐκεῖνο μὲ ποιὰ γαλήνη ξεκίνησε, φρόντισαν νὰ πεθάνουν σύμφωνα μὲ τὴν ἐνθύμησίν του. Δίχως τῇ βοήθειᾳ τοῦ ἀνέμου, ἀποχαιρετώντας τὸ κλαδί καὶ σταματώντας γιὰ μιὰ στιγμή στὸν ἀέρα, σὰν πουλὶ πὺλ ζυγιάζει τὰ φτερά του, ἔπεφταν μὲ κίνημα ἄξιο τῶν ψυχῶν πὺλ γνώρισαν τὸ Μοιραῖον καὶ δὲν ἔχουν γελαστή.

ΤΙ ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΠΕΤΑΣΜΑ

♦ Ὁ πρόεδρος μιᾶς ἐπιτροπῆς ἐρεύνης τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Πράγας ἀνέκρινε κάποιον :

— Πές μου, σύντροφε, τί θὰ ἔκανες ἂν εἶχες ἓνα ἑκατομμύριο ρούβλια ;

— Θὰ ἔδινον τὰ μισὰ στὸ κόμμα, εἶπε ὁ ἄνθρωπος.

— Θαυμάσια ! Καὶ ἂν εἶχες δυὸ σπίτια ; ρώτησε ὁ ἀνακριτής.

— Θὰ κρατοῦσα τὸ ἓνα καὶ θὰ ἔδινον τὸ ἄλλο στὸ κράτος.

— Σιέπτεσαι πολὺ σωστά ! Γιὰ πές μου τώρα, ἂν εἶχες δυὸ ζευγάρια παπούτσια, τί θὰ τᾶκανες ;

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀπαντοῦσε.

— Σύντροφε, εἶπε ὁ ἀνακριτής, μοῦ ἔδωσες θαυμάσιες ἀπάντησεις σὲ δυὸ δύσκολα ἐρωτήματα καὶ τώρα διστάζεις ;

— Διστάζω, σύντροφε ἀνακριτή, γιατί πρῶτον, δὲν ἔχω ἓνα ἑκατομμύριο ρούβλια καὶ ποτὲ δὲν πρόκειται νὰ ἀποκτήσω δυὸ σπίτια. Ἀλλὰ τὰ παπούτσια... αὐτὰ τὰ ἔχω, σύντροφε ἀνακριτή, καὶ μοῦ χρειάζονται καὶ τὰ δύο !

Constellation

♦ Ὁ σοβιετικὸς ἀρχηγὸς ἐνὸς χωριοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας μιλοῦσε στοὺς κατοίκους.

— Σύντροφοι, σήμερον ἔχουμε ξαπλώσει τὴ δυνάμει μας στὸ ἓνα ἑκὸ τῆς γῆς. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἀρκεστοῦμε σ' αὐτό. Μὲ τοὺς μεγάλους ἀρχηγούς μας θὰ καταλάβουμε τὸ ἓνα δέκατο, τὸ ἓνα ἑκατοστό, τὸ ἓνα χιλιοστό, ἀκόμα καὶ τὸ ἓνα ἑκατομμυριοστό τῆς ὑδρογείου ! Ζήτω οἱ ἀρχηγοί μας !

Muenchener Illustrierte

♦ Ὁ Βάλτερ Οὐλμπριχτ, ἀνώτατο στέλεχος τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας, περπατοῦσε σ' ἓνα δρόμον τοῦ Βερολίνου μὲ τὴν ὀμπρέλλα του ἀνοιχτή, παρ' ὅλον πὺλ ὁ καιρὸς ἦταν θαυμάσιος.

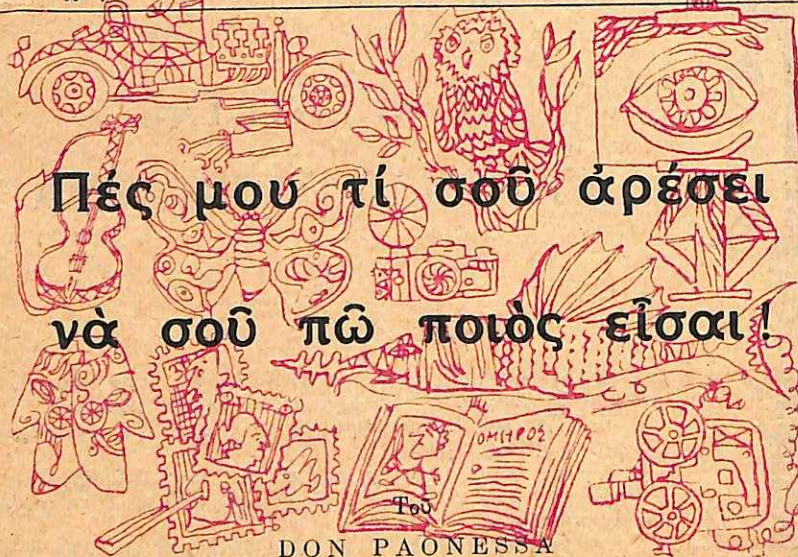
Κάποιος σύντροφος τὸν σταμάτησε καὶ τὸν ρώτησε :

Γιατί Οὐλμπριχτ κρατᾷ τὴν ὀμπρέλλα σου ἀνοιχτή, ἐνῶ δὲν βρέχει ;

— Ἐδῶ μπορεῖ νὰ μὴ βρέχῃ, ἀπάντησε ὁ Οὐλμπριχτ, ἀλλὰ στὴ Μόσχα βρέχει ὅπωςδήποτε.

Lustige Illustrierte

«χόμπυ» σας αποκαλύπτει τὸν κρυφὸ ἑαυτὸ σας

Πές μου τί σοῦ ἀρέσει

νά σοῦ πῶ ποῖός εἶσαι!

Επὶ εἴκοσι χρόνια καὶ περισσότερα μιὰ ομάδα ἀπὸ ψυχολόγους μελετοῦσε ἐντατικά ἓνα θέμα πού σχετίζεται μὲ ἑκατομμύρια ἀνθρώπους : τὰ «χόμπυ», δηλαδή τὴν ιδιαίτερη προσφιλή ἀπασχόλησι πού διαλέγει καθένας ἔξω ἀπὸ τὴ δουλειά του, τὴ μανία του, ἃς ποῦμε, τῶν ἐρευνῶν. Σύμφωνα μὲ τὰ πορίσματα αὐτῶν, ἡ ἐκλογή ἑνὸς χόμπυ μπορεῖ νὰ εἶναι τόσο ἀποκαλυπτική γιὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀνθρώπου, ὅσο καὶ ὁ γραφικός του χαρακτήρας.

Οἱ ἐρευνητὲς ἀποκάλυψαν πὼς ὑπάρχει μιὰ εὐδιάκριτη σχέση ἀνάμεσα στὶς προτιμήσεις γιὰ τὰ χόμπυ μας καὶ στὴν προσωπικότητά μας. Ἡ ἐπιστήμη τώρα λέει πὼς μπορεῖ νὰ μελετήσῃ τὸ χόμπυ σας καὶ νὰ σᾶς δώσῃ ἓναν ἀκριβῆ ἀπολογισμό τῶν αἰσθημάτων, τῆς εὐφύας καὶ

τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς προσωπικότητάς σας.

Αὐτὸ συμβαίνει, ἐξηγοῦν οἱ ψυχολόγοι, γιατί ἓνας ἄνθρωπος διαλέγει συνήθως τὸ χόμπυ του ἐλεύθερα. "Ὅταν κανεὶς διαλέγῃ ἓνα φίλο, ἓνα σύντροφο, ἐφαρμόζει μιὰ μέθοδο ἐπιλογῆς πού καθρεφτίζει τὴν πνευματική καὶ ψυχική του ὀριμότητα : μὲ τὴν ἴδια μέθοδο γίνεται ἡ ἐκλογή τοῦ χόμπυ.

Τὸ χόμπυ δὲν εἶναι δουλειά, ἀλλὰ μιὰ μορφή ζωντανῆς ἐκφράσεως πού συμπληρώνει καὶ ἐπαυξάνει τὴν προσωπικότητα. Εἶναι μιὰ δημιουργική φυγή ἀπὸ τὴ ρουτίνα. Ὁ Ἀμερικανὸς πρόεδρος Θεόδωρος Ρούζβελτ ἐβρίσκε ἀνάπαυσι ἀπὸ τὴν ἐντασί τῶν καθηκόντων του στὸ κυνήγι. Ὁ Ἀϊζενχάουερ ξεκουράζεται λίγο ὅταν ἀσχολῆται μὲ τὸ γκόλφ. Τὴν πῶ ἐπιμοχθὴ ἴσως μελέτη τῶν χόμπυ, σὲ συσχετι-

σμὸ μὲ τὴν προσωπικότητα, τὴν διεξήγαγε ὁ δρ. Πῶλ Μπόυντον, εἰδικευμένος στὴν παιδική ψυχολογία. Ὁ δρ. Μπόυντον ἔκαμε ἐρευνες σὲ 258 σχολεῖα καὶ μελέτησε τὶς περιπτώσεις 5.000 παιδιῶν ἡλικίας 9-11 ἐτῶν.

Ἡ ἐρευνά του ἔδειξε πὼς τὰ παιδιά πού εἶχαν τὴ μανία κάποιας συλλογῆς, εἶχαν ὑψηλὸ ἐπίπεδο εὐφύας, ἐνῶ ἐκεῖνα πού δὲν εἶχαν κανένα χόμπυ ἦσαν συχνά κάτω τοῦ μέσου ὅρου εὐφύας. Καὶ ἄλλη ἐρευνα ἔδειξε πὼς ἀνάμεσα στοὺς νεαροὺς συλλέκτες, ἐκεῖνοι πού μάζευαν γραμματόσημα ἦσαν εὐφύτεροι καὶ πῶ ἰσορροπημένοι ἀπὸ κείνους πού ἔκαναν συλλογὴ ἀπὸ κάρτ-ποστὰλ ἢ κουτιά σπέρτων.

Τοῦτο συμβαίνει γιατί οἱ γραμματοσυλλέκτες ἀσχολοῦνται μὲ πολλὰ φάσεις εἰδικῶν γνώσεων. Ἐνα γραμματόσημο εἶναι σὰν ἓνας ζωγραφικὸς πίνακας ὅσον ἀφορᾷ τὸ χρῶμα καὶ τὸ σχέδιο. Μὲ τὰ γραμματόσημα ἐρχεται κανεὶς σὲ ἐπαφή μὲ διάφορες γλῶσσες καὶ νομισματικὲς ἀξίες, μὲ θέματα γεωγραφίας καὶ παγκοσμίου ἱστορίας. Ὅταν ξεφυλλίζῃ κανεὶς ἓνα ἄλμπουμ γραμματοσήμων εἶναι σὰν νὰ ξεφυλλίζῃ γεωγραφικὸ ἄτλαντα. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ οἱ γραμματοσυλλέκτες εἶναι περισσότερο ἐγκυκλοπαιδικοὶ καὶ ἔχουν πλατύτερο πεδίο διαφερόντων.

Οἱ ἄνθρωποι πού ἐνδιαφέρονται πραγματικά γιὰ τὴ ζωὴ, τονίζει ὁ Ἀμερικανὸς ψυχολόγος καὶ παιδαγωγὸς δρ. Μπρέτσερ, εἶναι ἐκεῖνοι πού ἔχουν τουλάχιστον δύο ἢ περισσότερα χόμπυ. Γιὰ παράδειγμα ἀναφέρει πολλὰ χό-

μπυ τοῦ σὲρ Οὐίνστον Τσώρτσιλ πού ἀρχίζουν ἀπὸ τὸ χτίσιμο καὶ φθάνουν στὴ ζωγραφική, κάτι πού προδίδει ἀπόλυτα ἰσορροπημένη προσωπικότητα καὶ μυαλό. Κι αὐτὸ γιατί ὁ Τσώρτσιλ συνδυάζει αἰσθητικά μὲ τεχνικά χόμπυ. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ἡ μανία τοῦ Λίνκολν γιὰ τὰ βιβλία μόνο, ἀποκαλύπτει τὴ μεγάλη εὐαισθησία του καὶ τὴν μελαγχολία πού γέμιζε τὴ ζωὴ του.

Ἐνας ἄλλος ψυχολόγος μελέτησε τὸ ἴδιο θέμα παρουσιάζοντας γιὰ παράδειγμα δύο περιπτώσεις, ἓναν ἄνθρωπο πού εἶχε πολλὰ χόμπυ καὶ ἓναν πού δὲν εἶχε καθόλου. Ὁ πρῶτος ἦταν ἓνας ἐνθουσιώδης τύπος πού συνδυάζε ἓνα ἐπιστημονικὸ χόμπυ (τὰ ἡλεκτρονικά) μὲ ἓνα καλλιτεχνικὸ (τὴ μουσική).

Ὁ δεύτερος ὅμως ἦταν ἓνας μηχανικὸς στὰ ἡλεκτρονικά καὶ ἔτσι τὸ χόμπυ του ἦταν μιὰ ἐπέκτασι τῆς δουλειᾶς του. Ἐνδιαφερόταν κι αὐτὸς γιὰ τὰ προβλήματα τῆς ἀκουστικῆς, ἀλλὰ μόνο σὲ σχέσι μὲ τὴν πιστὴ ἀναπαραγωγὴ τοῦ ἤχου, ὄχι τῆς μουσικῆς. Ἀγόραζε δίσκους μὲ περισσότερες ἡχογραφήσεις, ὅπως παλινοὺς καρδιαὺς καρδιοπαθῶν καὶ ἱερὰς τελετὰς ἰθαγενῶν τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, ἀλλὰ δὲν μπορούσε νὰ ξεχωρίσῃ τίς ὕπερες τοῦ Πουτσίνι ἀπὸ τὰ ροκ-ἔντ-ρόλλ τοῦ Πρίσλεϋ. Ἡ ψυχολογικὴ μελέτη τῶν δύο περιπτώσεων ἀπέδειξε πὼς ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς δύο ἐνδιαφερομένους γιὰ τοὺς ἤχους ἦταν πῶ ἰσορροπημένος, πῶ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ ζωὴ του καὶ πῶ εὐφύης ἀπὸ τὸν δεύτερο πού δὲν εἶχε ἄλλα ἐνδιαφέροντα ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δουλειά του.

Ὁ δρ Μπρέτσερ πού ἐργάστηκε χρόνια ὡς παιδαγωγικός σύμβουλος γιά παιδιά καί ἐνήλικες, πού ὑποφέρανε ἀπὸ ἐγκεφαλικὴ παράλυσι, πολὺ συχνὰ χρησιμοποιοῦσε τὰ χόμπυ τῶν ἀσθενῶν του σὰν κλειδί γιά νὰ κατανοῇ καί νὰ κατευθύνῃ τὶς ικανότητες τους.

«Μερικοὶ πού ἔρχονταν νὰ με συμβουλευθοῦν, μόλις μπορούσαν νὰ βλέπουν ἢ νὰ ἀκοῦνε. Μερικοὶ δὲν μπορούσαν νὰ μιλήσουν καί λίγοι ἦσαν ικανοὶ νὰ κρατήσουν μολύβι νὰ γράψουν. Οἱ συνήθεις ψυχολογικὲς ἐξετάσεις ἦταν ἐντελῶς ἀδύνατο νὰ ἐφαρμοστοῦν». Γι' αὐτὸ ὁ δρ. Μπρέτσερ προσπαθοῦσε νὰ μάθῃ ὅσα μπορούσε περισσότερα γιά τὰ ἐξωτερικὰ ἐνδιαφέροντα κάθε ἀσθενοῦς καί νὰ σχηματίσῃ ἀτομικοὺς φακέλους πού τοὺς χρησιμοποιοῦσε γιά τὴν ἐκπαίδευσί τους.

Ἐνα ἀγοράκι πού τοῦ φέρανε φαινόταν ἐντελῶς ἀνίκανο νὰ μάθῃ ὅ,τιδήποτε. Τότε ὁ δρ. Μπρέτσερ ἔμαθε πῶς ὁ μικρὸς εἶχε ἄλλοτε ἓνα χόμπυ, τὴν ἱστορία, καί ἦταν ἰδιοφυΐα στὸν τομέα αὐτό. Τὸ χόμπυ του ἔδωσε στὸν παιδαγωγὸ τὸ κλειδί τῆς πνευματικῆς ικανότητος τοῦ παιδιοῦ καί τῆς προσωπικότητός του καί τὸν βοήθησε νὰ καταστρώσῃ ἓνα πρόγραμμα διδασκαλίας σχετικὸ μὲ τὰ ἐνδιαφέροντά του. Ἔτσι, ὅπως συμβαίνει πολλές φορές, ἓνα κρυμμένο ταλέντο χρησιμοποιήθηκε μὲ τρόπο ἐπιφελῆ.

Οἱ μελέτες τῶν ψυχολόγων στὸν τομέα τῶν χόμπυ μποροῦν νὰ χωρίσουν τοὺς ἀνθρώπους σὲ τρεῖς γενικὲς ομάδες :

1) Στούς ἀνθρώπους πού ἔχουν χόμπυ δράσεως, ἀθλητικά, μηχανικά ἢ ἐπιστημονικά. Αὐτοὶ εἶναι συνήθως καλὰ ἰσορροπημένοι καί ἀντιμετωπίζουν λογικὰ τὴ ζωὴ. Πολὺ σπάνια παθαίνουν ἑλκος τοῦ στομάχου.

2) Στούς ἀνθρώπους πού ἐνδιαφέρονται γιά καλλιτεχνικὰ «ἔνσχυα» χόμπυ, ὅπως τὸ διάβασμα, ἢ μουσικὴ γενικὰ ἢ κάποιο μουσικὸ ὄργανο. Αὐτοὶ εἶναι εὐαίσθητοι, εὐφυεῖς, ἀλλὰ συχνὰ παρασύρονται ἀπὸ τὰ αἰσθηματά τους.

3) Στούς ἀνθρώπους πού ἐνδιαφέρονται γιά μηχανές — νὰ φτιάχνουν μικρὰ ἀεροπλάνα, τραῖνα, αὐτοκίνητα. Αὐτοὶ εἶναι λιγώτερο σταθεροὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιστημονικοὺς τύπους τῆς πρώτης ομάδας. Ἀλλὰ τὰ «τέστ» προσωπικότητος δείχνουν πῶς εἶναι πολὺ πιὸ ἰσορροπημένοι ἀπὸ τοὺς τύπους τῆς δευτέρης ομάδας καί ἀντιμετωπίζουν μὲ κέφι τὴ ζωὴ.

Οἱ γενικὲς αὐτὲς ομάδες ἔχουν βέβαια πολλὲς ὑποδιαίρεσεις. Στὸ διάβασμα, λ.χ., ὑπάρχει διαφορὰ ἀνάμεσα σὲ κείνους πού ἀγαποῦν τὰ δακρύβρεχτα παλιὰ μυθιστορήματα καί σὲ κείνους πού διαβάζουν τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς στὸ πρωτότυπο.

Θὰ ἀναφέρουμε παρακάτω μιὰ λίστα ἀπὸ ἐννιά χόμπυ πού συνήθως εἶναι τὰ πιὸ δημοφιλῆ σὲ ὅλες τὶς χώρες. Σὲ κάθε κατηγορία δίνουμε σὲ λίγες γραμμὲς καί ἓνα σκίτσο τοῦ τύπου πού εἶναι πιθανὸ νὰ προτιμᾷ αὐτὸ τὸ χόμπυ.

* * *

Μηχανικὰ χόμπυ. Ἄν σᾶς ἀρέσῃ νὰ περνᾶτε τὶς ὥρες σας στὸ γκαράζ μὲ τὸ αὐτοκί-

νητό σας, νὰ ἀσχολῆστε μὲ τὴν ξυλουργικὴ ἢ νὰ παίζετε μὲ τὸ κουρδιστὸ τραῖνο τοῦ γιοῦ σας, εἰστε ὁ τύπος τοῦ εὐκολοῦ ἀνθρώπου πού παίρνει ἐλαφρὰ τὶς ἀναποδιές τῆς ζωῆς. Νιώθετε μιὰ ἡρεμὴ περηφάνεια γιά ὅ,τι πετυχαίνετε καί εὐχαριστιέστε μὲ τὰ μικρὰ πράγματα.

Ἐπιστημονικὰ χόμπυ. Ἐνδιαφέρον γιά τὴν ἀστρονομία, τὴ γεωγραφία, τὴν ἀρχαιολογία κλπ., δείχνει πῶς εἰστε ἰσορροπημένος, ὥριμος καί ἔχετε ἐκδηλωτικὸ χαρακτήρα. Τὰ ἐνδιαφέροντά σας εἶναι πλατειὰ καί ἔχετε κατανόησι γιά τὶς ἀνοησίες τῶν ἀνθρώπων. Γενικὰ προτιμᾶτε νὰ γελᾶτε παρὰ νὰ διαπληκτίζεστε.

Τὰ χόμπυ τῶν συλλογῶν. Οἱ συλλέκτες εἶναι συνήθως ἀνθρωποὶ ἐξυπνοί. Ἄν ἀνήκετε σ' αὐτὸν τὸν τύπο θὰ ἔχετε τὴν τάσι νὰ εἰστε περίεργος, νὰ χώνετε τὴ μύτη σας σχεδὸν παντοῦ. Διψᾶτε νὰ μάθετε καθετὶ σχετικὸ μὲ τὰ ἐνδιαφέροντά σας καί τοὺς ἀνθρώπους πού γνωρίζετε καί ἐνῶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ μπορεῖ νὰ σᾶς φέρνῃ καμμιὰ φορά σὲ δύσκολη θέσι, ὥστόσο δὲν νιώθετε ποτὲ ἀνία. Εἰστε ἀρκετὰ προσγειωμένος, ἴσως καί λίγο στενοκέφαλος μὰ καί εὐχάριστος στὴν κουβέντα.

Τὸ χόμπυ τῆς μουσικῆς καί τῆς φιλολογίας. Ἡ εὐαίσθησις — πού τὴν ἔχουν ὅσοι ἀνήκουν σ' αὐτὴ τὴν ομάδα — εἶναι μιὰ ἀνάμικτη εὐλογία. Εἰστε συχνὰ σκυθρωπὸς καί πληγώνεστε εὐκολα, πολλὲς φορές παρασύρεστε ἀπὸ τὰ αἰσθηματά σας. Δυσκολεύεστε νὰ συκρατήσετε τὸ θυμὸ σας καί

ἐκνευρίζεστε μὲ μικροπράγματα. Ἀλλὰ ἔχετε καλὴ καρδιά καί εἰστε πρόθυμος ἀκροατῆς γιά τὰ βάσανα τῶν ἄλλων. Μιὰ ὠραία ιδιότητα, πού κάνει τὴ ζωὴ νὰ σᾶς φαίνεται εὐχάριστη, εἶναι τὸ ἐντονο αἶσθημα τοῦ χιούμορ σας.

Τὸ χόμπυ τῆς φύσεως. Οἱ ἄνθρωποι πού διαλέγουν γιά χόμπυ τοὺς τὴν κηπουρικὴ, τὸ ψάρεμα ἢ τὸ κυνήγι δὲν εἶναι οὔτε ἐπιτηδευμένοι οὔτε δύστροποι. Ἄν τὰ ἐνδιαφέροντά σας στρέφονται σ' αὐτοὺς τοὺς τομεῖς θὰ εἰστε ἓνας ἀνθρώπος σταθερός. Ὅχι ρηχὸς, οὔτε ὑλιστῆς. Μπορεῖ νὰ εἰστε πιὸ ἡσυχος ἀπὸ τοὺς φίλους σας, μὰ ἔχετε περισσότερη ψυχικὴ καί πνευματικὴ σταθερότητα.

Ἡ φωτογραφία. Ὅπως καί ἡ συλλογὴ γραμματοσήμων, ἔτσι καί ἡ φωτογραφία περικλείνει πολλὰ πράγματα — τὰ τεχνικὰ ζητήματα τῆς φωτογραφικῆς μηχανῆς, τὴν τέχνη τῆς φωτογραφίας καί τὴν ἐπιστὴμὴ τῆς ἐμφάνσεως. Δὲν εἰστε ἀνθρώπος στενόχωρος, κουβεντιάξετε εὐκολα, εἰστε εὐδιάθετος, ἀξίος ἐμπιστοσύνης καί ἀντιμετωπίζετε τὰ προβλήματά σας μὲ αἰσιοδοξία καί ἐνθουσιασμό.

Ἀθλητικά. Ἄν σᾶς ἐλκύουν οἱ ὑπαίθριες ἀθλητικὲς ἀσχολίες, θὰ εἰστε τύπος εὐθυμὸς, συχνὰ πολὺ ξένιαστος. Ἀγαπᾶτε τὸν ἀνταγωνισμό καί γι' αὐτὸ ἔχετε τὴν τάσι νὰ εἰστε ὑλιστῆς. Σᾶς ἐνδιαφέρει πιὸ πολὺ ὁ ἀγώνας παρὰ τὸ τέρμα. Εἰστε χαριτωμένος ἀνθρώπος, ἐπιχειρηματικὸς καί θαρραλέος καί ἀρκετὰ διασκεδαστικὸς στὶς παρέες σας.

Θέατρο καὶ κίνημα-
τογράφος. Οἱ ἄνθρωποι
αὐτῆς τῆς κατηγορίας εἶναι συ-
χνὰ κλειστοὶ καὶ ἐνδιαφέρονται
περισσότερο — αἰσθηματικά καὶ
πνευματικά — γιὰ τὸν κόσμον τῆς
φαντασίας παρά γιὰ τὴν πρα-
γματικότητα. Ὡστόσο μιὰ προ-
σωρινὴ φυγὴ ἀπὸ τὴν πίεσι τῆς
δουλειᾶς δὲν εἶναι κάτι βλαβερό.
Ἔχετε παιχιδιάρικη φαντασία
καὶ εἴστε ρομαντικός, ἔστω καὶ ἂν
τὰ πόδια σας δὲν πατοῦν πάντα
στερεὰ στὸ ἔδαφος. Τὸ μυαλό
σας δουλεῦει πολὺ ἐντατικά γιὰ
νὰ σᾶς ἀφήσῃ νὰ στενοχωρηθῇτε.

Τὸ χόμπυ τῆς ζω-
γραφικῆς. Εἴστε ἔξυπνος,
ἐνδιαφέρων τύπος, ἀλλὰ μὲ εὐμε-
τάβλητη διάθεσι. Ξαφνικά ἐνδια-
φέρεστε ζωηρὰ γιὰ διάφορες ἰ-
δέες, ἀλλὰ ὁ ἐνθουσιασμός σας
ἐξατμίζεται εὐκόλα. Ἔχετε πολ-
λὴ ἐνεργητικότητα καὶ γοητεύε-
στε ἀπὸ νέες σκηνές καὶ προσω-
πικότητες, ἀλλὰ πηδᾶτε ἀπὸ τὸ
ἓνα θέμα στὸ ἄλλο ἀπὸ περίσσεια
φαντασίας. Ἐπειδὴ ἐνδιαφέρε-
στε περισσότερο γιὰ τὰ χρώματα
παρὰ γιὰ τὰ γεγονότα, ὑπερβάλ-
λετε, μὰ εἴστε ζωηρὸς καὶ θαρ-
ραλέος ἄνθρωπος.

◆ Κάποιος ξένος πού πῆγε νὰ περάσῃ τις διακοπές του στὴ Φλω-
ρίδα, θέλησε νὰ κολυμπήσῃ σὲ μιὰ ἐρημικὴ ἀκτὴ, ὅπου ὁ μόνος ἄνθρωπος
πού συνάντησε ἦταν ἓνας ψαῖας.

— Ἔχει κροκοδείλους ἐδῶ ; τὸν ρώτησε.

— Ὁχι, κύριε, δὲν εἶδα ποτέ μου.

Ὁ ξένος ἐτοιμάστηκε καὶ ἔπεσε στὸ νερό. Ἐκεῖ πού κολυμποῦσε
ἐνιωσε κάτι νὰ τοῦ ἀγγίξῃ τὸ πόδι.

— Ἐ ! φώναξε στὸν ψαῖα. Εἶσαι βέβαιος πὺς δὲν ὑπάρχουν
ἐδῶ κροκοδαῖλοι ;

— Χίλια τὰ ἐκατό ! ἀπάντησε ὁ ψαῖας. Δὲν πλησιάζουν γιὰτὶ
φοβοῦνται τὰ σκυλόψαρα !

Tailler

Ἡ αὐτοπροσωπογραφία

τοῦ ἀγαθοῦ Τεχνώνη

ΑΝΡΥ ΡΟΥΣΣΩ

Πολλές φορές ὁ Ρέμπραντ
ἔκανε τὸ πορτραῖτο του καὶ
μάλιστα φορώντας πότε ἵπποτικό
καπέλλο, πότε σαρίκι καὶ πότε
περικεφαλαία. Ὁ Γκρέκο ζωγρά-
φισε τὸν ἑαυτό του μέσα στὸ
πλῆθος τῶν εὐγενῶν τῆς «Ταφῆς
τοῦ κόμιτος Ὁργιάζ». Ὁ Ντύ-
ρερ ἔδωσε στὴ μορφή του τὰ χα-
ρακτηριστικά τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ
Γκωγκέν ἔμπαινε ὁ ἴδιος μέσα
σὲ συθέσεις του, πότε γιὰ νὰ κα-
μαρώσῃ μπροστὰ στὸν πυρετικὸ
«Κίτρινο Ἐσταυρωμένο» του, πού
τὸν ζωγράφισε στὴν ἐξωτικὴ
Ταϊτὴ καὶ πότε γιὰ νὰ δεχτῇ σὲ
κάποιο ἐξοχικὸ μονοπάτι τῇ θερ-
μῇ «Καλημέρα» μιᾶς χωριάτισ-
σας. Ἄλλοι τέλος μεγάλοι ζω-
γράφοι βρῆκαν ἀμέτρητες δια-
φορετικὲς ἐμπνεύσεις γιὰ νὰ πα-
ραδώσουν τις μορφές τους στὴν
αἰωνιότητα ὅπως αὐτοὶ ἤθελαν.
Κανένα ὅμως ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτὰ
δὲν ἐκφράζει ἴσως τόσο πολὺ καὶ
τόσο πιστὰ τὸ δημιουργό του, ὅσο
ἡ αὐτοπροσωπογραφία τοῦ Ἀνρὶ

Ρουσώ. Σ' αὐτὴν εἶναι διάχυτη
ὅλη ἡ ἀφέλεια, ἡ πραότητα καὶ
τ' «ὄνειρικὸ παραλήρημα» τοῦ
«ἀγαθοῦ τεχνώνη» τῆς ζωγραφι-
κῆς.

Ὁ Ρουσώ γεννήθηκε στὸ Λα-
βάλ τῆς Γαλλίας στίς 21 Μαΐου
τοῦ 1844. Ἦταν γιὸς ἐνὸς φτω-
χοῦ σιδηρουργοῦ καὶ πολλές ἀπὸ
τις παιδικὲς ὥρες του τις πέρασε
μέσ' στὸ καπνισμένο ἐργαστήρι
τοῦ πατέρα του τραβώντας τὸ
ἀμόνι γιὰ ν' ἀνάψῃ ἡ φωτιά. Ἡ
μητέρα του συνήθιζε νὰ λήθῃ πὺς
βαστάει ἀπὸ μεγάλη οἰκογένεια.
Ἀνέφερε μάλιστα πὺς ὁ παππούς
τῆς ἦταν συνταγματάρχης καὶ ὁ
πατέρας τῆς λοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ.
Ἀλλὰ ὅλ' αὐτὰ δὲν ἔχουν καὶ
μεγάλῃ σημασία, ἂν λάβουμε
ὑπ' ὄψιν μας ὅτι στὸν καιρὸ τοῦ
Μεγάλου Ναπολέοντα ὅλ' οἱ φαν-
τάροι «εἶχαν τὴ στραταρχικὴ ρά-
βδο μέσα στὸ γυλιό τους» καὶ
μποροῦσαν, ὅπως διαβάζουμε κά-
που, νὰ ξυπνήσουν ἀπὸ τὴ μιὰ
μέρα στὴν ἄλλη ἀξιωματικοί.

“Όποια καὶ ἂν εἶναι ὅμως ἡ ἀλήθεια, εἶναι φανερό πὼς ἡ κυρία Ρουσσώ μὲ τὶς ἀφηγήσεις της γιὰ τὰ πολεμικὰ κατορθώματα τῶν κοντινῶν προγόνων της ἐπηρεάσε τὸ ἀγαθὸ πνεῦμα τοῦ γιου της. Τόσο, ποὺ ὁ νεαρὸς Ρουσσώ, ἀδιαφορώντας γιὰ τὰ γράμματα, λαχταροῦσε νὰ συνεχίσῃ τὴν οἰκογενειακὴ στρατιωτικὴ παράδοσι καὶ ὄνειρευόταν τολμηρὰς μακρινὰς ἐκστρατεῖες. “Ὁμως δὲν μπόρεσε παρὰ νὰ γίνῃ, ἀφοῦ ἤξερε καλὰ μουσικὴ, ἓνας ἀπλὸς σαξοφωνίστας στὴ μὲν πάντα κάποιου συντάγματος. Τὶς δάφνες ποὺ δὲν ἔδρεψε σὲ πεδία μαχῶν τὶς βρῆκε μέσα στὰ χλοερὰ δάση τῆς φαντασίας του καὶ μ’ αὐτὲς ἐπλεξε τὸ στεφάνι τοῦ ἥρωα ποὺ ποθοῦσε πάντα νὰ φορέσῃ. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Ναπολεὼν ὁ 3ος τῆς Γαλλίας εἶχε στελεθεῖ ἓνα ἐκστρατευτικὸ σῶμα στὸ Μεξικὸ γιὰ νὰ στηρίξῃ τὸν κλονιζόμενον θρόνον τοῦ «ὠραίου Μαξιμιλιανοῦ» ποὺ τελικὰ, παρεξηγημένος καὶ ἀδικαιώτως στὴ νέα πατρίδα του, πιάστηκε ἀπὸ ἐπαναστάτες καὶ τουφεκίσθηκε. Ὁ Ρουσσώ λοιπὸν ἄρχισε νὰ λέῃ πὼς εἶχε πάει καὶ αὐτὸς στὸ Μεξικὸ καὶ ὅτι ἐκεῖ ὅχι μόνον συνέλαβε τὰ ἐξωτικὰ στοιχεῖα τῆς ζωγραφικῆς του, ἀλλὰ καὶ ἔζησε φλόγερές πολεμικὰς περιπέτειες. “Ὅταν ὅμως τοῦ ζητοῦσαν ν’ ἀναφέρῃ κάτι συγκεκριμένον ἀπ’ αὐτὸ τὸ ταξίδι, ἰσχυρίζόταν πάντα πὼς τὸν ἐγκατέλειψε ἡ μνήμη του. Μὲ τὸν καιρὸ ὥστόσο τὸ πίστεψε καὶ ὁ ἴδιος πὼς πῆγε στὸ Μεξικὸ, ἀφοῦ ἀνάμεσα στὴν πραγματικότητα καὶ στὸ ὄνειρο δὲν ἔβλεπε ποτὲ κανένα σύνορο, κανένα διάχωριστικὸ σημάδι.

Ἡ ἀλήθεια παρουσιαζόταν στ’ ἄθωα ἐκστατικὰ μάτια του στενὰ συνυφασμένη μὲ τὴ φαντασία καὶ ἔπαιρνε συχνὰ τὴ μορφή τῶν πιδ ἀπόκρυφων καὶ παράξενων πόθων του. “Ἔτσι ὠρkiζόταν πὼς ἡ γυναίκα ποὺ πῆρε δὲν ἦταν Γαλλίδα, δὲ λεγόταν Κλεμάνς Μποκατάρ, ἀλλὰ... Γιαντβίγκα καὶ καταγόταν ἀπὸ μιὰ ἀρχοντικὴ γενιά τῆς Πολωνίας.

Δὲν ἦταν μονάχα οἱ ὄνειρικὲς παραισθήσεις του ποὺ τὸν ὠδηγοῦσαν ἀλλόκοτα μέσα στὸ πλῆθος τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Οἱ Μοῦρες ποὺ ἔσκυψαν πάνω ἀπὸ τὴν κούνια του τοῦ ἔδωσαν γιὰ πάντα μιὰ παιδικὴ εὐπιστία καὶ ἀπλοϊκότητα. Τὸν εὐεργέτησαν ὅμως ἡ τὸν ἀδίκησαν μὲ αὐτά τους τὰ χαρίσματα ; Πολλοὶ κοιτάζουν τὰ ἔργα του καὶ ἀποκρίνονται καταφατικά. “Ἄλλοι πάλι, ἀναλογίζονται ὠρισμένα κωμικοτραγικὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς του καὶ δίνουν ἀπάντησι ἀρνητικὴ. Ἀπροσάρμοστος καὶ παρεξηγημένος ἦταν ὁ Ἄνρι Ρουσσώ, ὅσο ζοῦσε. Γιατί, ἀλίμονο, ἡ ἀσύλληπτη ἀγαθότητα καὶ ἡ ἀπλοϊκὴ καλωσύνη του ἦταν τὰ τίμια δῶρα ποὺ φέρουν πάντα ἀργοπορημένοι προσκυνητὲς σὲ γκρεμισμένους ναοὺς. Ποτὲ του δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβῃ, σὰν ἔγινε δι-καστικὸς κλητῆρας, πὼς ἔπρεπε νὰ κἀνῃ κατασχέσεις καὶ ἐξώσεις σὲ φτωχοὺς, δυστυχισμένους ἀνθρώπους. Γι’ αὐτὸ προτίμησε ν’ ἀλλάξῃ ἐπάγγελμα. Μπῆκε λοιπὸν ὑπάλληλος στὴν ὑπηρεσία διοδίων καὶ ἔγινε γνωστὸς μὲ τὸ παρατσούκλι «ὁ τελώνης». Ἀλλὰ καὶ στὴ νέα δουλειά του δὲν μπόρεσε νὰ πνίξῃ τὴν τρυφερότητα ποὺ ἔκλεινε μέσα του. Ἡ ἀπλοϊ-

“Ὁ Ρουσσώ, ὅπως εἶδε ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτό του.

κότητα, ἡ εὐπιστία του, φαινό-
τουσαν σὲ κάθε του ἐκδήλωσι. Οἱ
προϊστάμενοί του γρήγορα τὸν
θεώρησαν χαζὸ καὶ ἄρχισαν νὰ τοῦ
σκαρώνουν χίλιες δυὸ φάρσες.
Μιὰ νύχτα, αἰφνης, ἔστησαν κά-
ποιο σκελετὸ καὶ τοῦ τὸν πα-
ρουσίασαν γιὰ... καινούργιο
συνάδελφο.

— “Ἐλα νὰ σοῦ τὸν συστή-
σουμε, τοῦ εἶπαν. Εἶναι καλὸς
μὰ λίγο ἀδύνατος.

— Ὁ καημένος... ψιθύρισε
ἀμέσως μὲ συμπόνια τὸ μεγάλο
παιδὶ τῆς ζωγραφικῆς καὶ ὑποκλί-
θηκε εὐγενέστατα μπροστὰ στὸ
σκελετό.

Ἀνάλογα πειράγματα τοῦ ἔκα-

νε συχνά και ο Γκωγκέν που ήταν ο «σκληρός» της συντροφιάς των έμπρεσιονιστών ζωγράφων.

Κάποτε μάλιστα του έστειλε μια πρόσκληση για κάποια δεξίωση που έδινε τάχα ο πρόεδρος της Δημοκρατίας. Αυτός έβαλε την καλή φορεσιά του και τράβηξε για το μέγαρο των Ήλυσιων. Μά σαν έφτασε κει κατάλαβε πως τον είχαν γελάσει. Όταν γύρισε, ο Γκωγκέν που τον είδε επίσημα ντυμένο ξέσπασε σε γέλια. Για πρώτη φορά όμως δούλεψε αστραπιαία το πνεύμα του αγαθού τελώνη. Είδε άμέσως το δημιουργό όλης αυτής της φάρσας και θέλησε να δικαιολογηθεί για την άφέλεια που έδειξε.

— Πήγα στα Ήλύσια, είπε, αλλά καθώς είχα ξεχάσει την πρόσκληση δέ με άφσαν να παρευρεθώ στη δεξίωση. Ωστόσο έπειδή επέμενα, βγήκε ο ίδιος ο πρόεδρος, μου έσφιξε θερμά το χέρι και μου είπε: «Τί κρίμα, αγαπητέ μου Ρουσσώ, που δεν φόρεσες φράκο! Όλοι απόψε έχουν έρθει μ' επίσημο ένδυμα. Δεν πειράζει. Σε περιμένω όπως δήποτε μιαν άλλη μέρα να πιούμε τον καφέ μας και να τὰ πούμε».

Η περιπαιχτική διάθεσι που είχε γι' αυτόν ο Γκωγκέν δεν έμπόδιζε το «σκληρό» έμπρεσιονιστή να τον έκτιμά βλαπτικά και να έπηρεασθή σημαντικά σε πολλούς πίνακές του από τον αισθητικό πρωτογονισμό του Ρουσσώ.

Πέρα όμως από τὰ σπαρταριστά περιστατικά, που αίτία είχαν την άφέλεια του αγαθού τελώνη, ή εϋπιστία του και ή καλωσύνη του τον έμπλεκαν συχνά σε ιστορίες μ' επικίνδυνες συνέπειες.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στα 1907, σε ηλικία δηλαδή 63 χρόνων, κάποιος άπατεώνας, που ήταν παλιός συνάδελφός του στο στρατό και τραπεζικός υπάλληλος, τον κατάφερε να υπογράψει πλαστά τσέκ. Κι ένα πρωί, χωρίς να ξέρη την αίτία, βρέθηκε κλεισμένος στο σκοτεινό κελλί της φυλακής. Μάταια έγραφε στον εισαγγελέα: «Υποφέρω πολύ. Κάντε μου τη χάρη να με βγάλετε από δω και γώ θα σ'α ζωγραφίσω ένα πορτραίτο, σ' όποια στάσι και σ' όποιο μέγεθος θέλετε...». Μάταια παρακαλούσε. Ο εισαγγελέας ήταν αλύγιστος. Στη δίκη ο δικηγόρος του Ρουσσώ για ν' αποδείξει την ιδιότυπη πνευματική κατάστασι του πελάτη του παρουςίασε μερικους από τους πίνακές του. Ο πρόεδρος, ο εισαγγελέας, οι ένορκοι ξέσπασαν σε γέλια και δέ χρειάστηκαν περισσότερα στοιχεία. Ομόφωνα έβγαλαν την απόφασί τους που άθώωνε τον πρωτοπόρο ζωγράφο (λόγω πνευματικής άναπηρίας)...

Την ίδια εποχή ο Ροντέν, ο Λωτρέκ, ο Ρενουάρ, ο Γκωγκέν, ο Γκουρμόν και από τους νεότερους ή Μαρί Λωρανσέν, ο Πικάσο, ο Μπράκ, ο ποιητής Άπολλινναίρ, ή Γερτρούδη Στάιν, ο Άντρέ Σαλμόν και άλλοι υπέθυνοι για τη γνώμη τους στην ιστορία της τέχνης, εκφράζανε τον πιο φλογερό ένθουσιασμό για τὰ έργα του Ρουσσώ και τον θεωρούσαν αληθινό καλλιτέχνη με ξεχωριστή προσωπικότητα.

Ο αγαθός τελώνης ήταν με την απλότητα της τέχνης του ο γοητευτικώτερος «παραμυθός» που φάνηκε ποτέ στη ζωγραφική.

Την πλούσια ποιητική έμπνευσί του θα τη ζήλευαν τροβαδούροι του μεσαίωνα που τραγουδούσαν άγνωστες χώρες την τρυφερότητα του αιώνόβιες γριές που ζεσταίνουν τις παλιές, χειμωνιάτικες ιστορίες πλάι σε άναμμένα τζάκια. τη λεπτότητα του χρώσθηρα του κοπέλλες της Φλάνδρας που πλέκουν άραχνούφαντες νταντέλλες την άγνότητά του οι άγγελοι που γλυκαίνουν τον ύπνο των παιδιών μ' ευφρόσυνα όνειρα. Στους πίνακές του συνταίριαζε άρμονικά το ρεαλιστικό στοιχείο με το άπίθανο, έσμιγε σαν σε παλιές κινέζικες εικόνες τον άνθρωπο με τὰ θηρία και τους θύμους της Φύσεως, ζωντάνευε σκηνές από την άπλή, καθημερινή ζωή και μνήμες άπ' τὰ περασμένα, ζωγράφιζε τοπία — έξωτικά δάση, ρομαντικές άλείες, πράους κήπους — και άλληγορικά θέματα που ο εύκολονόητος συμβολισμός τους θυμίζει τις Εύαγγελικές παραβολές. Η τεχνοτροπία του είχε στο σχέδιο το λεπτό δούλεμα της μινιατούρας που άπαιτεί χρόνο, ύπομονή και γερό μάτι. Αυτός άλλωστε ήταν ο λόγος που δεν ξεπέρασε σ' όλη του τη ζωή τὰ ένατο έργα. Στο χρώμα, ή παλέττα κρατούσε πάντα τον άυθορμητισμό των παιδιών.

Πολλοί προσπάθησαν να τον μιμηθούν. Άπέτυχαν όμως φοβερά. Πρώτα γιατί ή μίμησι, όσο έπιτυχημένη κι αν είναι, δεν φέρνει τη σφραγίδα της ολοκληρωμένης δημιουργίας, κι έπειτα γιατί δέ συνειδητοποίησαν πως ο Ρουσσώ έφτασε στην τελειότητα του πριμιτιβισμού όχι σά μεγάλος που προσπαθεί να ζωγραφίση όπως ένα παιδί, αλλά

σαν παιδί που πιστεύει ότι έφτασε στην τέχνη τους μεγάλους.

Δέ θάπρεπε να κλείσουμε τον κύκλο του άρθρου μας αυτού και να καταλήξουμε εκεί άπ' όπου ξεκινήσαμε, στην αυτοπροσωπογραφία του Ρουσσώ, χωρίς να ρίξουμε φευγαλές ματιές και στις σελίδες της οικογενειακής ζωής του. Σ' αυτές, έξ άλλου, υπάρχει το τραγικό στοιχείο που τον παραμόνευε πάντα.

Έξι από τὰ έπτά παιδιά του, σά να τάχε φιλήσει μια κακή μοίρα, πέθαναν το ένα μετά το άλλο. Στον τάφο τὰ συνώδευε γεώτατη και ή μητέρα τους, ή αγαπημένη του Γιαντβίγκα που σε κάποιον πίνακά του τη δείχνει όλόγυμνη σ' έναν κόκκινο καναπέ, στην καρδιά μιας άγριας ζούγκλας, ενώ γύρω της θηρία και πουλιά μένουν έκστατικά άπ' την όνειρική πραότητα της. Για την ιστορία αναφέρουμε πως όταν στα 1910 παρουςίασε το έργο αυτό, στην «Έκθεσι των Άνεξαρτήτων», το συνώδευε και με δυο δικά του τετράστιχα. Όπως φαίνεται όμως αυτά δεν ήταν το μόνο λογοτεχνικό του παραστράτημα. Έγραφε ακόμα τους στίχους — καθώς και τη μουσική — ενός βάλς που το άφίερωσε στη μνήμη της γυναίκας του και του έδωσε τ' όνομά της και τέλος δυο θεατρικά έργα — το ένα σε συνεργασία με κάποια κυρία Μπαρκόφσκυ.

Βαθειά πικραμένος από τόσους θανάτους παραιτήθηκε από τη δουλειά του και μη μπορώντας να ζήσει με τη μικρή σύνταξί του και τη βοήθεια που του έδινε ο άδελφός του, άρχισε να παραδίδη μαθήματα μουσικής. Όταν όμως

ή φήμη τὸν σήκωσε καὶ κατώρθωνε νὰ πουλάη κανένα ἔργο του πίστεψε πὼς ἦταν ἀκόμη καιρὸς γιὰ νὰ ξαναφτιάξῃ τὴ ζωὴ του καὶ πῆρε δευτέρη γυναῖκα. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ, ὕστερα ἀπὸ τέσσερα χρόνια, τὸ 1903, τὸν ἄφησε μόνο. Χῆρος γιὰ δευτέρη φορὰ ὁ πονεμένος Ἀνρὶ ἔμεινε ἔρημος ὡς τὰ γεράματά του. Τότε θάρρεψε πὼς κάτι φώτισε μέσα στὸ σκοτάδι καὶ τὸ πένθος του. Ἦταν ὁ στερνὸς ἔρωτάς του γιὰ κάποια μεσόκοπη πωλήτρια. Πῆγε καὶ τὴ ζήτησε ἀπ' τὸν πατέρα της, μὰ κεῖνος τὸν πῆρε γιὰ τρελλὸ καὶ τὸν ἐδιώξε. Πληγωμένος ὁ ζωγράφος ἄρχισε νὰ μαζεύῃ ἀπὸ φίλους του ὑπογραφές πού βεβαίωναν ὅτι δὲν εἶχαν σαλέψει τὰ λογικά του γιὰ νὰ τὴς δείξῃ στὸν πατέρα τῆς «νύφης» καὶ νὰ τὸν πείσῃ νὰ τοῦ τὴν δώσῃ γυναῖκα του. Ἀλλὰ ὁ Χάρος, καθὼς ἔγραψε κάποιος βιογράφος του, δὲ δίνει μεγάλη πίστωση χρόνου σ' αὐτῆς τῆς ἡλικίας τὰ εἰδύλλια. Καὶ τὸ στερνὸ ὄνειρο τοῦ ζωγράφου δὲν πρόλαβε νὰ πραγματοποιηθῇ. Πρῶτα ἔσβησε ἐκεῖνη ὕστερα τὸ ἴδιο σιωπηλὰ καὶ ἀθόρυβα κι' ὁ κουρασμένος Ἀνρὶ, σὲ κάποιο ἄγνωστο νοσοκομεῖο, στίς 2 Σεπτεμβρίου τοῦ 1910. Τὸν ἔθαψαν σ' ἓνα κοινὸ ἀπλὸ τάφο, χωρὶς νὰ μάθῃ τίποτα τὸ καλλιτεχνικὸ Παρίσι. Μόνο κάμποσο καιρὸ ἀργότερα κάποιοι φίλοι του θέλησαν νὰ δώσουν στὴ μνήμη του τὴ μάταιη πολυτέλεια ἐνὸς καλοῦ τάφου. Ὁ Ἀπολλιναιρ ἔγραψε τότε κάποιους τρυφερώτατους στίχους καὶ ὁ γλύπτης Μπρανκούτσι τοὺς χάραξε στὴν πέτρα, στὸν ἴσκιό τοῦ σταυροῦ :

Καλέ μας Ρουσώ, μᾶς ἀκοῦς;
Σὲ χαιρετᾶμε
ὁ Ντελωναί, ἡ γυναῖκα του, ὁ
κύριος Κεβάλ κι ἐγώ.
Ἄσε τίς ἀποσκευές μας
νὰ περάσουν ἐλεύθερες τὴν πύλη
τ' οὐρανοῦ.
Θὰ σοῦ φέρουμε πινέλα, χρώμα-
τα, μουσαμάδες
γιὰ νὰ περνᾷς τίς ἅγιες ὥρες σου
μέσ' στὸ ἀληθινὸ φῶς
ζωγραφίζοντας τὴν ὄψι τῶν ἁ-
στρων.

Ὁ καιρὸς ἔφερε εὐλαβικά στὸν τάφο τοῦ Ρουσώ τὰ βήματα καὶ τὰ λουλούδια σουρεαλιστῶν ποιη-
τῶν καὶ μοντέρνων ζωγράφων
πού τὸν θεώρησαν πρωτοπόρο τῆς
μεγάλης καλλιτεχνικῆς τους ἀν-
ταρσίας. Κι ἀκόμη, ἔκανε γιὰ τὸ
παγκόσμιο κοινὸ τῆς ζωγραφικῆς
τὴν αὐτοπροσωπογραφία τοῦ ἀ-
γαθοῦ τελώνη εἰκόνημα ἐνὸς σε-
πτοῦ μάρτυρα μιᾶς ὥραίας θρη-
σκείας. Σ' αὐτὴν, οἱ φιλότεχνοι
βλέπουν ὅλη τὴν καλωσύνη, τὴν
ἀπλοϊκότητα καὶ τὴν ὄνειρική
μέθη του. Ἀλληγορία τοῦ ἑαυτοῦ
του καὶ τῆς ζωῆς του εἶναι. Μὲ
τὴ λύπη στὰ μάτια καὶ στὸ σκουρὸ
χρῶμα τῆς φορεσιᾶς του, κρα-
τάει τὸ πινέλο καὶ τὴν παλέττα κι
ἀτενίζει ψηλά. Ὁ οὐρανὸς τοῦ
ὑπόσχεται τὴν ἀτέλειωτη εὐφρο-
σύνη. Πίσω, ἄσπρα σύννεφα χά-
νονται οἱ μέρες του, πάνω ἀπὸ
σπίτια κι ἐργαστήρια, ἀπὸ γιο-
φύρια καὶ δρόμους, πράγματα ὅλα
ἀπ' τὴ ζωὴ του πού φεύγει. Εἶναι
κεῖ καὶ τὸ καράβι τῶν πόθων μὲ
τὰ γιορταστικά, μικρὰ φλάμπου-
ρα, πού ποτὲ δὲν τὸν πῆρε κάπου
μακριά. Ὅμως δὲ σταματᾷ
σ' αὐτὸ ἡ ἐξομολόγησι τοῦ ἀγα-

θοῦ τελώνη. Στὸ πέτο του ἔχει
καρφωμένο κάτι εἶναι τὸ σῆμα
ἐνὸς ἀξιώματος πού πάντα λα-
χτάρησε καὶ ποτὲ δὲ χάρηκε.
Ἀληθινά, κανέναν ἄλλον ζωγρά-

φος δὲ θὰ εἶπε τοὺς καημοὺς καὶ
τὰ ὄνειρά του μὲ τόση εἰλικρίνεια
καὶ τόση ἀγαθότητα μὲ ὅση ὁ
Ρουσώ στὴν αὐτοπροσωπογρα-
φία του.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

♦ Ὁ Οὐέλλς δυσκολευόταν πάρα πολὺ κάθε φορὰ πού ἤθελε νὰ ἀγοράσῃ καπέλλο, γιατί εἶχε πολὺ μεγάλο κεφάλι.

Μιά μέρα, στὸ σπίτι τοῦ δημάρχου τῆς Μασσαχουσέτης πού τὸν εἶχαν φιλοξενήσει, βρῆκε φεύγοντας ἓνα καπέλλο πού τοῦ ἐρχόταν θαυμάσια. Ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἰδέα ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ φοροῦσε καπέλλο στὰ μέτρα του, τὸ πῆρε καὶ ἔγραψε στὸν οἰκοδεσπότη.

« Ἐκλεῖψα τὸ καπέλλο σας. Μοῦ ἄρεσε. Τὸ κρατῶ. Κάθε φορὰ πού θὰ τὸ κοιτάζω θὰ σκέπτομαι τὸ θαυμάσιο δεῖπνό σας καὶ τὸ ὠραιότατο σπίτι σας.

»Σὰς βγάζω τὸ καπέλλο μου... ὅπως... ὑμέτερον !»

H. M.

♦ Κάποτε ρώτησαν τὸν Κοκτώ ἂν πιστεύῃ στὴν τύχη.

— Ἄν πιστεύω, λέει ! Μά, ἀγαπητοί μου, χωρὶς αὐτὴν πὼς μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἐπιτυχία ὁλῶν ἐκείνων πού δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρει !...

B. R.

♦ Σ' ἓνα δικαστήριο τῆς Γροιλανδίας, τῆς χώρας τοῦ ἡλίου τοῦ μεσονυχτίου, ὁ δημόσιος κατήγορος ρώτησε αὐστηρὰ τὸν κατηγορούμενο :

— Καὶ τώρα, τὸ δικαστήριο ἀπαιτεῖ νὰ μάθῃ πού ἦσαν τὴ νύκτα τῆς 11 Νοεμβρίου πρὸς τὴν 12ην Μαρτίου !

Pour Tous

Το διήγημα που δημοσιεύεται σ' αυτό το τεύχος στη σειρά «Ένα αστυνομικό κάθε μήνα» είναι γραμμένο από τον Μ. Γ. Braun, ένα όνομα πολύ γνωστό στην αστυνομική φιλολογία.

Μ. Γ. BRAUN

ΦΑΝΤΑΣΙΑ Ή

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ;

Βιέννη... Βρισκόμουν στη Βιέννη που για μένα — όπως και για πολλούς άλλους ανθρώπους — δεν σήμαινε τίποτε άλλο εκτός από ωραίες γυναίκες, τραγούδια, βάλς και αξιωματικούς με φανταχτερές στολές!

Ήμουν λοιπόν στη Βιέννη! Κι αν ο πόλεμος κι η κατοχή την είχαν αλλάξει, εγώ ούτε καιρό ούτε μάτια είχα για να προσέξω πώς κατάντησε. Μου έφταναν τα δικά μου χάλια.

Αφού κοιτάξα ψυχρά τον θυρωρό στην είσοδο του ξενοδοχείου «Κάρλτον» προχώρησα ως το γραφείο «Υποδοχής». Όσο πλησίαζα τόσο και περισσότερο αισθανόμουν τη φτώχεια μου. Μεγάλη γρουσουζιά θα ήταν αν ο υπάλληλος πρόσεχε τα ρούχα μου, γιατί τότε, πώς θα μου έδινε δωμάτιο σ' αυτό το Παλάς; Είχα πουλήσει τα πάντα μόνο και μόνο για να επιτύχω αυτό το ταξίδι, και το δωμάτιο εδώ, σ' αυτό το ξενοδοχείο της Βιέννης, ήταν απαραίτητο στο σχέδιό μου.

— Θέλω, παρακαλώ, ένα δωμάτιο με μπάνιο, είπα με το πιο επίσημο ύφος μου.

Με κοίταξε, και αφού μου έδωσε να υπογράψω στο βιβλίο, άκούμπησε το κλειδί του δωματίου μου επάνω στο

γραφείο του. Ένας «γκρούμ» έτρεξε, το άρπαξε, σήκωσε τη βαλίτσα μου και προχώρησε προς το «άσανσέρ». Έγώ, πίσω του, με δυσκολία σύλωνα τα πόδια μου που έτρεμαν. Αν αυτή τη στιγμή που όλα προχωρούσαν κατ' ευχήν επέθαινα ένα «τράκ», θαπρεπε όριστικά να εγκαταλείψω την εκδίκησή μου.

Μονάχος τώρα στο δωμάτιό μου, καπνίζοντας μια «Γκωλουάζ» — τα δικά μας δυνατά τσιγάρα (1) — προσπάθησα να ξαναβρω τον έαυτό μου. Κοίταξα την ώρα. 10.30' το βράδυ. Η κρίσιμη ώρα πλησίαζε. Βρισκόμουν μέσα στο «κάστρο». Και πληρώνοντας τον θυρωρό, χθές, είχα μάθει ποιο δωμάτιο είχε ο Στάνου Ρουμίνσκι. Το 25. Στο πλαϊνό, λέει, έμενε η ξανθούλα. Άλλα αυτό το ήξερα. Πάντοτε στο πλαϊνό δωμάτιο ο Ρουμίνσκι είχε μια ξανθιά.

Άνοιξα τη βαλίτσα μου. Φυσικά δεν έβγαλα την πυτζάμα μου, αλλά τα αντικείμενα και τη λίμα. Διάλεξα όποιο έμοιαζε περισσότερο με το κλειδί του δωματίου μου και τράβηξα για τον αριθμό 25. Ο διάδρομος ήταν

αδειος. Ένα ρολόι κτύπησε ένδεκα. Δεν μου έμενε πολλός καιρός. Δυό — τρία λιμαρίσματα έδωσα στο κλειδί κι η πόρτα άνοιξε. Έτσι μπήκα στο δωμάτιό του. Οι κουρτίνες στά παράθυρα σκοτεινίαζαν τα πάντα. Μα εγώ ήθελα μόνο να δω πού ακριβώς βρισκόντουσαν τα έπιπλα, μήν τύχη και σκουντουφλήσω όταν δεν θα έπρεπε. Το κρεβάτι ήταν στο δεξιό τοίχο. Ένα τραπέζι, ένα γραφείο, δυο πολυθρόνες, μια καρέκλα. Τά είδα, τα πρόσεξα, σημείωσα τη θέση τους στο μυαλό μου. Μετά πέρασα στο μπάνιο. Ήταν κοινό με το πλαϊνό δωμάτιο. Το είδα κι αυτό κι άμέσως κατάλαβα ότι ήταν το δικό της δωμάτιο. Τόση άταξία, καμμιά άλλη γυναίκα δεν μπορούσε να είχε στα πράγματα και στα ρούχα της.

Έμεινα λίγα λεπτά ακίνητος ρουφώντας το άρωμά της. Την σκεπτόμουν ντυμένη μ' αυτά τα ρούχα που για πρώτη φορά έβλεπα, προσπαθώντας να κάνω κακό στον έαυτό μου όπως ακριβώς με την οδοντογλυφίδα ψαγουλεύουμε το πονεμένο δόντι μας. Ήμουν δυστυχισμένος, πονούσα, υπέφερα. Χρειάστηκε δηλαδή η δύναμη του εγώ μου για να μη τα σπάσω όλα, να μη σχίσω τα ρούχα της, να μη ξεκοιλιάσω τη βαλίτσα της.

Γυρίζοντας πίσω στην κάμαρα του Ρουμίνσκι είδα το μεγάλο ντουλάπι του τοίχου. Δεν είχε τίποτε μέσα, κι όταν έβγαλα το μεσαίο σανίδι, χωρούσα όρθιος και μάλιστα με κάποια άνεσι. Έτσι, συλλογίστηκα να αλλάξω τα σχέδιά μου. Αντί να μπω με το αντικλειδί όταν θα κοιμόταν ο Ρουμίνσκι — σκόπευα να τον τρομάξω στον ύπνο του για να απολαύσω το φόβο του — θα κρυβόμουν μέσα στο δωμάτιο. Αν έτριζε λοιπόν η πόρτα κι είχε έλαφρύ τον ύπνο, δεν θα φοβόμουν τίποτε, αφού θα βρισκόμουν στο πλαί του κι όχι έξω από την κάμαρα.

Κι αν έμπαιναν μαζί; Κι αν φιλιόντουσαν; Κι αν την έπαιρνε στην αγκαλιά του; Κι αν αγαπιόντουσαν, έτσι μπροστά μου;

Στις σκέψεις αυτές, το μαχαίρι γύριζε στην πληγή της καρδιάς μου. Υπέφερα, αλλά ζούσα συγχρόνως και χαίρομουν το άγριο αίσθημα του μίσους μου που όλο και θέριευε στα σπλάχνα

μου. Άς την έβλεπα γυμνή στην αγκαλιά του κι όλο το δηλητήριο που μ' έτρωγε τώρα και τόσο καιρό θα το έρριχνα επάνω τους.

Σιγά-σιγά έτοιμασα την κρυφώνα μου. Μ' ένα ξυλάκι «μπλοκάρισα» την κλειδαριά του ντουλαπιού, με μια βίδα στο εσωτερικό έφτιαξα το κράτημα της πόρτας, και μ' ένα χαρτονάκι τη σπέρωσα ώστε να μοιάζει κλειστή αν και από τη χαραμάδα, που άφησα, όλα μπορούσα να τα παρακολουθώ. Τέλος, στη φλόγα ενός σπέρτου, είδα ότι πλησίαζαν τα μεσάνυχτα. Μπήκα στο ντουλάπι, τράβηξα το θυρόφυλλο, κι εκείνη τη στιγμή τους άκουσα να φτάνουν, η μάλλον άκουσα στις πλάκες του διαδρόμου τον τόσο γνωστό ήχο, το χτύπημα των τακουινιών της.

Έμεινα ήρεμος. Απόλυτα ψυχραίμος. Η καρδιά μου κτυπούσε κανονικά, το μυαλό μου δούλευε σωστά, το μίσος μου δεν λιγόστευε κι η εκδίκησή μου...

— Κουράστηκα περισσότερο απόψε από κάθε άλλη φορά, είπε ο Στάνου Ρουμίνσκι. Κι εσύ μαρό μου;

— Κι εγώ κουράστηκα αγάπη μου...

Η φωνή της ήταν ήρεμη, απλή, λίγο συρτή όπως πάντοτε όταν ήταν πολύ κουρασμένη.

— Τι λές, λοιπόν, χρυσό μου; Σαν καλά παιδιά, προτείνω να κοιμηθώ ο καθένας στο δωμάτιό του... Άλλα αύριο το πρωί θαρθώ να σε ξυπνήσω!

Γέλασε ευχαρίστημένη. Μετά δεν άκουσα τίποτε, ούτε όμως και μπόρεσα να δω. Σίγουρα θα φιλιόντουσαν.

Πήγα να πηδήξω από το ντουλάπι απάνω τους, μα κρατήθηκα γιατί σχεδόν εκείνη τη στιγμή άκουσα τα τακούνια της. Πέρασε από το μπάνιο, άνοιξε την πόρτα της, την ξανάκλεισε. Δυό «μπλούμ» τάραξαν την ηρεμία είχε πετάξει τα παπούτσια από τα πόδια της.

Ήξερα τόσο καλά τις συνήθειές της ώστε ήμουν βέβαιος πώς άμέσως θα γδυθώ, δεν θα πλυθώ, θα πέση στο κρεβάτι και σε πέντε λεπτά θα κοιμόταν! Έτσι έκανε πάντα όταν ζούσαμε μαζί.

Αυτός μπήκε στο μπάνιο. Βαρέθηκα να τον περιμένω, όταν επιτέλους, φάνηκε πάλι. Μ' ένα τράνταγμα άνοιξα

1. Σιγαρέττα του Γαλλικού Μονοπωλίου Καπνού.

τήν πόρτα. Μ' ένα πήδημα βρέθηκε μπρός του. Μ' ένα χτύπημα τόν μαχαίρωσα.

Ποτέ δεν φανταζόμουν ότι το άτσάλι βυθίζεται τόσο εύκολα στο κρέας. Πήγε να πέση, αλλά τόν κράτησα με το άλλο μου χέρι. Συγχρόνως τού έδωσα μια ακόμη μαχαίριά, από το ένα αὐτὶ ὡς τὸ ἄλλο, περνώντας κάτω από τὸ σαγόνι, γιὰ νὰ τὸν ἀποτελειώσω.

Χωρίς νὰ χάσω καιρὸ ἄρχισα τὴ δουλειά γιὰ τὴν ὁποία εἶχα ἔρθει. Αὐτὴ μοῦ πήρε πολλὸ περισσότερο καιρὸ ἀπὸ ὅ, τι ὑπολόγιζα.

Μόλις τέλειωσα, πέρασα ἀπὸ τὸ μπάνιο στὴ δική της κάμαρα. Ἄνοιξα μὲ προσοχή τὴν πόρτα κι ἀφοῦ τὴν ἄκουσα ν' ἀναπνέει κανονικά, πλησίασα τὸ κρεβάτι, τὴν ξεσκέπασα, κι ἄρχισα νὰ τὴ χαϊδεύω.

Στὴν ἀρχή, μέσα στὸν ὕπνο της χαμογέλασε. Μετὰ γρίνιασε. Εἶπε ἕνα θυμωμένο «Στάνυ...» καὶ μισοξύπνησε. Τότε πρόσθεσε:

— Ἀγάπη μου... γιὰτὶ τὸ χέρι σου εἶναι τόσο παγωμένο; Καὶ τί... τί τρέχει... ἔτσι πηχτό...

Ἄρπαξε τὸ χέρι πού τὴν χαϊδεύει, ἀνασηκώθηκε στὸ κρεβάτι, ἄναψε τὸ πλῆθὺ φωτάκι...

Ἐνα φοβερὸ οὐρλιαχτό, μιὰ κραυγὴ φρίκης ἔσκισε τὴ σιγαλιά τῆς νύχτας κι ἡ ἀγάπη μου, πέταξε μακριά, στὴ μέση τοῦ δωματίου, τὸ χέρι... τὸ κομμένο χέρι τοῦ μεγάλου καὶ διάσημου Στάνυ Ρουμίνσκι!

ΤΕΛΟΣ

(«Ἡ πληγή μου εἶναι θανάσιμη»).

Κάτω ἀπὸ τὸ διήγημα κι ἐπάνω ἀπὸ τὸ γνωμικὸ πού ἔκρυβε τὸν συγγραφέα, ἡ λέξι «Τέλος» ἦταν γραμμένη μὲ μεγάλα κεφαλαία γράμματα. Κι ὁμως, ὅπως κοίταζε τὸ χειρόγραφο τώρα στὸ παρισινὸ του γραφεῖο ὁ συγγραφέας καὶ κριτικὸς Ἰγκὼρ Ντομπρόφσκι, ἡ λέξι «Τέλος» δὲ σήμαινε τίποτε γι' αὐτόν. Ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσι διατηροῦσε ἀκόμη μιὰ ἐντονη στενοχώρια κι οἱ σκέψεις του

σὰν τρελλές ἔτρεχαν ὅπου τὶς ὡδηγοῦσε ἡ ἀχαλίνωτη φαντασία του.

Σκεπτόταν: «Κι ἂν τὸ διήγημα ἦταν ἀληθινό;»

Προσπάθησε νὰ λογικευτῇ, εἶπε ὅτι εἶναι ἀνόητος, φαντασιόπληκτος, ἀλλὰ νὰ πού σηκώθηκε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα του καί... συλλογίστηκε: «Κι ἂν τηλεφωνοῦσα στὸν Βερζερί;» Ἀθελήτα προχώρησε πρὸς τὸ τηλέφωνο, σήκωσε τ' ἀκουστικό, μὰ τὸ ξανάβαλε στὴ θέσι του.

— Εἶμαι γιὰ δέσιμο, εἶπε δυνατὰ μαλώνοντας τὸν ἑαυτό του. Τόσο πολὺ μ' ἐπηρέασε τὸ διήγημα πὺν πᾶν νὰ κάνω ἀνοησίες... Νὰ τηλεφωνήσω τοῦ Βερζερί... Καὶ νὰ τοῦ πῶ τί;... Κι ἡ ὥρα εἶναι ἕνδεκα... Τώρα θὰ κοιμᾶται!... Ἄν ὁμως ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀληθινά; Ἄν πρόκειται νὰ συμβοῦν; Ἄν ἐγιναν κι ὅλας;...

Ὁ Ντομπρόφσκι ἄρπαξε νευρικά τὸ τηλέφωνο καὶ γύρισε τὸ δίσκο μὲ τοὺς ἀριθμούς. Τὸ ἄκουσε νὰ καλῇ πολλὰς φορές. Στὸ τέλος μιὰ μισοκοιμισμένη φωνὴ εἶπε:

— Ἐμπρός...

— Βερζερί... ἐδῶ Ἰγκὼρ Ντομπρόφσκι... Μὲ συγχωρῆς, φίλε μου, πὺν τόσο ἄργα σ' ἐνοχλῶ, ἀλλά...

— Ἰγκὼρ!... Τί συμβαίνει; Ἐπαθες τίποτα;

Ὁ ἄλλος τᾶχασε. Τί νὰ τοῦ πῇ; Πῶς νὰ τοῦ μιλήσῃ γιὰ τὶς ἀνοησίες τῆς φαντασίας του;

— Δὲ μοῦ λὲς Ἰγκὼρ... Ἔτσι σοῦρχεται νὰ ξυπνᾷς τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ μὴ τοὺς λὲς τίποτε... Μπράβο ἐξυπνάδα!

— Μὲ συγχωρῆς, ψέλλισε ὁ Ντομπρόφσκι, ἀλλά... Δὲ μοῦ λὲς Βερζερί, διάβασες τὸ διήγημα πὺν ἔχει γιὰ τίτλο «Φαντασία ἢ πραγματικότητα;»

— Μὰ δὲ μοῦ λὲς, τρελλάθηκες; Μὲ ξυπνᾷς τὰ μεσάνυχτα γιὰ νὰ μὲ ρωτήσῃς ἂν διάβασα... ἀσφαλῶς δὲν εἶσαι καλά... Τὸ ξέρω ὅτι εἶμαι κι ἐγὼ μέλος τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ δὲν ξεχνῶ ὅτι πλησιάζει ἡ μέρα τῶν ἀποτελεσμάτων, ὅπως δὲν λησμονῶ ὅτι ἐνῶ ἐσὺ εἶσαι σοβαρὸς ἀνθρωπος, ἐγὼ συχνὰ τεμπελιάζω. Ἀλλά, τί νὰ σοῦ πῶ... Ὅλα τὰ πράγματα ἔχουν καὶ τὰ ὀριά τους!

— Ὅχι... ὄχι, φίλε μου, δὲν πρό-

κειται γιὰ τὴ δουλειά μου... Ἀλλά, πὲς μου, δὲν πρόσεξες τίποτε ἰδιαίτερο σ' αὐτὸ τὸ διήγημα;

— Ἰδιαίτερο; Ὅχι. Οὔτε καὶ μοῦ πολυᾶρσε... Ἐγὼ πάντως δὲν τὸ προτείνω γιὰ τὸ βραβεῖο...

— Ἀκουσέ με Βερζερί, σὲ παρακαλῶ, ἀκουσέ με προσεχτικά... Ἐνας καλὸς μου φίλος, διάσημος πιανίστας, ἔχει τὴν κακὴ συνήθεια νὰ συνοδεύεται διαρκῶς ἀπὸ τὶς νέες του κατακτήσεις ὅπου κι ἂν ταξιδεύῃ... Τὸ περίεργο εἶναι ὅτι αὐτὲς τὶς ἡμέρες θὰ δώσῃ ἕνα ρεσιτάλ στὴ Βιέννη...

Οἱ συμπτώσεις αὐτὲς μὲ τάραξαν. Ὁ τίτλος «Φαντασία ἢ πραγματικότητα;» μοῦ φάνηκε σὰν προμήνυμα κακοῦ... Τὸ ἴδιο καὶ τὸ γνωμικὸ πὺν διάλεξε ὁ συγγραφέας τοῦ διηγήματος γιὰ ψευδώνυμο: «Ἡ πληγή μου εἶναι θανάσιμη»... Μήπως αὐτὴ ἡ φράσι δὲν γράφεται, συνήθως ἀπὸ τοὺς Κορδικανούς, στὰ μαχαίρια τῆς βενετίας; Ὅλα αὐτὰ... δὲν μοῦ ἄρεσουν... φοβοῦμαι ὅτι... Βερζερί, μ' ἀκούς;

— Ναί, ναί, τοῦ ἀπάντησε βαριεστημένα ὁ ἄλλος.

— Κατάλαβε με, λοιπόν. Διερρωτῶμαι ἂν ὁ συγγραφέας ἔγραψε ἕνα διήγημα φανταστικὸ ἢ μήπως θέλησε νὰ μὲ προειδοποιήσῃ γιὰτὶ ἤξερε ὅτι εἶμαι φίλος τοῦ Ρουμίνσκι καὶ μέλος τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ διαγωνισμοῦ.

— Σὰ νὰ μοῦ τὰ λὲς πολὺ μπλεγμένα, Ἰγκὼρ... Δὲν καταλαβαίνω λέξι.

— Μὰ εἶναι ἀπλό: Τὸ διήγημα μᾶς ἀποκαλύπτει ἕνα νέο συγγραφέα ἢ ἕναν καινούργιο ἐγκληματία;

— Δὲν πᾶς καλύτερα νὰ κοιμηθῇς, λέω ἐγὼ, γρίνιασε ὁ Βερζερί...

— Κι ἂν διηγῇται τὸ ἐγκλημα πὺν ἐτοιμάζεται νὰ κάνῃ; Μπορῶ νὰ σταυρώσω τὰ χέρια μου, χωρὶς νὰ τρέξω νὰ βοηθήσω τὸ φίλο μου Ρουμίνσκι...

— Στὴ Βιέννη; Ἀκουσέ με καλά Ντομπρόφσκι, ἀφοῦ μοῦ ζητᾷς τὴ γνώμη μου: Πρῶτα σὲ συγχωρῶ πὺν μὲ ξύπνησες. Δεύτερον σοῦ συνιστῶ νὰ κάμῃς ἕνα ντύος, νὰ πιῇς ἕνα χαμόμηλο, νὰ καταπιῇς κανένα δυὸ ὑπνωτικὰ χάπια καὶ νὰ πέσῃς στὸ κρεβάτι σου... Αὔριο πρῶτ' ἂν ξυναλέμε...

— Ἦσως νὰ ἔχῃς δίκιο, εἶπε ἀπογοητευμένος ὁ Ἰγκὼρ.

Περίμενε ν' ἀκούσῃ ὅτι ὁ ἄλλος ἔκλεισε τὸ τηλέφωνο καὶ μετὰ ἀκούμπησε κι αὐτὸς τὸ ἀκουστικό. Τί μπορούσε νὰ κάνῃ; Πῶς μπορούσε νὰ βοηθήσῃ, νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἐγκλημα;

Ξαφνικά, ἔτρεξε στὴ βιβλιοθήκη του, πήρε τὸν «Κατάλογο τῶν Εὐρωπαϊκῶν Μεγάλων Ξενοδοχείων», ἔψαξε στὶς σελίδες τῆς Βιέννης καὶ βρῆκε τὸ... «Κάρλτον». Ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα, «ἀκριβῶς σὰν τὰ ξενοδοχεῖα πὺν προτιμᾷ ὁ Στάνυ», συλλογίστηκε.

Ἄρπαξε τὸ τηλέφωνο. Ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦ εἶπαν ὅτι πρέπει νὰ περιμένῃ μιὰ ὥρα γιὰ νὰ τὸν συνδέσουν... Πῶς θὰ τὴν περνοῦσε; Κι ἂν ἀδίκως φοβόταν; Τί θάλεγε τοῦ φίλου του; Μέσα στὸ δωμάτιό του ὁ Ντομπρόφσκι τριγύριζε σὰν ἀνήσυχος θηρίο, ὅταν, ξαφνικά, τὸ τηλέφωνο χτύπησε.

— Βιέννη;... Σᾶς συνδέομε μὲ τὸ Παρίσι... Παρίσι... σᾶς ὁμιλεῖ τὸ «Κάρλτον» τῆς Βιέννης...

— Ἐδῶ θυρωρεῖον τοῦ «Κάρλτον»...

— Ὁ πιανίστας Στανισλάς Ρουμίνσκι μένει στὸ ξενοδοχεῖο σας;

— Μάλιστα, κύριε.

— Μὲ συνδέετε, παρακαλῶ;

— Ἀμέσως κύριε, ποῖος τὸν καλεῖ;

— Ὁ φίλος του Ντομπρόφσκι. Μὴν ἀργήτε, παρακαλῶ, εἶναι ἐπείγον...

— Ἐμπρός... εἶπε ἡ φωνὴ τοῦ Ρουμίνσκι. Ἐσὺ εἶσαι Ἰγκὼρ;

— Στάνυ, φίλε μου, ἀκουσέ με προσεχτικά...

— Σ' ἀκούω, ἀλλὰ εἶναι περασμένα μεσάνυχτα καὶ δὲν καταλαβαίνω...

Κι ἂν ὁ Στάνυ τοῦ ἔλεγε νὰ πᾶν νὰ κοιμηθῇ; Ὁ Ἰγκὼρ κατάλαβε πόσο ἀνόητος ἦταν. Ἡ φαντασία πὺν τὸν εἶχε ὡδηγήσει πολὺ μακριά.

— Ἀκουσέ με, Στάνυ, μὲ προσοχή, τοῦ εἶπε ἀπλά. Δὲν εἶμαι τρελλὸς οὔτε καὶ ἔχω ὄρεξι νὰ κάνω φάρσες. Πρόκειται γιὰ κάτι πολὺ σοβαρὸ... Στὴ Βιέννη ἔφερες μαζί σου καὶ ἔχεις στὸ πλῆθὺ δωμάτιο μιὰ ξανθὴ Γαλλίδα;

— Ἀπὸ τὴν ἄλλη μερίαν τοῦ σέρματος ἡ σιωπὴ ἔπεσε βαρειά, καταθλιπτική. Ὁ Ἰγκὼρ ἐνοίωσε ξαφνικά ὅτι θὰ ἔσωζε τὸ φίλο του, ὅτι, ἐπιτέλους, εὐτυχῶς, θὰ προλάμβανε τὸ ἐγκλημα...

— Λοιπόν; εἶπε μὲ ἀγωνία.

— Άκουσε Ντομπρόφσκι, κι ή φωνή του Ρουμίνσκι ήταν αύστηρή! Άν δεν ήμαστε τόσο φίλοι θα έκλεινα τὸ τηλέφωνο. Σ' έσένα, όμως, άπαντώ: Ναί! Τί διάβολο όμως σ' ενδιαφέρει ποιά γυναίκα με συνοδεύει; Άν μένη στο πλαίσιο δωμάτιο; Άν είναι ξανθή; Άν τήν έφερα μαζί μου από τὸ Παρίσι;...

— Στάνυ, καλέ μου φίλε, άκουσέ με σέ παρακαλώ και θα σου τά εξηγήσω όλα... Είμαι μέλος μιās κριτικής επιτροπής αστυνομικού διηγήματος και πριν από λίγη ώρα διάβασα...

— Ίγκορ, τὸν διέκοψε ὁ άλλος, έσύ έχεις ὀρεξι για κουβέντα κι εγώ νυστάζω...

— Πρὸς θεοῦ, Στάνυ, άκουσέ με και μὴ με διακόπτης... Πρόκειται για τὴ ζωή σου και...

— Αφοῦ πρόκειται γι' αυτό, Ίγκορ, τότε άφησέ με νά φορέσω μιὰ ρόμπα, γιατί θα ξυλιάσω. Πήδηξα γυμνὸς σχεδὸν από τὸ κρεβάτι όταν χτύπησε τὸ τηλέφωνο.

Πήγε νά τὸν βρῖση ὁ Ντομπρόφσκι από τὴν άλλη μεριά, μὰ δεν πρόλαβε. Ὁ Ρουμίνσκι είχε άφήσει τὸ τηλέφωνο. Ὁ Ίγκορ περίμενε βράζοντας... «Τί ζῶα πού είναι οἱ άνθρωποι», συλλογιζόταν... Άρπαξε ένα τσιγάρο, μὰ δεν πρόλαβε νά τ' άνάψη.

◆ Σε μιὰ έκθεσι ζωγραφικῆς πού έγινε τελευταία στη Ρουμανία, ένας πίνακας είχε εξαιρετική επιτυχία. Ήταν ένα έργο πού παρίστανε ένα καρβέλι ψωμι και δίπλα δυὸ λουκάνικα.

Όλοι ήθελαν νά μάθουν τὸ ὄνομα και τὴ διεύθυνσι τοῦ εὐτυχὸς καλλιτέχνη.

Coronet

◆ Κάποιος συμβούλευε τοὺς νέους:—Φροντίστε νά παντρευτήτε.. Είναι πολὺ εὐχάριστο νά έχετε μιὰ γυναίκα νά μοιράζεται τὸ εισόδημά σας με τὴν Έφορία!

Dublin Opinion

— Ποιὸς είναι στο τηλέφωνο; εἶπε ξαφνικά μιὰ άγνωστη φωνή.

— Μὴ διακόπτετε, οὐρλιαξε ὁ Ντομπρόφσκι, μιλω με τὸ «Κάρλτον» τῆς Βιέννης.

— Ποιὸν ζητάτε, παρακαλώ; Ποιὸς εἶσθε;

— Μιλω με τὸν Στάνισλας Ρουμίνσκι, κλείστε παρακαλώ τὴ γραμμή, σὰς συνέδεσαν κατὰ λάθος...

— Ποιὸς μιλά με τὸν Ρουμίνσκι;...

— Μὰ πρὸς θεοῦ, θα κλείσετε; φώναξε ὁ Ίγκορ.

— Ποιὸς μιλά με τὸν Ρουμίνσκι; επανέλαβε ἡ άγνωστη φωνή...

— Έδῶ Ίγκορ Ντομπρόφσκι, τὸ διάβολο τηλέφωνα είναι αὐτά...

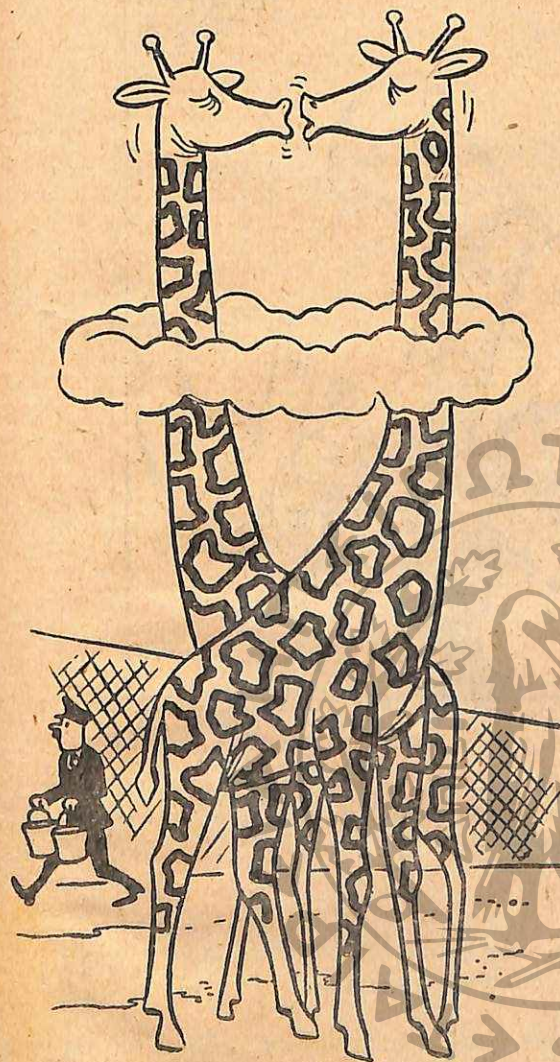
Ένας καγχασμὸς ακούστηκε από τὴν άλλη πλευρά, ένα γέλιο δυνατό, βαθύ, κοροϊδευτικό, κι άμέσως μετά, ἡ άγνωστη φωνή εἶπε:

— Ὡστε εἶσθε ὁ Ίγκορ Ντομπρόφσκι... Μ' άρέσουν τὰ μυθιστορημάτά σας... Πάντα ήθελα νά μάθω αν και στη ζωή εἴσατε και σεις τόσο έξυπνος ὡς οἱ ήρωές σας... Συγχαρητήρια, Ίγκορ, κέρδισες... Δηλαδή πέτυχες νά μαντέψης... Άργησες όμως... Ὁχι βέβαια πολὺ... Άλλὰ πάντως αρκετά... Άκόμη δεν τέλειωσα... Ντομπρόφσκι, μ' άκούς; Τώρα θα τοῦ κόψω τὰ χέρια και μετά θα πάω στο πλαίσιο δωμάτιο...

Τὸ γέλιο εἶναι ζωή

ΤΟ ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟ ΤΟΥ Χ

ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Τρεῖς κτηνίατροι κουβέντιαζαν ποιά είναι στο κάθε ζῶο ἡ χειρότερη άρρώστια για τὸ γιατρό.

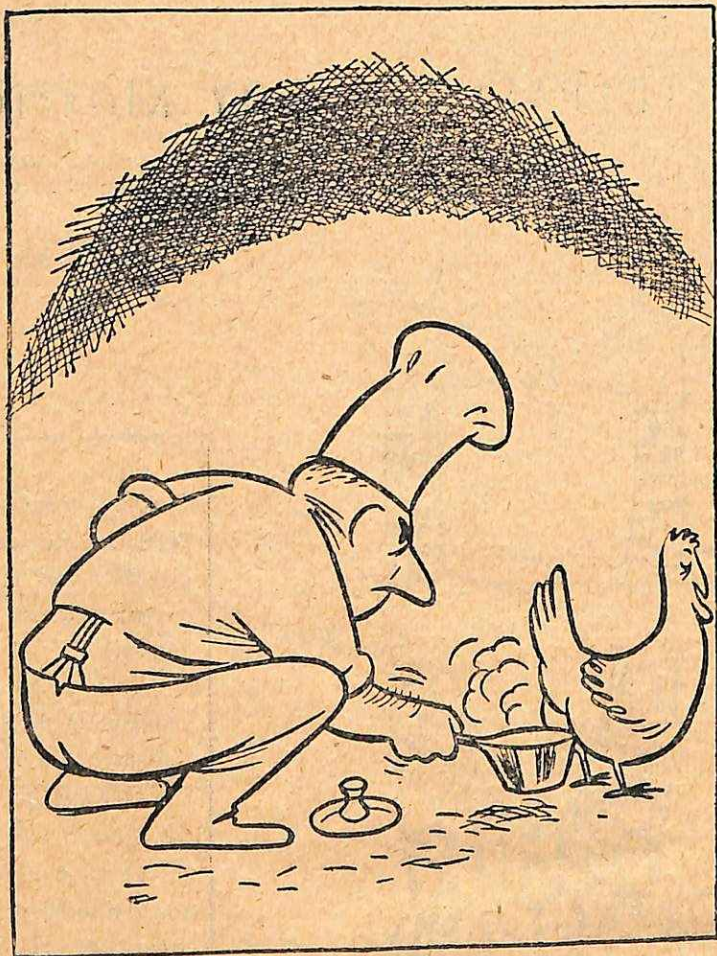
— Φανταστήτε μιὰ καμηλοπάρδαλι με πονόλαιμο! εἶπε ὁ ένας.

— Αὐτὸ δεν είναι τίποτε, διαμαρτυρήθηκε ὁ δεύτερος, όταν φανταστήτε μιὰ σαρανταποδαρούσα με σπασμένα και τὰ σαράντα τῆς πόδια!

— Τίποτε δὲ λέτε, φώναξε ὁ τρίτος. Για σκεφθῆτε ένα ελέφαντα με μόλυνσι τῆς ρινικῆς κοιλότητος!

Coronet

— Φίλησέ με προτοῦ περάσει αὐτὸ τὸ σύννεφο!

◆ —'Ακούσατε, ἔλεγε ὁ Μὰκ Γκάρντλ, φύλακας τοῦ Ζωολογικοῦ Κή-
που, γιὰ τὸ λιοντάρι ποὺ κατὰπιε ἓνα ποντίκι; 'Αμέσως ὕστερα κατὰπιε
καὶ μιὰ γάτα, γιὰ νὰ τὸ ἀναγκάσῃ νὰ κατέβῃ γρήγορα!

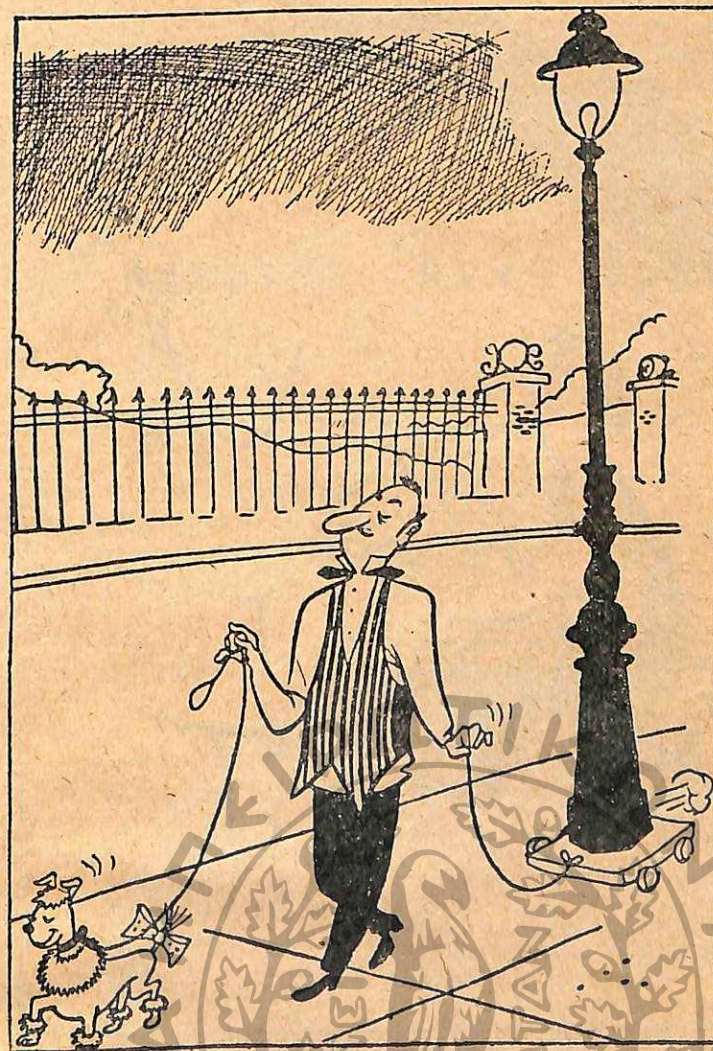
Tatler

◆ Αὐτὴ ἡ γάτα μου εἶναι τόσο φρικτὸ ζῶο, ὥστε μιὰ μέρα τὴν πῆρα
καὶ τὴν πῆγα στὸ δάσος γιὰ νὰ γλυτώσω ἐπὶ τέλους ἀπ' αὐτήν!

— Λοιπὸν; ρωτᾷ ὁ φίλος.

— Λοιπὸν, προχώρησα τόσο πολὺ μέσα στὸ δάσος, ὥστε ἂν δὲν τὴν
ἀκολουθοῦσα δὲν θὰ εἶχα βγῇ ἀκόμη ἀπὸ κεῖ!

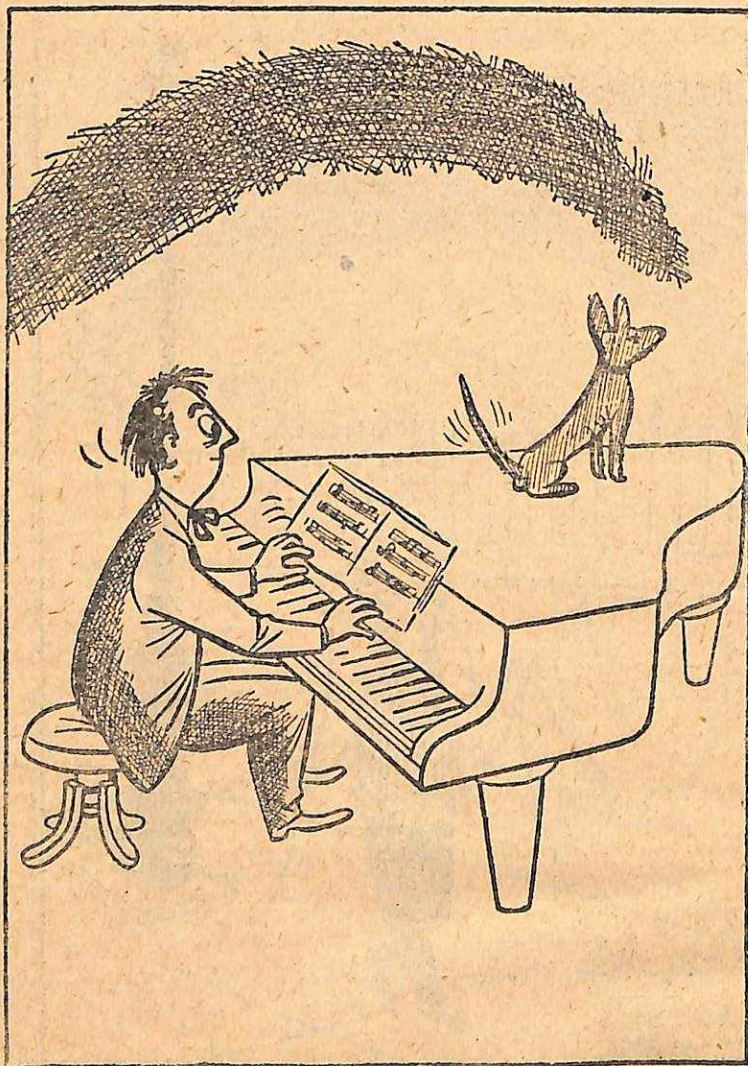
Constellation

(*Εξοδος με . . . ὅλα τὰ κομφορ!)

◆ Τὰ καρόττα κάνουν γερά μάτια, ἔλεγε ὁ γιατρός στὴ μικρὴ ποὺ
δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὰ φάῃ. Εἶδες ποτέ σου ποντικὸ νὰ φορῇ γυαλιά;

Coronet

Παρ' όλο ότι αυτή πέθανε στα δεκαπέντε της χρονια, τó μήνυμα πού άφησε στόν κόσμο θά μένη για πάντα άθάνατο.

Τò κορίτσι πού λεγόταν "Αννα Φράνκ

Τοῦ

LOUIS DE JONG

«Καί πώς ξέρετε πώς ή άνθρωπινή φυλή ά ξίζει νά σωθή;» ρώτησε κάποτε ένας νέος τó δικαστή Φέλιξ Φαρνκφούρτερ.

Καί ó δικαστής άπάντησε: «Διάβασα τó ήμερολόγιο τής "Αννας Φράνκ».

Τó γράψιμο αὐτοῦ τοῦ ήμερολογίου από ένα κορίτσι 14 ἐτῶν καί ή διάσωσί του έχει μιá ιστορία ἐξίσου δραματική ὥσο καί τó περιχόμενό του. Κανένας δέν μπορούσε νά προβλέψη τήν καταπληκτική ἐπίδρασι πού θά εἶχε τó βιβλίο αὐτό, οὔτε καί αὐτός ó πατέρας της πού τó δημοσίευσε ἀφοῦ πέθανε ή "Αννα σέ ένα στρατόπεδο συγκεντρώσεως τῶν Ναζί.

Τó ήμερολόγιο τής "Αννας Φράνκ έχει τώρα ἐκδοθῇ σέ 19 γλώσσες (καί στα γερμανικά) καί πουλήθηκε σέ 2.000.000 ἀντίτυπα. Ὁ Φράνσις Γκούντριε καί ó "Άλμπερτ Χάκετ τó διασκεύασαν σέ θεατρικό ἔργο πού κέρδισε τó Βραβεῖο Πούλιτσερ καί στήν σαιζόν 1956-57 μόνο παίχτηκε σέ 20 χῶρες μπροστά σέ δυό ἐκατομύρια θεατάς. Τώ-

Ὁ Louis de Jong, 26 χρόνων ὅταν ξέσπασε ó δεύτερος Παγκόσμιος πόλεμος, ἦταν συντάκτης σ' ένα μεγάλο ἐβδομαδιαίο ὀλλανδικό περιοδικό. Τήν ἡμέρα πού ó γερμανικός στρατός ἔμπαινε στήν Ὀλλανδία, αὐτός ἔφυγε για τó Λονδίνο καί ἀπό τόν ἐκεῖ ραδιοφωνικό σταθμό μιλοῦσε κάθε μέρα στούς Ὀλλανδούς. Σήμερα διευθύνει τó κρατικό Ἰνστιτούτο τής Ὀλλανδίας για τήν παροχή στοιχείων σχετικῶν με τόν πόλεμο. Ὁ de Jong δέν γράφει τó ἄσθρο αὐτό σάν ένας ἀπό τούς πολλούς θεατές τοῦ θεατρικοῦ ἔργου πού συγκίνησε ὅλο τόν κόσμο. Ὑπῆρξε φίλος τοῦ "Όττο Φράνκ, γνώρισε τήν "Αννα ἀπό κοντά καί χρησίμευσε σά σύμβουλος τῶν συγγραφέων τοῦ ἔργου πού γνωρίσαμε με τόν τίτλο «Τó ήμερολόγιο τής "Αννας Φράνκ».

ρα γυρίζεται ταινία ἀπό τήν εταιρία Τουνέντιθ Σέντσουρ Φόξ.

Για νά ἐκτιμῆσῃ κανείς αὐτή τήν καταπληκτική ἀπήχησι, θά πρέπει πρῶτα νά καταλάβῃ τήν ἴδια τήν "Αννα Φράνκ.

Ὅταν ó Χίτλερ κατέλαβε τήν ἐξουσία, ó "Όττο Φράνκ ἦταν τραπεζίτης καί ζοῦσε στή Γερ-

μανία. Είχε παντρευτή το 1925 και στα 1926 γεννήθηκε η πρώτη του κόρη Μάργκοτ. Τρία χρόνια αργότερα ήρθε η δεύτερη, η Άννελίς Μαρί. Συνήθως την φώναζαν "Αννα".

Το φθινόπωρο του 1933, όταν ο Χίτλερ άρχισε να βγάζει το ένα ύστερα από τ' άλλο τα αντιεβραϊκά του διατάγματα, ο "Όττο Φράνκ αποφάσισε να ξενιτευτή στη φιλόξενη Ολλανδία και εκεί, στο "Αμστερνταμ, δημιούργησε μια μικρή επιχείρησι. Λίγο καιρό πριν από την έκρηξη του πολέμου πήρε συνεταίρο τον Βάν Ντάαν, κι αυτόν Έβραϊο πρόσφυγα. Έκαναν εμπόριο, κυρίως μπαχαρικών. Οι δουλειές ήταν μέτριες. Μια φορά ο "Όττο Φράνκ αναγκάστηκε να ζητήσει από τους λίγους υπαλλήλους του να δεχθούν μια προσωρινή μείωσι των μισθών τους. Κανένας δεν έγκατέλειψε τη δουλειά του. "Όλοι τον αγαπούσαν για την καλωσύνη του. Θαύμαζαν το θάρρος του και την προσπάθεια που κατέβαλλε για να δώσει μια καλή μόρφωσι στις κόρες του.

Σάν μαθήτριά η Άννα δεν ήταν τίποτα το εξαιρετικό. Οι γονείς της και όλοι οι άλλοι πίστευαν ότι η Μάργκοτ, η μεγαλύτερη αδελφή της, έδινε περισσότερες υποσχέσεις. Την Άννα την διέκρινε κυρίως από πολύ νωρίς το ζωηρό της ενδιαφέρον για τους άλλους ανθρώπους. Ήταν ευαίσθητη και θεληματική. «Ένα πραγματικά προβληματικό παιδί», μου είπε κάποτε ο πατέρας της, «πολύ όμιλητική και ξετρελλαμένη με τα ωραία φορέματα». Ή ζωή στην πόλι, όπου ήταν συνήθως τριγυρισμένη από

τις φίλες της, της ταίριαζε απόλυτα. Αυτό ήταν καλό γιατί η οικογένεια Φράνκ σπάνια είχε τα μέσα για λίγη έξοχή και δεν διέθετε πια αυτοκίνητο.

"Όταν οι Ναζί εισέβαλαν στην Ολλανδία, το Μάιο του 1940, οι Φράνκ πιάστηκαν στην παγίδα. Νωρίτερα από τους άλλους Έβραίους του "Αμστερνταμ ο "Όττο Φράνκ κατάλαβε πως κάποτε θα βρισκόταν αυτός και η οικογένειά του στην ανάγκη να κρυφτούν. Προτίμησε λοιπόν τα δικά του γραφεία που ήταν επάνω σε ένα από τα κανάλια του "Αμστερνταμ. Μερικά εγκαταλελειμμένα δωμάτια στο επάνω πάτωμα που τα ονόμαζαν «Παράρτημα», ετοιμάστηκαν κρυφά για να δεχθούν τις οικογένειες Φράνκ και Βάν Ντάαν.

Στις αρχές του Ιουλίου του 1942 η Μάργκοτ Φράνκ έλαβε μια κλήσι για εκτόπισι αλλά δεν παρουσιάστηκε. Άμέσως οι Φράνκ μετακομίσανε στο κρησφύγετό τους και σε λίγο πήγαν και οι Βάν Ντάαν. Ύστερα από τέσσερις μήνες δέχθηκαν στην στενάχωρη κατοικία τους άλλον ένα Έβραϊο, ένα οδοντογιατρό.

Ήταν οκτώ κυνηγημένοι άνθρωποι. Ο παραμικρός θόρυβος, ένα ελάχιστο φως θα μπορούσε να προδώσει την παρουσία τους. Δεσμός τους μοναδικός με τον έξω κόσμο ήταν το ραδιόφωνο και τέσσερις θαρραλέοι υπάλληλοι του Φράνκ που τους έφερναν τρόφιμα, περιοδικά και βιβλία. Ή μόνη άλλη συντροφιά που είχαν ήταν μια γατούλα.

Εκεί στην κρυφή τους ζωή η Άννα αποφάσισε να συνεχίσει ένα ημερολόγιο που της είχαν χαρίσει

οι γονείς της όταν έγινε 13 ετών. Στις σελίδες του η Άννα περιέγραψε τη ζωή στο «Παράρτημα» με τους αναπόφευκτους καυγάδες και την έντασί της. Άλλά κυρίως δημιούργησε μια θαυμαστά λεπτή εκδήλωσι της εφηβικής ηλικίας. Περιέγραψε με απόλυτη ειλικρίνεια τις σκέψεις και τα αισθήματα μιας κοπέλας, τη μοναξιά και τη μελαγχολία της. «Αισθάνομαι σαν ένα πουλι που το έκοψαν τα φτερά με πολλή σκληρότητα, και τώρα πετά στο σκοτάδι χτυπώντας στα σίδερα του κλουβιού του» έγραφε όταν είχε απομονωθεί από τον έξω κόσμο επί 16 μήνες περίπου. Δύο μήνες αργότερα είχε γεμίσει όλες τις σελίδες του ημερολογίου της και η Μιέπ, μια από τις δακτυλογράφους που τους πήγαινε τρόφιμα, της έφερε άλλο τετράδιο.

Το ημερολόγιό της αποκαλύπτει την έμπιστοσύνη της στη σωφροσύνη του πατέρα της, τη λύπη της γιατί η μητέρα της δεν την καταλαβαίνει, την συγκίνησή της από το πρώτο φιλή που ανταλλάξε με τον 17χρονο γιό των Βάν Ντάαν και τέλος την ανησυχία της χαριτωμένης προσωπικότητάς, έτοιμης να αντιμετωπίσει τη ζωή με θάρρος, ωριμότητα και γνώσι του εαυτού της.

Σε ένα κομματάκι χαρτί η Άννα σημείωσε διάφορα πλάστα όνόματα που σκόπευε να χρησιμοποιήσει σε περίπτωση εκδόσεως. Για την ώρα το ημερολόγιο ήταν το μυστικό της που ήθελε να το κρύψει από όλους, ιδιαίτερα από τον γκρινιάρη οδοντογιατρό με τον οποίο ήταν αναγκασμένη να μοιράζεται το δωμάτιό της. Ο πατέρας της της επέτρεψε να

φυλάει τα ημερολόγια της στο χαρτοφύλακά του.

Ο "Όττο Φράνκ δεν τα διάβαζε παρά μόνο μετά τον θάνατό της.

Στις 4 Αυγούστου 1944, ένας Γερμανός και τέσσερις Ολλανδοί Ναζί αστυνομικοί ώρμησαν στο καταφύγιο των Φράνκ. Το πως φανερώθηκε το μυστικό του «Παράρτηματος» δεν έγινε ποτέ γνωστό.

«Ποῦ είναι τα λεπτά και τα κοσμήματά σας;» ξεφώνισαν.

Η κυρία Φράνκ και η κ. Βάν Ντάαν είχαν μερικά κοσμήματα που ανακαλύφθηκαν πολύ γρήγορα. Γυρεύοντας κάτι για να τα βάλει μέσα ο ένας αστυνομικός είδε τον χαρτοφύλακα του "Όττο Φράνκ. Τον άδειασε χάρω χωρίς να ρίξει ούτε μια ματιά στα τετράδια. Ύστερα όλοι συνελήφθησαν.

Στις αρχές του Σεπτεμβρίου, ενώ οι συμμαχικές δυνάμεις πλησίαζαν στην Ολλανδία, οι οικογένειες Φράνκ και Βάν Ντάαν κλείστηκαν σε βαγόνια που χρησίμευαν για τη μεταφορά ζώων και βγήκαν στο Λουσβίτς — το στρατόπεδο του θανάτου των Ναζί στη νότιο Πολωνία. Εκεί οι Ναζί χώρισαν τον "Όττο Φράνκ από τη γυναίκα και τις κόρες του χωρίς να τους αφήσουν να αποχαιρετιστούν. Οι γυναίκες μεταφέρθηκαν στο τμήμα γυναικών του στρατοπέδου όπου η κυρία Φράνκ πέθανε από εξάντλησι. Οι Βάν Ντάαν και ο οδοντογιατρός επίσης χάθηκαν.

Η Άννα έγινε μια θαρραλέα αρχηγός της ομάδας της στο "Λουσβίτς. Όταν δεν είχαν τίποτα να φάνε, είχε την τόλμη να

πηγαίνω στην κουζίνα και να ζητά φαγητό. "Ελεγε συνεχώς στην Μάργκοτ να μη λυγίση ποτέ. Μια φορά πέρασε μπροστά από πλήθος παιδιά Έβραίων της Ούγγαρίας που περίμεναν στη βροχή να οδηγηθούν στους θαλάμους αερίων, ανάμεσα να νοιώσουν τη φρίκη που τους επιφύλασσε ο κόσμος των ενήλικων.

"Ω, κοίταξε τα μάτια τους..." ψιθύρισε η Άννα.

Αργότερα η Άννα και η Μάργκοτ μεταφέρθηκαν σε άλλο στρατόπεδο, στο Μπέργκεν-Μπέλσεν μεταξύ Βερολίνου και Άμβουργου. Μια στενή τους φίλη την είδε εκεί : «παγωμένη, πεινασμένη, με τα μαλλιά κομμένα και το σκελετωμένο σώμα της τυλιγμένο στο ριγωτό άμορφο φόρεμα του στρατοπέδου». Ήταν αξιολύπητα αδύνατη, με το σώμα της βασανισμένο από τον τύφο. Πέθανε στις αρχές Μαρτίου 1945, λίγες μέρες μετά την Μάργκοτ. Και οι δύο τάφηκαν σε έναν κοινό τάφο.

Στο "Αουσβιτς ο Όττο Φράνκ κατάφερε να μείνει ζωντανός. Απελευθερώθηκε στις αρχές του 1945 από τους Ρώσους και το καλοκαίρι γύρισε στο "Αμστερνταμ. Ένας φίλος του είχε πη πώς η γυναίκα του είχε πεθάνει, αλλά εξακολουθούσε να ελπίζει πως η Άννα και η Μάργκοτ θα γύριζαν. Υστερα από έξι εβδομάδες αναιμωμένη συνάντησε κάποιον που αναγκάστηκε να του πη πως και οι δυο κόρες του είχαν πεθάνει. Μόνο τότε η Μιέπ, η παλιά του δακτυλογράφος, του έδωσε τα τετράδια του ημερολογίου της Άννας.

Μια εβδομάδα μετά τη σύλληψη

της οικογένειας Φράνκ, η Μιέπ είχε το θάρρος να πάη στο «Παράρτημα», στο κρησφύγετό τους. Στο πάτωμα κόντονταν ένας σωρός χαρτιά. Η Μιέπ αναγνώρισε το γραφικό χαρακτήρα της Άννας και αποφάσισε να κρατήσει το ημερολόγιο, αλλά να μη το διαβάσει. "Αν το είχε διαβάσει θα είχε βρή εκεί μέσα λεπτομερείς πληροφορίες για τη βοήθεια που εκείνη και οι άλλοι συνάδελφοί της είχαν δώσει στην οικογένεια Φράνκ με κίνδυνο της ζωής τους και θα είχε ίσως πάρει την απόφαση να το καταστρέψει για λόγους ασφαλείας.

Χρειάστηκε πολλές εβδομάδες ο Όττο Φράνκ για να διαβάσει όσα είχε γράψει το πεθαμένο παιδί του. Μόλις διάβαζε μερικές σελίδες ή συντριβή του τον εμπόδιζε να προχωρήσει. Έπειδή η γριά μητέρα του ζούσε ακόμη στην Έλβετία όπου είχε καταφύγει με μερικούς συγγενείς, άρχισε να αντιγράφει το ημερολόγιο γι' αυτήν. Μερικά κομμάτια που ήταν πολύ προσωπικά ή που θα μπορούσαν να πληγώσουν τους άλλους τα παρέλειψε. Η ιδέα να δημοσιεύσει το ημερολόγιο δεν πέρασε από το νου του. Έδωσε ένα δακτυλογραφημένο αντίτυπο σε ένα στενό του φίλο κι αυτός το δάνεισε σε ένα καθηγητή της σύγχρονης ιστορίας. Με εκπλήξή του ο Όττο Φράνκ είδε σε μια ολλανδική εφημερίδα ένα άρθρο του καθηγητή αφιερωμένο στο ημερολόγιο. Οι φίλοι του παρώτρυναν τώρα τον Όττο Φράνκ να δημοσιεύσει το ημερολόγιο της Άννας όπως το επιθυμούσε και η ίδια. Σε ένα σημείο έγραφε : «Θα ήθελα να γράψω, μετά τον

πόλεμο, ένα βιβλίο με τον τίτλο «Το Παράρτημα». Το ημερολόγιό μου θα μπορούσε να χρησιμεύσει γι' αυτό το σκοπό». Όταν ο πατέρας της Άννας συγκατάεθηκε τελικά να το δημοσιεύσει δύο καλοί εκδότες του "Αμστερνταμ απέρριψαν το χειρόγραφο. Ένας τρίτος αποφάσισε να το εκδώσει και πούλησε 150.000 αντίτυπα από την ολλανδική έκδοσι.

Ακολούθησαν πολλές άλλες εκδόσεις. Στην Ιαπωνία και στην Αγγλία πουλήθηκαν κάπου 250.000 αντίτυπα, στις Ηνωμένες Πολιτείες 435.000. Ο Όττο Φράνκ άρχισε να παίρνει εκατοντάδες γράμματα. Ένα γράμμα από την Ιταλία έγραφε στο φάκελο : «Κύριον Όττο Φράνκ, πατέρα της Άννας Φράνκ, "Αμστερνταμ». Μερικοί ήθελαν να άμφισβητήσουν την αυθεντικότητα του ημερολογίου, οι περισσότεροι έγραφαν για να εκδηλώσουν το θαυμασμό και τη λύπη τους. Κορίτσια στην ηλικία της Άννας έκμυστηρεύονταν τα βάζαντά τους. "Ω, κύριε Φράνκ, έγραφε μια Αμερικανίδα, μου μοιάζει τόσο πολύ, ώστε καμιά φορά δεν ξέρω πού αρχίζει ο εαυτός μου και πού τελειώνει η Άννα Φράνκ». Πολλοί του έστειλαν μικρά δώρα. Νεαρές Ιαπωνίδες του έφτιαξαν θαυμάσιες κοϊκιες. Μια Ολλανδή γλύπτρια του δώρισε ένα άγαλμα της Άννας. Στην επέτειο των γενεθλίων της Άννας και της Μάργκοτ ο Όττο Φράνκ λάβαινε ανώνυμες ανθοδέσμες.

Τόσα ήταν τα γράμματα που λάβαινε, ώστε ο Όττο Φράνκ αναγκάστηκε να αποσυρθεί από

τη δουλειά του. Η φροντίδα για το ημερολόγιο της κόρης του έγινε το πάθος του, ο σκοπός της ζωής του. Τώρα ζει αποτραβηγμένος στην Έλβετία. Όλες οι εισπράξεις από συγγραφικά δικαιώματα διατίθενται για ανθρωπιστικούς σκοπούς που πιστεύει ότι θα τους ενέκρινε η Άννα. Σε όλα τα γράμματα απαντά προσωπικά ο ίδιος. Κάθε μέρα έρχονται καινούργια γράμματα να του θυμίσουν τί έχασε, αλλά νοιώθει πως υπάρχει αλήθεια και παρηγοριά στα λόγια που του έγραψε η διευθύντρια ενός μεγάλου αγγλικού σχολείου : «Θα πρέπει να είναι μια πηγή βαθιάς χαράς για σάς — μέσα στην απέραντη λύπη σας — να ξέρετε πως η σύντομη ζωή της Άννας, στο βαθύτερό της νόημα, μόλις τώρα αρχίζει».

Την πιο έντονη απήχρησι είχε το βιβλίο στη Γερμανία. Όταν τυπώθηκαν εκεί τα πρώτα 4.500 αντίτυπα του βιβλίου, στα 1950, πολλοί βιβλιοπώλες φοβόνταν να βάλουν το βιβλίο στις προθήκες τους. Τώρα η γερμανική έκδοσι της τσέπης έχει πουληθεί ήδη σε 500.000 αντίτυπα.

Όταν δόθηκε η παράστασι του θεατρικού έργου που έγινε από το ημερολόγιο, σε έπτα γερμανικές πόλεις συγχρόνως, κανένας δεν ήξερε ποιά θα ήταν η αντίδρασι των θεατών. Το δράμα προχωρούσε στις οκτώ σύντομες σκηνές του. Δεν υπήρχαν Ναζί επάνω στη σκηνή, αλλά η τρομερή παρουσία τους γινόταν αισθητή κάθε λεπτό. Στην τελευταία σκηνή ακούστηκαν οι μπότες των Ναζί που ανέβαιναν βιαστικά τη σκάλα και ώρμουσαν στη σκηνή. Στόν επίλογο του έργου μόνον ο πα-

τέρας της "Αννας βρισκόταν επάνω στη σκηνή, ένας μονάχος, γέρος άνθρωπος. Είπε ήσυχα πώς είχε μάθει ότι η γυναίκα του και οι κόρες του είχαν πεθάνει. Παίρνοντας το τετράδιο της "Αννας έψαξε να βρῇ ένα κομμάτι και όταν το βρήκε ακούστηκε η δική της γεμάτη έμπιστοσύνη φωνή να λέη : «Παρ' όλα όσα γίνονται εξακολουθώ να πιστεύω πώς οι άνθρωποι είναι καλοί».

Τα κατάμεστα θέατρα δέχτηκαν την τραγωδία της "Αννας Φράνκ με μια σιωπή βαρεία από τύψεις. Στο Ντύσσενοτολφ οι θεαταί δεν άφησαν τίς θέσεις τους στο διάλειμμα. «Έμειναν καθισμένοι σαν να φοβόνταν τα φῶτα έξω, σαν να ντρέπονταν να αντικρύσουν ο ένας τον άλλον», έγραφε κάποιος. Ο σκηνοθέτης του Ντύσσενοτολφ, Κούννο Έππλ, εξήγησε : «Τὸ ἡμερολόγιο τῆς "Αννας Φράνκ επέτυχε σαν έργο γιατί δίνει την ευκαιρία στους θεατὰς νὰ έρθουν σὲ ἐπαφὴ με τὴν ἱστορία προσωπικά, χωρὶς καταγγελίες τρίτων. Τὸ παρακολουθοῦμε σαν μιὰ καταγγελία ἀπανθρωπιᾶς ποὺ διαπράττεται εἰς βάρος τῶν συνανθρώπων μας. Κανένας δὲν μᾶς κατηγορεῖ σαν Γερμανούς. Ἐμεῖς κατηγοροῦμε τὸν ἑαυτὸ μας».

Ἐπὶ χρόνια οἱ μεταπολεμικοὶ ἡγέτες τῆς Γερμανίας προσπάθησαν νὰ κάνουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ νοιώσουν τὴν ἄσκοτη καὶ ἐγκληματικὴ φύσι τοῦ Ναζιστικοῦ καθεστώτος. Γενικὰ ἀπέτυχαν. Ἀλλὰ τὸ ἡμερολόγιο τῆς "Αννας Φράνκ επέτυχε. Τὸ έργο παίχτηκε ὡς τώρα σὲ 58 πόλεις καὶ τὸ εἶδαν ἓνα ἑκατομῦριο Γερμανοί. Οἱ ἡθοποιοὶ ἔπαιρναν πλῆθος γράμματα. «Ἡμουν ἓνας

καλὸς Ναζί», έγραφε ἓνα τέτοιο γράμμα, «ἀλλὰ δὲν ἤξερα τί σημαίνει αὐτὸ ὡς χθὲς βράδυ». Γερμανοὶ μαθηταὶ σχολείων ἔστελναν γράμματα στὸν "Οττό Φράνκ με ὑπογραφὲς ὅλης τῆς τάξεως, λέγοντας πὺς τὸ ἡμερολόγιο τῆς "Αννας ἀνοίξε τὰ μάτια τοὺς στὸ κακὸ ποὺ κάνει ὁ φυλετικὸς διωγμός.

Στὸ Δυτικὸ Βερολῖνο ἀνοίξε τὸ «Σπίτι τῆς "Αννας Φράνκ» ἀφιερωμένο σὲ ἔργα κοινωνικῆς προνοίας γιὰ νέους. Οἱ κάτοικοι τοῦ Βερολίνου διάλεξαν τὸ δικὸ της ὄνομα «γιὰ νὰ συμβολίξῃ τὸ πνεῦμα τῆς φυλετικῆς καὶ κοινωνικῆς συνυπάρξεως». Σὲ ἄλλη πόλι τῆς Γερμανίας ιδρύθηκε μιὰ ὀργάνωσι ποὺ πῆρε τὸ ὄνομα τῆς "Αννας γιὰ νὰ καταπολεμήσῃ τὰ τελευταῖα ἔχνη τοῦ ἀντισιμιτισμοῦ. Στὴ Βιέννη ἔγινε ἔρανος γιὰ τὸ «Δάσος τῆς "Αννας Φράνκ» ποὺ θὰ φυτευτῇ στὸ Ἰσραήλ.

Τὸν περασμένο Μάρτιο ἓνας φοιτητῆς τοῦ Ἀμβούργου πρότεινε νὰ κατατεθοῦν λουλούδια στοὺς ὀμαδικοὺς τάφους τοῦ Μπέργκεν-Μπέλσεν ὅπου ἀναπαύονταν ἡ "Αννα Φράνκ. Πάνω ἀπὸ 2.000 νέοι ἀπάντησαν με ἐνθουσιασμὸ στὴν ἐκκλησί του. Ἐκατοντάδες νέοι ἤρθαν με ποδήλατα ἀπὸ 80 μίλια μακριὰ μέσα στὴ βροχῇ. Μπροστὰ σὲ ἓναν ἀπὸ τοὺς τάφους μιὰ μαθήτρια 17 ἐτῶν ἐξέφρασε αὐτὸ ποὺ ὅλοι αἰσθάνονταν : «Ἡ "Αννα Φράνκ ἦταν νεώτερη ἀπὸ μᾶς ὅταν ἡ ζωὴ της τελείωσε σὲ τόση φρίκη. Ἐπρεπε νὰ πεθάνῃ γιατί ἄλλοι εἶχαν ἀποφασίσει νὰ καταστρέψουν τὴ φυλὴ της. Ποτὲ ἄλλη φορὰ ἀνάμεσα στὸ λαὸ μας δὲν πρέπει νὰ γεννηθῇ ἓνα τέτοιο νοσηρὸ καὶ ἀπάνθρωπο μῖσος».

Ποιὸς δὰ βρῇ τὰ περισσότερα ;

"Οπως βλέπετε παρακάτω, πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν οἱ ἀστερίσκοι τῶν ἐξὶ λέξεων με γράμματα, ἔτσι ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἐξὶ ἄρτιες λέξεις.

Οἱ πιθανότητες σχηματισμοῦ εἶναι, σὲ κάθε σχεδὸν λέξι, πολλές. Ἐκεῖνο ποὺ ἐπιδιώκει ἡ ἄσκησις αὐτή, ποὺ εἶναι συνάμα μιὰ διδακτικὴ διασκέδασι καὶ γιὰ πολλὰ άτομα, εἶναι ὁ σχηματισμὸς λέξεων ποὺ δίνουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερους βαθμούς.

Βάσι γιὰ τὴ βαθμολογία θὰ χρησιμοποιήσετε τὸ ἀλφάβητό μας, ὅπως τὸ βλέπετε παρακάτω. Σὲ κάθε γράμμα ἀντιστοιχοῦν ὅσοι βαθμοὶ ἀναφέρονται στὸν πίνακα.

Βαθμολογοῦνται φυσικὰ μόνο τὰ γράμματα ποὺ λείπουν ἀπὸ τίς λέξεις. Ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησις μόνον ἀρτίων λέξεων, οὐσιαστικῶν, κυρίων ὀνομάτων, γεωγραφικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὀρων κλπ. Ἐπιτρέπονται ἐπίσης πασίγνωστες λέξεις ξενικῶν ὀρων.

Μετοχές, ρήματα, ἐπιρρήματα, ἀντωνυμίες, πληθυντικοί, γενικές, δοτικές κλπ. δὲν ἐπιτρέπονται.

Ἐὰν τώρα βρῇτε γιὰ σύνολο παραπάνω ἀπὸ 220 βαθμούς, θὰ ἔχετε ἐπιτύχει μιὰ πολὺ καλὴ βαθμολογία.

Στὴ σελίδα τῶν λύσεων μας θὰ βρῇτε ἓνα παράδειγμα, με μιὰ ἐπίσης ἀξιόλογη βαθμολογία, τὴν ὁποία... εὐχόμεθα νὰ ἔχετε ὑπερβῇ.

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ

1 7 6 5 2 10 8 10 7 2 6 4

Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

8 9 4 3 9 3 5 8 8 9 10 10

Βαθμολογία :

1)	*	*	Α	Τ	*	*	Ν	*	Σ	=	
2)	*	Α	*	Γ	*	*	Ι	*	Ν	=	
3)	Γ	Ε	*	*	*	*	Ι	*	Η	=	
4)	*	*	*	Ο	*	Α	*	Ο	Σ	=	
5)	*	*	*	*	*	Π	Π	Ο	Σ	=	
6)	*	*	Υ	Μ	Π	Α	*	*	*	=	

Σύνολον βαθμολογίας

Ι. Χ.

(Λύσις στὴ σελίδα 128)

ΕΡΩΤΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΟΥΚΑ

Του J. DRESA

Αγαπημένη μου Λούση.

Νιώθω τόσο άσχημα τώρα που σου γράφω, φριχτά μπορώ να πω. Έχω το κεφάλι άδειο, βαρειά την καρδιά, και περιμένω να μου δώσεις εσύ μια καλή συμβουλή. Έσύ μονάχα μπορείς να με βοηθήσεις, όπως και τότε που ήμασταν μαζί κλεισμένες στις καλόγριες. Τότε... θυμάσαι; Κι όμως δεν πέρασε ούτε ένας χρόνος, και σ' αυτόν τον χρόνο εσύ έγινες κυρία Πιέρ Σαμπριέρ, κι εγώ κυρία ντέ Σιλιόν. Νά τον αγαπᾶς τον άντρα σου πολύ, ν' ανήκεις σ' αυτόν κάθε λεπτό, πρόσεξε! Δεν ξέρω όμως πώς να στα πω, όλα όσα έχω και με τυραννούν. Είναι τόσο παράξενα... "Αν δεν ήσουν εσύ η καλή μου φίλενάδα, δεν θα το τολμούσα, σε κανέναν άλλο δεν θα τολμούσα κάτι τέτοιο. Λοιπόν, άκου.

Ο Ζάν κι εγώ, πᾶνε είκοσι ὥρες που δεν μιλάμε, ἢ μᾶλλον ἐκεῖνος δὲν μιλά. "Ἐχει μιὰ βαθεῖα ρυτίδα στὸ μέτωπο. Τὰ μάτια του ἀποφεύγουν τὰ δικά μου καὶ μόλις πῆραμε τὸν καφέ, κλείστηκε στὸ δωμάτιό του. Πιστεύω πὼς με σιχένεται! Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι πὼς ἔχει δικίό πέρα

γιὰ πέρα. Τὸν ἀπάτησα! Μὴν τρομάξεις. Δὲν εἶναι καὶ πράξι βέβαια πὺ τὴν γράφουν τὰ ρομάντσα. Δὲν ἔπεσα στὸ τρομερὸ ἀμάρτημα, γιὰ τὸ ὁποῖο ὁ πάτερ Μιέλ μᾶς ἔλεγε: « Προσέξτε δεσποινίδες μου. Νὰ μὴν ξεχάσετε μ' ἓνα ξένο ἄνδρα τὰ καθήκοντα πὺ ἔχετε πρὸς τὸν δικό σας, καὶ πὺ ἡ ἐκκλησία τὰ εὐλόγησε ». "Α! ὅχι, δὲν τὰ ξέχασα... κάθε ἄλλο... τὰ παρὰθυμόμουν, ἤθελα νὰ πῶ. Κι ἔπειτα με ποῖον θὰ μπορούσα, δίκαιε Θεέ, μέσα σ' αὐτὴν τὴν τρύπα πὺ τὴν λένε Βωντεβίλ; "Ολοι κι ὅλοι εἶναι πέντε χιλιάδες ἄνθρωποι. Οἱ ἄντρες δὲν εἶναι γιὰ νὰ τοὺς δῆς δύο φορές. Φαντάσου λοιπὸν ἐμᾶς τοὺς δύο μόνους, χωρὶς κανέναν ἄλλον ἀνάμεσά μας.

Ζοῦμε λοιπὸν στὸν Πύργο! Τί εἰρωνεία! Γιατί ἐδῶ πὺ τὰ λέμε, εἶναι ἓνα συνηθισμένο σπιτι, ποῖ μὲγάλο βέβαια ἀπὸ τ' ἄλλα. Κάποια ρομαντικὰ θεῖα τοῦ ἄντρα μου θὰ τὸν ὠνόμασε ἔτσι, περιμένοντας τὸ βασιλόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ. Τὸ μόνο του στολίδι εἶναι ἡ διπλὴ σκάλα καὶ τὸ χερούλι τῆς πόρτας, πὺ ἔχει πάνω του ἓνα τεράστιο μάτι βο-

διοῦ καὶ βλέπει πάντα μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ παπᾶ τοῦ χωριοῦ μας. Τώρα, τί μπορεῖ νὰ δῇ αὐτὸ τὸ ἀδιάκριτο μάτι σ' ἓνα τόσο ἱερὸ μέρος, οὔτε κι ἐγὼ τὸ ξέρω. "Ο Ζάν λοιπὸν διατηρεῖ αὐτὸ τὸ παράβαλο γιὰ τὸ κυνήγι του. Θεούλη μου πόσο κυνηγᾷ! Τὶς μέρες συχνά, ἀλλὰ τὶς πὺ πολλές φορές, τὶς νύχτες. Καὶ ξέρεις τί τρομερὸ πρᾶγμα εἶναι νὰ τὶς περνᾶς μονάχη αὐτὲς τὶς φριχτὲς νύχτες; Κι ὅμως τὸ πρῶν εἶναι τόσο περήφανος ὅταν φέρνῃ τὰ δυστυχημένα πουλάκια με τὰ ὠραῖα φτερά ματωμένα, με τὰ μάτια στιμένα, τὰ ποδαράκια τσακισμένα, ... κι ἐγὼ δὲν τοῦ ἔλεγα τίποτα κι ἔκανα καὶ τὴν εὐχαριστημένη. "Ομως ἀπὸ μέσα μου θύμωνα. Τὰ πουλιά, εἶναι πουλιά, βρὲ ἀδερφέ, ὅσο ὠραῖα κι ἂν εἶναι, ὅμως μιὰ νύχτα μονάχη στὸ μεγάλο κρεβάτι μου, στὸ παλιὸ μεγάλο κρεβάτι!... Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ υποφέρουμε καὶ λίγο, ἔτσι δὲν εἶναι; "Ἐκανα, λοιπὸν, ὅ,τι μπορούσα γιὰ νὰ σκοτώσω αὐτὴν ἀνυπόφορη ἄντρια μου. Τακτοποίησα τὸ σπίτι, τέλειωσα τὸ ἐργόχειρό γιὰ τὴν γιορτὴ τῆς θεῖας του Ἀγάπης καὶ πάνω ἀπ' ὅλα διάβασα! Εὐτυχῶς... δυστυχῶς θὰ ἤθελα νὰ πῶ, ὑπάρχει μιὰ βιβλιοθήκη με παλιὰ βιβλία τοῦ θεῖου Συλβέστρου. Ἐχει καὶ λίγα μοντέρνα, πὺ ὅπως φαίνεται ἀγορασθήκανε τὴν τελευταία στιγμή στὸ τραῖνο καὶ μένανε ἄκοπα. "Ολ' αὐτὰ κάνανε μιὰν ἀπαίσια σαλάτα, ἀπ' τὴν ὁποία κάθε βράδυ ἔπρεπε κατὶ νὰ διαλέξω γιὰ νὰ κοιμηθῶ. Πολλὲς φορές, μόλις καὶ πρόφταναι νὰ κλείσω τὸ φῶς, ἄλλες ὅμως βραδυὲς

διάβαζα τ' ἀλλόκοτα αὐτὰ βιβλία με τοὺς ἱππότες, τὶς πυργωδέσπουρες, τὰ βασανιστήρια... "Ἐτσι ὅλ' αὐτὰ στὸν ὕπνο μου γινότανε ἐφιάλτης, ζοῦσα μαζί τους καὶ ὑπέφερα.

Μιὰ βραδυὰ εἶδα πὼς ἔκανα μαζί με τὴν Μαρία Ἀντουανέτα τὸ θλιβερὸ ταξίδι γιὰ τὴν γκιλοττίνα. Μαζὺ μας καὶ ἡ Πομπαιδὺρ πὺ φλυαροῦσε καὶ σταματημὸ δὲν εἶχε ἡ ἀφιλότιμη. Ἀντίκρυ μας ὁ Ναπολέον κοροῖδευε: « Αὐτό, κυρία μου, εἶναι ἓνα μικρὸ ἐπεισόδιο· σὲ λίγο θὰ εἴμαστε νικηταί, νικηταί! ». "Α-ξαφνα τ' ἀμάξι πὺ μᾶς πήγαινε ἀναποδογύρισε... Λούση μου, τί γελοῖα πράγματα σοῦ λέω. Κι ὅμως εἶναι γιὰ νὰ με νοιώσης. Μιὰ τέτοια νύχτα ἔγινε αὐτὸ πὺ θὰ σοῦ πῶ, πὺ τόσα δάκρυα μ' ἔκανε νὰ χύσω, ὥστε με κρατᾶ σ' ἀγωνία, κι ὅμως εἶναι ἄστειο. Θεέ μου, πόσο ἄστειο! "Αν δὲν με βοηθήσεις, ὅμως, μπορεῖ καὶ νὰ γίνῃ τραγικὸ, κατὰλαβες;

Χθὲς, λοιπὸν, τὸ βράδυ, προτοῦ κοιμηθῶ, καταπιάστηκα νὰ διαβάσω τὸ καταραμένο γιὰ μένα βιβλίο, τὴν « Δεσποινίδα ντ' Ἀρμὲρ Βαρίν ». Ἄκου τίτλο πὺ τὸν εἶχε! "Ἐνα παράξενο βιβλίο πὺ μ' ἔκανε νὰ ζήσω τὸ 17ο αἶώνα. Βρέθηκα, λοιπὸν, στὸν ὕπνο μου, σὲ Βερσαλλίες, μέσα σ' ὅλες αὐτὲς τὶς περὺκες. "Ἐβλεπα τ' ὁμορφὸ πᾶρκο, τὰ συντριβάνια με τὰ κρυστάλλινα νερά, τ' ἀγάλματα τὰ περίφημα. Τέλος... ὁ ἴδιος ὁ βασιλιάς με πλησίασε. Τί τραῦ ἐνοιώσα ἀγαπημένη μου! Πρέπει νὰ τὰ διαβάσης αὐτὸ τὸ βιβλίο; γιὰ νὰ δῆς τί θὰ πῇ νὰ βρεθῇς ἔστω

καὶ στὸν ὕπνο σου μ' ἓνα τόσο σπουδαῖο πρόσωπο. Χωρὶς νὰ ἔχω τὸν ἀέρα γυναικας τοῦ παλιοῦ καιροῦ, ἐνοιωθα εὐτυχισμένη κι ὁμορφὴ μέσα στὰ μετὰξια μου. Δὲν θυμᾶμαι τί μοῦ ἔλεγε αὐτὴ ἢ περούκα, ὅμως ἡ φωνή του ἦτανε σὰν μουσική. Κι ὅταν μ' ἔπιασε ἀπὸ τὴ μέση, ἐνοιωσα πὼς δὲν θὰ μπορούσα νὰ δῶ τὸν ἄντρα μου ὅπως πρῶτα. Ντρεπόμουν, ἀλλὰ καὶ δὲν μπορούσα ν' ἀρνηθῶ σ' ἓνα βασιλιά ! Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἐξηγήσω καλύτερα. Ἦτανε μιὰ παράξενη αἴσθησι. Βρισκόμαστε μέσα στὰ λουλούδια, μ' ἄγγιζε τὸ ὠραῖο του χέρι φορτωμένο δαχτυλίδια, μιὰ μπουκλα ἀπ' τὰ μαλλιά του ἔπαιζε τρελλὰ πάνω στὸ μάγουλό μου, τὰ χεῖλια του ἄγγιζαν τὰ δικά μου καὶ φώναζε : « Ἀχ ! πόσο σ' ἀγαπῶ ! ».

Ἐάφνου ἓνα χέρι μὲ τράνταξε

◆ Ὁ νεαρὸς Χάρρυ Μπράουν διστάζει νὰ παντρευτῇ καὶ ἐμπιστεύεται τὸν καημὸ του στὸ γέρο πελάτη τοῦ ἀγαπημένου του μπάρ. — Παντρέψου, παιδί μου, τὸν συμβουλεύει ὁ σεβάσμιος κύριος. Κοίταξε ἐμένα. Πρὶν παντρευτῶ περνοῦσα ὅλες μου τὶς βραδυὲς καθισμένος σ' ἓνα σκαμνὶ αὐτοunu τοῦ μπάρ κι αἰσθανόμουν μόνος καὶ μελαγχολικός. Ἀπὸ τότε πού παντρεύτηκα, ὅμως, τὰ πράματα ἄλλαξαν ! Τώρα, ὅταν κάθωμαι ἔτσι, τελειῶς μόνος, νᾶξερεις τί εὐτυχία αἰσθάνομαι !

Boston Star

◆ Σ' ἓνα γνωστό της — πού πάντα προσπάθησε νὰ τὸν μορφώσῃ κοινωνικά — ὁ ὁποῖος πνίγεται καὶ φωνάζει βοήθεια, ἡ κυρία διορθώνει : — Σὲ παρακαλῶ, ὄχι τόσο δυνατά !

Argosy

τρομερὰ καὶ μπροστὰ στὰ μάτια μου, στὰ δλάνοιχτα πιά μάτια μου, εἶδα τὸ πρόσωπο τοῦ ἄντρα μου φοβερὰ ἀλλαγμένο νὰ μὲ κοιτάζῃ ἄγρια ! Μὲ κατάλαβες ; Σ' ὅλη μου τὴ συζυγικὴ ζωὴ δὲν τοῦ εἶπα ποτὲ σ' ἀγαπῶ καὶ θὰ ἦτανε ἀστεῖο νὰ τοῦ τῶλεγα. Εἶδα λοιπὸν ὄνειρο ! Τὸ ξέρεϊ διάβολε καλὰ πὼς ἔβλεπα ὄνειρο. Σὲ ποιὸν ὅμως ἔλεγα « σ' ἀγαπῶ ; » Ἄν τοῦ ἐξηγήσω πὼς τὸ ἔλεγα στὸ Λουδοβίκο 16ο, δὲν θὰ τὸ πιστέψῃ ποτέ ! Εἶναι τρελλό, εἶναι ἀπίστευτο. Δὲ θέλω νὰ τὸν χάσω, γιατί τὸν ἀγαπῶ. Εἶμαι ἢ πιδ δυστυχισμένη ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες τοῦ κόσμου. Ἀχ, καλὴ μου Λούση, πές μου τί νὰ κάνω ; Βοήθεια ζητῶ.

Σὲ φιλῶ καὶ περιμένω μ' ἀγωνία τὴ συμβουλή σου.

Ἡ Νινέττα σου

ΦΑΥΑΡΙΟΣ

◆ Ὁ κύριος Πέτερσον ἐτοιμαζόταν νὰ βγῇ καὶ ἡ γυναῖκα του τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς πάρῃ ἓνα λάχανο.

— Πόσο μεγάλο ; τὴ ρώτησε.

— Αἱ... σὰν τὸ κεφάλι σου, τοῦ εἶπε ἐκείνη.

Στὸ δρόμο ὁ ἄνδρας τῆς συνάντησε ἓνα φίλο του πού εἶχε δικό του περιβόλι.

— Πήγαινε, τοῦ εἶπε ὅταν ἔμαθε τί ἤθελε, στὸ περιβόλι μου καὶ πές ὅτι μὲ εἶδες καὶ σοῦ εἶπα νὰ μπῆς νὰ κόψῃς ὅποιο λάχανο θέλῃς.

Σὲ λίγο ὁ περιβολάρης βρῆκε ἓνα παραγίό του στὸ δρόμο πού τὸν ρώτησε σκασμένος στὰ γέλια :

— Ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ ἡλίθιος πού μουστεῖλες στὸ περιβόλι, ἀφεντικό ; Μόλις ἀπομακρύνθηκα ἄρχισε νὰ δοκιμάζῃ τὸ καπέλλο του σὲ ὅλα τὰ λάχανα !

Bohemia

◆ Σ' ἓνα δρόμο τοῦ Καῖρου ἔξι Αἰγύπτιοι ἐπετέθησαν ἐναντίον ἐνὸς Ἀγγλου, ἐνῶ ὁ πόλισμαν στεκόταν καὶ κοιτάζε ἀδιάφορος.

— Ἐσεῖς δὲν ἐπεμβαίνετε ; τὸν ρώτησε κάποιος παρευρισκόμενος.

— Ὁχι, ἀπάντησε ὁ ἀστυνομικός. Ἐξὶ εἶναι ἀρκετοί !

Continental Daily Mail

◆ Ὁ Ἰταλὸς συνθέτης Ροσσίνι πῆγε κάποτε στὸ γιαντρώ του. Ἀφοῦ τὸν ἐξέτασε, ὁ γιαντρός τοῦ εἶπε :

— Ἡ ἀρρώστια σας ἔχει τὴν αἰτία τῆς στὸ κρασί, στίς γυναῖκες καὶ στὸ τραγούδι.

— Γιαντρέ μου, τὸ τραγούδι νομίζω πὼς μπορῶ νὰ τὸ κόψω καὶ νὰ περιοριστῶ στὴ μουσικὴ πού συνθέτω.

— Ἀπὸ τὰ ἄλλα δύο, ποῖδ σᾶς φαίνεται εὐκολώτερο νὰ κόψετε ; ρώτησε ὁ γιαντρός.

Ὁ Ροσσίνι σκέφτηκε λίγο καὶ εἶπε :

— Αὐτό, γιαντρέ μου, θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν... ἐσδοεῖα !

Tatler

ΟΙ ΠΙΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΓΗΣ

*Τὸ ἀνάστημά τους δὲν ξεπερνᾷ τοὺς 50 πόντους καὶ ἡ εὐκνησία
τους τοὺς κάνει νὰ εἰσχωροῦν στὰ σπλάγχνα
τῶν θηρίων ποὺ κυνηγοῦν.*

Ἡ παντοδύναμη μαγεία τῆς Ἀφρικῆς ἐξακολουθεῖ ν' ἀσκή τὴν ἐπιρροή της πάνω στοὺς λευκοὺς, χωρὶς νὰ λογαριάζουμε κεινοὺς ποὺ ἡ διάθεσι τῆς περιπέτειας τοὺς τραβά στὰ βάθη τῆς ζούγκλας. "Ολοὶ, βέβαια, δὲ ζοῦνε ὥρες συγχλογιστικές. Καμμιά φορά, ὅμως, συμβαίνει μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς, χάρις σὲ μιὰ εὐνοια τῆς τύχης, νὰ ἔχουν ἀπρόοπτες καὶ ἀπίθανες συναντήσεις. Αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι ἡ περίπτωσι δύο Εὐρωπαίων, τοῦ Γάλλου Πιερ Γκεραὶν καὶ τοῦ Ἑλβετοῦ Μαρσέλ Πρέτρ, ποὺ παίρνοντας μέρος σὲ μιὰν ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ στὴν Ἀφρικὴ τοῦ Ἰσημερινοῦ ἔκαναν μιὰν ἀξιόλογη ἀνακάλυψι.

Πράγματι, οἱ δύο αὐτοὶ ἐπιστήμονες συνάντησαν, μέσα στὴν ἄγρια περιοχὴ τῆς Λικονάλα, ἀνθρώπινα πλάσματα τόσο μικροσκοπικά, ὥστε οἱ συνηθισμένοι πυγμαῖοι νὰ φαίνονται δίπλα τους πολὺ... ψηλοὶ!

Ἡ ἐνδιαφέρουσα διήγησι τοῦ κ. Μαρσέλ Πρέτρ, θέτει στὸν ἐπιστημονικὸ κόσμον ἕνα καινούργιο πρόβλημα. Πράγματι, εἶναι ἡ πρώτη φορά ποὺ οἱ ἐξερευνηταὶ συναντοῦν τόσο λιλλιπούτεια ἀνθρώπινα πλάσματα. Πρόκειται ἄραγε γιὰ μιὰ καινούργια ράτσα, ἄγνωστη ἀκόμη; Ὁ κ. Πρέτρ δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ, γιατί δὲν εἶναι ἐθνολόγος. « Δὲν μπορῶ νὰ πῶ παρὰ αὐτὸ ποὺ εἶδαν, διηγεῖται ἀπλᾶ. « καὶ ἀφίνω τὰ ὑπόλοιπα στοὺς εἰδικούς γιὰ ν' ἀποφανθοῦν. Προσωπικά, πιστεύω ὅτι πρόκειται γιὰ δείγματα ράτσας ἄγνωστης ἀκόμη, ποὺ ζῇ τόσο περίεργα, ὅσο δὲ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ φανταστῇ. Αὐτοὶ οἱ μικροσκοπικοὶ πυγμαῖοι ἀγνοοῦν τὴ φωτιὰ καὶ συμπεριφέρονται ὅπως οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι τῶν σπηλαίων ».

Ἡ γνωριμία μου μὲ τοὺς μικρότερους Πυγμαίους.

Εἰκινήσαμε τὸ Μάη. Ἐπ' ἱτα ἀπὸ ἕνα ἀεροτορικὸ ταξίδι χωρὶς ἀπρόοπτα κι ἕνα ἀτέλειωτο σκαμπανέβασμα μὲ καμῖονι, φτάσαμε σὲ μιὰ ἐλώδη περιοχὴ, ὅπου χρειάστηκε νὰ κατεβούμε. Ἐγώ, εἶχα ἀναλάβει τὴν τροφοδοσίαν τῆς ἀποστολῆς μὲ κυνήγι κι ἔτσι τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἡμέρας

μου τὸ περνοῦσα κυνηγώντας. Ὅσο προχωροῦσαμε, τόσο ἡ πορεία μας γινόταν δυσκολώτερη. Τέλος, φτάσαμε μέσα στὴ Λικονάλα, στὰ σύνορα τῆς Ἰσπανικῆς Γουινέας. Πόσον καιρὸ κράτησε στ' ἀλήθεια τὸ ταξίδι αὐτὸ σὲ κείνη τὴν κόλασι; Μονάχα οἱ σημειώσεις μου, βιαστικὰ παρμένες

κι αὐτές, μοῦ τὸ θυμίζουν, γιατί ἡ μνήμη μου δὲν μπορεῖ νὰ με βοηθήσῃ. Μοιάζαμε σὰ φαντάσματα ποὺ προχωροῦσαν μέσα στὸν ἄχνό ποὺ ἀνέβαινε ἀπὸ τὰ ἔλη. Ἡ βλάστησι ἦταν τόσο πυκνὴ, ὥστε οἱ ἀχθοφόροι ποὺ κουβαλοῦσαν τὶς ἀποσκευές μας καὶ τὶς πυρόγες ποὺ μᾶς ἦταν ἀπαραίτητες γιὰ νὰ περνᾶμε τὰ ποτάμια ποὺ συναντοῦσαμε, ἔπρεπε κάθε στιγμή νὰ σταματοῦν καὶ ν' ἀφίνουν τὰ φορτία τους γιὰ ν' ἀνοίξουν δρόμο. Γύρω μας, νοιώθαμε χίλιες δυὸ ἀόρατες παρουσίες. Δὲν ἦταν πιά οἱ φανταστικοὶ θόρυβοι τοῦ δάσους, ἀλλὰ ἕνα ἐπίμονο, πνιγμένο μουρμουρητὸ ποὺ συνέθεταν φευγαλέα γλιστρήματα, φωνές ποὺ χάνονταν μέσα στὴν ἀχλὺ καὶ ξανακούγονταν στὸ ἄπειρο, μιὰ τρομακτικὴ συμφωνία, πολλὴ μακρινὴ καὶ πολὺ κοντινὴ μαζύ. Ἀκόμα καὶ τώρα, καμμιά φορά, μοῦ συμβαίνει νὰ ξυπνήσω τὴ νύχτα καὶ νὰ μείνω γιὰ ὥρα πολλὴ σὲ μιὰ τυραννικὴ κατάστασι, στὴ σκέψι αὐτῶν τῶν παράξενων καὶ ἄγριων ψιθιρισμῶν.

Προχωροῦσαμε πολὺ ἀργά, πάντως προχωροῦσαμε. Ἐνα πρωί, μόλις ἀρχίζα τὸ κυνήγι μου, εἶδα ξαφνικὰ ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ φύλλωμα ἑνὸς χοντροῦ ἄγνωστου δέντρου, δυὸ σκοτεινὰ μάτια, στηλωμένα ἐπάνω μου. Ἀμέσως ἔμεινα ἀκίνητος. Αὐτὸ κράτησε μερικὰ λεπτά ποὺ μοῦ φάνηκαν αἰῶνες. Μετά, τὸ φύλλωμα παραμέρισε καὶ εἶδα νὰ προβάλλῃ ἕνα μικροσκοπικὸ κεφαλάκι.

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ἢ, ἀκριβέστερα, ἕνας πυγμαῖος. Ὁ πιὸ μικρὸς πυγμαῖος ποὺ εἶχα δῆ ποτὲ μου. Ἡ περιέργειά του ἦταν φαίνεται πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴ δική μου, γιατί ἀσφαλῶς δὲ θὰ εἶχε ποτὲ τοῦ ξαναδῆ πλάσμα στὸ ὕψος μου καὶ στὸ χρῶμα μου, ποὺ νὰ περπατᾷ στὰ δυὸ του πόδια. Ἡ περιέργεια αὐτὴ ἔγινε πολὺ γρήγορα τόσο, ὥστε ὁ ἀνθρωπάκος πήδησε μὲ εὐκολία σ' ἕνα χαμηλότερο κλαδί καὶ κάπως μὲ πλησίασε. Στὸ χέρι κρατοῦσε ἀκόντιο καὶ τὸ σῶμα του ἦταν σκεπασμένο μὲ κάτι σὰν κουρέλι ἀπροσδιόριστου χρώματος. Τοῦ ἔκανα νόημα νὰ πλησιάσῃ σηκώνοντας συγχρόνως τὰ χέρια μου γιὰ νὰ τοῦ ἀποδείξω ὅτι δὲν εἶχα καμμία ἐχθρική διάθεσι. Πράγματι κατέβηκε ἀπὸ τὸ δέντρο ἀφοῦ προηγουμένως

ἔβγαλε κατὶ ἀναρθρες κραυγές, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐμφανιστοῦν ἀμέσως ἀπ' ὅλα τὰ γύρω φυλλώματα ἕνα σωρὸ ἄλλα μικρὰ κεφαλάκια.

Ἡ ἐκπληξὴ ποὺ ἐνοίωσα ἔδωσε γρήγορα τὴ θέσι της σὲ μιὰ εὐνόητη συγκίνησι. Ἡ καρδιά μου ἄρχισε νὰ χτυπᾷ, γιατί ἡ παρουσία τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου ἦταν ἀπόδειξι ὅτι μιὰ φυλὴ ἄγνωστη ἀκόμη ζοῦσε σὲ κείνη τὴν περιοχὴ. Τὸ ὕψος του δὲν ξεπερνοῦσε τοὺς 50 πόντους. Μοῦ ἔφθανε περίπου ὡς τὸ γόνατο. Τὸ πρόσωπό του, πλαδαρὸ καὶ περισσότερο χαλκοπράσινο παρὰ μαῦρο, ἡ φουσκωμένη του κοιλιὰ καὶ τὰ πλατιά του πόδια, ποὺ θύμιζαν πολὺ πόδια πιθήκου, τὸν ἔκαναν πραγματικὰ ἀποκρουστικό. Καὶ κείνος πάλι μὲ κοιτοῦσε μὲ τόση φανερὴ κατὰπληξι, ὥστε δὲν μπόρεσα νὰ μὴ γελάσω. Ἦταν ἡ καλύτερη λύσι στὴν ἀμηχανία μας γιατί καὶ κείνος ἄρχισε νὰ γελάει, χωρὶς ὅμως ν' ἀφήσῃ ἀπὸ τὰ χέρια του τὸ ἀκόντιο ποὺ ἡ αἰχμηρὴ ἀκρὴ του ἦταν γυρισμένη διαρκῶς πρὸς τὸ μέρος μου. Φώναξα τὸ συνάδελφό μου Γκεραὶν γιὰ νὰ τοῦ δείξω τὴν ἀνακάλυψι μου. Ἀλλίμονο! Στὸν πρώτο ἥχο τῆς φωνῆς μου, ὁ ἀνθρωπάκος ἐξαφανίστηκε τόσο ἀστραπιαία, ποὺ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ πιστέψῃ πῶς κατὶ μαγικὸ συνέβη. Ἐπρεπε νὰ ξαναρχίσουμε ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Μόλις γύρισα στὴν κατασκήνωσι διηγήθηκα καὶ στοὺς ὑπόλοιπους τῆ συνάντησί μου καὶ συννενοήσαμε ὅλοι γιὰ τὸ ποιὸς ἦταν ὁ καλύτερος τρόπος νὰ ξαναρθούμε σ' ἐπαφὴ μὲ τοὺς μικροὺς ἰθαγενεῖς. Ὁ Γκεραὶν μὲ συνώδευσε μεχρὶ τὴ ρίζα τοῦ δέντρου, ὅπου εἶχα δῆ τὸν πυγμαῖο, κι ἀφήσαμε ἐκεῖ ἀλάτι, μερικὰ κομμάτια κρέας καὶ λίγα γυάλινα κοσμήματα.

Ὅταν ξαναγύρισame ἀργότερα, τὸ ἀλάτι καὶ τὰ κοσμήματα εἶχαν ἐξαφανιστῇ, ἐνῶ τὸ κρέας ἦταν πάντα ἐκεῖ, πράγμα ποὺ μᾶς ἔφερε σὲ μεγάλη ἀμηχανία. Αὐτὸ ἔγινε αρκετές φορές, ὥσπου μιὰ μέρα βρήκαμε στὴ θέσι τῶν δώρων μας ρίζες, σκουλήκια καὶ παράξενα ἐντομα ποὺ δὲν εἶχαμε ξαναδῇ. Αὐτὴ τὴ φορά μείναμε κει, κοντὰ στὸ δέντρο καὶ σὲ λίγο εἶδαμε νὰ προβάλλῃ ἀπ' τὰ φυλλώματα τὸ πρόσωπο τοῦ «καινούργιου μου φί-

λου». Όπως την πρώτη φορά, μās περιεργάστηκε αρκετή ώρα προτού αποφασίσει να κατεβή από το κλαδί του και να μās πλησιάσει.

Έκανε μία κίνησι καλωσορίσματος, στην οποία απαντήσαμε, προσπαθώντας ν' αποφύγουμε οποιαδήποτε τραχύτητα για να μην τον τρομάξουμε. Αυτή τη φορά όμως έμοιαζε να μās έχη απόλυτη εμπιστοσύνη και μās έγνεψε με το χέρι να τον ακολουθήσουμε. Μās ωδήγησε μπροστά σ' έναν άλλον άνθρωπακό με βλέμμα ζωηρό και έξυπνο. Ήταν ο βασιλιάς τους, ο πιο μικροσκοπικός βασιλιάς του κόσμου!

Με διάφορα νοήματα και με πολύ κόπο, κατωρθώσαμε να συνεννοηθούμε και να μάθουμε πώς ζή αυτός ο περίεργος λαός. Με λίγα λόγια, θυμίζει πολύ περισσότερο τον τρόπο ζωής μιάς αγέλης πιθήκων παρά ανθρώπων. Πραγματικά όλο το συγκρότημα μοιάζει σάν είδος ενδιάμεσο σκαλοπάτι, ανάμεσα στους έντελώς πρωτόγονους ανθρώπους, απ' ό,τι μπορούμε να φανταστούμε, και στα διάφορα τετράποδα, απ' ό,τι ξέρουμε.

Οι καλύβες τους, αν μπορεί κανείς να τις ονομάσει έτσι, είναι φτιαγμένες από πλεγμένα φυτά και φυλλώματα, στρωμένες στα σημεία που διακλαδίζονται οι κλώνοι των δέντρων, στις κορφές τους. Εκεί καταφεύγουν μόλις πέση ή νύχτα και κοιμούνται προφυλαγμένοι από τα θηρία. Από τους προγόνους τους διατηρούν το μυστικό ενός δηλητηρίου πολύ δραστικού, που ανταλλάσσουν με όπλα με τους συνηθισμένους πυγμαίους της περιοχής. Η ανταλλαγή αυτή γίνεται χωρίς ποτέ οι μικροί πυγμαίοι να ταξιθείνουν ως το χωριό αυτών των ανθρώπων που θεωρούν... γίγαντες και το εμπόριο γίνεται καταμεσής του δάσους. Οι μικροί πυγμαίοι σκαρφαλώνουν πάνω στα δέντρα παραφυλάνε τότε θα φθάσουν οι έμποροι κι αφού βεβαιωθούν ότι δεν είναι περισσότεροι απ' αυτούς κατεβαίνουν, παίρνουν τα όπλα και σπεύδουν να τους δηλητηριάσουν τις αιχμές.

Είναι περίφημοι κυνηγοί και ξέρουν ν' αποδείξουν την αξιοσημείωτη εφύια τους στον αγώνα τους εναντίον των ζώων και των θηρίων του δάσους. Οι παγίδες των λιονταριών, καμωμέ-

νες με κλάδους και φυτά, είναι έξυπνότερα στημένες. Μόλις το θηρίο πατήσει το πόδι του, η παγίδα ενεργεί αυτόμάτως πάνω σε μία περικοκλάδα που συνδέεται μ' ένα καμάκι. Η παραμικρή κίνησι αυτού του καμακιού, ελευθερώνει άμέσως 5-6 θεόρατους κλώνους που φράζουν την είσοδο της καταπακτής. Τα μανιασμένα ούρλιαχτά του θηρίου προσελκύουν τους μικρούς μαύρους, που με τα δηλητηριασμένα βέλη τους αποτελειώνουν γρήγορα τη λεία τους. Γι' αυτούς τους μικροσκοπικούς απόκληρους της φύσης δεν υπάρχει μεγαλύτερη νίκη παρά να γυρίσουν στις καλύβες τους, κουβαλώντας στους ώμους τον βασιλιά των ζώων.

Θαρρείς πώς σε πείσμα του μικρού τους αναστήματος δε δισταίνουν να καταπαστούν ακόμα και με τον ελέφαντα. Είναι ένα θαύμα να τους βλέπης πώς ενεργούν. Η δεξιοτεχνία τους και η ευκινησία τους είναι καταπληκτική. Σκαρφαλωμένοι στις κορφές των δέντρων παραφυλάνε το πέραςμα του ζώου για να του εξαπολύσουν μία βροχή από δηλητηριασμένα βέλη. Ο ελέφαντας τότε καταλαμβάνεται από έναν τρομακτικό θυμό και αναποδογυρίζει ό,τι βρή μπροστά του, ακόμη και τα δέντρα που βρίσκονται σκαρφαλωμένοι οι κυνηγοί του. Αυτό όμως δεν τους εμποδίζει να κρατήσουν την υπεροχή τους απέναντι στον γιγαντιαίο έχθρό. Και τότε αρχίζει ο διαμελισμός. Άλλοι κινούνται πυρετωδώς γύρω από το νικημένο ζώο, ενώ άλλοι εισχωρούν μέσα στα σπλάχνα του όπου εξαφανίζονται έντελώς. Πολύ γρήγορα η προβοσκίδα θα κοπή και θα πεταχτή μακριά, το δέρμα θ' αφαιρεθί και τα έντόσθια θα πεταχτούν στους γύπες. Οι πυγμαίοι θα βγούν από τα σπλάχνα του ζώου κρατώντας στα χέρια τους τα κομμάτια που διαλέξαν. Τα όρνια θ' αποτελειώσουν το έργο και την έπομένη δε θα υπάρχει παρά ένας έντυπωσιακός σκελετός άσπρος και γυαλιστερός κάτω απ' τον ήλιο ανάμεσα από ξεριζωμένα δέντρα και σπασμένους κλώνους.

Ένα ακόμη περίεργο είναι η φρόνησι με την οποία η φύσι έχει προικίσει αυτούς τους πυγμαίους. Άργότερα μάθαμε ότι εξαιτίας της κατα-

σκευής τους οι τοκετοί είναι εξαιρετικά δύσνηροι και ότι συνήθως επιβάλλεται μία επέμβασι, σχεδόν παρόμοια με την καισαρική τομή. Την έγχειρσι αυτή την κάνει ο μάγος με μία μέθοδο που μεταδίδεται από πατέρα σε παιδί. Για τη νάρκωσι διαθέτουν μέσα αντίξια της πιο σύγχρονης θεραπευτικής. Πράγματι, μεταχειρίζονται άνθη και σπόρους που έχουν την ικανότητα, όχι μονάχα ν' αποκοιμίζουν, αλλά ακόμη και ν' αναισθητούν.

Άφου τους μοιράσαμε ένα σωρό δώρα, μικροπράγματα βέβαια αλλά που γι' αυτούς ήταν πραγματικοί θησαυροί, αποκτήσαμε την απόλυτη εμπιστοσύνη του αρχηγού τους, που έπειτα από μερικούς δισταγμούς δέχτηκε να έρθει μαζί μας στο γειτονικό

χωριό των πυγμαίων, όπου κανείς απ' αυτούς δεν είχε ποτέ τολμήσει να μπή. Σίγουρα αυτό το βασιλικό ταξίδι θα το διηγούνται από γενεά σε γενεά, λέγαμε τότε μεταξύ μας. Άλλά πρὸς μεγάλη μας έκπληξι, ο μικρός άρχοντας δεν έδειξε κανένα ένθουσιασμό και ούτε η παραμικρή άστροπή ζήλειας έλαμψε στα μάτια του όταν αντίκρυσ τις χωματένιες καλύβες τις σκεπασμένες με άχυρα.

Άσφαλώς δεν θα επιβάλη στους υπηκόους του να χτίσουν ένα τέτοιο χωριό και οι πιο μικροί άνθρωποι του κόσμου θα εξακολούθησουν, όπως και πριν, να ζουν πάνω στα δέντρα γιατί απλούστατα τους είναι αδύνατο να φανταστούν πώς θα μπορούσε άνθρωπος να ζήσει πιο εύτυχισμένα απ' αυτούς.

♦ Ένας Άγγλος έξερευνητής συνάντησε στη ζούγκλα ένα κανίβαλο και με έκπληξι διαπίστωσε πώς ήταν σπουδασμένος σε άγγλικό Πανεπιστήμιο.

— Πώς είναι δυνατόν; και εξακολουθείτε να τρώτε ανθρώπινο κρέας; τον ρώτησε με άπορία.

— Γιατί όχι; απάντησε ο κανίβαλος. Τώρα το τρώω με μαχαίρι και πηρούνι!

Pourquois Pas?

♦ Ο περιηγητής, καθισμένος στο τραπέζακι του βρωμερού όρεινου έστιατορίου, φωνάζει το γκαρσόνι:

— Δεν μου άρέσουν λεί με μιά γκριμάτσα όλες αυτές οι μυγες που βρίσκονται εδώ μέσα.

— Πήτε μου ποιές απ' όλες άρέσουν, άπαντά πρόθυμο το γκαρσόνι, και εγώ διώχνω τις άλλες.

Constellation

«Χω πάθει σήμερα ; » Τότε αποχαιρετιόταν, κι ο άνθρωπος με την παράδοξη δύναμι γύριζε σπίτι του, μετριοφρονα παρατηρώντας στον έαυτό του πώς τὸ πείραμα είχε απόλυτη επιτυχία.

Μετά μιά σειρά από παρόμοιες αλλά μεμονωμένες επιτυχίες, βρήκε πώς δικαιολογημένα έπρεπε να πιστεύει ότι η δύναμι του ήταν ανίκητη, και πώς τώρα μπορούσε να καταπισθεί με πιό μεγάλα πράγματα. Έτσι, άρχισε να προσελκύει ανθρώπους στο σπίτι του, γιατί εκεί έπρεπε να δοθεί η πανηγυρική παράστασι της πλήξης.

Τὸ σπίτι του προσφερόταν περίφημα. Ήταν ένα πληκτικώτατο σπίτι, με ασφυκτικές κουρτίνες που ανέκαθεν τὸ κατοικοῦσαν μόνον γέροι. Δὲν αίσθανόταν ότι έκανε καμιά ζαβολιά με τὸ νὰ χρησιμοποιεῖ αὐτὴν τὴν έξωτερική βοήθεια, γιατί δὲν ήταν άπαιτητικός με τὸν έαυτό του. Ἀκόμα, γιατί είχε τὴν άόριστη ύποψία πὸς ἴσως ὑπῆρχαν άλλα διαφορετικά σπίτια, μεγάλα και άσπρα, φωτισμένα από τὸν ἥλιο τὸ καλοκαίρι, με δωμάτια ὅλο θαλπωρὴ από τὸ τζάκι τὸ χειμῶνα - σπίτια δίπλα στὴ θάλασσα ἢ ανάμεσα στὰ δέντρα, πὸς είχαν τὴν ἱκανότητα νὰ κοροιδεύουν τὴν πλήξι, νὰ τὴν άγνοοῦν, ἔτσι πὸς νὰ μὴν αφήνουν τὸ κίτρινο φαρμάκι νὰ κερδίζει ἔδαφος. Ἀλλά με παραστάτῃ τὸ δικὸ του σπίτι, ἔνοιωθε ασφάλεια : ἐδῶ ἡ δύναμι του θὰ βασιλευε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη.

* * *

Δὲν κατέβηκε άμέσως νὰ ὑποδεχθεῖ τοὺς πρώτους ἐπισκέπτες πὸς χτύπησαν τὸ κουδούνι τοῦ σπιτιοῦ του. Ψηλά από τις σκάλες ἔβλεπε τοὺς νεοφερμένους νὰ βηματίζουν μέσ' στὸ δωμάτιο ἢ νὰ στέκωνται ἀφηρημένα σ' ἕνα μέρος, καπνίζοντας, ἐνῶ ἔξεταζαν τις λιθογραφίες στὸν τοῖχο.

Ἔμοιαζαν νὰ νοιώθουν άνετα. Κοιτοῦσαν τὸ σπίτι με κάποια ἀντιπάθεια ἴσως, χωρίς ὅμως νὰ τοὺς κλονίζει ακόμα τὴν αὐτοπεποίθησι.

Γιὰ νὰ τοὺς ξαφνιάσει, μπῆκε στὸ δωμάτιο ὅσο μπορούσε πιό άθόρυβα. Ὅμως αὐτοὶ δὲν ἀναστατώθηκαν διόλου ἀπ' τὴν αἰφνίδια ἀφίξι του. Ἐκπληκτος παρατήρησε πὸς ἀπίθανα πολλὰ πράγματα ἔβρισκαν νὰ πουν, σάν ἀστείρευτη πηγὴ. Σὲ κάθε νέο θέμα πὸς βρῖσκανε γιὰ τὴ συζήτησί τους, αὐτὸς προσπαθοῦσε νὰ τοὺς κάνει νὰ καταλάβουν πὸς φτωχὸ ἦταν, τόσο πὸς, ἂν κάθονταν νὰ τὸ καλοξετάσουν, νὰ τὸ ξεγυμνώσουν, δὲν θάμενε τίποτα τὸ ἄξιό λόγου. Προσπαθοῦσε νὰ τοὺς κάνει νὰ δοῦν πὸς τὸ ἀπόθεμα δὲ μπορούσε νὰ εἶναι ἀνεξάντλητο, καὶ πὸς σύντομα θὰ στέρευε ἡ πηγὴ, ἀφήνοντας νὰ φανεῖ ὁ ἀπελπιστικὰ γυμνὸς βυθός. Ἐπρεπε νὰ τοὺς κάνει νὰ τὸ καταλάβουν καλὰ αὐτό, νὰ σκοντάψουν ἀπάνω στὸν σκληρὸ πυθμένα, νὰ νοιώσουν τὴν παρουσίᾳ του κάτω ἀπ' τὰ ρηχὰ νερά.

Τὸ κουδούνι συνέχισε ἀνάγγειλε κι ἄλλες ἀφίξεις. Αὐτοὶ οἱ καινούργιοι ἐπισκέπτες ἐμπαιναν στὸ καταδικασμένο σπίτι με μεγάλη ζωηράδα. Καθένας πίστευε πὸς ἔφερνε καλὰ νέα, ὁμορφα δῶρα. Ἀνοίγαν με ὀρμὴ τὴν πόρτα, καὶ μόλις ἀντίκρυζαν τοὺς ἄλλους πὸς είχαν φτάσει πρὶν ἀπ' αὐτοὺς, τοὺς χαιρετοῦσαν γεμάτοι χαρούμενη ἐκπληξι : « Μὰ τί καλὴ σύμπτωση νὰ σὰς βροῦμε ὅλους ἐδῶ ! »

Παίρνανε άμέσως θάρρος καὶ αὐξανόταν ἡ διάθεσί τους γιὰ κοινωνικὲς συναλλαγές. Ήταν τόσο εὐχαριστημένοι πὸς βλέπονταν, πὸς συναντιόνταν ὅλο μαζί. « Ὅσο πὸς πολλοί, τόσο καλύτερα », λέγανε. Κι ἦταν ἀξιολύπητο νὰ βλέπει κανεὶς πὸς τὸ πίστευαν αὐτό, πὸς ἦταν σίγουροι πὸς ὅσο πιό πολλοὶ ἦταν, τόσο περισσότερο θὰ διασκέδαζαν καὶ θὰ συζητοῦσαν, μ' ἑξασφαλισμένη ἐπιτυχία, ποικιλία κι ἀπρόοπτα.

Κι ὅμως, στὴν πραγματικότητα, αὐτὸ δὲν ἐσήμαινε παρὰ πὸς τόσο πιό μεγαλειώδες θὰ ἦταν τὸ ναυάγιο - τὸ μεγάλο καράβι, καταφορτωμένο με ὅλους αὐτοὺς τοὺς ανθρώπους, θὰ καταβυθιζόταν ακόμα πιό θεαματικά, ανάμεσα σὲ μεγάλους, ἀργούς παφλασμούς.

Λοιπόν, ἔτσι... Οἱ νεοφερμένοι στέκονταν στὸ κατώφλι, πιστεύοντας

πὸς μπορούσαν νὰ χειρισθοῦν τὴν κατάστασι καλύτερα ἀπὸ ὅποιονδήποτε ἄλλον προτῆτερα καὶ νὰ δημιουργήσουν κατὰ ἀξέχαστο μ' αὐτὴ τὴ συντροφιά.

Ήταν θαυμάσια ἡ πίστι κι ὁ ἐνθουσιασμός τους, ὅμως δὲν ἦταν μιὰ πραγματική δύναμη. Ὁ πραγματικὸς δημιουργὸς ἦταν ἀνάμεσά τους, ἀλλὰ κανεὶς τοὺς δὲν τόξερε. Κι ἔτσι, παρ' ὅλη τους τὴν αὐτοπεποίθησι, ἀντὶ νὰ διευθύνουν τὴν ὀρχήστρα, ὅπως ἔλπιζαν τοποθετήθηκαν ἀπλῶς σ' ἕναν κύκλο, ἕναν κύκλο ὅμως πολὺ χαλαρὸ, πολὺ μεγάλο γιὰ νὰ μπορεῖ κατὶ νὰ περιέχει. Δίχως καν ἕνα τραπέζι ἡ μιὰ θερμάστρα στὴ μέση, παρὰ μόνο τὸ κενὸ καὶ τὴν ἀπόστασι πὸς χρειαζόταν νὰ διανύσουν τὰ λόγια τοῦ καθενὸς ὥσπου νὰ φθάσουν στὸν ἀπέναντι συνομιλητή. Ἀναγκάζονταν νὰ σκύβουν, χωρίς αὐτὴ ἡ κίνησι νὰ σημαίνει ὅτι ὑπῆρχε ἀτμόσφαιρα φιθυριστῆς οἰκειότητος - ἦταν ἕνα δυσάρεστο τέντωμα, μιὰ προσπάθεια πὸς συνεχῶς τὴν διακόπτανε οἱ ἄλλοι με τὴν παρόμοιά τους κίνησι, καθὼς ὁ καθένας προσπαθοῦσε ν' ἀκουσθεῖ γιὰ δικὸ του λογαριασμό. Κι αὐτὸ τὸ ἐπαναλαμβάναν μιὰ ἡ πολλὰς φορές, ἀνάλογα με τὴν ἐπιμονὴ τοῦ καθενός, ἀλλὰ στὸ τέλος, ὅλοι, μὰ ὅλοι χωρίς ἑξαίρεσι, ἐγκατέλειψαν τὸν ἀγῶνα. Ἀκούμπησαν ἀπαγοητευμένοι στὶς ράχες τῆς καρέκλας τους, ἄρχισαν ν' ἀναρωτιοῦνται γιὰτί ἀραγε νὰ κάθωνται ἔτσι σ' ἕναν κύκλο πὸς δὲν ἦταν οὔτε στόχος γιὰ ἐπίθεσι, οὔτε ναὸς γιὰ θαυμασμό, καὶ δὲν τοὺς ἔδινε κανένα κοινὸ σημεῖο ἐπαφῆς, παρὰ ἦταν μονάχα κενό. Τότε ἀκολούθησαν κι οἱ ἄλλες ἀναπόφευκτες ἐρωτήσεις : Γιὰτί πηγαίνει κανεὶς στὰ σπίτια καὶ μετὰ φεύγει γιὰ νὰ ἐπισκεφθεῖ ἄλλα σπίτια ; Γιὰτί συναντιέται ὁ κόσμος καὶ κάθεται σὲ συντροφίες ; Γιὰτί νὰ συζητῇ καὶ νὰ πασχίσει νὰ κερδίσει στὴ συζήτησι ; Γιὰτί, τέλος, νὰ μιλάει κανεὶς, ἅμα τὸ καλοσκεφεῖς, ἀφοῦ τὴν τελευταία λέξι πάντα τὴν ἔχει ἡ σιωπὴ ; Ἔτσι ἀρχίζει κανεὶς πάντα νὰ στοχαζέται τὴν ματαιότητα τῶν πραγμάτων...

Στὸ μεταξύ είχε ἀρχίσει νὰ πέφτει τὸ σούρουπο. Τὰ τζάμια ἀντανάκλουν μιὰ γκριζὰ λάμψι, καὶ σιγὰ - σιγὰ τὰ πάντα γύρω πῆραν τις διαφορὲς ἀποχρώσεις τοῦ γκριζοῦ. Οἱ τοῖχοι πὸς ἀνοιχτοί, οἱ λιθογραφίες κάπως χλωμὲς ακόμα, οἱ καρέκλες καὶ οἱ ἄνθρωποι πολὺ πιό σκοτεινοί. Τὰ διάφορα ἀντικείμενα στὶς πιό μακρινὲς γωνιὲς χάσαν τὸ σχῆμα τους κι ἀναγκάζονται ν' ἀμειναι στὶς πιό μακρινὲς γωνιὲς χάσαν τὸ σχῆμα τους κι ἀναγκάζονται ν' ἀμειναι στὶς πιό μακρινὲς γωνιὲς χάσαν τὸ σχῆμα τους. Ἐπρεπε νὰ κουνήσεις τὸ πόδι γιὰ νὰ καταλάβεις πὸς βρῖσκεσαι, νὰ βῆξεις διακριτικὰ γιὰ νὰ σημειώσεις τὴν παρουσίᾳ σου μέσα στὸ σκοτάδι.

Ἀφοῦ ἔτσι διεπίστωσαν ὅλοι τις θέσεις τους καὶ τὸ σκοτάδι ἔχασε κάθε μυστήριο, θλιβερὰ στρέψανε τὰ πρόσωπά τους πρὸς τὰ κενὰ παράθυρα καὶ περίμεναν. Στὴν ἀρχή, με κάποια δυσφορία, ἀναρωτιόνταν : « Πότε θ' ἀνάψει τὸ φῶς ; » κι ἐπαναλαμβάναν τὴν ἐρώτησι πολλὰς φορές, ὅλο καὶ πιό έντονα, πιό ἀπελπισμένα. Ἀλλὰ σὲ λίγο ἔγινε τέτοιο τὸ σκοτάδι πὸς δὲν μπορούσαν καθόλου νὰ διακρίνουν τὰ πρόσωπά τους, καὶ τότε παραδόθηκαν σ' ἕνα εἶδος ἀνακούφισης : Πιὰ δὲν μπορούσε νὰ ἔχει τὴν ἀπαιτήσι μέσα σὲ τοῦτο τὸ σκοτάδι νὰ κάνουν κατὶ. Ἡ ματαιοδοξία τους, αὐτὸ πὸς τοὺς ἀνάγκαζε κατὶ νὰ κάνουν γιὰ νὰ ἐπιτύχουν καὶ νὰ ἐπιδειχθοῦν, μπορούσε τώρα ν' ἀναπαυθεῖ. Ἀπαλλάχθηκαν ἀπὸ κάθε εἶδος εὐθύνη.

Ἡ ἄλυσίδα τῆς συζήτησης ἔσπασε ἔτσι ὀριστικά. Ἀπατήθηκαν ἀκριβῶς ἀπ' αὐτὴ τὴν ἰδέα, ὅτι τὸ φῶς δὲν ἐπρόκειτο νὰρθεῖ, καὶ γι' αὐτὸ ἐγκατέλειψαν τόσο εὐκολα κάθε προσπάθεια. Αὐτὸ περίμενε κι ὁ οἰκοδεσπότης τους. Κατάλαβε πὸς τώρα πιὰ μπορούσε χωρίς φόβο ν' ἀνάψει τὸ φῶς, γιὰτ' ἦταν βέβαιος ὅτι τὸ χάσμα ἦταν ἀγεφύρωτο καὶ δὲ θὰ μπορούσαν νὰ συνελθουν.

« Τώρα θ' ἀνάψω τὸ φῶς », τοὺς εἶπε, ἐνῶ στέκοιτο ἀκίνητος ἀπὸ πάνω τους, παίζοντας ἀφηρημένα με τὸ διακόπτη, χωρίς νὰ τὸν γυρίζει. Αὐτοὶ δὲν τὸ περίμεναν. Κάποιος ξαφνικὰ θέλησε νὰ τοῦ πῇ ν' ἀφήσει τὰ πράγματα ὅπως ἦταν καὶ νὰ μὴ γυρίσει τὸ διακόπτη. Ὅμως μετὰ σκέφτηκε πὸς στὸ κάτω - κάτω δὲν ἦταν ὁ προορισμός τους αὐτὸ τὸ σκοτάδι, ὅταν ἐκίνησαν γιὰ τούτῃ τὴν ἐπίσκεψι, καὶ μ' ὅλο πὸς ἔνοιωσαν κάπως ἀναπαυτικά, ἡ κατάστασι δὲν ἦταν διόλου ἱκανοποιητική. Κι ἔτσι δὲ μίλησε. Ἐνας ἄλλος πάλι ἦταν ἑτοιμος νὰ τοῦ φωνάξει : « Καὶρὸς πιὰ ν' ἀνάψει τὸ φῶς ». Ὅμως ξαφνικὰ

Η ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ "ΕΚΛΟΓΗΣ"

Ἡ «Ἐκλογή» συνεχίζει τὴ δημοσίευσιν τῆς Ἀστρολογίας, βέβαιη ἀπὸ τὰ γράμματα πὺν παίρνει ὅτι ικανοποιεῖ μιὰ ἐπιθυμία πάρα πολλῶν ἀναγνωστῶν τῆς.

Αὐτὰ πὺν δημοσιεύονται εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὸν σοβαρώτερον εἰδικό, τὸν Α. ROY.

ΤΙ ΛΕΕΙ Ο ΑΣΤΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΞΟΤΗ

ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ

ἀπὸ 23 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Οἱ γεννημένοι ἀνάμεσα στὶς 23 καὶ 30 Νοεμβρίου θὰ εἶναι ἱκανοὶ νὰ ὀργανώσουν τὶς δουλειές τους, νὰ πραγματοποιήσουν τὰ σχέδιά τους, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ φυλάγῳνται ἀπὸ ἀνώφελες δαπάνες καὶ συναισθηματικὲς αὐταπάτες. Ὅσοι γεννήθηκαν ἀπὸ τὴν 1η ἕως τὴς 10 Δεκεμβρίου θὰ μποροῦν νὰ δώσουν ὅλες τὶς δυνάμεις τους στὴ δουλειὰ καὶ νὰ βελτιώσουν τὴ ζωὴ τους. Οἱ γεννημένοι ἀπὸ 11 ἕως 20 Δεκεμβρίου θὰ πρέπει νὰ εἶναι προσεκτικοὶ σὲ κάθε τι πὺν θὰ μποροῦσε νὰ μπερδέψῃ τὴν αἰσθηματικὴν τους ζωὴ, ἀλλὰ θὰ ἔχουν ἐξαιρετικὲς ὑλικὲς ἱκανοποιήσεις.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 23/11 - 20/12

Θὰ ἔχουν μιὰ παρορμητικότητα καὶ μιὰ ἀπερισκεψία πὺν θὰ ἐγγίξῃ τὰ ὅρια τοῦ παράλογου μὲ ἀποτέλεσμα μερικὰ δυστυχήματα καὶ συναισθηματικὲς περιπλοκές. Θὰ καταφέρνουν ὅμως νὰ τὰ βγάλουν πέρα, νὰ πειθαρχοῦν καὶ ὅσο θὰ προχωροῦν στὴν ἡλικία θὰ φθάσουν σὲ μιὰ πολὺ μεγάλη σταθερότητα ὑλικὴ καὶ κοινωνική.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΜΕΤΑΕΥ

23 Νοέμβριου - 20 Δεκεμβρίου 1957

ΚΡΙΟΣ : Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαρτίου - 20 Ἀπριλίου.

Ἡ περίοδος αὐτὴ φαίνεται εὐνοϊκὴ γιὰ τὶς δουλειές καὶ τὶς ὑποθέσεις σας. Μπορεῖ μάλιστα νὰ ἐκδηλωθῇ σὰν εὐνοϊκὴ ἐξέλιξι στὴ σταδιοδρομία σας καὶ στὴν πραγματοποίησιν ὠρισμένων ἐλπίδων σας. Τὸ τρίτο δεκάημερο εἶναι εὐνοϊκὸ γιὰ τὴν αἰσθηματικὴν σας ζωὴ, μὲ δυνατότητες νὰ δημιουργηθοῦν αὐθόρμητες συμπάθειες πὺν θὰ διατηρηθοῦν. Νὰ εἰσθε, ἰδιαίτερα κατὰ τὸ τρίτο δεκάημερο, προνοητικὸς στὰ οικονομικά σας.

ΤΑΥΡΟΣ : Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου - 20 Μαΐου.

Τὰ δύο πρώτα δεκάημερα δὲν θὰ εἶναι ἀπαλλαγμένα ἀπὸ πιθανότητες παρεξηγήσεων πὺν μποροῦν νὰ διακόψουν φιλίες καὶ γνωριμίες. Θὰ ἔχετε ὅμως θαυμάσιες συναισθηματικὲς ἱκανοποιήσεις. Ὑστερα ἀπὸ τὴς 8 Δεκεμβρίου νὰ προσέχετε πολὺ τοὺς κεραυνοβόλους ἔρωτες καὶ τὶς ἄλλες ὑπερβολικὲς ἐκδηλώσεις τῆς καρδιάς.

ΔΙΔΥΜΟΙ : Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαΐου - 22 Ἰουνίου.

Κάθε τι πὺν ἀφορᾷ στὰ οικονομικά σας, τὸ ἐπαγγελματικὸ σας γόητρο ὑποστηρίζεται ἀξιοσημείωτα ἀπὸ τὸ τρίτο δεκάημερο. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 1ου καὶ 2ου ἡ ὑγεία σας μπορεῖ νὰ ὑποστῇ ὠρισμένες διαταραχές. Ὑστερα ἀπὸ τὴς 11 Δεκεμβρίου, ἀρχίζει μιὰ εὐτυχὴς περίοδος γιὰ τοὺς ἔρωτες καὶ εὐνοϊκὴ γιὰ πραγματοποιήσεις καλλιτεχνικὲς καὶ πνευματικὲς.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ : Γιὰ ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ἰουνίου - 22 Ἰουλίου.

Μία ἐντονὴ δραστηριότης καὶ ὁρμὴ πὺν θὰ σᾶς προσφερθοῦν θ' ἀπαιτήσουν, γιὰ νὰ ἔχουν ἀποτελέσματα, μιὰ λογικὴ χρησιμοποίησιν τοὺς μακριὰ ἀπὸ κάθε εἶδους συναισθηματισμό, πὺν θὰ μείνῃ ἄλλωστε ἀβέβαιος μέχρι τῆς 9ης Δεκεμβρίου. Τὴν περίοδο αὐτὴν μπορεῖ νὰ τὴν ποικίλῃ εὐχάριστα ἓνα ταξίδι ἢ κάτι τὸ καινούργιο. Ὅμως μὴν ξανοιχθῇτε οικονομικά καὶ μὴν ὑπολογίζετε πολὺ στὶς ὑποσχέσεις.

ΛΕΩΝ : Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου - 22 Αύγουστου.

Εάν μπορήτε να διατηρήσετε την ψυχραιμία σας χωρίς να κάνετε καμιά υπερβολή ή άπερισκεψία, μπορείτε να ελπίζετε σε μία περίοδο καρποφόρο γεμάτη από ενδιαφέρουσες πραγματοποιήσεις. Το τρίτο δεκαήμερο θα είναι παραγμένο για όσους δεν δείξουν σύνεσι στο συναισθηματικό πεδίο.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αύγουστου - 22 Σεπτεμβρίου.

Σε καμιά περίπτωση μην ένδιδετε στην αποθάρρυνσι, την άπαισιοδοξία εάν πρέπει να αγωνισθίτε σε αντίθετα ρεύματα. Θα μπορέσετε να βρήτε μέσα σας και στους γύρω σας βοήθεια, ένδεχόμενες συμβουλές και θα επιτύχετε να σηκώσετε κεφάλι. Η αίσθηματική σας ζωή είναι γεμάτη από ώραϊες ίκανοποιήσεις.

ΖΥΓΟΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σεπτεμβρίου - 23 'Οκτωβρίου.

Το πρώτο δεκαήμερο και ένα μέρος του δεύτερου μπορούν να σας οδηγήσουν να ξεδέφετε παραπάνω απ' ό,τι είναι λογικό ή να εκλάβετε πολύ εύκολα τις επιθυμίες σας για πραγματικότητες. Εύτυχως οι βαθύτερες ίκανότητές σας θα μπορέσουν να επέμβουν και το τρίτο δεκαήμερο σας ύπόσχεται μερικές επιτυχίες και μία ίκανοποίησι πολύ κολακευτική.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 24 'Οκτωβρίου - 22 Νοεμβρίου.

Ό,τι καλύτερο παρουσιάσουν τα δύο πρώτα δεκαήμερα θα άφορουν στη συναισθηματική σας ζωή. Όστόσο μην έπισπεύδετε τίποτε, δυσπιστήτε στις έσωτερικές παρορμήσεις σας, μη πραγματοποιήσετε ταξίδι που δεν είναι έπείγον. Το πρώτο δεκαήμερο φαίνεται να φέρνει ένα καλό νέο στο τρίτο δεκαήμερο.

Τοξότης : Για όσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου.

Η τύχη φαίνεται να σας μένει πιστή παρά τις κάποιες δυσκολίες, καθυστερήσεις και στιγμασίες απογοητεύσεις που θα τις ξεπεράσετε άλλωστε άρκετά εύκολα. Στο σύνολό της όλη αυτή ή περίοδος είναι θετική : μπορεί να σας φέρη οικονομικά όφέλη και στο τρίτο δεκαήμερο εύτυχεις συναισθηματικές ίκανοποιήσεις.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 21 Δεκεμβρίου - 20 'Ιανουαρίου.

Σας περιμένει μία άνθησι της ζωτικότητάς σας, που θα σας βοηθήση να βγίητε από μία κλειστή ύποκειμενική ζωή, θα σας έπιτρέψη να δράσετε με άποτελεσματικότητα και έπιτυχία σε όλους τους τομείς και να προκαλέσετε μία πολύ ευνοϊκή άλλαγή στη ζωή σας. Όστόσο προσέξτε τα οικονομικά σας.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 21 'Ιανουαρίου - 19 Φεβρουαρίου.

Προσέξτε κάθε τι που παρουσιάζει ένα κίνδυνο άτυχήματος, πάρεξηγήσεως ή άνατροπής των καθιερωμένων της ζωής σας. Θα κερδίσετε πολύ αν φανήτε εύλύγιστοι και αν χαλιναγωγήσετε λίγο την άνεξαρτησία του χαρακτήρος σας, που είναι το καλύτερο στοιχείο σας όταν περιορίζεται σε λογικά όρια. Κατά το τρίτο δεκαήμερο ιδιαίτερα, φυλαχθήτε από τις παρορμήσεις σας ή τα αίσθηματικά μπλεξίματα.

ΙΧΘΥΕΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 20 Φεβρουαρίου - 20 Μαρτίου.

Οι συναισθηματικές ίκανοποιήσεις, οι φυγές, θα έχουν το αντίρροπό τους σε μερικές φασαρίες οικογενειακού χαρακτήρος που θα σας έφφανισθούν. Η ύγεια σας, την όποια πρέπει να προσέξετε, θ' άποκατασταθί και θα δυναμώσει. Ό δυναμισμός που θα μπορήτε να άναπτύξετε είναι μεγάλος. Οι φίλεις σας θα είναι πολύ ταραχώδεις.

"Ό,τι έγινε στον κόσμο από πολύ παλιά ως τα χρόνια μας.

ΛΙΓΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΛΛΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

Η «Έκλογη» συνεχίζει τη στήλη αυτή με οδηγό πάντα την επιθυμία των άναγνωστών της.

Στη σειρά αυτή των γεγονότων θα παρουσιάζονται άσφαλως κενά, άφοϋ, όσο ξέρουμε, δεν ύπάρχει κανένα πλήρες σχετικό βοήθημα.

Εδχαριστούμε τους φίλους που συνεργάζονται για τη στήλη και παρακαλούμε όλους τους άναγνώστες μας να συμπληρώνουν τυχόν κενά.

Τα γεγονότα παίρνονται στην τύχη από το πρόσφατο και το μακρυνό παρελθόν, χωρίς διάκρισι. Ένα ήμερολόγιο λοιπόν από γεγονότα που άφησαν τα σημάδια τους στην ιστορία, χωρίς άλλο σύνδεσμο μεταξύ τους, δίνει ή « Έκλογη » στις σελίδες που επιγράφονται : « Γεγονότα - Ημερομηνίες ».

1 Δεκεμβρίου

- 1083 Γέννησις της Άννας Κομνηνής.
1834 Η Άθήνα γίνεται πρωτεύουσα της Έλλάδος.

Άγίου Σπυρίδωνος στον Πειραιά.

1942 Δοκιμάζεται ή πρώτη άτομική στήλη του κόσμου στο Στάγκ Φίλντ Στένπαυμ (Σικάγο).

2 Δεκεμβρίου

- 1804 Ό Ναπολέων Βοναπάρτης στέφεται Αυτοκράτωρ.
1851 Ό Ναπολέων Γ' γίνεται Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας.
1873 Έγκαίνια του ναού του

3 Δεκεμβρίου

- 1912 Η ναυμαχία της Έλλης
1944 Το Δεκεμβριανό κομμουνιστικό κίνημα των Άθηνών.
1952 Στην Πράγα άπαγχονί-

ζονται από τους κομμουνιστάς 11 κορυφαίοι Τσέχοι κομμουνιστάι, μεταξύ των οποίων οί Σλάνσκι, Κλεμέντις κλπ.

4 Δεκεμβρίου

1940 'Απελευθέρωσις τῆς Πρεμετῆς.

5 Δεκεμβρίου

1940 'Ο στρατηγός Μπαντόλιο παύεται ἀπὸ 'Αρχηγὸς τοῦ 'Ιταλικοῦ Γεν. 'Επιτελείου Στρατοῦ.

6 Δεκεμβρίου

1920 'Επιστροφή τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ἀπὸ τὴν ἐξορία.

1940 'Απελευθέρωσις τῶν 'Αγίων Σαράντα.

1950 'Η διάδοχος τοῦ βρετανικοῦ θρόνου πριγκίπισσα 'Ελισάβετ καὶ ὁ σύζυγός της δούξ τοῦ 'Εδιμβούργου ἐπισκέπτονται τὰς 'Αθήνας.

7 Δεκεμβρίου

1820 Μάχη στὰ Πέντε Πηγάδια μεταξύ Σουλιωτῶν καὶ 'Αλῆ Πασᾶ.

1912 'Απελευθέρωσις τῆς Κορυτσᾶς.

1941 'Ιαπωνικὴ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Πέρλ Χάρμπορ.

1947 Θάνατος τοῦ Γάλλου εὐθυμογράφου Τριστάν Μπερνάρ.

8 Δεκεμβρίου

1914 Ναυμαχία μεταξύ Βρετανῶν καὶ Γερμανῶν στὰ νησιά Φάκλαντ.

1940 'Απελευθέρωσις τοῦ 'Αργυροκάστρου.

1941 Αἱ Η.Π.Α. κηρύσσουν τὸν πόλεμο κατὰ τῆς 'Ιαπωνίας.

1951 Θάνατος τοῦ Δημάρχου 'Αθηναίων Κώστα Κοτζιά (γεννήθηκε τὸ 1893).

1954 Στρατιωτικὸ ἀεροπλάνο

συνετρίβη παρὰ τὴν 'Ελευσίνα. Νεκροὶ 19 στρατιωτικοί.

9 Δεκεμβρίου

1897 'Ο πρίγκιψ Γεώργιος φθάνει στὴν Κρήτη ὡς 'Αρμοστής.

1917 Εἴσοδος τῶν βρετανικῶν στρατευμάτων στὰ 'Ιεροσόλυμα.

10 Δεκεμβρίου

1893 Πτώχευσις τῆς 'Ελλάδος.

1956 Οἱ Οὐγγροὶ κομμουνιστὰὶ ἐπαναστατοῦν καὶ πάλι κατὰ τῶν Σοβιετικῶν ἀρχῶν κατοχῆς.

11 Δεκεμβρίου

1941 'Η Γερμανία καὶ ἡ 'Ιταλία κηρύσσουν τὸν πόλεμο κατὰ τῶν Η.Π.Α.

12 Δεκεμβρίου

1948 'Επίθεσις 4.000 συμμοριτῶν καὶ πολύνεκρες μάχες στὴν Καρδίτσα. Οἱ κομμουνιστὰὶ ἀπάγουν 900 ὁμήρους.

13 Δεκεμβρίου

1939 Βρεταννο-Γερμανικὴ ναυμαχία στὸ Ρίο ντὲ λα Πλάτα.

1943 Οἱ Γερμανοὶ σφάζουν 840 κατοίκους τῶν Καλαβρύτων.

14 Δεκεμβρίου

1901 Γέννησις τοῦ βασιλέως τῶν 'Ελλήνων Παύλου.

1939 Μετὰ τὴ ναυμαχία τῆς 14 Δεκεμβρίου, τὸ γερμανικὸ θωρηκτὸ «τσέπης» Γκράφ Σπέε, καταφεύγει στὸ Μοντεβιντέο.

15 Δεκεμβρίου

1025 Θάνατος Βασιλείου Βουλγαροκτόνου.

1840 'Η σορὸς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος μεταφέρεται ἀπὸ τὴ νῆσο τῆς 'Αγίας 'Ελένης στὸ Μέγαρο τῶν

1950 'Απομάχων τοῦ Παρισιοῦ. Μεγάλες νίκες τῶν Κινέζων κομμουνιστῶν στὴν Κορέα. 'Οπισθοχωροῦν διαρκῶς τὰ στρατεύματα τοῦ Ο.Η.Ε.

16 Δεκεμβρίου

1947 'Υποτίμησις τοῦ ρουβλίου. 'Ενα νέο ρούβλι ἀνταλλάσσεται μὲ 10 παλαιά.

1949 'Ο κομμουνιστὴς ἀντιπρόεδρος τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως Τράιχο Κωστόφ ἀπαγχονίζεται ἀπὸ τοὺς ὁμοϊδεάτες του.

18 Δεκεμβρίου

1923 'Ο βασιλεὺς Γεώργιος Β' ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν θρόνο.

19 Δεκεμβρίου

1947 Καταδικάζεται ὡς δοσίλογος-φιλογερμανὸς ὁ Νορβηγὸς συγγραφεὺς Κνουτ Χάμσουν.

20 Δεκεμβρίου

1955 Τὸ Σουδάν γίνεται κυρίαρχη Δημοκρατία.

21 Δεκεμβρίου

1879 Γέννησις, στὴν Γεωργία, τοῦ 'Ιωσήφ Βησσαριόνοβιτς Στάλιν.

1949 'Ιδρυσις τοῦ «Διεθνoῦς Βραβείου Στάλιν» ἀπὸ τὴν 'Ακαδημία τῆς Μόσχας.

22 Δεκεμβρίου

1948 'Εκτέλεσις δι' ἀπαγχονισμοῦ τῶν 'Ιαπῶνων ἐγκληματιῶν πολέμου (πρωθυπουργὸς Τόγιο καὶ ἑξήλλοι).

23 Δεκεμβρίου

1940 'Απελευθέρωσις τῆς Χειμάρρας.

1953 'Ο Λαυρέντι Μπέρια, ὑπουργὸς 'Ασφαλείας τῆς Σοβιετικῆς 'Ενώσεως, τουφεκίσθηκε ὡς «προδότης»

ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του.

24 Δεκεμβρίου

1823 'Ο λόρδος Βύρων φθάνει στὸ Μεσολόγγι.

1940 Τὸ ὑποβρύχιο «Παπανικολῆς» βυθίζει στὴν 'Αδριατικὴ δύο μεγάλα 'Ιταλικά ὀπλιταγωγὰ ἐμπορευτά.

1947 'Ο ἐκτὸς τῶν συνόρων ραδιοσταθμὸς τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀναγγέλλει τὴν ἴδρυσιν «Δημοκρατικῆς Κυβερνήσεως τῆς 'Ελευθέρης 'Ελλάδας» ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ «στρατηγοῦ» Μάρκου.

1948 Οἱ συμμοριτὲς βομβαρδίζουν μὲ 50 βλήματα πυροβολικοῦ τὴ Θεσσαλονίκη.

1948 'Ο Πριμᾶτος τῆς Οὐγγαρίας Καρδινάλιος Μιντζέντι φυλακίζεται ἀπὸ τοὺς κομμουνιστάς (ἀπελευθέρωσις του κατὰ τὸ 1956 ἀπὸ τὸν ἐπαναστατημένο οὐγγρικὸ λαὸ).

25 Δεκεμβρίου

378 Πρῶτος ἐπίσημος ἑορτασμός τῶν Χριστουγέννων στὴ Κωνσταντινούπολι ἐπὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημαφίλου.

537 'Εγκαίνια, στὴ Κων/πολι, τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας (θεμελίος λίθος στίς 23-2-532).

1941 Τὸ Χόνγκ-Κονγκ κυριεύεται ἀπὸ τοὺς 'Ιάπωνες.

1947 Μεγάλη κομμουνιστικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Κονίτσης ἡ ὁποία κυκλώνεται.

27 Δεκεμβρίου

1822 Γέννησις τοῦ Λουδοβίκου Παστέρ.

28 Δεκεμβρίου

1823 Θάνατος τοῦ συγγραφέως καὶ ποιητοῦ 'Ιωάννου Βηλαρά.

1895 Πρῶτὴ κινηματογραφικὴ

προβολή των αδελφών Λουμιέρ.

1909 'Ο 'Ελευθέριος Βενιζέλος φθάνει στην 'Αθήνα.

1948 Δολοφονία του Αιγυπτίου πρωθυπουργού Νοκράσι πασά από την 'οργάνωση «'Αδελφοί Μουσουλμάνοι».

29 Δεκεμβρίου

1922 Θάνατος του 'εξορίστου Βασιλέως Κωνσταντίνου στη Φλωρεντία (Παλ. ήμερολόγιο).

1940 Τό υποβρύχιο μας «Πρωτεύς» βυθίζεται και βυθίζει το Ιταλικό «Σαρδηνία», 11,5 χιλιάδων τόννων, 'εμφορτο.

1949 Πανελλήνια διαμαρτυρία

για τα 'απαχθέντα από τους συμμορίτες 28.000 'Ελληνόπουλα.

30 Δεκεμβρίου

1947 'Ο 'Εθνικός Στρατός 'ανοίξε 'οδόν προς 'ένισχυσιν των 'υπερασπιστών της Κονιτσης. 'Ο 'εχθρός 'όπισθοχωρεί.

1947 'Υπό την πίεσιν των Σοβιέτ, παραιτείται ο βασιλεύς της Ρουμανίας Μιχαήλ. 'Η χώρα του γίνεται «Λαϊκή Δημοκρατία».

31 Δεκεμβρίου

1940 Τό 'ελληνικό υποβρύχιο «Κατσώνης» βυθίζει 'εμφορτο Ιταλικό σκάφος.

ΑΣΤΕΡΙΑ ΠΟΥ ΜΕΣΟΥΡΑΝΟΥΝ

Λόγω πληθώρας 'ύλης τὸ Κινηματογραφικὸ Λεξικὸ θὰ συνεχιστῇ τὸν ἐπόμενον μῆνα μετὰ τοὺς:

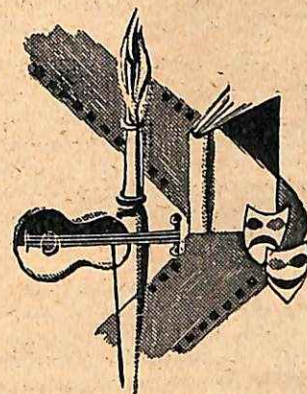
**Σέλλεϋ Γουϊντερς, Ρίτσαρντ Γουϊντμαρκ
καὶ 'Αντον Γουώλμπρουκ.**

ΡΥΘΜΟΣ

ΒΟΥΛΗΣ 22

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΙΟ ΜΟΝΤΕΡΝΑ

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΝ

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ...

Στις γραμμές αυτές, σκόρπια και με λίγα λόγια, κλείνεται η πνευματική και καλλιτεχνική κίνηση του μηνός και λίγο... φιλολογικό κουτσομπολιό.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ — ΣΧΟΛΙΑ — ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΕΓΓΡΑΦΑΜΕ στο 'υστερόγραφο του προηγούμενου μηνός για τὴ διαπλανητική λογοτεχνία που είναι πολὺ τῆς μόδας στο Νέο Κόσμο. Καὶ νὰ πού τώρα ἄρχισε καὶ ἡ διαπλανητική μουσική!...

Μία δλόκληρη ὄπερα ἔγραψε ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀξιολογώτερους Σουηδοὺς συνθέτες, ὁ Μπίργκερ Μπλόμνταλ — πού ἔργα του μεταδίδουν συχνότατα οἱ ραδιοσταθμοὶ τῆς Εὐρώπης, με θέμα ἓνα διαπλανητικὸ ταξίδι...

'Η ὄπερα αὐτὴ γιὰ τὴν ὁποία ἐνδιαφέρθηκε ζωηρότατα καὶ τὸ Μπρόντγουαϊ γιὰ νὰ τὴν κάνη... μουσική κωμωδία, θ' ἀνεβῇ τὸν προσεχὲ 'Ιανουάριο στὴ Στοκχόλμη.

'Ας σημειωθῇ ὅτι, καθὼς λέει ὁ Μπλόμνταλ, ἓνα μεγάλο μέρος τῆς συνθέσεώς του θὰ εἶναι ἡλεκτρονική μουσική!... 'Η τέχνη στὴν ὑπηρεσία τῆς ἐπικαιρότητας!...

'Η μαντάμ Μπωβαρὺ ξαναδικάζεται...

ΠΡΙΝ ἀπὸ λίγον καιρὸ τὸ πνευματικὸ Παρίσι ἀναστατώθηκε ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν τῆς δίκης τῆς θρυλικῆς ἡρώιδος τοῦ Φλωμπέρ, τῆς Μαντάμ Μπωβαρὺ, πού στάθηκε γιὰ χρόνια δλόκληρα ἓνα λογοτεχνικὸ σύμβολο.

'Η τραγικὴ 'Εμμα πού ἔλυωνε ἀπὸ

ἀνία στὴν πληκτικὴ ἐπαρχία τῆς ξαναῆρθε στὴν ἐπικαιρότητα μετὰ ἀφορμὴ τὰ 100 χρόνια ἀπὸ τότε πού ἐκυκλοφόρησε τὸ βιβλίο τοῦ Φλωμπέρ σὲ πρώτη ἔκδοσιν καὶ ἀθωώθηκε πανηγυρικά. Γύρω ἀπ' αὐτὴ τὴ «δίκη» ἔχει δημιουργηθῇ τώρα μεγάλος θόρυβος, με ἀποτέλεσμα τὸ 'εξαίρετο μυθιστόρημα τοῦ Φλωμπέρ νὰ σημειῶνῃ ρεκόρ πωλήσεων, ἐνὼ παράλληλα δύο κινηματογραφικὲς ἐταιρίες — μία Γαλλικὴ καὶ μία 'Αγγλικὴ — ἐτοιμάζουν ταινίες με θέμα τὴν Μπωβαρὺ...

Χρηματιστήριον αὐτογράφων

ΞΕΡΕΤΕ ὅτι στο Παρίσι ὑπάρχει ἓνα χρηματιστήριον αὐτογράφων στο ὁποῖο ὑπερτιμῶνται καὶ υποτιμῶνται, ἀνάλογα με τὴν ἐπικαιρότητα, χειρόγραφα καὶ ὑπογραφὲς διαφόρων προσωπικοτήτων; Σὺς ἐνδιαφέρουν μερικές τιμές; Γιὰ 2.100.000 γαλλικὰ φράγκα πουλήθηκε ἓνα γράμμα τοῦ Ντεκάρτ γραμμένο στὰ 1635, ἐνὼ ἡ τιμὴ τῶν χειρογράφων τοῦ Οὐγκώ κυμαίνεται στὰ 1.000 περίπου φράγκα.

Στὸ μουσικὸ τομέα τ' ἀκριβώτερα χειρόγραφα εἶναι τοῦ Μπετόβεν — πού ἄλλωστε εἶναι σπανιώτατα — κι ἀκολουθοῦν οἱ μουσικὲς σελίδες τοῦ Σούμπερτ.

Τ' αὐτογραφα τῶν μεγάλων στὰ ρ

του κινηματογράφου — ίσως γιατί τὰ μοιράζουν... σπάταλα — δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν καὶ τόση ἀξία. Μιὰ ὑπογραφή τῆς Μπριζίτ Μπαρντό ἀγοράζεται μόνο δέκα γαλλικὰ φράγκα!...

Τὰ «παιδιά - θαύματα»

«**ΣΥΛΛΟΓΙΖΟΜΑΙ** συχνὰ πόσο δραματική εἶναι ἡ μοῖρα τῶν παιδιῶν θαυμάτων, αὐτῶν πού ξαφνιάζουν γιὰ λίγο τὸ Κοινὸ μὲ τὴν πρῶτῃ ἰδιοφυΐα τους κι ἔπειτα γίνονται περιφερόμενα νούμερα τσίρκου», ἔγραφε τελευταῖα ὁ Ἀντρέ Μωρουά. Ἀσφαλῶς ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς εἶχε ὑπ' ὄφιν τὴν περίπτωσι τῆς Μινὺ Ντρού, τῆς μικρούλας αὐτῆς ποιήτριας μὲ τὴ βαθεῖα εὐαισθησία καὶ τρυφερότητα. Ἀπ' τὴ στιγμή πού ἔγινε ἐνδοξη ὅλα μεμῖς ἔλλαξαν... Ἐδῶσε τ' ὄνομά της σὲ μπισκότα καὶ σοκολάτες, ἔγινε στὰρ τοῦ κινηματογράφου — γυρίζει καθὼς κι' ἄλλοτε ἔγραφα, ἕνα φιλμ μὲ τὸν τίτλο «Κλάρ» — καὶ τελευταῖα ἐργάζεται καὶ σὰ μαννεκὲν σ' ἕνα οἶκο παιδικῆς μόδας.

Τὸ ταλέντο ἔγινε εὐκόλη ἐμπορία!...

«Ὁ προφήτης»

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ πρόσφατα σὲ δευτέρῃ ἐκδοσί ἀπὸ τὸν Παρισινὸ ἐκδοτικὸν οἶκο «Καστερμάν» τὸ περίφημο βιβλίο τοῦ Καλὶλ Τζιμπρὰν «Ὁ προφήτης» σ' ἐλεύθερη μετάφρασι τοῦ Καμὶλ Ἀμπουσσαν.

Τὸ θαυμάσιο αὐτὸ βιβλίο πού στὸ ἐξωτερικὸ ἔχει κυκλοφορήσει σὲ ἀλλεπάλληλες ἐκδόσεις, στὸν τόπο μας εἶναι ἐντελῶς ἀγνωστο, ὅπως ἄλλωστε κι ὁ συγγραφέας πού πολλοὶ θεωροῦν τὸ ἔργο του σὰ μιὰ μοναδική προσφορά ὄχι μόνο στὴν ποίησι ἀλλὰ καὶ στὴ φιλοσοφία καὶ στὴ θεολογία. Στὸν «Προφήτη» ἀκούει κανεὶς τὴν ἐξαίσια φωνὴ τοῦ Τζιμπρὰν ν' ἀπλώνεται στὰ πιὸ αἰώνια ἀνθρώπινα θέματα, στὴ μοναξιά, στὸν ἔρωτα, στὸ θάνατο καὶ στὴ ματαιότητα. Ὑπάρχει σ' ὅλη τὴ συλλογὴ μιὰ πανθεϊστική διάθεσι, ἀλλὰ καὶ μιὰ βαθύτερη πίστι στὴν αἰωνιότητα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Ὁ Καλὶλ Τζιμπρὰν

ΠΟΙΟΣ ὅμως εἶναι αὐτὸς ὁ ποιητής, μὴν τόσο πολὺ ἀπασχολεῖ τελευταῖα

τὸν ξένο τύπο καὶ πού πολλοὶ τὸν θεωροῦν ἀνώτερο ἀπ' τὸν Ὁμάρ Καγιὰμ;

Ὁ Τζιμπρὰν γεννήθηκε τὸ 1883 στὸ Λίβανο, γόνος μῖς ἀπ' τὶς παλιότερες χριστιανικὲς οἰκογένειες τῆς Ἀνατολῆς πού ἐργάστηκαν πολὺ γιὰ τὴ διάδοσι τῆς θρησκείας τῆς Ἀγάπης σὲ ἀνθρώπους ἀπροετοιμαστούς κοινωνικά καὶ ἠθικά γιὰ νὰ τὴ δεχθοῦν. Τὸ 1901 ξεκινᾷ γιὰ μιὰ μεγάλη περιόδεια.

«Θέλω νὰ δῶ καὶ νὰ γνωρίσω καινούργιους ἀνθρώπους καὶ καινούργιους τόπους. Τὸ ταξίδι δίνει φτερά στὴν ψυχὴ καὶ ξεκαθαρίζει τὸ πνεῦμα», γράφει σ' ἕνα σημείωμά του, λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ἀναχώρησή του. Πρῶτος σταθμὸς τῆς περιόδεας ἡ Ἑλλάδα. Προσπαθεῖ νὰ μείνῃ ἐδῶ ὅσο περισσότερο μπορεῖ καὶ «μεθάει ἀπὸ φῶς καὶ ἱστορικὲς μνημείες». Τότε ἐκδίδει τὸ πρῶτο του βιβλίο, τὸ «Ἐλεύθερα Πνεύματα» πού στὴν πατρίδα του, ὕστερα ἀπὸ ἔντονα διαβήματα τῶν Τούρκων, τὸ καίνε γιὰ αἰρετικό.

Τὸ 1910 ἐγκαταστάθηκε μόνιμα στὴ Νέα Ὑόρκη ὅπου ἔμεινε ὡς τὸ θάνατό του. Τότε τὸν ξαναγύρισαν σ' ἕνα μακρινὸ μοναστήρι τοῦ Λιβάνου γιὰ νὰ κοιμηθῇ κάτω ἀπὸ τὸν φλογερὸ ἥλιο τῆς Ἀνατολῆς, αὐτῆς τῆς Ἀνατολῆς πού τόσο ἀγάπησε καὶ πού τόσο παράφορα τραγούδησε στὴν ἐξαίσιας στίχους του.

Ἀδιακρισίες...

ΚΑΙ ΛΙΓΟ κουτοσμπολιά... «καλοπροαίρετο!».

Ἡ μεγάλῃς κυκλοφορίας γαλλικῆς ἐπιθεώρησι «Σινεμόντ», φιλοδοξώντας ἴσως ν' ἀκολουθήσῃ τὰ χνάρια τοῦ «Κονφιντένσιαλ», δημοσιεύει ἕνα πεντασέλιδο ἄρθρο στὸ ὁποῖο ἀποκαλύπτει ὅτι οἱ διάφοροι «σπουδαῖοι» τοῦ κινηματογράφου ὀφείλουν σὲ κάποιον τὴ δόξα τους. Ἐτσι ἀναφέρει ὅτι τὸ ἀμφιβόλου ἀκτινοβολίας ἀστεράκι τῆς γαλλικῆς ὀθόνης Μπριζίτ Μπαρντό χρωστᾷ τὴ δόξα της στὸ σκηνοθέτη Ροζὲ Βαντίμ, ἐνῶ ἀντίθετα ὁ σκηνοθέτης Κλουζὸ ὀφείλει τὴν ἐκπληκτικὴ ποιότητα τῶν ταινιῶν του στὴν προεργασία πού κάνει γι' αὐτὲς ἡ γυναῖκα του Βέρα Κλουζό. Ἐξ ἄλλου, γιὰ τὴ Σοφία Λῶρεν εἶναι γνωστὸ πὼς ὁ παραγωγὸς Κάρλο Πόντι τὴν πῆρε

ἀπὸ πολὺ χαμηλὰ γιὰ νὰ τὴν κἀν τὴν πρώτη βεντέτα τοῦ κόσμου καὶ γιὰ τὸν Ζὰν Μαραὶ πὼς ὀφείλει τὴ δόξα του στὸν Ζὰν Κοκτώ πού ἀγωνίστηκε πολὺ γιὰ νὰ τὸν λανσάσῃ.

Τέτοια παραδείγματα ἀναφέρει πολλὰ τὸ «Σινεμόντ». Καὶ μὲ λεπτομέρειες ἀκόσια!

Ὅπως βλέπετε κανένα «ἀγαθὸ παράδειγμα» δὲ μένει χωρὶς μιμητὴ.

Αὐθεντικὸ!

Στὸ σπίτι γνωστοῦ ζωγράφου πού ἐπέστρεψε πρόσφατα ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ ὅπου μελέτησε τὴν πρωτόγονη ζωγραφικὴ τῶν σπηλαίων τοῦ Λάσσο καὶ τῆς Ἀλταμίρα, ἔγινε τελευταῖα μιὰ καλλιτεχνικὴ συγκέντρωσι. Ἀνάμεσα στοὺς καλεσμένους ἦταν καὶ δύο ἀπ' τοὺς γνωστότερους συγγραφεῖς μας πού διαρκῶς διαφωνοῦσαν. Σὲ μιὰ στιγμή ὁ ἕνας ἀρχισε νὰ διηγῆται μιὰ περιπέτειά του στὸ Παρίσι μὲ μιὰ Κινέζα.

— Τὴ θυμοῦμαι μὲ συγκίνησι, ἔλεγε. Μιὰ μέρα πού μὲ εἶχε καλέσει στὸ σπίτι της, ἀρχισε νὰ χορεύῃ ἕναν ἐξωτικό χορὸ μὲ πολὺ αἶσθημα. Τὴ ρώτησα τί σημαίνει αὐτὸς ὁ χορὸς καὶ ἡ Κινεζούλα μοῦ ἀπάντησε: «Εἶναι γιὰ νὰ φύγουν τα κακὰ πνεύματα ἀπὸ τὸ σπίτι».

Ὁ ἄλλος συγγραφέας ἀρπάξε τὴν εὐκαιρία. Ἡρεμῶτατα, μ' ἕνα λεπτὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, γυρνάει καὶ ρωτᾷ τὸ συνάδελφό του:

— Λοιπόν, ἔφυγες;

Εἰδησοῦλες

ΛΕΓΕΤΑΙ ὅτι στὶς ἀρχὲς τοῦ νέου χρόνου θὰ γίνῃ σὲ κεντρικὴ αἴθουσα τῶν Ἀθηνῶν γιὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς μιὰ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα ἔκθεσι. Σ' αὐτὴν θὰ παρουσιαστοῦν τ' ἀριστουργήματα τῆς ἰδιωτικῆς συλλογῆς τοῦ Σ. Νιάρχου, ἀνάμεσα σ' αὐτὴ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὠραιότερους πίνακες τοῦ Ρενουάρ, τοῦ Λωτρέκ, τοῦ Μανέ, τοῦ Βὰν Γκόγκ κ.ά.

* Μιὰ ἄλλη ἐνδιαφέρουσα ἔκθεσι

θὰ εἶναι τῆς Δημοτικῆς Πινακοθήκης. Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἡ Δημοτικὴ μας Πινακοθήκη ἔχει μιὰ σπάνια σειρά πινάκων ἀνάμεσα στοὺς ὁποῖους μερικὰ ἀπὸ τὰ καλύτερα ἔργα τῶν Ἑλλήνων ζωγράφων τοῦ περασμένου αἰῶνα. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ στὰ τελευταῖα χρόνια πού θὰ παρουσιαστοῦν τόσοι ἐνδιαφέροντες πίνακες κορυφαίων Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν σὲ μιὰ μόνῃ ἔκθεσι.

* Ὑστερα ἀπὸ τὸν Καζαντζάκη ἕνας ἄλλος Ἕλληνας συγγραφέας προκαλεῖ πολλὲς συζητήσεις στὸ ἐξωτερικὸ. Ὁ Καστανάκης! Συγκεκριμένα τὸ τελευταῖο του βιβλίο «Σκυλιά στὴ νύχτα» πού κυκλοφόρησε στὰ γαλλικὰ προκάλεσε τὶς ἐνθουσιωδέστερες κρίσεις τῶν Γάλλων κριτικῶν, ἐνῶ οἱ «Νουβέλ Λιτεραίρ» ἔγραψαν ὅτι ἀρχίζει γιὰ τὴν παγκόσμια λογοτεχνία ἡ «χρυσὴ περίοδος τοῦ ἑλληνικοῦ μυθιστορήματος».

Ἀνέκδοτες σελίδες τοῦ Καζαντζάκη.

ΛΦΗΣΕ πολλὲς ἀνέκδοτες σελίδες ὁ κορυφαῖος πεζογράφος μας Ν. Καζαντζάκης, πού ὁ πρόσφατος θάνατός του εἶχε διεθνῇ ἀπτήχησι. Οἱ σελίδες αὐτές, μερικὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες αποτελοῦν ἕνα ἐξομολογητικὸ ἡμερολόγιο, θὰ παρουσιαθοῦν σύντομα μαζί μὲ τ' ἄλλα ἀγνωστα ἔργα του.

Ἐν τῷ μεταξύ στὴν Εὐρώπῃ κυκλοφοροῦν σὲ ἀλλεπάλληλες ἐκδόσεις τὰ μυθιστορήματά του καὶ ἰδιαίτερα «Ὁ Χριστὸς ξανασταυρώνεται» καὶ «Ὁ Καπετὰν Μιχάλης». Παράλληλα πολλὰ μεγάλα θεάτρα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀναγγέλλουν ὅτι θὰ περιλάβουν στὸ ρεπερτόριό τους ἔργα τοῦ Ἑλληνος συγγραφέως πού ἦταν καὶ ὁ θετικώτερος ὑποψήφιος γιὰ τὸ ἑρπετινὸ βραβεῖο Νόμπελ, ἀλλὰ τελικὰ ὕστερα ἀπὸ ἰσχυρὴ πίεσι τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, τοῦ τὸ ἀπέσπασε ὁ Ἀλμπέρ Καμῦ. Ἡ δόξα τοῦ Καζαντζάκη, ὅπως ἄλλωστε ὅλων τῶν ἀληθινὰ μεγάλων, συνεχίζεται καὶ πέρ' ἀπὸ τὸ θάνατό του...

Μονοτυπικὴ ἐκτύπωσις: Ἑλληνικῆς Ἐκδοτικῆς Ἑταιρείας Α. Ε.
Ἐκμετάλλευσις: Ἀλεξ. Φιλοπούλου.

ΤΑ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μιά στήλη που επίμονα ζήτησαν οι φίλοι της «Εκλογής» με επανειλημμένα τους γράμματα.

Μιά κατατοπιστική εικόνα της πνευματικής ζωής ενός τόπου δίνουν ασφαλώς τα βιβλία που κυκλοφορούν. Για τους φίλους λοιπόν των Γραμμάτων ή «Εκλογή» θ' αφιερώνω λίγο χώρο, ώστε να τους ενημερώσω γύρω από τις νέες εκδόσεις.

Κάθε μήνα στις σελίδες αυτές θ' αναφέρονται τα αξιολογότερα καινούργια βιβλία, τα ελληνικά και τα ξένα, τα μεταφρασμένα στη γλώσσα μας.

Ελπίζουμε πως σύντομα οι σελίδες αυτές θα γίνουν ένα πλήρες χρονικό της ζωής του βιβλίου στον τόπο μας.

Όσοι από τους συγγραφείς και τους εκδότες επιθυμούν ν' αναφέρωνται τα νέα βιβλία στην στήλη αυτή, ως στέλνουν ένα αντίτυπο στην «Εκλογή» (Σωκράτους 57).

Μπρούνο Λαβανίνι :
«Αροδαφνούσα» (Αθήνα 1957, εκδ.
Ιταλικού Ίνστιτούτου).

Λίγοι ελληνιστές δείχνουν τόσο εμπρακτά την αγάπη τους για τα Ελληνικά Γράμματα όσον ο Μπρούνο Λαβανίνι. Άλλα και λίγοι φτάνουν με τις εργασίες τους στα δικά του λαμπρά αποτελέσματα. Ο εξαίρετος αυτός λόγιος, που κατέχει άριστα τη γλώσσα μας και γνωρίζει τη Γραμματολογία μας, χρόνια τώρα άλλο δεν κάνει παρά να προσφέρει ανεκτίμητες υπηρεσίες στη Λογοτεχνία μας. Τελευταία, ύστερα από ένα βιβλίο του με τον τίτλο «Τρίπτυχο» που περιελάμβανε τα καλύτερα ποιήματα του Καβάφη, του Σικελιανού και του Πορφύρα συνοδευμένα από κείμενο διαφορετικό για τον Ιταλό αναγνώστη, παρουσίασε τον καλύτερο ως τώρα καρπό

της ελληνολατρίας του. Είναι ένας τόμος με 300 περίπου σελίδες και 150 ποιήματα τριανταδύο Έλλήνων λυρικών από το 1880 ως το 1940. Οι στίχοι αυτοί προσφέρονται στο Ιταλικό κοινό στην καλύτερη απόδοση που θα μπορούσε να γίνει και παράλληλα δημοσιεύονται αντίκριστη μετάφραση και ελληνικά. Ο Μπρούνο Λαβανίνι εργάστηκε με καθαρό ποιητικό αίσθητήριο, χωρίς ν' αφαιρέσει από τους ποιητές μας τίποτα από τη λυρική μαγεία τους, τη στοχαστικότητα ή τη μυστικότητα τους. Πριν από κάθε κεφάλαιο παραθέτει αναλυτικό σημείωμα για τη ζωή και την πνευματική προσφορά του ανθολογούμενου ποιητού, έτσι ώστε να δίνεται στο Ιταλικό κοινό μια συνοπτική εικόνα του Νεοελληνικού Ποιητικού Λόγου.

Γι' αυτό του το έργο του άπονεμήθηκε το βραβείο Μαρζόττο, που

είναι για την Ίταλία μια μικρογραφία του Διεθνούς Νόμπελ.

«Αγγελου Τερζάκη :
«Μυστική Ζωή» (Αθήνα 1957, εκδ.
«Εστίας», δρχ. 50).

Έν' ακόμη έργο του συγγραφέα του «Δίχως Θεό», που φέρνει τη σφραγίδα ενός ώριμου συγγραφικού ταλέντου. Και σ' αυτό το βιβλίο του ο «Άγγελος Τερζάκης δεν βασιλεί την επιτυχία του σ' ένα γοητευτικό ύφος· αρκείται όμως να διατηρή μια στρωτή αφήγηση χωρίς μεγάλα ακτινολήματα και επιδιώκει να προβάλει καταστάσεις που καίουν από ανθρώπινο πάθος και δραματικότητα.

Κούλη Άλέπη : «Άρμενική Λύρα» (Αθήνα 1957, δρχ. 40).

Οι φίλοι του Ποιητικού Λόγου όφειλουν θερμές ευχαριστίες στον Κούλη Άλέπη για μια ανεκτίμητη προσφορά του. Ο γνωστός αυτός ποιητής που διακρίνεται για την ιδιαίτερη ευαισθησία του, έκανε πριν από είκοσι χρόνια μια πράξη αγάπης για όλους τους εκλεκτούς Άρμενίους συναδέλφους του. Μετέφρασε τα ωραιότερα ποιήματά τους και τα παρουσίασε συγκεντρωμένα σ' ένα τόμο με διαφωτιστικά σχόλια. Τώρα το βιβλίο αυτό, ύστερα από την άπληχτη που βρήκε στο κοινό και τους θερμούς επαίνους της κριτικής, κυκλοφορεί σε τρίτη έκδοση. Όσοι λοιπόν αγαπούν την Ποίηση χωρίς να υπολογίζουν φυλές και σύνορα θα νοιώσουν σπάνια χαρά διαβάζοντάς το. Στις σελίδες του τους περιμένει ο Άρχιεπίσκοπος των Άρμενίων Έλισσαίος Τουριάν που έγραψε μια άσυγκριτη συλλογή ευαγγελικών ποιημάτων, ο έλληνολάτρης Άρσάκ Τσομπανιάν, ο πρίγκιπας του άρμενικού σονέττου Βαζάν Τεκεγιάν, ο τρυφερός Άαρονιάν και άλλοι ακόμη λυρικοί που ξεσηκώνουν την πλούσια ψυχή ενός λαού κατατρεγμένου κι άξιου καλύτερης μοίρας.

Γιάννη Φύτρα : «Γκρίζα Άνατολή» (Αθήνα 1957, δρχ. 30).
Ο κ. Φύτρας παρουσιάζεται στα Γράμματα μας όχι δίνοντας μια ύπόσχεσι για μία μελλοντική αξιό-

λογη προσφορά, αλλά κάνοντας ήδη με το πρώτο βιβλίο του την αρχή μιας σημαντικής συμβολής. Το μυθιστόρημά του «Γκρίζα Άνατολή» — που κυκλοφόρησε σε μια φτωχή και ταπεινή έκδοσι — όσο κι αν το χαρακτηρίσει έλλειψι λογοτεχνικού ύφους, σφύζει από ζωντάνια κι εκφράζει άρκετά το άγχος της μεταπολεμικής εποχής. Το θέμα του είναι μια τάξι νυχτερινού σχολείου με μαθητές αναστατωμένους από ύλιστικές συνθήκες που στέκονται αντίμετωποι σ' ένα πρώο δάσκαλο, γεμάτο άγνές παιδικές άναμνήσεις. Θέμα δηλαδή δξύ και στυφό που προϋποθέτει τόλμη και δύναμι του συγγραφέα για να γίνει ένα άδρό μυθιστόρημα και να συγκινήσει σαν καλλιτεχνικό δημιούργημα τον άναγνώστη. Ο κ. Φύτρας όμως — άξιος συγχαρητηρίων που καταπιάστηκε μ' ένα τόσο καυτό θέμα — κατορθώνει, παρά τη στεγνή αφήγησί του, να μάς συναρπάσει και να μάς δονήσει.

Τάκη Δόξα : «Ροδοσταμιά» (Πύργος Ήλειας 1957, δρχ. 50).

Είναι περίεργο ότι ένας έπαρχιώτης συγγραφέας, όπως είναι ο Τάκης Δόξας, με αξιόλογο λογοτεχνικό ταλέντο, δεν είναι άρκετά γνωστός και δεν λογαριάζεται στις πρώτες σειρές των πεζογράφων μας. Κι' όμως σπάνια από σελίδες του λείπει ή τρυφερότητα και ή αγάπη για τον άνθρωπο. Αυτό πολύ περισσότερο συμβαίνει με το τελευταίο έργο του «Ροδοσταμιά» που είναι μια μεγάλη νουβέλλα και όχι διήγημα. Το βιβλίο αυτό είναι κυρίως από αφήγηματική άποψι το πιο ώριμο της συγγραφικής προσφοράς του Τάκη Δόξα, παρ' όλο που κι από άρκετά μέρη του δε λείπουν κάποιες «παράδοξες», θα λέγαμε, λυρικές συλλήψεις. Υπάρχουν μέσα σ' αυτό άληθινοί ήρωες που κινούνται πειστικά μέσα στα πλαίσια της ανθρώπινης μοίρας και μας συγκινούν.

Άλέκου Κάζογλη : «Θητεία μοναξιάς» (Πύργος Ήλειας, δρχ. 25).

Φαίνεται να είναι νέος ο συγγρα-

φέας του βιβλίου αυτού αν κρίνουμε από τα θέματα που δονούν τις χορδές της ευαισθησίας του και κάνουν τη μικρή συλλογή διηγημάτων του. Ός τώρα έχει παρουσιάσει ακόμη μόνο μία πλακέττα με στίχους. Και φαίνεται πως και στη νέα εργασία του δεν έπαυε να είναι διαποτισμένος από τα φίλτρα της ποιήσεως.

Τά έννιά σύντομα διηγήματά του που περιλαμβάνονται στη «Θητεία μοναξιάς», δείχνουν πολλή ευαισθησία και μια λεπτή τάση στη μελαγχολία. Τους λείπει όμως σημαντικά το άδρό ύφος που είναι απαραίτητο για να δοθούν ώριμοί ήρωες και καταστάσεις, καθώς και το γερό χτίσιμο του θέματος. Εξωρίζει αισθητά το διήγημα με τον τίτλο «Αδεια μικρής διαρκείας» που μάς φέρνει πολύ έντονα στη μνήμη τους έξοχους στίχους του Καρυωτάκη :

Το Μιχαλίο τον πήρανε στρατιώτη.
Καμαρωτά ξεκίνησε κι ώραία
με το Μαρῆ και με τον Παναγιώτη.
Δέν μπόρεσε να μάθη καν το «ἐπὶ
ὧμου».

«Όλο έμουρμούριζε : «Κύρ Δεκανέα,
ἄσε με να γυρίσω στο χωριό μου»

Φαίνεται πως θα συμφωνῇ και ο κ. Κάζογλης για να βάλει το διήγημα αυτό πρώτο στη συλλογή του.

Νίκοι Ε. Μηλιώρη : «Τὰ Βουρλά» (Αθήνα 1957, δρχ. 50).

Ο Ν. Ε. Μηλιώρης, χωρίς να φιλοδοξῇ λογοτεχνικές δάφνες, σκύβει πάνω από ένα μεγάλο θέμα που φαίνεται, όπως μαρτυροῦν και προηγούμενα βιβλία του, πως το κατέχει απόλυτα. Με τον καημό ανθρώπου ξεριζωμένου από τη γῆ του, με τον ένθουσιασμό φλογεροῦ Ἑλληνα και με την ἀκρίβεια και τὴν καλλιέργεια εὐσυνείδητου ιστορικοῦ ζητάει να διασώσῃ με τὸ πολυσέλιδο αὐτὸ βιβλίο του τὴν ἑλληνικὴ μνήμη τῶν Βούρλων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐργασία δύσκολη που προϋποθέτει ἀγάπη, γνώσεις, χρόνο και σύστημα, χωρίς παράλληλα, λόγω τῆς ιστο-

ρικῆς ὑφῆς τῆς, να προσφέρῃ τὴ δικαίωσι τῆς πλατείας ἀναγνωρίσεως. Τέτοια βιβλία ἔχουν κάτι τὸ ἥρωϊκό και τὸ ἱερὸ μαζύ. Γι' αὐτὸ ο κ. Μηλιώρης, ὅπως και ο κ. Σολομονίδης — πῶς μπορούμε να μὴ τὸν θυμηθοῦμε ἀφοῦ με ἀλλεπάλληλα βιβλία του μᾶς ἀνάστησε ἀτόφια τὴν Ἑλληνικὴ Σμύρνη — εἶναι ἄξιος ἐπαίνων και τιμῆς. Ταυτόχρονα ὅμως δυστυχῶς τὰ βιβλία του μᾶς θυμίζουν πόσο ἐπιτακτικὴ ἔθνικὴ ἀνάγκη εἶναι νὰ ὀργανωθῇ Μικρασιατικὸ Ἀρχεῖο που θὰ περιελάμβανε ἀποδελτιωμένο κι ὅσο ἦταν δυνατόν πληρέστερα κάθε τι που θ' ἀφορούσε στοιχεῖα τοῦ χαμένου Ἑλληνισμοῦ που ἄνθισε αἰῶνες στὴν ἀντιπέρα γῆ τοῦ Αἰγαίου.

Corrado Alvaro (Μετφρ. Μαργαρίτας Δαλμάτη) : «Ἡ ἀτέλειωτη νύχτα τῆς Μήδειας» (Αθήνα 1957, ἐκδ. τοῦ Ἰταλικοῦ Ἰνστιτούτου).

Οἱ ἀρχαῖοι ἑλληνικοὶ μῦθοι στάθηκαν γιὰ πολλοὺς μεγάλους ξένους συγγραφεῖς, παλαιούς και σύγχρονους, ἕνα καλὸ προζύμι γιὰ τὴ δημιουργία ἑνὸς θέματος που θὰ τοὺς ἐπέτρεπε νὰ ἐκφράσουν ὀρισμένες ἰδέες και νὰ πάρουν θέσι ἀπέναντι σὲ βασικὰ προβλήματα τῆς ζωῆς και τοῦ ἀνθρώπου. Στὴν τάξι αὐτὴ ἀνήκει ο Corrado Alvaro που ἀνέπλασε ἐλεύθερα τὸ γνωστὸ μῦθο τῆς Μήδειας. Τὸ θεατρικὸ ἔργο που ἔγραψε μπορεῖ βέβαια νὰ μὴ φτάνῃ σὲ δραματικὸ μεγαλεῖο τὴν τραγῳδία τοῦ Εὐριπίδη — αὐτὸ ἄλλωστε συμβαίνει και με ὅλες τὶς ἐλεύθερες διασκευὲς τῶν ἀρχαίων τραγωδιῶν που ὕστεροῦν ἀφάνταστα ἀπὸ τὰ κλασικὰ πρότυπά τους — κρατάει ὅμως ἀρκετὴ ἀπὸ τὴ μεγαλόπρεπη ἐπιβλητικότητα τῆς και δονεῖ με τὸ έντονο πάθος που κλείνει. Ἡ Μαργαρίτα Δαλμάτη που τὸ μετέφρασε και τὸ Ἰταλικὸ Ἰνστιτούτο που τὸ ἐξέδωσε δικαιούνται θερμὰ συγχαρητήρια. Μᾶς γνώρισαν ἕνα ἀξιόλογο ἔργο που συνδέεται στενά με τὸν Κλασικὸ Δραματικὸ μας Λόγο.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Ἐμπιστευθῆτε σ' ἐμέ
τὴν εὐτυχία σας και τὴν
εὐτυχία τῶν παιδιῶν σας

ΣΠΙΤΙΑ - ΜΕΓΑΡΑ - ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

== ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ - ΜΕΤΡΗΤΑ ==

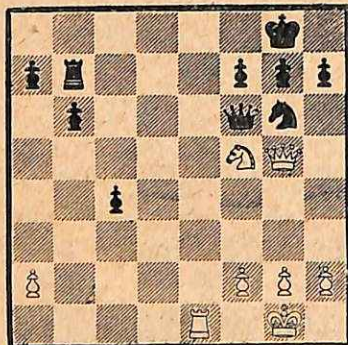

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΠΑΡΤΙΔΑ

"Ασκήσις άρ. 696

ΜΑΥΡΑ (10)

ΛΕΥΚΑ (8)

Λευκά : Ρη1. Βη5. Πε1. Ιζ5. Σα2. ζ2. η2. θ2.

Μαύρα : Ρη8. Βζ6. Πβ7. Ιη6. Σα7. β6. γ4. ζ7. η7. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν είναι ή σειρά των Λευκών να παίξουν.

Ή σωστή συνέχεια εξασφαλίζει την νίκη εις τὰ Λευκά.

Πώς πρέπει να παίξουν όμως ;

"Ασκήσις άρ. 697. Από μία παρτίδα.

Λευκά (12) : Ρβ1. Βη4. Πη1. η6. Αγ4. Σα2. β3. γ2. δ2. ε4. η7. θ5.

Μαύρα (13) : Ρη8. Βδ6. Πα8. Πε6. Αγ8. Ιζ4. ζ7. Σα7. β5. γ6. β7. ε5. θ6.

Είναί ή σειρά των Λευκών να παίξουν, τὰ όποια και κερδίζουν.

Εάν τὸ τελευταίον σάχ έπρόκειτο να δοθί από τὸ πιόνι θ5 ποία θά ήτο ή σωστή συνέχεια εκ μέρους των Λευκών ;

"Ασκήσις άρ. 698. Από μία παρτίδα.

Λευκά (11) : Ρη1. Βε3. Πδ2. ζ1. Αβ2. ζ3. Ιβ6. γ5. ε5. η3. θ2.

Μαύρα (12) : Ρη7. Βθ3. Πα8. ε8. Αδ8. ζ5. Σα5. β7. γ6. ζ6. η6. θ7.

Τὰ Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε έπτά τὸ πολὺ κινήσεις.

Ποίες είναι οί σωστές κινήσεις ;

"Ασκήσις άρ. 699. Από μία παρτίδα.

Λευκά (8) : Ρη1. Βγ4. Πβ1. Ιζ6. Σα6. γ6. ζ2. η3.

Μαύρα (11) : Ργ8. Βθ3. Αζ8. Ιζ1. Σα7. γ7. δ6. ε2. ε7. ζ3. θ5.

Είς αυτήν την θέσιν είναι ή σειρά των Λευκών να παίξουν.

Πώς αποφεύγεται τὸ μāt στὸ θ2 ή η2 ; όχι μόνον αποφεύγεται λοιπόν αλλά και... τὰ Λευκά κερδίζουν !

Πώς ;

"Ασκήσις άρ. 700. Από μία παρτίδα.

Λευκά (9) : Ρθ1. Βε3. Πζ7. Ιδ5. Σα2. β2. γ2. η2. θ2.

Μαύρα (8) : Ρθ8. Βε6. Πα8. Αγ8. δ6. Σα7. β7. θ6.

Εδὼ είναι ή σειρά των Λευκών να παίξουν.

Τὰ Μαύρα ήλπιζαν με την διπλήν απειλήν Β×Ι ή Β×Π να κερδίσουν κάτι. Έν τούτοις τὰ Λευκά πρέπει να κερδίσουν άμέσως εάν παίξουν σωστά.

Ποίος βλέπει εδὼ τίς σωστές κινήσεις των Λευκών ;

"Ασκήσις άρ. 701. Από μία παρτίδα.

Λευκά (9) : Ρθ2. Βα8. Πζ1. Ιε5. Σα3. δ4. ζ2. η2. θ3.

Μαύρα (9) : Ρθ7. Βζ6. Πγ3. Ιε2. Σβ6. ε6. ζ7. η7. θ6.

Είναί ή σειρά των Λευκών να παίξουν.

Πώς εξασφαλίζεται εδὼ σε τέσσερες κινήσεις ή νίκη των Λευκών ; Πώς μπορεί ν' αναγκασθί ή μαύρη Βα-

σίλισσα να φύγη από τὸν διαγώνιον δ8-θ4 διὰ να παιχθί ή "Ιππος στὸ τετράγωνον ε7 ;

"Ασκήσις άρ. 702. Πρόβλημα Π. Κέρες.

Λευκά (7) Ρε4. Βδ1. Αα3. Ιγ2. γ4. Σα6. δ6.

Μαύρα (4) : Ρβ3. Σα7. δ7. ε5.

Τὰ Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε δύο κινήσεις.

Αὐτὸ τὸ πρόβλημα έχει και την αξίαν τοῦ «σπανίου» διότι έχει ως συνθέτην έναν παίκτην «γκράν μαίτρ» τὸν Έσθονὸν Κέρες !

"Ασκήσις άρ. 703. Πρόβλημα Ε. PETITE OVIEDO

Λευκά (8) : Ρε2. Βα3. Πδ1. Αζ1. Ια6. Σβ2. ε4. ζ3.

Μαύρα (8) : Ρδ4. Πβ4. Αγ3. Σβ3. β5. δ2. ε3. ε5.

Τὰ Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε δύο κινήσεις.

Δύο πλοία τοῦ τύπου «WHITE TON PLAT» προβλήματα (702 και 703).

"Ασκήσις άρ. 704. Πρόβλημα 4 FITZEIL

Λευκά (6) : Ρθ3. Πε1. η4. Αδ5. Ιγ3. γ4.

Μαύρα (7) : Ρζ5. Πα6. Αγ7. Ιδ8. Σγ2. ζ3. ζ6.

Τὰ Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε δύο κινήσεις.

"Ασκήσις άρ. 705. Πρόβλημα J. P. NEYKOMM.

Λευκά (11) : Ρε1. Βθ8. Πδ3. θ6. Αζ8. θ3. Ιε4. ζ6. Σβ6. δ7. η3.

Μαύρα (6) : Ρε5. Πε7. Αη6. Σγ6. δ5. ζ7.

Τὰ Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε δύο κινήσεις.

Έρωτο «κλειδί» και ωραιότατες βαριάντες.

"Ασκήσις άρ. 706. Δι' άρχαρίους δύο παρτίδες.

Λευκά (6) : Ρα1. Βγ1. Πβ1. Σα2. β2. ζ6.

Μαύρα (8) : Ρθ8. Βα8. Πζ8. Σα6. β7. ζ7. η6. θ7.

Τὰ Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε τρεις κινήσεις.

"Ασκήσις άρ. 707. Δι' άρχαρίους από παρτίδα.

Λευκά (5) : Ρα1. Πζ1. θ1. Αζ6. Σα2.

Μαύρα (8) : Ρη8. Βα8. Πζ8. Σα6. β7. ζ7. η6. θ7.

Τὰ Λευκά παίζουν και κάνουν μāt σε τρεις κινήσεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΤΙΔΕΣ

Λευκά : Σ. Σπύρογλου.

Μαύρα : Τ. Αναστασόπουλος.

(Παρτίδα από τούς ήμιτελικούς τοῦ Πανελληνίου πρωταθλήματος 1957).

1) ε4, γ5. 2) β4, γ×β4. 3) α3, δ5. 4) ε×δ5, Β×δ5. 5) Αβ2, ε5. 6) α×β4, Α×β4. 7) Ιγ3, Α×Ι8. 8) Α×Α, Ιγ6. 9) Ιζ3, Ιζ6. 10) Αε2, 0-0. 11) 0-0, Πε8. 12) δ3, β5. 13) Ιη5, Αβ7. 14) Αζ3. 15) Αβ2, α5. 16) Αθ5, Πε7. 17) Πε1, Ιδ4. 18) γ3, Βγ6. 19) Αζ3, Ι×Α. 20) Ι×Ι, Πε6. 21) Πε3. Ιη4. 22) Πε2, Ι×θ2. 23) Ρ×Ι Πθ6+. 24) Ρη1, Β×Ιζ3 ! 25) Βζ1 Βζ4. 26) ζ3, Βθ2+. 27) Ρζ2, Α×ζ3. 28) Πε3, Αη4. 29) Ρε1, Πζ6 και τὰ Λευκά έγκατέλειψαν.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΡΕΤΙ

Λευκά : Τ. Αναστασόπουλος.

Μαύρα : Ν. Μεράσογλου.

1) Ιζ3, δ5. 2) η3, ε6. 3) Αη2, Ιζ6. 4) 0-0, γ5. 5) δ3, Αδ6. 6) Ιβδ2, Ιγ6. 7) ε4, 0-0. 8) Πε1, Βγ7. 9) γ3, Αδ7. 10) Βε2, ε5. 11) ε×δ5, Ι×δ5. 12) Ιη5, Ιζ6. 13) Ιδε4, Ι×Ι. 14) Β×Ι, η6. 15) Βθ4, θ5. 16) Ιε4, Αε7. 17) Αη5, Πζε8. 18) Α×Α, Ι×Α. 19) Ιζ6+, Ρη7. 20) Βη5, Πθ8. 21) Ι×Αδ7, Β×Ι. 22) Β×ε5+, Ρη8. 23) Β×Ιε7, Β×δ3. 24) Παδ1 και τὰ Μαύρα έγκατέλειψαν μετά 4 άκόμη κινήσεις.

I. X.

(Λύσεις στη σελίδα 128)

ΠΑΛΑΙΑ ΤΕΥΧΗ

Παλαιά τεύχη της «Έκλογής» πωλούνται στα γραφεία της, Σωκράτους 57, με την τιμή που είχαν όταν κυκλοφόρησαν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ ΙΓ'

1957

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΘΡΗΣΚΕΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΤΕΧΝΗ

ΔΟΚΙΜΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ

"Άγιος Δημήτριος.....	B. Πλάτανου.....	Όκτ.	17
"Αη - Λιᾶς ('Ο).....		Ιούλ.	21
Αἴρεσι τῶν Ἑσσαιῶν ('Η).....	Pierre Montlosier..	Ιούλ.	114
Αἰσθητικὴ χειρουργικὴ τῶν πινάκων.....	Jean Villette.....	Νοέμ.	61
Ἀλήθεια γιὰ τὴν Βουδαπέστη ('Η).....	Art. Bukwald.....	Ἀπρ.	90
Ἀληθινὴ μορφή τοῦ Χριστοῦ ('Η).....		Ἀπρ.	19
"Ἀν ἡ Τζοκόντα μιλοῦσε.....	Joseph Allain.....	Ἀπρ.	65
Γκόγια Φρ. ("Ἐνα ἔργο τέχνης, μία ἱστορία).....		Ιούλ.	60
Γράμματα ἀπὸ τὴν Ἰταλία.....	John Steinbeck....	Σεπτ.	36
Δεκαπενταύγουστος κι ἡ Παναγιᾶ ('Ο).....		Αὔγ.	19
Διακήρυξις συνειδήσεως.....	Alb. Schweitzer...	Σεπτ.	17
Ἐκλογὴ τοῦ δώρου ('Η).....	Γρ. Ξενοπούλου....	Ἰαν.	19
"Ἕλληνες στὴ Ρωσία (Χρονικὸ).....		Ιούν.	102
"Ἐπτὰ εὐγενεῖς ἀπασχολήσεις (Οἱ).....	Bangee Luc.....	Σεπτ.	68
"Ἑσωτερικὲς θρησκείες τῆς Ἀνατολῆς.....	R. Loir.....	Φεβρ.	33
"Ἐτσι ἀρχίζει ἡ ζωὴ.....		Ιούν.	24
"Ἐχετε διαβάσει τὸν Ἰκμπάλ ;.....	Fernand Pouey....	Ιούλ.	93
Θυσία γιὰ τὸν ἄνθρωπο.....	R. and C. Harkness	Ιούν.	99
Καταλόγι τῆς Παναγιᾶς (Τὸ).....		Μάιος	65
"Κοιμῆντια ντέλ "Αρτε" ('Η).....	K. Ἀσημακόπουλου.	Φεβρ.	40
Κόσμος γεννήθηκε ἀπ' τὴν ἀγάπη ('Ο).....	Ραμπιτρανθ Ταγ-γὸρ.....	Φεβρ.	13
Κρίσις στὴν ἐπιστήμη.....	"Time".....	Μάρτ.	13
Λωτρέκ Τουλουζ ("Ἐνα ἔργο τέχνης, μία ἱστορία).....		Νοέμ.	89
Μελέτη τῆς Ἱστορίας ('Η).....	Orville Prescott ..	Μάιος	15
Μέλλον τῆς Πολωνίας (Τὸ).....	Dr. Paul Crabbe ..	Ιούλ.	17
Μωϋσῆς, ὁ ἀμίλητος προφήτης.....	N. Παπαδόπουλου..	Μάρτ.	16
Νικήτρια Ἀφροδίτη ('Η) ("Ἐνα ἔργο τέχνης, μία ἱστορία).....		Σεπτ.	52
Οὐτρέλλο Μωρίς ("Ἐνα ἔργο τέχνης, μία ἱστορία).....		Αὔγ.	60
Πεζοὶ ρυθμοὶ.....	Z. Παπαντωνίου...	Δεκ.	52
Πείραμα τῆς αἰρετικῆς Γιουγκοσλαβίας (Τὸ).....	Lester Velie.....	Ιούν.	17
Πεκίνο - Μόσχα.....	Holl Tong.....	Νοέμ.	44
Πέρασα ὅλες τὶς δοκιμασίες τῶν Λάμα.....		Μάιος	93
Πορτραῖτο (Τὸῦ) τοῦ ἀγαθοῦ Τελώνη.....		Δεκ.	65
Σοφία μιᾶς ζωῆς στὰ χέρια τοῦ Βούδδα ('Η).....	Mario Russagli....	Αὔγ.	37
Σταυρὸς ('Ο).....	B. Πλάτανου.....	Σεπτ.	26

1957

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ ΙΓ'

121

Ταξιάρχες Ἀρχάγγελοι.....	Νοέμ.	21
Τολέδο με καταιγίδα ("Ἐνα ἔργο τέχνης, μία ἱστορία).....	Όκτ.	80

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΦΥΣΙΚΗ - ΙΑΤΡΙΚΗ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Αἰωνία νεότης.....		Όκτ.	116
"Ἀλγη μποροῦν νὰ θρέψουν τὴν ἀνθρωπότητα (Τὰ).....	G. Callet.....	Μάιος	49
Ἀλφάβητο τῶν βιταμινῶν (Τὸ).....	Marcel Alexandre..	Ιούλ.	70
Ἀσθματικοὶ ἀναπνεύουν (Οἱ).....	Eliane Morel.....	Ιούν.	33
Ἀντιμορφίνη.....		Ἀπρ.	64
Ἀσπρίνη γιὰ τὶς πέτρες τῶν νεφρῶν.....		Ιούλ.	112
Ἀόρατος κίνδυνος ἀπειλεῖ τὴ ζωὴ μας.....	Croswell Bowen....	Μάρτ.	112
Ἀπὸ τί κινδυνεύει ὁ καπνιστὴς.....	Etienne Thil.....	Νοέμ.	52
Βαρὺ ὕδωρ (Τὸ).....	Yves Watremez...	Φεβρ.	80
Βόρειο Σέλας (Τὸ).....	Yves Watremez...	Ιούλ.	102
Βυθογράφος.....		Ιούλ.	119
Γιατὶ ὁ καιρὸς ἐπηρεάζει τὴ διάθεσί μας.....	M. T. Bloom.....	Σεπτ.	57
Γιούγκι Κάρλ (Καὶ ὁ κόσμος τῶν ὀνείρων).....	S. G. Dumond.....	Ἀπρ.	84
Διεθνὲς Γεωφυσικὸ Ἔτος.....	Georges Callet ..	Όκτ.	48
Ἐγκέφαλος κρατᾷ τὰ μυστικὰ του ('Ο).....	John Pfeiffer.....	Ἰαν.	82
Ἐγχειρήσεις θεραπεύει τὴ φαλάκρα (Μία).....	J. Lubin.....	Ιούν.	110
Εἶναι δυνατὴ ἡ μεταμόσχευσις ;.....	J. J. Fournières...	Φεβρ.	20
Εἶστε θῦμα τῶν κυμάτων «Θῆτα ;».....		Ἀπρ.	62
Ἐπιληψία : ἡ ἱερὰ νόσος.....	Etienne Thil.....	Μάρτ.	33
"Ἐχετε πονοκέφαλο ;.....	Ernest Havemann.	Αὔγ.	48
Ἡλεκτρονικὸ τηλεσκόπιο (Τὸ).....		Ἰαν.	51
Θάματα τῆς ὑπνοθεραπείας (Τὰ).....	Yves Dompierre...	Ιούλ.	76
Καινουργία νεότης, Βιτ. Ε.....	Dr. Chanteloup ..	Νοέμ.	81
Καινουργία κόσμος στὸ ἀπόλυτο μηδέν ("Ἐνας).....	David Woodbury...	Αὔγ.	33
Κατὰ Μπάχ πάθη τοῦ Χριστοῦ (Τὰ).....	Ζωῆς Φραντζῆ ..	Μάιος	36
Καταστροφή τοῦ συνεκτικοῦ ἱστοῦ φέρνει τὰ γερατειὰ ('Η).....	Monique Becque...	Φεβρ.	94
Μὴν ὀδηγῆτε μετὸ κεφάλι ἀπροστάτευτο.....	Jean Grandpierre ..	Ιούν.	44
"Μποραζόν", σκληρότερο κι ἀπ' τὸ διαμάντι.....	El. Morehead.....	Αὔγ.	70
Μπορεῖ ἡ Ρωσία νὰ ξεπαγώσῃ τὸν Ἀρκτικό ;.....	Albert Parry.....	Ἰαν.	60
Μυστηριώδης πλανήτης ('Ο).....	J. Hawkes.....	Δεκ.	45
Νερὸ γίνεται ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου (Τὸ).....		Ἰαν.	98
Νερὸ τῆς βρύσης γιὰ τὰ ἐγκαύματα.....		Ιούν.	56
Νοβοκαϊνὴ ξανανιώνει τὸν ἄνθρωπο ('Η).....	J. Grande-Pierre...	Σεπτ.	76
"Ὅταν θὰ πηγαίνετε στὴ σελήνη.....	Roger May.....	Νοέμ.	33
Ποτὲ πιά κουρασμένος.....	M. Ray (Διασκευὴ Τ. Γιατροῦ - Ἡλιοπούλου),	Ἰαν.	115, Φεβρ.
Ποῦ βρίσκεται ἡ σοβιετικὴ Ἐπιστήμη.....		24, Μάρτ.	25, Ἀπρ.
Προσέξτε τὴν ὑπερκόπωση.....		98, Μάιος	89, Ἰούν.
Ραδιοτηλεσκοπία ἀποκαλύπτουν τὰ μυστικὰ τῶν ἄστρον (Τὰ).....		77, Ἰούλ.	26, Αὔγ.
Ρουκέττες καὶ τεχνιτοὶ δορυφόροι.....		84, Σεπτ.	48, Όκτ.
Σαποῦνι τοῦ σκοτάνει τὰ μικρόβια (Τὸ).....		41, Νοέμ.	104
	"Fortune".....	Ἀπρ.	11
	Yves Dompierre ..	Ιούν.	89
	G. Rossum.....	Μάρτ.	48
	A. Labarthe.....	Σεπτ.	111
	J. Ratcliff.....	Φεβρ.	111

Σόκ, ένας μυστηριώδης δολοφόνος	Martin Gross.....	Δεκ.	33
Σύμπαν αναπνέει (Τό)	Nic Romans.....	Ιουλ.	37
Σύμπαν είναι πολύ νέο (Τό)	Fernand Ciqui.....	Ιαν.	110
Τεχνητά νεφρά		Μάιος	104
Τί να τρώμε για τὰ αρθριτικά	Dan. D. Alexandre	Ιουλ.	45
Τί ξέρουμε για τὸ αἷμα	Eliane Morel.....	Οκτ.	72
Τί συμβαίνει όταν πίνουμε	Herbert Vahraes	Ιούν.	65
Υποβρύχια πετρέλαια έσωσαν τὸ αὐτοκίνητο. (Τά)	Pierre Devaux.....	Ιαν.	40
Φάρμακα θὰ νικήσουν τὸν καρκίνο ; (Τά) ..	Cl. Stanush.....	Απρ.	36
Φάρμακο για τὴ νόσο τοῦ Πάρκινσον		Ιούν.	56
Φράγμα τῆς θερμότητος, θὰ εξουδετερωθῇ (Τό)	R. May.....	Αύγ.	81
Χάπια τῆς εὐτυχίας (Τά)	R. Bertrand.....	Μάρτ.	80
Χειμερία νάρκη, πηγὴ νέας ζωῆς	Alain S. Sauveur	Οκτ.	33

ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ἀλθινὸς Δρ. Τζέκυλ (Ο)	Irving Wallace.....	Αύγ.	28
Ἀλμπέρ Καμὺ	H. Godin	Δεκ.	50
Βενιζέλος Ἐλευθέριος (Ο)	X. Παπανικολάου	Μάρτ.	110
Βέρθερος - Γκαίτε	Z. Φραντζί	Σεπτ.	72
Δυὸ γυναικες κρατοῦν τὴν παλέττα	K. Ἀσημακόπουλου	Μάρτ.	20
Ἐκεῖ ποὺ ἔζησαν οἱ ἀδελφές Μπροντέ ..	Iner Haynes Irwin	Οκτ.	53
Ἐρिका καὶ ὁ βασιλιάς τοῦ Νεπάλ (Η) ..		Αύγ.	105
Ζωὴ μιᾶς Μαύρης τραγουδίστριας (Η)	Marian Anderson	Μάρτ.	97
Κορίτσι (Τό) ποὺ λεγόταν Ἄννα Φράνκ ..	Louis de Jong.....	Δεκ.	81
Λευκὴ βασίλισσα τῆς Ἀραβίας	Van Sommers	Ιούν.	22
Λι - Τάι - Πέ	K. Ἀσημακόπουλος	Σεπτ.	89
Ματιές στὸν Φῶκνερ	N. Μάτσα	Απρ.	53
Μουσικὲς στιγμές	Ζωῆς Φραντζί	Φεβρ.	52
Μωραϊτίνης Τίμος	N. Μάτσα	Οκτ.	65
Nostradamus : ὁ προφῆτης γιατρός	Selwyn Vaughan	Αύγ.	57
Οὐνα Τσάπλιν	Merry Bromberger	Νοέμ.	96
Ράττ Φράνκ Λόυντ		Νοέμ.	68
Σπάκ Πῶλ Ἀνρί	Stanley Clark.....	Ιούν.	48
Ταγγὼρ Ραμπιτρανάθ	Κλ. Παράσχου	Μάιος	44
Τσέχοφ Ἀντώνιος		Δεκ.	40
Υπατία, ἡ τελευταία ἑλληνικὴ λαμπρόδνα ..	N. Παπαδόπουλου	Ιούλ.	48

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΩΝ - ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ
ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ἀγνάντεμα (Τό)	A. Παπαδιαμάντη	Νοέμ.	27
Ἄλογο τῆς λογικῆς (Τό)	Herry Kemelman	Ιούλ.	96
Ἀμειλικτος σερίφης (Ο)	R. Arthur.....	Νοέμ.	73
Ἀσθη (Τά) τῆς ἀνίας	K. Τζιτζέλη	Δεκ.	96
Ἀνίσκιωτος καὶ τὸ τέρας (Ο)	Marc Bradet.....	Ιούν.	27,
		Ιούλ.	41
Ἀπροσδόκητη καλλονὴ (Η)	G. Bariège	Φεβρ.	64
Γιὰ ὅλα φταίει ἡ Εὐα	Richard Armour	Απρ.	40
Δένδρο τῶν Χριστουγέννων	Στάμ - Στάμ	Ιαν.	121
Δίς... Ὁμήρου	B. Π.	Νοέμ.	49
Δοκιμασία τῆς πέτρας (Η)	Yang Sao et Marc		
	Rody.....	Αύγ.	65

Ἐγκλημα καὶ τιμωρία	Φ. Ντοστογιέφσκι	Φεβρ.	117
Ἐνα ἀγόρι, ἕνα κορίτσι, ἕνα λουλούδι	J. P. Freyss.....	Φεβρ.	115
Ἐνοχοποιητικὰ γράμματα (Τά)	C. Forester.....	Ιαν.	67
Ἐρωτας καὶ περὸν	J. Drésa.....	Δεκ.	88
Εὐα ἡ Καρολίνα ;	Al. V. Elston.....	Σεπτ.	96
		Οκτ.	96
Θὰ ξανάρθουν οἱ Μάγοι	N. Μάτσα	Ιαν.	113
Θαλασσινὴ τραγωδία	Μάσκο Ἰμπάνιεθ	Αύγ.	96
Θάνατος καὶ αὐγὴ	Pearl Buck	Ιούν.	58
Κέρινο ἀγγελουδί (Τό)	Λεονίδα Ἀντρέγιεφ	Ιαν.	100
Κληρονομία (Η)	René Miguel.....	Οκτ.	36
Μάρτζορ Ντόου	T. Bailey Aldrich	Απρ.	25
Μήπως εἶμαι ἀόρατος ;	Corey Ford	Φεβρ.	103
Μικρὸς Σέρ Ἡρακλῆς (Ο)	Aldous Huxley	Μαρτ.	61
Μυστηριώδης γυναικα (Μία)	M. Zolotow	Ιούν.	85
Ξεγελάσματα (διήγημα)	Jerome Doucet	Νοέμ.	65
Παιδι με τὰ κόκκινα μαλλιά (Τό) (διήγημα)	O. Sandys.....	Σεπτ.	61
Πέμπτη ἡμέρα (Η) (διήγημα)	Pierre Besson.....	Ιούλ.	85
Πλατέρο κι ἐγὼ (Ο)	X. P. Χιμένεθ	Φεβρ.	44
Σάλλα Βάλλα	Haldor Laxness	Μάρτ.	88
Ταγκὸ τῶν φαντασμάτων (Τό)	F. M. Maccio	Μάρτ.	37
Τηλέφωνο κουδουνίζει (Τό)	W. Irish	Νοέμ.	76
Τρεῖς Μάγοι (Οί)	Ntè λα Κρούς	Ιαν.	88
Τρία χαμένα αὐγά (Τά) (γαλλικὸ παραμῦθ)		Σεπτ.	106
Τυχερὰ παιχνίδια	C. Patrick.....	Φεβρ.	105
Υπόμνημα XX - 2 (Τό)	Julian Symons	Μάρτ.	28
Φαντασία ἡ πραγματικότης	M. G. Braun.....	Δεκ.	72
Χαϊδεμένος νοικάρης (Ο)	Gr. Wilson	Μάιος	61
Χαμόγελο τῆς Τζοκόντας (Τό) (διήγημα) ..	Aldus Huxley.....	Μάιος	106
Χαρτοφύλακας τοῦ κ. Στραβίνσκυ (Ο)	Ch. Halton	Ιούλ.	65
Χέρια τοῦ καλοῦ Θεοῦ (Τά)	Reiner Maria Rilke	Απρ.	44

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἀγάπες (Οί) (ἀπόσπασμα)	K. Καρυωτάκη	Μάρτ.	12
Γράμμα	Νικηφ. Βρεττάκου	Απρ.	10
Δεκαπενταύγουστος 1948 (Αστικό)		Αύγ.	18
Δὲν μπορεῖ	Νίκου Καρύδη	Ιούλ.	16
Ἐαρινὴ Συμφωνία (ἀπόσπασμα)	Γιάννη Ρίτσου	Ιούν.	16
In memoriam aeternam (ἀπόσπασμα)	Λ. Ἀλεξίου	Φεβρ.	12
Ἰταλικά Σονέττα τοῦ Σολωμοῦ	Μετ. I. Παμπούκη	Φεβρ.	15
Μελέτη θανάτου (ἀπόσπασμα)	Ἀγγελου Σικελιανοῦ	Νοέμ.	20
Μέσα στὴ βουὴ τοῦ δρόμου	M. Παπανικολάου	Μάιος	14
Ξανατονισμένη μουσικὴ (ποιητικὴ ἀνθολογία)		Ιαν.	33
Πρωῖνὸ	Λίνας Κάσδαγλη	Σεπτ.	16
Φυσιολατρεία	Γ. Κοτζιούλα	Οκτ.	16
« Χριστούγεννα » (ἀπόσπασμα)	Κωστῆ Παλαμά	Ιαν.	18

ΞΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Ἀκάπα	Raymond Loir	Ιούλ.	33
Ἄν δὲν ἔχῃς χρήματα, δὲν ἔχεις γυναίκα ..	R. Yarbeck	Αύγ.	77
Ἀφγανιστάν	James Mitchener	Φεβρ.	96
Βασίλειο τοῦ παραμυθιοῦ	Jean Stalton.....	Ιαν.	74

Βιρμανία, ή χώρα όπου λατρεύεται ο Βούδδας	Wtin Cui	Απρ.	81
Γιουκατάν, ή απόκληρη επαρχία του Μεξικού	V. Alba	Ιούν.	93
Δόξα της χώρας του Νείλου (Η).....	Lincoln Barnett	Μάιος	18
Ίαπωνία χωρίς λογοκρισία (Η).....	C. Simpson	Οκτ.	26
Καρδιά του αγριώτερου τόπου της γης (Στήν)		Ιούν.	68
Κίτρινος ποταμός (Ο).....	Armand Gatti	Μάρτ.	52
Λατινική Αμερική.....	T. Πηλείδη	Απρ.	102
Πιο μικροσκοπικοί άνθρωποι της γης (Οί)	M. Prêtre	Δεκ.	92
Πλωτά νησιά της Αρκτικής (Τά).....	N. Romans	Φεβρ.	49
Σαρδηνία (Στήν).....	K. Σώκου-Maradei	Νοέμ.	37
Σαχάρα με δάση και ποτάμια (Η).....	Jean Pirat	Ιουλ.	53
Τέχνη του Καγιάν (Η).....	T. Spencer Chapman	Μάιος	57
Τράμ ή « Έλπις ».....	Monique Laniece	Οκτ.	77
Τσιγγάνοι (Οί).....	Ben Lucien Burman	Οκτ.	56
Χρυσή Βερενίκη των Πτολεμαίων (Η).....	John Doody	Φεβρ.	85

ΔΙΑΦΟΡΑ

Αγωνίστηκα μόνος μου έναντιον του αλκοολισμού.....	Paul Rettes	Μάιος	80
Αιχμάλωτος μιάς χιονοσοιβάδας.....	Robert Littell	Αύγ.	40
Αναζητώντας τα χρυσωρυχεία του Σολομώντος.....	J. Sidney	Μάρτ.	69
Από την κούνια στο νυφικό κρεβάτι.....	David Mansfield	Ιούν.	38
Αράχνες βοηθούν την επιστήμη (Οί).....	Keith Warner	Μάιος	30
Αρώματα (Τά) διώχνουν τις επιδημίες.....	A. Couture-Spicer	Δεκ.	37
Αρώματα, χθες και σήμερα.....	Charlotte Rix	Απρ.	92
Ατομική τραγωδία του Τέξας.....	Joseph Blank	Δεκ.	27
Βασίλισσες του έγκληματος.....	John Dawson	Μάρτ.	57
Γελοιοποιοί στον Μεσαίωνα (Οί).....	B. Πλάτανου	Αύγ.	89
Γιατί παχαίνουν οι γυναίκες.....	Eliane Morel	Σεπτ.	93
Γέλιο δεν άστεινεται (Τό).....	Francis Webb	Μάιος	54
Γραμματόσημο προείπε την κρίσι του Σουέξ (Ένα).....	K. E. Chapman	Μάρτ.	41
Γυναίκα θέλει κατανόηση (Η).....	Dr. Montelier	Ιουλ.	88
Δεκάλογος του κολυμβητού (Ο).....		Σεπτ.	92
Δίχως φτερά.....	Frank Feldam	Απρ.	72
Έθιμα και συνήθειες των Χριστουγέννων.....		Ιαν.	64
Έθνικές βρισιές.....	B. Πλάτανου	Οκτ.	88
Είμαστε ντι-ντιτοφάγοι.....		Ιούν.	57
Εμείς και οι άριθμοι.....	L. Calton	Σεπτ.	113
Είναι οι άνδρες το ισχυρό φύλο ;.....	Lawrence Frank	Αύγ.	112
Έχετε χιούμορ.....		Φεβρ.	70
Ζήλεια, ένα μεγάλο έλάττωμα (Η).....		Νοέμ.	85
Θεός χρειάζεται αρχιτέκτονες (Ο).....		Σεπτ.	103
Θόρυβοι απειλούν την υγεία μας (Οί).....	Peter Erfinger	Οκτ.	45
Καλύτεροι από τον Σέρλοκ Χόλμς.....	R. Erichsen	Μάρτ.	94
Καπιταλισμός υπό νέο πρίσμα (Ο).....	M. Salvadori	Ιαν.	80
Λευκό 100%.....		Απρ.	64
Μάνα, το ψωμί της έρήμου.....	J. Coujet-Raverat	Οκτ.	62
Μάνια γερά, το πιο άφύσικο πράγμα.....		Οκτ.	107
Μπαμπάς είναι έν τάξει (Ο).....		Ιαν.	48
Μυστικές συνταγές χαρίζουν περιουσίες (Οί).....	O. Murphy	Φεβρ.	37

Νέα βιβλία (Τά).....	Σεπτ. 120, Οκτ. 118, Νοέμ. 121, Δεκ. 114
Ξανθεία ή μελαχροινή ; « Good Taste ».....	Μάρτ. 85
Παγκόσμιο θερμόμετρο.....	Ιουλ. 111
Παραδρομές.....	A. Ταμασούλη Μάρτ. 116
Παράξενες καθελκύνσεις.....	W. Murphy Μάιος 77
Περίεργα κι άληθινά.....	Νοέμ. 42
Πές μου τί σου άρέσει να σου πώ ποιός είσαι	Don Paonessa Δεκ. 50
Πόσα ξέρετε ;.....	Μάιος 27
Πυρομανία.....	M. Portal Φεβρ. 57
Πώς να κατασκευάσετε μιá βόμβα υδρογόνου.....	Lincoln James Ιαν. 22
Ρεκόρ του 1956 (Τά).....	Jean Baufret Μάρτ. 118
Ταυτότητες αλώνιες !.....	Ιουλ. 112
Τέλος στις μυίγες με ήλεκτροπληξία.....	Ιούν. 57
Τετάρτη διάστασις.....	Ιουλ. 31
Τεχνικός σκελετός.....	Απρ. 64
Τζίν Σέγκ, ή ρίζα της ζωής.....	G. Foscolo Σεπτ. 45
Τί λένε τ' άστρα.....	Ιαν. 28, Φεβρ. 88, Μάρτ. 105, Απρ. 102, Μάιος 73, Ιούν. 118, Ιουλ. 116, Αύγ. 117, Σεπτ. 117, Οκτ. 112, Νοέμ. 115, Δεκ. 104
Τί μπορούν να δώσουν πέντε λεπτά ;.....	Flamarion Αύγ. 54
Τόξο (Τό).....	A. Couture-Spicer Μάιος 33
Υστερόγραφο του μηνός.....	N. M. Ιαν. 44, Φεβρ. 61, Μάρτ. 122, Απρ. 119, Μάιος 117, Ιούν. 121, Ιουλ. 121, Αύγ. 120, Σεπτ. 122, Οκτ. 121, Νοέμ. 118, Δεκ. 111
Χορογραφία με ρομπότ.....	Ιουλ. 111
Χρονικό του ξυραφιού (Τό).....	George Brent Αύγ. 103
Χρώματα που φέρνουν ευτυχία (Τά).....	Lucien Verdon Ιαν. 95
Ψέματα στη γυναίκα σας (Πώς να λένε).....	Ιούν. 52

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Αρμεντάρθ Πέδρο.....	P. Σώκου-Maradei Ιαν. 53
Αρνούλ Φρανσουάζ.....	Ιαν. 55
Ασταίρ Φρέντ.....	Ιαν. 56
Βάλλι Άλντα.....	Φεβρ. 72
Βαλλόνε Ράφ.....	Φεβρ. 75
Βιντάλ Άνρι.....	Φεβρ. 77
Βλαντύ Μαρίνα.....	Μάρτ. 72
Γιοϋργκενς Κούρντ.....	Μάρτ. 74
Γκάμ Ρίτα.....	Ιούν. 112
Γκαμπέν Ζάν.....	Μάρτ. 76
Γκάρντνερ Άβα.....	Απρ. 111
Γκάρσον Γκρήαρ.....	Σεπτ. 85
Γκασμαν Βιτόριο.....	Μάιος 86
Γκέμπλ Κλάρκ.....	Μάιος 85
Γκεταρδ Ζόρς.....	Ιούν. 113
Γκράντ Κάρυ.....	Σεπτ. 87
Γκράχαμ Γκλόρια.....	Ιούν. 115
Γκρέντζερ Στιούαρτ.....	Ιουλ. 106
Γκρεκό Ζυλιέτ.....	Ιουλ. 108
Γκρέυ Νάντια.....	Οκτ. 87
Γουάιν Τζήν.....	Αύγ. 72

Γουάιλντινγκ Μάικαλ.....	P.S.M.....	Ίουλ.	110
Γουάιμαν Τζέην.....	»	Όκτ.	85
Γουέλλ Τόμ.....	»	Σεπτ.	86
Γουέλλες Όρσον.....	»	Νοέμ.	108
Γουίλλιαμς Έστερ.....	»	Αύγ.	74
Γουώκνερ Ρόμπερτ.....	»	Αύγ.	75
Γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες (Ό) ...	»	Άπρ.	57

ΖΩΑ - ΦΥΤΑ

Γιὰ νὰ καταλάβετε καλύτερα τὴ γάτα σας..	A. Basquier.....	Ίούν.	80
Ζῶα ἐνώπιον δικαστηρίων.....	A. Πέτριτς.....	Ίουλ.	72
Κάτοικοι τῶν βυθῶν.....		Άπρ.	78
Κινέζικο καβούρι (Τὸ).....		Νοέμ.	64
Λατρεία τῶν δένδρων (Ή).....	Jean Prothières....	Άπρ.	96
Πελεκᾶνος, τὸ ἀχόρταγο πουλὶ.....	George Fichter....	Μάιος	69
Πουλὶὰ δὲν εἶναι ἀχάριστα (Τὰ).....	Pierre Pellerin....	Ίούν.	73
Φτερωτοὶ ἀντάρτες.....	Michel Clet.....	Σεπτ.	33

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αὐτὸν τὸ μῆνα ἢ «Ἐκλογὴ» συνεχίζει τὸ «Γύρο τοῦ κόσμου» μὲ μιὰ φωτογραφία ἀπὸ τὴν Ὀλλανδία. Εἶναι τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Ἀμστερνταμ ποὺ θεωροῦνται ἀπὸ τὰ ὠραιότερα κτίρια τῶν Κάτω Χωρῶν καὶ κτίστηκαν σύμφωνα μὲ τὰ σχέδια τοῦ ἀρχιτέκτονα Jacob van Campen, τὸν 17ον αἰῶνα.

Τὸ κτίριο αὐτὸ προωριζόταν ἀρχικὰ γιὰ δημορχεῖο τῆς πόλης ποὺ ἀπὸ τότε ἦταν πλούσιο ἐμπορικὸ κέντρο.

ΛΥΣΕΙΣ

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ» ἀπὸ σελίδα 10.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) ΔΑΛΤΩΝΙΣΜΟΣ. 2) ΕΠΙΡΡΕ-
ΠΕΙΣ. 3) ΝΟΜΙΑ - ΡΜ (ρώμη) -
ΕΞ. 4) ΤΡΑΣΙΜΕΝΗ. 5) ΡΙ - ΑΛΩ-
ΣΕΩΣ. 6) Ο - ΑΓΓΛΟΣ - ΙΡΜΑ.
7) ΕΙ - ΥΑΙΝΑ. 8) ΡΟΥΖ - ΝΤΑ.
9) ΒΙΕΝΝΕΖΕΣ - ΡΤ. 10) ΑΦΗ -
ΕΡΕΤΡΙΑΝ. 11) ΝΑ - ΡΩ - ΑΗΡ -
ΣΥ. 12) ΟΡΔΑΣ - Ο «ΣΜΑΤΣ».

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) ΔΕΝΔΡΟΛΙΒΑΝΟ. 2) ΑΠΟΡΙΑ
- ΡΑΦΙ. 3) ΛΙΜΑ - ΓΕΡΝΗ. 4) ΤΡΙΣΑ-
ΓΙΟΝ - ΡΑ. 5) ΩΡΑΙ - ΥΝΕΩΣ.
6) ΝΕ - ΜΑΟΥΖΕΡ. 7) ΠΙ - ΕΛΣΑ -
ΖΕΡΟ. 8) ΣΕΡΝΟ - ΙΚΕΤΗΣ. 9) ΜΙ-
ΜΗΣΙΝ - ΜΑΡΣ. 10) ΟΣ - ΕΡΑΝ.
11) ΕΔΩΜ - ΤΡΑΝΣΤ. 12) ΨΕ (ψύξι)
- ΣΥΝΤΑΓΑΣ.

«ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟ-
ΤΕΡΑ» ἀπὸ σελίδα 87.

1) ΘΕΑΤΡΩΝΗΣ = 39. 2) ΘΑΡ-
ΓΗΛΙΟΝ = 43. 3) ΓΕΩΦΥΣΙΚΗ = 31.
4) ΞΥΛΟΦΑΓΟΣ = 37. 5) ΧΡΥΣΙΠ-
ΠΟΣ = 80. 6) ΝΤΥΜΠΑΡΡΥ = 39.
Σύνολον = 225.

«ΤΙ ΕΝΝΟΕΙΤΕ ΟΤΑΝ ΛΕΤΕ» ἀπὸ
σελίδα 49.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) ΑΥΘΑΙΡΕΤΟΣ : Α. Ἀπὸ τὸ
αὐτὸς καὶ αἰροῦμαι (= προ-
τιμῶ ἀποφασίζω), ἐκεῖνος ποὺ δὲν
λογαριάζει τὴ θέλησιν ἢ γνώμην τῶν
ἄλλων καὶ ἐνεργεῖ παρὰ τοὺς νόμους :
αὐθαίρετος ἐνέργεια ὑ-
πουργοῦ.

2) ΑΦΕΛΗΣ : Γ. Ἀπὸ τὸ στερητικὸ
καὶ φελλεύς (= πετρώδες ἔδα-
φος), ὁμαλός, ἀπλός καὶ συνεκδοχικά,
ἀπλοϊκός, ἀγαθός : εἶσαι πολὺ
ἀφελὴς νὰ πιστεύῃς τὰ λό-
για του.

3) ΑΦΟΡΗΤΟΣ : Γ. Ἐκεῖνος ποὺ
δὲν μπορεῖ νὰ τὸν φέρῃς (: ὑπο-
φέρῃς), ἀβάσταχτος, ἀνυπόφορος :
ἀφορητοὶ πόνοι - ζέστη -
κατάστασι.

4) ΓΕΝΕΑ : Α. Τὸ σύνολο τῶν ἀν-

θρώπων ποὺ ἐξῆσαν μιὰ χρονικὴ πε-
ρίοδο : ἡ γενεὰ τοῦ πολέμου.
Ἡ παρούσα - ἡ μέλλουσα
γενεά. Ἰδιαίτερα, ἡ περίοδος ποὺ
διαρκεῖ ἓνα τρίτο αἰῶνος : ἐδίδαξε
δύο γενεές μαθητῶν.

5) ΔΙΑΝΑ : Α. Ἀπὸ τὴν ἰσπανικὴ
λέξι διάννα (= ἐγερτήριο στρα-
τιωτικὸ σάλπισμα). Ἐπειτα, ἐπιτυ-
χία στὴ σκόπευσι καὶ μεταφορικά,
κάθε εἶδος ἐπιτυχίας : βρῆκε - πέ-
τυχε διάννα.

6) ΔΟΥΡΥΦΟΡΟΣ : Β. Στὴν ἀρ-
χαϊότητα καὶ τὸ μεσαίωνα, ὁ στρα-
τιώτης ποὺ ἔφερε δόρυ καί, συνεκδο-
χικά, ὁ ὑπασιπστής, σωματοφύλακας
ἀρχόντα. Σήμερα, μεταφορικά, ἐκεῖνος
ποὺ ἀκολουθεῖ κάποιον δουλικά, καί,
στὴν ἀστρονομία, ποὺ περιφέρεται
γύρω ἀπὸ ἓνα πλανήτη κατὰ τὴν
ταυτόχρονη περιστροφή τοῦ δευτέρου
γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο : ὁ σοβιε-
τικὸς δορυφόρος.

7) ΔΥΣΑΝΑΣΧΕΤΩ : Β. Στενοχω-
ριέμαι, θυμῶνα : Ὁ κόσμος
δυσανασχετεῖ κατὰ τῆς
κυβερνήσεως γιὰ τὴ βα-
ρεῖα φορολογία.

8) ΚΟΓΚΟΡΔΑΤΟ : Α. Ἀπὸ τὴ λα-
τινικὴ λέξι Cogordatum, ση-
μαίνει σύμβασις ποὺ συνάπτεται με-
ταξὺ τοῦ Πάπα καὶ κάποιος πολιτείας,
ὅπως τὸ γνωστὸ κογκορδάτο
τοῦ Βατικανοῦ ποὺ ὑπογρά-
φθηκε μὲ τὸ Μουσολίνι καὶ καθώριζε
τὰ δικαιώματα καὶ τὴς ὑποχρεώσεως
τοῦ κράτους τοῦ Βατικανοῦ ἀπέναντι
τῆς Ἰταλίας καὶ ἀντίστροφα.

9) ΚΟΥΙΣΛΙΓΚ : Β. Εἶναι τὸ ὄνομα
τοῦ Νορβηγοῦ πρωθυπουργοῦ, κατὰ
τὴ διάρκειά τῆς τελευταίας γερμανικῆς
κατοχῆς, ποὺ τὸν ἐξέτελεσαν οἱ συμ-
πατριῶτες τοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπε-
λευθέρωσίν τους καὶ κράτησαν τ' ὄνομά
του μὲ τὴ σημασία τοῦ Προδότη, τοῦ
συνεργάτη τοῦ ἐχθροῦ τῆς πατρίδος.

10) ΛΥΜΦΑΤΙΚΟΣ : Γ. Καχεκτικός,
ποὺ ἔχει σὲ περίσσεια τὸ λέμφος
(γι' αὐτὸ καὶ λεμφατικὸς λέγε-
ται), ἓνα διαφανὲς ὑγρὸ ποὺ κυκλο-
φορεῖ σὲ ἰδιαίτερα ἀγγεῖα τοῦ σώμα-
τος καὶ μαζὺ μὲ τὸ αἷμα βοηθεῖ τὴν
ἐναλλαγὴ τῆς ὕλης : λυμφατικὸς
ὁργανισμός - κρᾶσι.

11) ΜΑΛΘΑΚΟΣ : Α. Ἀρχικά, ὁ μαλακός, τρυφερός, ἀπαλός, καὶ ἔπειτα, ὁ καλομαθημένος, ποὺ τοῦ ἄρέσει ἡ ἀνετη, ἀκοπὴ ζωῇ : μα λ θ α κ ὸ ς ν ῆ ο ς καὶ μα λ θ α κ ῆ ὶ ζω ῆ.

12) ΜΕΛΙΧΡΟΣ : Β. Γλυκός σὰν μέλι, καί, μεταφορικά, ἀπαλός, ὑποτονικός, χωρὶς ἔντονες διακυμάνσεις : τὸ με λ ι χ ρ ὸ φ θ ι ν ὸ π ω ρ ο — με λ ι χ ρ ο ῖ χ ρ ῶ μα τ ι σ μ ο ῖ.

13) ΜΠΛΟΦΑ : Β. Ἐπιδείξει ψεύτικης ὑπεροχῆς γιὰ ἐξαπάτησι τοῦ ἀντιπάλου καὶ ὑποχώρησίν του, ἰδιαιτέρα στὸ χαρτοπαίγνιο. Σήμερα, πολὺ συνηθισμένες οἱ μπλόφες στὶς διεθνεῖς σχέσεις (λέξι ἀγγλική).

14) ΠΥΡΑΥΛΟΣ : Α. Ἀρχικά, πυροτέχνημα σὲ σχῆμα αὐλοῦ, κυλινδρικό μὲ γέμισι μπαρουτιοῦ, ποὺ ἐκσφενδονίζεται σὲ ὕψος τῆ νύχτα καὶ διασκορπίζεται στὸν ἀέρα, ροῦκέττα, βεγγαλικά. Ὑστερα, κινητῆριο ἢ καταστρεπτικό μέσο γιὰ ἐπιστημονικούς ἢ πολεμικούς σκοποὺς : πύ ρ α υ λ ο ῖ φ ω τ ο β ὸ λ ο ῖ, οἱ ἀρχικοὶ καὶ πολεμικοὶ, ἄλλοι, ὅπως οἱ διηπειρωτικοί.

« ΣΚΑΚΙ » ἀπὸ σελίδα 118.

Ἀρ. 696. 1) Πε8+, Ιζ8. 2) Ιθ6+ !

Β×Θ6. 3) Π×ζ8+, Ρ×ζ8. 4) Β88+ μᾶτ.

Ἀρ. 697. 1) Π×θ6 ! Ι×θ6. 2) Βη5, Ιζ7. 3) Β88+ ! Ι×88. 4) θ6 καὶ τὰ Μαῦρα ἐγκατέλειψαν.

Ἀρ. 698. 1) η4, Α×η4. 2) Ε×ζ6+, Ρζ7. 3) Α85+ ! γ×δ5. 4) Β×ε8+, Ρ×ε8. 5) ζ7+, Ρ8. 6) Αη7+, Ρ×η7. 7) ζ8Β+ ! μᾶτ.

Ἀρ. 699. 1) Βε6+, Β×ε6. 2) Ι87, Β×δ7. 3) Πρ8+, Ρ×ρ8. 4) γ×δ7 καὶ κερδίζουν.

Ἀρ. 700. 1) Ιζ6 ! Β×ζ7. 2) Β×θ6+ καὶ τὰ Μαῦρα ἐγκατέλειψαν.

Ἀρ. 701. 1) Ιδ7, Βζ5 (ἐὰν δὲν ἐγκαταλειφθῇ ἡ ἄμυνα τοῦ τετραγώνου ε7 τότε ἀκολουθεῖ 2) Ιζ8+ μὲ κέρδος τῆς Ντάμας. 2) Ιζ8+, Ρη8. 3) Ιη6+, Ρθ7. 4) Ιε7 καὶ τὰ Μαῦρα ἐγκατέλειψαν.

Ἀρ. 702. 1) Βδ5 ! Ἐξαναγκασμός κινήσεως.

Ἀρ. 703. 1) Βα5 ! Ἐξαναγκασμός κινήσεως.

Ἀρ. 704. 1) Ιβ5 ! Ἀπειλὴ 2) Ιδ4+.

Ἀρ. 705. 1) Ιδ6 ! Ἐξαναγκασμός κινήσεως.

Ἀρ. 706. 1) Βθ6 ! κλπ.

Ἀρ. 707. 1) Π×θ7 ! κλπ.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

Στὸ μυθιστόρημα αὐτό, ἡ Ἰζαμπελ, κόρη ἑνὸς παράξενου ἀνδρόγυνου ποὺ ζῇ σ' ἕναν πύργο ἐξοχικό καὶ μεγάλως ἐσωτερικὴ σὲ σχολεῖο, βρίσκεται κληρονόμος τοῦ σπιτιοῦ τοῦ πατέρα της. Ὡστόσο, τώρα ποὺ ζῇ σ' αὐτὸ τὸ σπῖτι, αἰσθάνεται κατὶ νὰ τὴν πιεζῇ, κατὶ ποὺ δὲν τὴν ἀφήνει νὰ παραδεχτῇ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα της ποὺ σκοτώθηκε μὲ τὸ αὐτοκίνητό του. Ἡ μητέρα της εἶναι μιὰ μοναχικὴ γυναῖκα ποὺ ζῇ στὸ μεγάλο σπῖτι μὲ τὶς ἀγαμνήσεις της. τοὺς ὑπηρετῶς καὶ τὶς ἐπισκέψεις τριῶν ἐξαδέλφων της ποὺ ἔμειναν γεροντοκόρες. Ὁ μόνος στὸν ὁποῖο ἡ Ἰζαμπελ τολμᾷ νὰ ἐκμυστηρεῖ τὴν ἀνυσυχὴς της εἶναι ὁ Μάικ Μπάρναμπν, ὁ μεγάλος γιὸς μιᾶς οἰκογένειας ποὺ μένει στὸ διπλὰν σπῖτι.

Μὲ σκοπὸ πάντα τὴν ἐξῆγαι τοῦ μυστηρίου ποὺ πιστεύει πὼς καλύπτει τὸν θάνατο τοῦ πατέρα της, προκαλεῖ σὲ σπῖτι μιὰ πρόσκλησι τῶν τριῶν ἐξαδέλφων, τῆς κυρᾶς Μπάρναμπν (γιαγιάς) καὶ τοῦ μικροῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μάικ, Τζέ, ὁ ὁποῖος λαμβάνει μέρος σ' ἕνα παιγνίδι, κατὶ σὰν παγίδα ποὺ στήνουν ὁ Μάικ μὲ τὴν Ἰζαμπελ γιὰ τὴν ἀποκάλυψι τοῦ μυστηρίου.